

Veřejný ochránce práv

OMBUDSMAN

Sp. zn. 6466/2017/VOP/MK
Č. j. KVOP-36014/2017
Datum 22. listopadu 2017

Vážený pan

[REDACTED]

Vážený pane inženýre,

dne 16. listopadu 2017 jsem obdržela vyjádření ředitele Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje k Vašemu případu, a to včetně spisového materiálu.

Poté, co jsem se seznámila se všemi dostupnými podklady, konstatuji, že jsem v postupu Policie České republiky neshledala pochybení, a své šetření proto končím dle § 17 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, o čemž souběžně informuji i ředitele Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje.

Šetřením jsem zjistila, že Vaše stížnost ze dne 23. srpna 2017 byla opakovánou stížností v téže věci, jelikož na postup policistů jste si stěžoval již „trestním oznámením“ ze dne 2. července 2017, v němž jste namítal agresi policistů během eskorty služebním vozidlem. K dispozici jsem tak měla jak spisový materiál vztahující se k prošetřování Vašeho „trestního oznámení“ v režimu stížnosti, tak i spisový materiál týkající se Vaší druhé stížnosti, v níž jste poukazoval na chování policistů před příjezdem eskortního vozidla.

Vaše tvrzení se ve všech případech zásadně liší od tvrzení policistů, kteří s Vámi byli v kontaktu, přičemž jejich výpovědi jsou prakticky shodné. Policisté uvádí, že jste to byl Vy, kdo je pod vlivem alkoholu¹ začal vulgárně urážet a napadat a Vaše zajištění i použití donucovacích prostředků bylo jen reakcí na Vaše chování, jelikož jste od urážek ani přes výzvu policistů neupustil. Předpokladem zajištění dle § 27 odst. 1 písm. f) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je přistižení při jednání, které má znaky přestupku – to jste naplnil svými urážkami policistů. Druhým předpokladem je důvodná obava, že budete v protiprávním jednání pokračovat – to jste dle slov policistů naplnil tím, že jste od urážek neupustil ani po výzvách policistů k zanechání protiprávního jednání. Policisté se při výkonu své činnosti jistě denně setkávají s množstvím negativních reakcí na svou adresu a lze po nich požadovat vyšší míru odolnosti vůči takovým útokům. Ani oni však dle mého soudu nejsou povinni snášet na svou adresu tak hrubé vulgarity, jakými jste je měl častovat Vy. Je sice pravda, že zvukový záznam z celého incidentu není k dispozici, a tedy zde proti sobě stojí tvrzení Vaše a tvrzení policistů. V rámci vyřizování Vašich stížností ale Policie ČR oslovila i lékařku Karlovarské krajské nemocnice, která uvedla, že jste v její přítomnosti policisty označoval za „čuráky“ a „šmouly“ (další inverktivy odmítla uvádět). Jednání policistů pak ona sama označila za zcela profesionální. V tomto kontextu se proto kloním k verzi policistů. Z výše uvedených důvodů považuji rozhodnutí policistů o Vašem zajištění za opodstatněné.

Vašim dalším námitkám (např. nemožnost kontaktovat blízkou osobu), se podrobně věnuje odpověď krajského ředitele ze dne 27. září 2017, kde se mj. uvádí, že policisté kontaktovali

¹ V nemocnici Vám bylo dechovou zkouškou naměřeno 1,25 promile alkoholu.

nezajistili během svého prvního výjezdu, kdy Vám odňali rádio, ačkoli riziko Vašeho zranění bylo stejné, jako cca o hodinu později.

K postupu policistů nemám výhrady ani v tomto bodě a ve shodě s krajským ředitelem považuji důvod dle písm. f), tj. obava z pokračování v protiprávním jednání, za primární.

Použití donucovacích prostředků

Policisté v záznamech shodně uvádí, že jste kladl aktivní odpor, na výzvy policistů nereagoval a nespolupracoval jste. Přiložení pout tak bylo reakcí na Vaše chování.

Vzhledem k tomu, že nemám k dispozici žádný důkazní materiál, který by tvrzení policistů vyvracel, nemohu jejich případné pochybení v tomto ohledu prokázat.

Převoz na protialkoholní záchytnou stanici

Převoz na protialkoholní záchytnou stanici považuji s ohledem na okolnosti situace za racionalní postup, jehož správnost navíc nepřímo potvrdil lékař tím, že rozhodl o Vaší hospitalizaci.

Vyřízení stížnosti

Protože jsem v postupu policistů neshledala pochybení, nemohu je shledat ani v rámci vyřízení stížnosti, kde krajský ředitel vyhodnotil Vaše námitky jako nedůvodné.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv

Vaši přítelkyni ██████████ která jim za informace poděkovala. Pokud policisté prokazatelně kontaktovali Vaši přítelkyni, nepředpokládám, že by Vám svévolně odpírali kontakt s právním zástupcem. Za pravděpodobnější proto považuji tvrzení policistů, že jste o to nežádal.

Na základě těchto skutkových zjištění nemohu považovat za chybné závěry ředitely Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje o nedůvodnosti Vašich stížností. Jinými slovy, bez dostatečných důkazů nebo alespoň řetězce logických úvah vycházejících ze skutkových zjištění nasvědčujících větší pravděpodobnosti Vašich tvrzení nemohu Policii ČR vytknout, že se dopustila Vámi namítaných pochybení, případně nesprávně vyřídila Vaše stížnosti.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Veřejný ochránce práv
OMBUDSMAN

Vážená paní [REDACTED]

Sp. zn. 3593/2017/VOP/MK
Č. j. KVOP-23596/2017
Datum 16. října 2017

Vážená paní [REDACTED]

dopisem ze dne 28. července 2017 Vás vedoucí oddělení veřejného pořádku a místní správy Kanceláře veřejného ochránce práv informovala, že jsem zahájila šetření v části Vašeho podnětu, která se týkala vyřízení stížnosti na postup policistů při Vašem zatčení dne 13. dubna 2017 v Karlových Varech. O spisový materiál jsem požádala ředitele Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy.

Poté, co jsem se seznámila s obsahem všech podkladů, dospěla jsem k závěru, že Policie České republiky nepochybila, proto své šetření končím podle § 17 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv.

Předesílám, že policisté postupovali na základě soudního příkazu k zatčení, o jehož správnosti či důvodnosti nepřísluší polemizovat mně ani policistům.

Domnívám se, že samotný postup policistů byl řádně vyhodnocen v rámci prošetření Vaší stížnosti. Podstatným zdrojem informací byla videonahrávka celého procesu zatýkání (kterou jsem osobně zhlédla) a dále výpovědi policistů, jež se s obsahem nahrávky shodují. Kontrolní orgán tak prokázal, že se vůči Vám policisté chovali zdvořile, poučili Vás a postarali se i o Vaše zahraniční klienty (doprovodili je k řidiči, který je přivezl z Prahy, aby je odvezl zpět). Odpověď na stížnost Vám ředitel Obvodního ředitelství policie Praha I adresoval 26. června 2017 na e-mail [REDACTED]. Pokud Vám přesto nebyla doručena, zasílám Vám ji v příloze znova.

Vážená paní [REDACTED], přestože rozumím tomu, že pro Vás bylo důležité splnit své závazky vůči klientům (dokončit prohlídku), nemohu policistům vytknout ani to, že trvali na neprodleném výkonu soudního příkazu.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Příloha
Dopis ředitele Obvodního ředitelství policie Praha I

Veřejný ochránce práv

OMBUDSMAN

Vážený pan

Sp. zn. 5267/2017/VOP/MK
Č. j. KVOP-31291/2017
Datum 24. října 2017

[REDACTED]

Vážený pane inženýre,

dopisem ze dne 14. září 2017 Vás vedoucí oddělení veřejného pořádku a místní správy Kanceláře veřejného ochránce práv informovala o tom, že jsem ve věci Vašeho podnětu zahájila šetření a od ředitele Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Zlínského kraje jsem si vyžádala patřičné podklady včetně videozáznamu Vašich přestupků a manévrování policejního vozidla při Vašem zastavení.

Poté, co jsem se seznámila s obsahem všech podkladů, které jsem v rámci šetření získala, konstatuji, že jsem v postupu Policie České republiky neshledala pochybení.

Váš podnět směřoval do dvou rovin. V první rovině jste namítal nebezpečnost manévrování policejního vozidla při Vašem zastavení a ve druhé rovině pak nesprávné posouzení technického stavu motocyklu.

Co se týká první námitky, musím konstatovat, že z videozáznamu jednoznačně vyplývá, že policejní vozidlo začalo najízdět do protisměru ještě dříve, než jste otočení přes dvojitou plnou čáru souvislou dokončil Vy sám, a to v dostatečné vzdálenosti od Vás. Snímek z videozáznamu je, dle mého soudu, dostatečně průkazný.

Jde-li o posouzení technické závady (absence rezonančního tlumiče), musím konstatovat, že z žádné písemnosti, kterou mám k dispozici, nevyplývá, že by posouzení policisty bylo nesprávné, a já sama nejsem oprávněna k posuzování těchto technických, nikoli právních námitek.

Veřejný ochránce práv

OMBUDSMAN

Sp. zn. 2046/2017/VOP/MK
Č. j. KVOP-21394/2017
Datum 21. srpna 2017

Vážený pan

[REDACTED]

Vážený pane inženýre,

dopisem ze dne 27. června 2017 Vás vedoucí oddělení veřejného pořádku a místní správy Kanceláře veřejného ochránce práv JUDr. Veronika Gabříšová informovala, že jsem ve věci Vašeho podnětu zahájila šetření. O vyjádření a spisový materiál jsem požádala ředitele Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje (dále jen „krajský ředitel“).

Poté, co jsem se seznámila s odpovědí krajského ředitele včetně všech podkladů, dospěla jsem k závěru, že Policie ČR při řešení případu nepochybila, a své šetření proto končím dle § 17 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv.¹

Nejprve bych ráda shrnula skutkové okolnosti případu, tak jak vyplývají ze spisového materiálu a audiozáznamu z tísňové linky 158.

V noci z 11. na 12. června 2016 se Vaši sousedé dvakrát (v 23:10 hod. a 23:45 hod.) obrátili na Městskou policii Lipník nad Bečvou s oznamením o rušení nočního klidu. Na místo se vždy dostavili strážníci městské policie a vyzvali Vás ke ztištění rádia. Těmto výzvám jste vyhověl, avšak po odjezdu strážníků jste zvuk rádia opět zesílil. Na základě třetího hlášení sousedů o rušení nočního klidu (v čase 00:45 hod.) se na místo dostavila hlídka Policie ČR. Policista Vás dle písemných záznamů opět vyzval ke ztištění rádia. Protože jste výzvě nevyhověl, vyzval Vás k jeho vydání, a to na základě § 34 odst. 1 písm. a) zákona o Policii ČR.² Protože jste ale rádio dobrovolně nevydal, přistoupil policista k jeho odnětí na základě § 34 odst. 2 zákona o Policii ČR.

Poté jste se obrátil na tísňovou linku 158 s oznamením, že Vám policisté z Vaší chaty odcizili rádio. Ze záznamu hovoru jasně vyplývá, že Vám operátor srozumitelně vysvětlil, že policisté Vám rádio neodcizili, ale odňali, a to v souvislosti s rušením nočního klidu a na základě zákonného podkladu. Poté jste na tísňovou linku 158 volal ještě 7x, přičemž Vás operátor opakovaně informoval o tom, že linku zneužíváte a svým voláním ji blokujete, čímž se dopouštíte přestupku dle § 119 odst. 1 písm. e) zákona o elektronických komunikacích.³ Vše

¹ Jestliže ochránce šetřením nejistí porušení právních předpisů ani jiná pochybení (§ 1 odst. 1), písemně o tom vyrozumí stěžovatele i úřad.

² (1) Policista je oprávněn vyzvat osobu k vydání věci:

a) lze mít za to, že v řízení o přestupku může být uloženo její propadnutí anebo může být zabrána, nebo b) jde o věc důležitou pro řízení o přestupku.

(2) Po předchozí marné výzvě k vydání věci podle odstavce 1 je policista oprávněn tuto věc odejmout věc, jejíž hodnota je v nápadném nepoměru k povaze přestupku.

³ Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že ... e) uskutečňuje zlomylná volání na číslo tísňového volání.

bylo dále umocněno tím, že jste byl zjevně pod vlivem alkoholu, což potvrzovali jak strážníci městské policie, tak policisté, kteří s Vámi byli osobně v kontaktu. Operátor Vás také upozornil, že pokud svého jednání nezanecháte, vyšle na místo hlídku. Protože se tato upozornění minula účinkem a ve volání jste pokračoval, operační důstojník za Vámi hlídku skutečně vyslal. Policisté na místě přistoupili k Vašemu zajištění (v 01:56 hod.) a následně Vás převezli na protialkoholní záchytnou stanici, kde lékař rozhodl o Vaší hospitalizaci.

Odnětí rádia

Dle § 34 odst. 1 písm. a) zákona o Policii ČR je policista oprávněn vyzvat osobu k vydání věci, pokud lze mít za to, že v řízení o přestupku (zde rušení nočního klidu) může být uloženo její propadnutí⁴ anebo může být zabrána. Odejmout nelze věc, jejíž hodnota je v nápadném nepoměru k povaze přestupku.

Je nepochybně, že k rušení nočního klidu docházelo opakovaně a zdrojem hluku bylo právě rádio. Jelikož jste svého jednání nezanechal ani na základě tří výzev ke ztlumení hudby, považuji za přiměřené, že Vás policisté vyzvali k vydání rádia a posléze rádio odňali. Přitom postupovali v souladu s výše uvedeným § 34 zákona o Policii ČR, a v postupu policistů tedy neshledávám pochybení.

Zajištění

Policisté ve svých záznamech uváděli, že k Vašemu zajištění přistoupili z důvodu obav o Vaše zdraví, tedy dle § 26 odst. 1 písm. a) zákona o Policii ČR.⁵ Krajský ředitel ve svém vyjádření uvedl, že primárním důvodem mělo být opakované protiprávní jednání s pokračujícím charakterem, tedy § 26 odst. 1 písm. f) zákona o Policii ČR,⁶ přičemž důvod dle písm. a) byl sice také relevantní, avšak až v druhé řadě.

Důvod pro Vaše zajištění dle § 26 odst. 1 písm. f) zákona o Policii ČR považuji za naplněný, protože jste tísňovou linku opakovaně blokoval, a to i přes poučení, že se tím dopouštíte přestupku.

Stejně tak považuji za opodstatněný (byť v mnohem menší míře) i důvod dle § 26 odst. 1 písm. a) zákona o Policii ČR, protože vzhledem k míře Vašeho ovlivnění alkoholem a okolním podmínkám (blízkost řeky, schody, díry v zemi, věci rozmístěné na zemi) měli policisté za to, že Vám hrozí újma na zdraví. Tento důvod dle mého soudu relativizuje fakt, že Vás policisté

4 § 15 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů účinném do 30. června 2017:

(1) Propadnutí věci lze uložit, jestliže věc nalezní pachatel a věc

a) byla ke spáchání přestupku užita nebo určena, anebo

b) byla přestupkem získána nebo byla nabыта za věc přestupkem získanou.

(2) Propadnutí věci nelze uložit, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze přestupku.

(3) Vlastníkem propadlé věci se stává stát.

5 Policista je oprávněn zajistit osobu, která:

a) svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, život nebo zdraví jiných osob anebo majetek.

6 f) Byla přistižena při jednání, které má znaky přestupku, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci.

Ředitel Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Zlínského kraje si k Vaší námitce vyžádal stanovisko odboru služby dopravní policie, z nějž vyplývá, že o zjištěné závadě policisté pořídili fotodokumentaci, kde je patrná *absence rezonančního tlumiče vně výfuku a proces zjišťování uvedené závady, tak jak je popisován hlídkou, je naprosto běžný a obdobným způsobem se provádí také na stanicích technické kontroly.*

K postupu policistů na místě samém ani k vyřízení stížnosti nemám výhrady a své šetření proto končím dle § 17 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, o čemž souběžně informuji i ředitele Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Zlínského kraje.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv

Příloha

Originály příloh z dokumentace doručené Kanceláři veřejného ochránce práv dne 23. 8. 2017 (doklad o zadržení osvědčení o registraci vozidla, doklad o výsledku technické silniční kontroly /obálka PČR – KŘP Zlínského kraje/, vyrozumění k podání ze dne 20. 6. 2017 /včetně obálky/

Sp. zn. 49/2018/VOP/MK
Č. j. KVOP-3710/2018
Datum 5. února 2018

Vážený pan

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Vážený pane [REDACTED]

odpovídám na Váš podnět ze dne 2. ledna 2018, který se týká asistence Policie ČR při návštěvě Vaší matky [REDACTED] Vaší sestrou, paní [REDACTED] a členy její rodiny (manžel a dcera) dne 2. listopadu 2017 v době kolem 19:30 hod. Krátce po ukončení návštěvy Vaše matka zemřela. V této souvislosti mi dovolte, abych Vám v prvé řadě vyjádřila svou upřímnou soustrast.

Abych se k postupu policistů mohla vyjádřit, vyžádala jsem si k věci spisový materiál zpracovaný k Vaší stížnosti Krajským ředitelstvím policie Jihomoravského kraje. Z něj vyplývá, že policisté se na místo dostavili na základě telefonátu Vaší sestry, která oznamovala, že jí znemožňujete návštěvu nemocné matky. Po příjezdu policistů na místo paní [REDACTED] policistům sdělila, že jí opakovaně nechcete umožnit návštěvu matky a měl jste jí zaslat SMS zprávu, že si nepřejete, aby chodila matku navštěvovat, protože to nedělá dobře jejímu zdraví. Poté policisté zazvonili na domovní zvonek, Vy jste jim přišel otevřít a všechny jste dobrovolně vpustil do domu. Paní [REDACTED] s rodinou šla navštívit matku a Vás policisté požádali o vyjádření. Měl jste uvést, že si skutečně tyto návštěvy nepřejete, protože Vaši matce nedělají dobře a opakoval jste, že máte se sestrou problémy ohledně pozůstatlosti po otci. Na to Vás policisté poučili, že bude-li si Vaše matka přát, aby ji Vaše sestra navštěvovala, neměl byste jí v tom bránit. Poté paní [REDACTED] s rodinou ukončila návštěvu a policisté se osobně zeptali Vaší matky, zda si přeje, aby ji její dcera navštěvovala. Na to uvedla, že budou-li návštěvy probíhat v klidu, bude za ně ráda. Po chvíli se Vaší matce udělalo nedobře a chtěla si lehnout a Vy jste ji uložil do postele. Policisté se Vaší matky ptali, zda mají zavolat lékařskou pomoc a ona odvětila, že ne, že to přejde, na což jste dodal, že Vaše matka tyto stavy mívá a že ji to přejde. Poté jste se se svou sestrou dohodl i na další frekvenci návštěv a policisté paní [REDACTED] poučili, že případ oznámí příslušnému správnímu orgánu jako podezření z přestupku proti občanskému soužití – schválnosti, k čemuž skutečně došlo.

Úkolem Policie ČR je dle § 2 zákona o Policii ČR¹ mj. ochrana bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku. Veřejný pořádek v sobě zahrnuje i takové jednání osob, které není v rozporu s právním pořádkem. Pokud k narušení veřejného pořádku dojde, resp. je-li dáno podezření ze spáchání trestného činu či přestupku, je Policie ČR povinna konat. V daném případě policisté v oznámení Vaší sestry spatřovali podezření z přestupku proti občanskému soužití – fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že úmyslně naruší občanské soužití tak, že se vůči jinému dopustí schválnosti. Schválnost spočívala v tom, že jste svou sestru nechtěl

1 Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

pustit na návštěvu ke své nemocné matce. Návštěvy blízkých rodinných příbuzných, zvláště pak ve stavu nemoci, pokládám za běžný projev starostlivosti a jako takové za součást práva na rodinný život. Tím, že jste své sestře bránil v návštěvách (patrně proti vůli své matky), jste se mohl dopustit přestupku a toto podezření byli policisté povinni prošetřit. **Důvod příjezdu policistů na místo tedy považuji za legitimní**, a to i přes pozdější denní dobu, tím spíše, že Vaše matka se tou dobou dívala na TV.

V celém případu dále považuji za podstatné to, že ke vstupu policistů i Vaší sestry s rodinou do domu Vaší matky došlo na bázi dobrovolnosti (byť patrně pod vlivem informace, že další bránění v návštěvě může být považováno za přestupek), a tedy s Vaším souhlasem. Za důležité dále považuji to, že Vaše matka policistům sdělila, že ona sama vůči návštěvám své dcery nemá výhrady (budou-li probíhat v klidu) a naopak je za ně ráda.

Smrt Vaší matky krátce po odchodu Vaší sestry i policistů z domu je bezesporu smutnou událostí, avšak netroufám si ji dávat do souvislosti s tím, že ji její dcera s rodinou navštívila a tato návštěva proběhla dle všeho v poklidu.

S ohledem na výše uvedené v postupu Policie ČR neshledávám pochybení.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv

Vážený pan [REDACTED]

Sp. zn. 7503/2017/VOP/MK
Č. j. KVOP-1316/2018
Datum 11. ledna 2018

Vážený pane [REDACTED]

dopisem ze dne 4. prosince 2017 Vás vedoucí oddělení veřejného pořádku a místní správy Kanceláře veřejného ochránce práv informovala, že jsem ve věci Vašeho podnětu zahájila šetření a o vyjádření a spisový materiál jsem požádala ředitele Krajského ředitelství policie Libereckého kraje (dále jen „krajský ředitel“).

Dle § 61 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů,¹ platí, že policie může požadovat potřebné vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečnosti důležitých pro odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele. Jedná se tedy toliko o právo Policie České republiky, nikoli její povinnost. Na druhé straně platí povinnost policejního orgánu dle § 158 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řádu, ve znění pozdějších předpisů,² přijímat oznámení o tom, že byl spáchán trestný čin.

1 Ustanovení § 61 Podání vysvětlení

(1) Policie může požadovat potřebné vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečnosti důležitých pro

- a) odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele,
- b) vypátrání hledané nebo pohrešované osoby anebo věci, nebo
- c) přípravu a výkon opatření k zajištění bezpečnosti osoby chráněné podle tohoto zákona nebo jiného právního předpisu,

a v případě potřeby ji vyzvat, aby se ve stanovenou dobu, popřípadě bez zbytečného odkladu, je-li to nezbytné, dostavila na určené místo k sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení.

(2) Dostaví-li se osoba na základě výzvy, je policista povinen s touto osobou sepsat bez zbytečného odkladu úřední záznam o podání vysvětlení.

(3) Podání vysvětlení nesmí být od osoby požadováno, pokud by tím porušila zákonem stanovenou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna. Osoba může vysvětlení odeprít pouze, pokud by jím sobě nebo osobě blízké způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za přestupek.

(4) Kdo se dostaví na výzvu podle odstavce 1, má nárok na náhradu nutných výdajů a na náhradu ušlého výdělku. Náhradu poskytuje policie. Nárok na náhradu nemá ten, kdo se dostavil jen ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání. Nárok na náhradu zaniká, jestliže jej osoba neuplatní do 7 dnů ode dne, kdy se na výzvu podle odstavce 1 dostavila; o tom musí být osoba poučena.

(5) Nevyhoví-li osoba bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů výzvě, může být předvedena. Úřední záznam o podání vysvětlení je policista povinen sepsat bez zbytečného odkladu po jejím předvedení; po sepsání tohoto záznamu policista osobu propustí.

2 Oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, je povinen přijímat státní zástupce a policejní orgán. Přitom je povinen oznamovatele poučit o odpovědnosti za vědomě nepravdivé údaje, a pokud o to oznamovatel požádá, do jednoho měsíce od oznámení jej vyrozumět o učiněných opatřeních.

Z vyžádaných podkladů (i Vašeho podnětu a jeho příloh) vyplývá, že policisté byli na místě samém (v obci J. [REDACTED] a sami viděli, že k předání dítěte nedošlo a s největší pravděpodobností ani nikdo nebyl doma (nulová reakce na zvonění, nepřítomnost vozidla, žádné pohyby za okny). Vzhledem k tomu, že policisté ve výsledku disponovali stejnými informacemi jako Vy, byli schopni sami vyhodnotit, že bez objasnění otázky zavinění nelze v daném případně hovořit o spáchání trestného činu či přestupku. Z těchto důvodů pak není namísto hledat pochybení policistů v tom, že s Vámi nesepsali trestní oznámení. K tomu krajský ředitel dále uvádí, že ze spisové dokumentace není vůbec patrné, že byste na místě či následně na služebně po policistech sepsání trestního oznámení požadoval. Z jeho šetření též vyplynulo, že policisté Vaše oznámení o nepředání syna řádně zaevidovali do informačního systému a vložili do něho okopírované dokumenty, které jste v této souvislosti poskytl. Tyto informace mohu jako pravdivé potvrdit. Poté, co se podařilo získat vyjádření paní H. [REDACTED] byl případ překvalifikován na přestupek a postoupen správnímu orgánu k dalším úkonům. V postupu policistů, tak jak je popsán, nespatruji pochybení.

Oprávněnost Vašich námitek vůči neutivému chování jednoho z policistů nemohu posoudit, neboť již nemohu s jistotou prokázat skutečný průběh tehdejší události. Pokud by se skutečně choval neutivě, nebylo by to profesionální.

S ohledem na výše uvedené své šetření končím dle § 17 zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, neboť jsem v postupu policistů žádné pochybení neshledala, resp. se je nepodařilo prokázat. O výsledku šetření souběžně informuji i krajského ředitele.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Zpráva o šetření ve věci podmínek na policejní cele (Příční 31, Brno)

Pan [REDACTED] (dále jen „stěžovatel“), se na ochránkyni obrátil podnětem, v němž si stěžuje na podmínky na policejní cele na ulici Příční 31 v Brně, zřízené při Krajském ředitelství policie Jihomoravského kraje.

A. Shrnutí závěrů

Policisté pochybili, když nereagovali na doporučení lékaře k umístění stěžovatele do „klidného prostředí“ a ponechali jej po celou dobu jeho zadržení v cele č. 11, o které je i mezi policisty obecně známo, že je nejhlučnější.

B. Skutková zjištění

Stěžovatel v podnětu namítal následující:

- nemožnost tlumit osvětlení v cele;
- hlučnost větráku ventilace;
- nedostatek přísnu čerstvého vzduchu;
- neposkytnutí podhlavníku;
- nemožnost kontaktovat osobu blízkou – sociálního pracovníka, když neznal z paměti jeho číslo;
- nemožnost kontaktu s advokátem;
- nemožnost přístupu k teplé vodě.

Dne 4. října 2017 provedli dva zaměstnanci Kanceláře veřejného ochránce práv místní šetření v prostorách výše uvedených policejních cel. Šetřením na místě zjistili:

- Nemožnost tlumit osvětlení v cele

Osvětlení na celách je pouze umělé, protože cely nemají žádná okna. Umělé osvětlení je plynule měnitelné od „denního“ po „noční“. I „noční“ osvětlení je ale relativně intenzivní. Jeho smyslem je umožnit kameře umístěné na cele, aby dokázala přenášet obraz o dění uvnitř cel. Dle mobilní aplikace byla intenzita osvětlení 7,4 lx.

- Hlučnost větráku ventilace

Jediným zdrojem hluku v cele je vzduchotechnika, která má svou motorovou jednotku v blízkosti cely č. 11. Tato cela je tudíž nejhlučnější. Mobilní aplikace naměřila na lůžku hodnotu cca 61 dB. Pro srovnání na cele č. 4 byla hladina hluku 41 dB. Toto měření je ale pouze orientační. Z rozhovorů s policisty vyplynulo, že hluk v celách se různí, a to zejména v závislosti na vzdálenosti od zdroje hluku, kterým je motorová jednotka vzduchotechniky. Cela č. 11 je bohužel k tomuto zdroji umístěna nejblíže. K možnosti

Veřejný ochránce práv

OMBUDSMAN

Sp. zn.: 5310/2017/VOP/MK

přestěhování policisté uvedli, že v době návratu stěžovatele od lékaře již panoval noční klid a ostatní cely byly obsazeny (byť většinou jen jedno lůžko ze dvou), a nechtěli tedy rušit další osoby. Se stěhováním je dále spojena další administrativa (spojení čísla cely s číslem skřínky, kde jsou uloženy věci osoby omezené na svobodě, administrativní pomůcky) a dále se provádí dezinfekce místnosti.

- **Přísun čerstvého vzduchu**

Vzhledem k absenci oken je vyloučen i přirozený přístup čerstvého vzduchu zvenčí. Přívod čerstvého vzduchu se tak děje pomocí vzduchotechniky, která je ale podstatným zdrojem hluku. Pověření zaměstnanci subjektivně v celách žádný západ nevnímali a cítili cirkulaci vzduchu. Osoby umístěné na celách mohou v případě pobytu delšího než 24 hodin požádat o pobyt na čerstvém vzduchu mimo celu (ve vnitrobloku budovy). Tato možnost je uvedena v poučení, které stěžovatel obdržel, ale odmítl podepsat.

- **Neposkytnutí podhlavníku**

Policisté, s nimiž pověření zaměstnanci hovořili, shodně uváděli, že podhlavníky jako takové nemají. Na žádost osob umístěných na celách ale poskytují druhou deku. O požadavku stěžovatele o poskytnutí druhé deky nevěděli. Stejně tak o tomto požadavku není žádný záznam v administrativních pomůckách.

- **Kontaktování blízké osoby**

Policisté shodně uváděli, že stěžovatel nikoho kontaktovat nechtěl. Obecný princip ale je, že policisté volají na telefonní číslo, které osoba omezená na svobodě sdělí. V této souvislosti dotyčným umožní přístup k mobilnímu telefonu, aby si v seznamu příslušný kontakt našli. S požadavkem na vyhledání osoby na internetu (např. určitý sociální pracovník) se dosud nesetkali (a to ani v případě stěžovatele), ale dokázali by mu vyhovět.

- **Kontaktování advokáta**

Policisté prokazatelně kontaktovali advokáta Mgr. ██████████ dne 9. srpna 2017, a to v 08:17 hod. Dřívější žádosti stěžovatele policisté vyloučili a nejsou o tom ani žádné záznamy v administrativních pomůckách.

- **Přístup k teplé vodě**

Na cele je přístup jen ke studené vodě. Teplá voda je k dispozici jen pro osprchování – na žádost (viz poučení¹).

¹ *V případě pobytu v policejní cele, delšího než 24 hodin, máte jedenkrát možnost využít sprchy s teplou vodou po dobu max. 10 minut. Sprchování bude umožněno dle aktuální situace, zpravidla ve večerních hodinách, současně Vám bude zapůjčen ručník.*

Veřejný ochránce práv

OMBUDSMAN

C. Právní hodnocení

C.1 Hluk

Dle § 11 zákona o Policii České republiky² platí, že policista a zaměstnanec policie jsou povinni dbát, aby žádné osobě v důsledku jejich postupu nevznikla bezdůvodná újma, dále dbát, aby jejich rozhodnutím neprovést úkon nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma, postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.

Stěžovatel byl na celu č. 11 umístěn dne 6. srpna 2017 v 17:55 hod. a byl z ní propuštěn dne 9. srpna 2017 v 09:30 hod. (převezen k soudu, který jej propustil). Stěžovatel již první noc požádal o lékařské ošetření z důvodu bolesti hlavy. Dne 6. srpna 2017 ve 23:45 hod. jej vyšetřil lékař, který mu předepsal Ibalgin a doporučil mu pobyt v klidném prostředí. Současně lékař uvedl, že stěžovatel je schopen pobytu na cele. Po návratu od lékaře byl stěžovatel opětovně umístěn do cely č. 11, kde setrval až do převozu k soudu, a to navzdory tomu, že hluk ze vzduchotechniky je v této cele nejvyšší, což je skutečnost, kterou policisté obecně znají.

Policisté nepostupovali tak, aby minimalizovali újmu (diskomfort), která stěžovateli jeho setrváváním v policejní cele vznikala, a navzdory lékařskému doporučení v nejhlučnější cele strávil dalších 48 hodin.

Vzhledem k tomu, že v noci ze dne 6. na 7. srpna 2017 byly v době návratu stěžovatele do cely již všechny další cely obsazené a panoval noční klid, lze akceptovat, že policisté nechtěli stěhováním stěžovatele do jiné cely rušit jiné osoby. Dne 7. srpna 2017 v ranních hodinách (např. před snídaní) však mohlo dojít buď k přestěhování stěžovatele do jiné cely (výměna s jinou osobou), nebo k přistěhování stěžovatele k další osobě. V ideálním případě mohlo dojít k přestěhování do jiné, klidnější cely (zejména cel č. 1 až 4) po jejím uvolnění. Ze záznamu o předání a převzetí služby ze dne 7. srpna 2017 (07:00 hod. – 19:00 hod.) např. vyplývá, že v 10:00 hod. došlo k uvolnění cely č. 2.

Nad rámec výše uvedeného bych ráda uvedla, že hladina hluku naměřená v cele č. 11 je natolik vysoká, že vyvstává otázka, zda v této cele (a patrně i v některých dalších, které jsou blízko zdroje hluku) nejsou dlouhodobě překračovány hygienické limity pro hlukovou zátěž, které stanoví nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění pozdějších předpisů. V této souvislosti bych uvítala, aby Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje zajistilo odborné³ měření hluku v prostorách cel a dle výsledku přijalo další opatření.

2 Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

3 Držitelem osvědčení o akreditaci podle zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, popř. držitelem autorizace podle § 83c zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů.

Veřejný ochránce práv OMBUDSMAN

C.2 Noční osvětlení

Z místního šetření vyplynulo, že noční osvětlení sice bylo méně intenzivní než denní, ale i přesto je nebylo možné přirovnat např. k šeru před setměním. Vyšší světelná hladina má umožňovat kamerové technice přenos obrazu o dění v cele v takovém rozlišení, že službu konající policista má možnost rozpoznat, co umístěná osoba dělá, zejména zda se nepokouší o sebepoškození.

Považuji za dnes již standardně přijímaný fakt, že pro kvalitní a zdraví prospěšný spánek je zapotřební, aby byly světelné zdroje minimalizovány, protože jinak dochází k narušení tvorby melatoninu.⁴ Na druhou stranu je třeba připomenout, že v předmětné policejní cele mohou lidé trávit maximálně 3 noci a k významné spánkové depravaci tak patrně nedojede. I přesto mám za to, že snaha o zajištění provozních potřeb Policie ČR (noční kamerový dohled) by měla co nejméně zasahovat do práv umístěných osob.

Toho lze dosáhnout několika způsoby. Snížením dosavadní světelné hladiny na takovou úroveň, která ještě zajistí kvalitní obrazový přenos (je-li to možné). Vybavení cel kamerovým systémem s dodatečným zdrojem červeného světla. Nebo poskytnutí klapek na oči osobám umístěným do cely (na internetu lze nalézt modely v ceně 12 Kč).

Mé výhrady vůči podmínkám pobytu na policejní cele sice v tomto bodě nejsou tak silné, jako v části C.1, přesto mám za to, že i zde je prostor pro určité zlepšení.

C.3 Ostatní

Jiné pochybení Policie ČR jsem šetřením nezjistila.

D. Informace o dalším postupu

Zprávu zasílám řediteli Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje a podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřil ke zjištěným pochybením a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje mé dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

Zprávu zasílám rovněž stěžovateli.

Brno 23. října 2017

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)

⁴ Viz např. <http://elektro.tzb-info.cz/osvetleni/1794-vliv-svetla-a-osvetleni-na-cloveka>.

Pohotovostní a ochranná

PCR06ETRpo87544027

plk. Ing. Leoš Tržil
ředitel
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje

Brno 15. listopadu 2017

Č. j. KRPB-245560-2/ČJ-2017-0600PZ

Počet listů: 2

Vážená paní doktorko,

dne 24. října 2017 pod spisovou značkou 5310/2017/VOP/MK jsem od Vás obdržel zprávu o šetření podnětu pana ██████████ k pobytu ve vícehodinové policejní cele Pohotovostního a eskortního oddělení Krajského ředitelství Jihomoravského kraje ve dnech 6.8.2017, 17:55 hod. až 9.8.2017, 9:30 hod. V uvedeném poukazujete na určitá pochybení, ke kterým Vám sdělují následující.

I. Nadměrný hluk v policejní cele č. 11, kde byl stěžovatel umístěn

Vzduchotechnika je v prostoru cel Pohotovostního a eskortního oddělení KŘP JmK, Příční 31, Brno, řešena ve dvou samostatných větvích – východní větev (jednomístné cely, část chodby, místnosti soudce a velitele směny) a západní větev (chodby, kuchyňka, odpočinková místnost a dvoumístné cely – č. 7 až 16). V roce 2012 (z podnětu Veřejného ochránce práv ze dne 25. června 2012 vedeného pod Sp. Zn. 18/2012/NZ/LT a následných měření průtoků vzduchu) byl vzduchový výkon množství vzduchu na přívodu posílen doplněním druhého přívodního ventilátoru. Dále byl v celách doplněn přívod vzduchu pomocí flexibilních hadic přímo do policejních cel. V důsledku tohoto posílení vrostla hlučnost ventilace na celách v západní věti.

Vzhledem ke skutečnosti, že na nadměrnou hlučnost ventilace si do podání pana ██████████ žádná z osob umístěných v policejní cele nestěžovala, intenzita hluku na jednotlivých celách nebyla sledována a nebylo ani známé, že v policejní cele č. 11 je hluk nejintenzivnější. Tato skutečnost vyšlaajevo až na základě podnětu pana ██████████ a následných orientačních měření hluku. Nasvědčuje tomu i úřední záznam velitele směny v době kdy se pan ██████████ vrátil z vyšetření (č.j. KRPB-182833/ČJ-2017-0600VE), kde uvádí: „vzhledem k tomu, že ventilační systém je na všech celách stejný, nelze pana ██████████ umístit případně na jinou celu“. Rovněž z vyjádření vedoucího pohotovostního a eskortního oddělení vyplývá, že pokud by policistům v dané době bylo známo, že policejní cela č. 11 je výrazně hlučnější než zbývající policejní cely, tak zejména v případě pana ██████████ který je díky svým opakovaným stížnostem v rámci jeho umístění v policejních celách policistům dobré znám, by i za cenu přemístění jiné osoby pana ██████████ umístili do jiné méně hlučnější cely.

Kounicova 24
611 32 Brno

Tel.: +420 974 621 220
Fax: +420 974 622 564
Email: krp.kr.podatelna@pcr.cz

Pan [REDACTED] od počátku svého zadržení dne 6.8.2017 s policisty ani s vyšetřujícím lékařem, který prováděl jeho vyšetření, zda je schopen umístění v policejní cele, nespolupracoval a veškeré písemnosti a poučení, u kterých byl vyžadován jeho podpis odmítal podepsat. Rovněž po následném dalším vyšetření lékařem dne 6.8.2017, které si sám vyžádal, mu byly na základě lékařského předpisu z prostředků KŘP JmK zakoupeny léky, které opakovaně odmítal a odmítl i podepsat jejich odmítnutí bez jakéhokoliv zdůvodnění. Počinaje následujícím dnem si pan [REDACTED] již na bolesti hlavy ani nadměrnou hlučnost v policejní cele nestěžoval, jakož ani na jiné nedostatky, které uvádíte ve Vaší zprávě (vyjma kontaktování advokáta). Z výše uvedeného důvodu policisté neshledali důvody jeho přemístění do jiné policejní cely. Aktivita pana [REDACTED] následující dny byla zaměřena pouze na probíhající trestní řízení proti jeho osobě. Na jeho žádost mu bylo umožněno sepsat podnět a stížnost proti obvinění, obě písemnosti byly řádně zaevidovány a postoupeny příslušnému útvaru. Pan [REDACTED] dále požádal o kontaktování advokáta, v čemž mu bylo rovněž vyhověno (viz i výsledky Vašeho šetření) a dále mu bylo na jeho žádost vydáno „Potvrzení o provedeném úkonu“.

Na základě podnětu pana [REDACTED] pracovníci krajského ředitelství provedli v policejních celách Pohotovostního a eskortního oddělení KŘP JmK, Příční 31, Brno orientační měření hladiny hluku. Orientačním měřením (nikoliv odborným), které proběhlo v dopoledních hodinách, bylo zjištěno, že naměřené hodnoty se od sebe v policejních celách č. 7 až 16 výrazně neliší. (rozsah 45 až 60 decibelů), přičemž nejvyšší hodnoty byly naměřeny v cele č. 11. Za účelem posouzení stavu jsme oslovtili Krajskou hygienickou stanici Jihomoravského kraje, oddělení hygieny obecné a komunální, Jeřábková 4, 602 00 Brno. Z vyjádření MVDr. Ivany Fajkošové vyplývá, že cely předběžného zadržení nejsou chráněnými venkovními prostory staveb ani chráněnými vnitřními prostory staveb definované v § 30 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, a proto se na ně nevztahují hygienické limity hluku stanovené nařízením vlády č. 272/2011 Sb., zák. o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. Pokud bychom alespoň pro orientační posouzení stavu přiměřeně vycházeli z hodnot hygienických limitů hluku pro obytné místnosti stanovené NV č. 272/2011 Sb., dospěli bychom pravděpodobně k závěru (jedná se pouze o orientační měření), že v celách č. 7 – 16 jsou hygienické limity hluku o něco vyšší. Z uvedeného důvodu byla přijata následující opatření:

- Cela č.11 bude obsazována jen výjimečně, a to pouze v případě naplnění kapacity policejních cel, a za podmínky, že ke zvýšené hladině zvuku nebude mít osoba zde umístěná žádné výhrady.
- Za účelem snížení hlučnosti a umožnění vypínání druhého přívodního ventilátoru bude počinaje rokem 2018 snížena kapacita policejních cel č. 7 až 16 ze dvou lůžek na jedno.
- Ve spolupráci s ekonomickým oddělením KŘP JmK řešíme rekonstrukci stávající vzduchotechniky a zřízení dochlazování přiváděného vzduchu do prostor, kde jsou policejní celty.

II. Vysoká intenzita osvětlení u nočního režimu v policejních celách

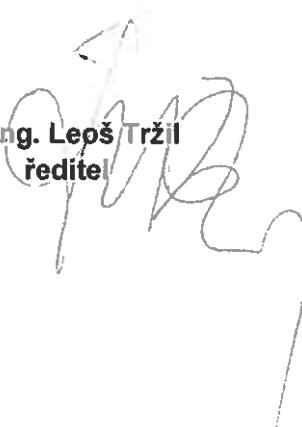
Na základě Vašeho sdělení, že „noční osvětlení bylo pouze méně intenzivní než denní“ jsme ve spolupráci s Odborem zdravotnického zabezpečení, oddělení ochrany veřejného zdraví, pracoviště Brno, provedli orientační měření (přístroj není certifikován) osvětlení v policejních celách. Intenzita denního umělého osvětlení dosahovala 134 až 160 lx, noční osvětlení nad lůžkem činilo 6-14 lx, v prostoru WC 12-28 lx (intenzita světla je v různých částech celý odlišná).

Dle sdělení vedoucí oddělení ochrany veřejného zdraví Brno, limit pro noční osvětlení není žádným předpisem stanoven. Obecně by mělo být noční osvětlení pod 100 luxů (minimum denního osvětlení), a tudíž naměřená hodnota se nám jeví plně vyhovující. Nicméně v průběhu roku plánujeme obměnu stávajícího osvětlení s instalovanými stmívači vně cel, které umožní denní svícení, noční svícení (s plynulou regulací) a nouzové osvětlení v případě výpadku el. proudu. V daném případě bude následně ve spolupráci s Odborem zdravotnického zabezpečení opět provedeno orientační měření.

Závěrem bych chtěl poděkovat za Vaše podněty a těším se na další spolupráci.

S pozdravem

plk. Ing. Leoš Tržil
ředitel

Vážená paní
Mgr. Anna Šabatová, Ph.D
veřejná ochránkyně práv
Údolní 39
602 00 Brno

Veřejný ochránce práv

OMBUDSMAN

Vážený pan

[REDACTED]

Sp. zn. 5310/2017/VOP/MK
Č. j. KVOP-38135/2017
Datum 5. prosince 2017

Vážený pane [REDACTED]

dne 23. listopadu 2017 jsem obdržela odpověď ředitele Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje (dále jen „krajský ředitel“) na zprávu o šetření ve věci Vašeho podnětu.

Z této odpovědi vyplývá, že Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje konzultovalo hlukovou zátěž v celách s Krajskou hygienickou stanicí Jihomoravského kraje, a ačkoli policejní cely nelze zařadit mezi chráněné vnitřní prostory staveb (a tudíž se na ně nevztahují limity pro běžně obývané místnosti), přijala Policie ČR taková opatření k nápravě,¹ která považuji za dostatečná.

Co se týče světelné zátěže během nočních hodin, i zde dojde v průběhu roku k obměně stávajícího osvětlení, tak aby bylo možné intenzitu světla plynule regulovat, a dojde k orientačnímu měření ve spolupráci s Odborem zdravotnického zabezpečení. I v této části považuji přijatá opatření za dostačující.

Jde-li pak o reakci na Váš konkrétní případ a pochybení policistů konstatované ve zprávě o šetření, pak z odpovědi krajského ředitele vyplývá, že na hlukovou zátěž jste si stěžoval jen první den svého umístění. V dalších dnech jste si na tyto obtíže již údajně nestěžoval. Krom toho jste údajně odmítl i léky, které Vám na základě lékařského předpisu policisté zakoupili (na náklady Policie ČR). Přestože mám stále za to, že k Vašemu přemístění do klidnější cely měla policistům postačovat lékařská zpráva s doporučením pobytu v klidném prostředí, nepovažuji, s ohledem na výše uvedenou argumentaci Policie ČR, pochybení za zásadní (tím spíše, že v dnešní době již nelze napravit).

Způsob, jakým se krajský ředitel postavil k řešení situace na policejních celách i přijatá opatření k nápravě považuji za dostatečná, a své šetření proto končím dle § 18 odst. 2 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv. O ukončení šetření souběžně informuji i krajského ředitele.

V příloze Vám vracím písemnosti, které jste mi v průběhu šetření zaslal.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv

Příloha

Zaslané písemné doklady ze dne 2. 11. 2017 a 22. 11. 2017

¹ Cela č. 11 bude obsazována jen výjimečně; snížení kapacity cel č. 7 až 16 ze dvou lůžek na jedno, čímž bude možné vypínat jeden z ventilátorů, aby zdroje hluku; v řešení je rekonstrukce stávající vzduchotechniky.

Veřejný ochránce práv

OMBUDSMAN

Vážený pan

Sp. zn. 6289/2016/VOP/IK
Datum 21. března 2017

[REDACTED]

Vážený pane [REDACTED]

dovoluji si Vás informovat o svých závěrech v rámci šetření zahájeného na základě Vašeho podnětu v záležitosti postupu Obvodního oddělení policie Boskovice (dále „policie“) při prošetřování okolností smrti Vašeho psa. Rovněž jste nesouhlasil s výřízením své stížnosti Krajským ředitelstvím policie Jihomoravského kraje (dále „krajské ředitelství“).

Skutková zjištění

Z obsahu spisu policie vyplynulo, že jste dne 9. 2. 2016 oznámil na policii smrt svého psa (německé dogy), který uhynul dne 15. 1. 2016 podle Vašeho názoru na požití otrávené návnady, kterou měl neznámý pachatel umístit na zahradě Vašeho domu v [REDACTED] dne 29. 12. 2015. Před tímto dnem byl pes zdravý, poté však zvracel, měl ve stolici krev a trpěl stavů malátnosti a bezvládnosti. V den, kdy mělo k otravě dojít, jste byl se psem u veterináře MVDr. [REDACTED], který mu aplikoval lék Eurican DHOOI2-LR.

Podle úředního záznamu policie policista pprap. Vladimír Navrátil vyslechl v [REDACTED] čtyři sousedy, kteří však neuvedli žádné poznatky, které by mohly přispět k odhalení pachatele. Policista rovněž hovořil se starostou obce, který sdělil, že neví o tom, že by mělo dojít k otravě Vašeho psa. Policista dále zkonzultoval účinky léku podaného Vašemu psovi (aniž mu sdělil, že se jednalo o Vašeho psa) s MVDr. [REDACTED], který uvedl, že tento lék nemohl mít účinky, které jste popisoval ve svém oznámení. K příčině smrti však bylo obtížné se vyjádřit, protože pes již byl zpopelněn. Protože se policii nepodařilo zjistit osobu pachatele, věc dne 11. 3. 2016 odložila podle § 58 odst. 3 písm. b) zákona o přestupcích.¹

Z úředního záznamu ze dne 8. 7. 2016 obsaženého ve stížnostním spisu vyplývá, že Vás pprap. Navrátil navštívil dne 22. 5. 2016 u Vás na chalupě v [REDACTED], kde jste mu sdělil své poznatky ohledně podezření, kdo mohl Vašeho psa otrávit. Domníval jste se, že to udělal někdo na popud majitele stavební firmy, s nímž jste vedl spor ohledně stavby opěrné zdi u Vašeho domu. K tomu Vám policista sdělil, že nelze nikoho sankcionovat za přestupek, případně trestně stíhat, pouze na základě domněnek. Podezření musí být podloženo relevantními důkazy, které se však v průběhu šetření nepodařilo zajistit mj. proto, že jste věc oznámil až s třítydenním zpožděním od smrti psa, který byl navíc mezičasně zpopelněn.

1 Ustanovení § 58 odst. 3 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů:

(3) Po provedení nezbytných šetření podle odstavce 2 orgán policie

b) věc odloží, není-li dáno podezření z přestupku nebo nelze-li přestupek projednat, anebo nezjistí-li do jednoho měsíce ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující podezření, že jej spáchala určitá osoba; pominou-li důvody odložení, věc oznámi, není-li namísto věc vyřídit jinak.

Proti postupu policie jste podal dne 30. 6. 2016 stížnost, v níž jste namítl, že pprap. Navrátil nevykonal místní šetření v obci [REDACTED] a že nehovořil s MVDr. [REDACTED] mladším ani starším. Komisařka odboru vnitřní kontroly krajského ředitelství při prošetřování stížnosti ověřovala, zda policista při šetření přestupku hovořil s veterinárem. MVDr. [REDACTED] mladší ani starší si nevybavili, že by s nějakým policistou konzultovali smrt Vašeho psa, ale nevyloučili, že s nimi byl konzultován účinek podaného léku, neboť se jednalo o delší časový odstup od události a účinky léků jsou s nimi ze strany občanů konzultovány poměrně často. Krajské ředitelství shledalo Vaši stížnost nedůvodnou.² Pověřený zaměstnanec Kanceláře veřejného ochránce práv hovořil se starostou obce [REDACTED] aby ověřil, zda s ním policista řešil okolnosti smrti Vašeho psa, jak uvedl v úředním záznamu. Starosta obce si nepamatoval (s ohledem na roční časový odstup), zda s ním policista na toto téma hovořil; nevyloučil to však. Uvedl, že policisté z [REDACTED] do [REDACTED] často jezdí a řeší s ním místní záležitosti.

Moje hodnocení

Postup policie

Orgány Policie České republiky, Vojenské policie (dále jen „orgán policie“), státní orgány a orgány obce oznamují příslušným správním orgánům přestupky, o nichž se dozví, nejsou-li samy příslušny k jejich projednávání. V oznámení uvedou zejména, který přestupek je ve skutku spárován, důkazní prostředky, které jsou jim známy a které prokazují, že jde o přestupek a že byl spáchán určitou osobou.³

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že usmrtí zvíře, aniž by byl naplněn důvod uvedený v § 5 odst. 2.⁴

Při oznamování přestupku podle § 58 odst. 1 zákona o přestupcích (včetně zmínovaného přestupku na úseku ochrany zvířat proti týrání) orgán policie činí pouze šetření nezbytná k posouzení, zda šlo o podezření z přestupku a zda jej spáchala určitá osoba. Aby orgán policie mohl věc oznamit správnímu orgánu, bylo třeba, aby ve vztahu k těmto skutečnostem existovalo důvodné podezření. V šetřeném případě ale nebylo zřejmé, zda Váš pes skutečně pošel v důsledku protiprávního jednání jiné osoby a že se tohoto protiprávního jednání dopustila konkrétní osoba. Policie nemohla přestupek oznamit správnímu orgánu pouze na základě Vašeho podezření, že pes byl otráven osobou, kterou navedl majitel stavební firmy, s níž jste ve sporu. Mám vážné pochyby, že by výslech majitele stavební firmy, jehož podezříváte, že měl co do činění se smrtí Vašeho psa, přispěl ke zjištění osoby případného pachatele přestupku.

V postupu policie při prošetřování Vašeho oznámení nespatruji pochybení. Možnosti rádného prošetření a případného zjištění osoby pachatele byly do značné míry komplikovány skutečností, že jste věc oznámil až s odstupem cca 6 týdnů od doby, kdy mělo k otravě psa dojít, a cca 3 týdnů od úhynu psa. To vše navíc až poté, co byl pes zpopelněn, což definitivně znemožnilo zjistit příčinu smrti. Pokud policista hovořil na místě

² dopisem ze dne 22. 8. 2016, č. j. KRPB-157335-6/ČJ-2016-060066-3-S-TR

³ ustanovení § 58 odst. 1 zákona o přestupcích, ve znění platném a účinném do 30. 9. 2016

⁴ ustanovení § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

se sousedy a se starostou obce a dále prověřil účinky podaného léku s veterinářem, mám za to, že tyto kroky byly za dané situace maximem možného.

Postup krajského ředitelství při prošetření stížnosti

Stížnost musí být vyřízena do 60 dnů ode dne jejího doručení správnímu orgánu příslušnému k jejímu vyřízení. O vyřízení stížnosti musí být stěžovatel v této lhůtě vyrozuměn. Stanovenou lhůtu lze překročit jen tehdy, nelze-li v jejím průběhu zajistit podklady potřebné pro vyřízení stížnosti.⁵

V rámci šetření jsem se zabývala tím, zda závěr krajského ředitelství o nedůvodnosti Vaší stížnosti odpovídá zjištěnému skutkovému stavu. V rámci prošetřování Vaší stížnosti se nepodařilo prokázat, že by policista účinky léku nekonzultoval s veterinářem v [REDACTED]. Jak MVD. [REDACTED] starší, tak MVD. [REDACTED] mladší si nepamatovali, že by s nimi policista konzultoval smrt Vašeho psa; nevyloučili však, že s nimi někdo konzultoval obecně účinek podaného léku. Stejně tak se nepodařilo prokázat Vaše tvrzení, že policista neučinil šetření v [REDACTED]. Starosta obce si na projednávání Vašeho případu s policistou nevzpomněl (i s ohledem na značný časový odstup), avšak nevyloučil to, protože policisté z [REDACTED] do obce často jezdí a řeší s ním místní záležitosti.

Krajské ředitelství nepochybilo, když Vaši stížnost shledalo nedůvodnou a v zákonné šedesátidenní lhůtě Vás o tom vyrozumělo.

Závěr

Protože jsem v postupu policie a krajského ředitelství neshledala pochybení, šetření končím podle § 17 zákona o veřejném ochránci práv⁶, tedy bez konstatování pochybení.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv

⁵ ustanovení § 175 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁶ zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů

Veřejný ochránce práv
OMBUDSMAN

Vážený pan

Sp. zn. 6912/2016/VOP/MK
Datum 30. března 2017

[REDACTED]

Vážený pane [REDACTED]

dopisem ze dne 13. prosince 2016 jsem Vás informovala o tom, že jsem zahájila šetření ve věci postupu Policie České republiky (mimo trestního řízení) v souvislosti s úmrtím Vašeho syna v [REDACTED]. V této souvislosti prosím opětovně přijměte moji upřímnou soustrast.

V rámci šetření jsem opakovaně vyzývala ředitele Policie ČR – Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje k vyjádření a poskytnutí podrobných informací o činnosti Policie České republiky na místě samém a v neposlední řadě i o zaslání usnesení o odložení věci.

Jak jsem již předeslala, moje šetření se nevztahovalo na postup Policie České republiky v rámci trestního řízení, jelikož tato agenda je mimo moji působnost.

Šetřením jsem zjistila, že Policie České republiky obdržela první telefonát na linku 158 o událostech v [REDACTED] v 18:53 h. Hlídka se na místo dostavila v 19:06 h a po příjezdu záchranné služby si Vašeho syna převzali zdravotníci. V mezidobí se policisté společně s přítomnými strážníky Městské policie [REDACTED] podíleli na resuscitaci Vašeho syna a prováděli prvotní úkony ke zjištění totožnosti přítomných osob jako možných svědků události. Pokud jde o Vaše přání – vidět synovo tělo, pak jsem zjistila, že o to jste žádal až druhý den, tj. 19. října 2016, kdy ale již bylo převezeno k provedení soudní pitvy do Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem. O tom Vás údajně příslušný policista informoval.

Pokud jde o postup policistů v odpoledních hodinách, související se zajištěním Vašeho syna v [REDACTED] a následným propuštěním a převozem k lékařskému ošetření do Nemocnice v [REDACTED], pak musím konstatovat, že i zde policie postupovala v pozici orgánu činného v trestním řízení, jelikož Váš syn byl podezřelý z majetkové trestné činnosti (vloupání). Z odůvodnění usnesení o odložení věci vyplývá, že po předchozím souhlasu státního zástupce policie ukončila jeho omezení na svobodě (zadržení) a sanita jej převezla k vyšetření do nemocnice kvůli udávaným bolestem břicha a zad, odkud ale poté sám odešel, protože na svobodě již nijak omezen nebyl.

S ohledem na výše uvedené konstatuji, že **jsem v postupu policistů před zahájením trestního řízení neshledala pochybení**, a šetření proto končím dle § 17 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv. O výsledku šetření souběžně informuji i ředitele Policie ČR – Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv

Veřejný ochránce práv

OMBUDSMAN

Sp. zn. 7539/2016/VOP/MK
Datum 31. března 2017

Vážený pan

Vážený pane [REDACTED]

informuji Vás o svých zjištěních, k nimž jsem dospěla v rámci šetření provádění namátkových kontrol totožnosti v mezinárodních vlacích v Ústeckém kraji. Vycházela jsem z Vašeho podnětu a vyjádření ředitele Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje (dále jen „krajský ředitel“).

V praxi Policie ČR jsem neshledala pochybení a své šetření končím dle § 17 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

Z Vašeho podnětu vyplývalo, že policista po vstupu do kupé vyzval k prokázání totožnosti jen „dobře oblečeného snědého mladíka romského původu“, který výzvě vyhověl. Nikoho dalšího policista již nekontroloval.

V rámci šetření jsem se zaměřila na to, jakými pokyny jsou policisté vedeni při provádění kontrol totožnosti, zda tyto pokyny nejsou založeny na rasové profilaci osob a zda jsou s to naplnit zákonem sledovaný účel při minimalizaci zásahu do práv osob. Krom toho jsem se zajímala i o objasnění Vámi popisované události.

Pokud by namátkové kontroly totožnosti odůvodňované poukazem na ustanovení § 164 odst. 1 písm. c) a § 167 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců¹, resp. § 63 odst. 2 písm. b)

¹ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů:

§ 164 Odbor cizinecké policie

(1) Odbor cizinecké policie

c) provádí pobytovou kontrolu.

§ 167 Oprávnění policie

(1) Policie je oprávněna

d) provádět pobytovou kontrolu

1. cizince za účelem zjištění, zda se na území zdržuje oprávněně a zda splňuje podmínky pobytu na území podle tohoto zákona,

2. cizince nebo jiných osob za účelem zjištění, zda dodržují povinnosti stanovené tímto zákonem.

zákon o Policii České republiky², probíhaly čistě na základě rasových znaků (fyzické charakteristiky osob), bylo by to jistě chybné a takový postup bych podrobila kritice.³

Z vyjádření krajského ředitele však vyplývá, že dotyčný policista kontrolu Vám zmíněného muže zdůvodnil jinak. Konkrétně uvedl: „Vizuálně zjistil, že se v kupé nachází tři osoby, z toho dvě seděly na pravé straně vagónu ve směru jízdy vlakové soupravy (jednalo se o ženu středního věku a mladého muže) a třetí osoba seděla na levé straně vagónu čelem proti směru jízdy. Poté, co přistoupil bliže k cestujícím, jej žena a mladý muž pozdravili česky bez přízvuku. Třetí osoba seděla bez zavazadel a hlavu měla částečně zakrytu v kapuci. Tuto osobu tedy policista podle zásad profilace (vzhled, chování a další znaky) podobil kontrolou.“ Takovéto vysvětlení považuji za právně přijatelné a akceptovatelné.

Pokud jde o zmíněné zásady profilace, je pravda, že vzhled osoby je poměrně široký pojem a snadno se v něm skryjí i fyziologické znaky osob, které se mohou vztahovat k tzv. rasové profilaci. Tak tomu ale být nemusí, neboť vzhled ovlivňuje i oblečení či celková upravenost. Z kontextu vyjádření krajského ředitele vyplývá, že ačkoli je vzhled osoby (v širším slova smyslu) jedním z hodnoticích faktorů, není faktorem jediným, a tím méně lze hovořit o tom, že by ilustracím policie podrobovala osoby výlučně na základě jejich předpokládané příslušnosti k určitému etniku.

Z vyžádaných informací dále vyplývá, že během tří kontrol v mezinárodních rychlících provedených ve dnech 7., 8. a 10. listopadu 2016 policie kontrolovala celkem 204 osob, z nichž 166 bylo ztotožněných cizinců a 38 občanů ČR. I z tohoto úhlu pohledu lze mít policií praktikovanou profilaci osob za efektivní, protože sleduje zákonný cíl, tj. identifikovat cizince nacházející se na území ČR a ověřit legálnost jejich pobytu, a současně nevede k nadbytečnému zásahu do práv dalších osob, k čemuž by docházelo např. při plošných kontrolách totožnosti.

Závěrem děkuji za Váš podnět, který je pro mě známkou Vaší občanské vyzrálosti, neboť Vám postup Policie ČR nebyl lhostejný, ačkoli směřoval proti někomu jinému.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

2 Policista je oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu

b) zdržující se v prostoru, o kterém lze důvodně předpokládat, že se v něm zdržují cizinci bez povolení opravňujícího k pobytu na území České republiky.

3 Kontrolou totožnosti se v nedávné době zabýval mj. i francouzský Cour de cassation v kauze https://www.courdecassation.fr/jurisprudence_2/communiques_presse_8004/contr_identite_discriminatoires_8005/.

Veřejný ochránce práv

OMBUDSMAN

Vážená paní

[REDACTED]

Sp. zn. 7970/2016/VOP/MK
Datum 13. ledna 2017

Vážená paní [REDACTED]

dopisem ze dne 27. prosince 2016 Vás vedoucí oddělení veřejného pořádku a místní správy Kanceláře veřejného ochránce práv informovala o tom, že jsem na základě Vašeho podnětu zahájila šetření a vyžádala si stanovisko ředitele Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje a spisový materiál vztahující se k vyřízení Vaší stížnosti.

Poté, co jsem se seznámila s obsahem Vašeho podnětu a všemi vyžádanými podklady, neshledala jsem v postupu Policie ČR žádné pochybení a své šetření proto končím dle § 17 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, o čemž souběžně informuji i krajského ředitele.

Ve svém podnětu jste žádala o prověření, zda a s jakým výsledkem byli vyslechnuti všichni zúčastnění policisté, kteří s Vámi byli v kontaktu (ať již přímo, nebo jen v pozici svědků) a dále zda a s jakým výsledkem byla provedena kontrola a vyhodnocení videozáznamu pořízeného jedním z policistů.

Ze spisového materiálu vyplývá, že příslušník Policie ČR pověřený prošetřením Vaší stížnosti kontaktoval nejen ty policisty, kteří s Vámi přímo jednali (zejm. tři členové hlídky, která s Vámi byla v kontaktu v [REDACTED], a policistka, která u Vás provedla osobní prohlídku), ale též policistu, který se v daném čase v budově Obvodního oddělení Policie Brno-sever nacházel a který by případně mohl z vedlejších kanceláří slyšet Vaši komunikaci. Ani tímto způsobem se však nepodařilo prokázat Vaše tvrzení o nevhodném jednání policistů. V tomto ohledu tedy ze strany kontrolních orgánů k žádnému podcenění případu či pochybení nedošlo.

Pokud jde o zkoumání kamerového záznamu, pak je třeba uvést, že z události existují dva kamerové záznamy. Jeden zachycuje část zákuoru policistů vůči Vám v [REDACTED] (v délce 05:31 min.) a druhý je pořízen při příjezdu hlídky do Úrazové nemocnice v Brně (v délce 04:47 min.). Policista, který záznamy pořizoval, sice pořídil omylem i další dva záznamy, avšak ty s ohledem na to, že trvaly jen 1 sekundu, ihned smazal. Oba výše uvedené záznamy měl kontrolní orgán pro své hodnocení k dispozici a také s jejich obsahem rádně pracoval. Jelikož jsou součástí spisového materiálu, měla jsem možnost je zhlédnout také a i já musím konstatovat, že na nich není zachyceno žádné nekorektní, nevhodné či neprofesionální jednání policistů.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Zpráva o šetření ve věci postupu policistů Obvodního oddělení Litomyšl

Pan [REDACTED] (dále „stěžovatel“), nesouhlasil s postupem policisty Policie České republiky, obvodního oddělení Litomyšl (dále „OOP Litomyšl“), prap. Bc. Tomáše Rajmana vůči němu dne 23. 6. 2015 při realizaci výzvy k prokázání totožnosti a následně při eskortování na policejní služebnu. Krajské ředitelství policie Pardubického kraje (dále „krajské ředitelství policie“) jeho stížnost zamítlo jako nedůvodnou.¹ Stěžovatel požádal Policejní prezidium České republiky o přešetření způsobu vyřízení stížnosti. Policejní prezidium České republiky dalo stěžovateli částečně za pravdu.²

A. Shrnutí

Šetření jsem zaměřila na posouzení zákonnosti a přiměřenosti postupu policisty OOP Litomyšl při výzvě k prokázání totožnosti, zajištění stěžovatele, jeho následnému předvedení na policejní služebnu a provádění souvisejících úkonů, a v návaznosti na to na posouzení důvodnosti závěrů krajského ředitelství policie při prošetření stížnosti.

Šetřením postupu policisty OOP Litomyšl a krajského ředitelství policie jsem zjistila následující skutečnosti:

- (1) Při provádění úkonu je policista povinen prokázat svou příslušnost k policii služebním stejnokrojem, služebním průkazem nebo odznakem policie, na kterých musí být zřetelně viditelné identifikační číslo.³ Hlídka policie ve složení prap. Bc. Tomáše Rajmana a nstržm. Růženy Suchánkové byla oblečena do služebně-pracovního stejnokroje vzor 92, kdy oba policisté měli na zádech velký žlutý nápis POLICIE a vepředu malý žlutý nápis POLICIE a osobní identifikační číslo, hodnotní označení a na levém rukávu státní znak s nápisem policie. Služební auto bylo navíc v barvách policie s majákem na střeše. **Mám tedy za to, že policisté dostatečně prokázali příslušnost k Policii České republiky.**
- (2) Policista je oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu podezřelou ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu.⁴ Z výzvy policisty musí být zřejmý konkrétní zákonný důvod, pro který policista výzvu činí. Stěžovatel spolu s jiným mužem nesli cca ve 2 hodiny ráno na ulici M [REDACTED] v L [REDACTED] skříň. S ohledem na neobvyklou dobu pro takovou činnost policisté pojali podezření, že se stěžovatel s druhým mužem dopouštěl protiprávního jednání (podezření ze spáchání přestupku proti majetku). **Šetřením jsem dospěla k závěru, že existoval zákonný důvod pro uplatnění výzvy k prokázání totožnosti. Policista OOP Litomyšl však pochybil, když konkrétní zákonný důvod výzvy stěžovateli nesdělil ihned, ale až po několikerém opakování.**

1 dopisem ze dne 13. 8. 2015, č. j. KRPE-51980-4/ČJ-2015-1700066-S

2 dopisem ze dne 10. 12. 2015, č. j. PPR-28039-7/ČJ-2015-990210-S

3 § 12 odst. 1 věta první zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

4 § 63 odst. 2 písm. a) zákona o Policii České republiky

- (3) Odmítne-li osoba prokázat svoji totožnost nebo nemůže-li ji prokázat ani po poskytnutí potřebné přiměřené součinnosti a policista nemůže její totožnost zjistit provedením úkonu na místě, je oprávněn osobu předvést k provedení úkonů směřujících ke zjištění její totožnosti.⁵ Po opakováně výzvě k prokázání totožnosti policista OOP Litomyšl poučil stěžovatele slovy: „Pokud odmítnete prokázat svoji totožnost, předvedu Vás k provedení úkonů směřujících ke zjištění Vaší totožnosti.“ Na to stěžovatel sdělil, že ke své totožnosti nic neřekne. Poučení policisty podle mého názoru znamenalo požadavek na prokázání totožnosti jak předložením občanského průkazu, tak i poskytnutím identifikačních údajů pro zjištění totožnosti stěžovatele na místě iustrací v systému evidence obyvatel. Protože stěžovatel zjevně odmítal prokázat totožnost jakýmkoliv způsobem, mám za to, že byly splněny zákonné podmínky pro předvedení k provedení úkonů směřujících ke zjištění totožnosti stěžovatele.
- (4) Policista je oprávněn zajistit osobu, která při předvedení kladla odpor nebo se pokusila o útěk.⁶ Policista je oprávněn použít pouta ke spoutání osoby zajištěné, je-li důvodná obava, že se osoba pokusí o útěk.⁷ Z dostupných podkladů vyplývá, že ihned poté, co policista OOP Litomyšl poučil stěžovatele, že jej předvádí na policejní služebnu, stěžovatel uvedl, že se nikam předvést nedá a začal z místa rychle odcházet. Z tohoto pohledu mám za to, že byly splněny zákonné podmínky pro jeho zajištění (pokus o útěk) a pro použití služebních pout.
- (5) Zákrok, při kterém bylo použito donucovacího prostředku nebo zbraně, je policista povinen bezodkladně ohlásit svému nadřízenému a sepsat o něm úřední záznám s uvedením důvodu, průběhu a výsledku jejich použití.⁸ Před použitím donucovacího prostředku je policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků.⁹ Policista OOP Litomyšl ihned poté, co vyzval stěžovatele, aby jej následoval ke služebnímu vozidlu, přičemž ten odcházel pryč, přistoupil ke stěžovateli, aby jej spoutal. Při snaze o spoutání stěžovatele uchopil a zafixoval jej o betonový květináč. Použil tedy donucovací prostředek hmat.¹⁰ **Policista OOP Litomyšl pochybil, když tento postup nevyhodnotil jako použití donucovacího prostředku, jeho použití nenahlásil svému nadřízenému a nesepsal o něm úřední záZNAM. Dále pochybil, když před použitím donucovacího prostředku nevyzval stěžovatele, aby zanechal protiprávního jednání s výstrahou, že bude použito donucovacího prostředku.**
- (6) Policista je oprávněn použít pouta a prostředek k zamezení prostorové orientace také ke spoutání osoby zajištěné, je-li důvodná obava, že může být ohrožena bezpečnost

5 § 63 odst. 3 zákona o Policii České republiky

6 § 26 odst. 1 písm. e) zákona o Policii České republiky

7 § 54 písm. a) zákona o Policii České republiky

8 § 57 odst. 2 věta první zákona o Policii České republiky

9 § 53 odst. 2 věta první zákona o Policii České republiky

10 § 52 písm. a) zákona o Policii České republiky

osob, majetku nebo ochrana veřejného pořádku, anebo že se osoba pokusí o útěk.¹¹ Z úředních záznamů pořízených prap. Bc. Rajmanem a policistou z dozorčí služby prap. Jindřichem Janatou vyplývá, že stěžovatel na služebně policistovi OOP Litomyšl opakovaně (nejméně desetkrát) vulgárně nadával a vyhrožoval mu, že ještě uvidí. Nstržm. Suchánková uvedla, že stěžovatel prap. Bc. Rajmana urážel. Protože vzhledem k chování stěžovatele hrozilo fyzické napadení prap. Bc. Rajmana ze strany stěžovatele, mám za to, že byl naplněn zákonný důvod pro ponechání pout i na služebně (bezpečnost osob).

- (7) Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.¹² Kontrolní pracovník při prošetřování stížnosti prošetří skutečnosti uvedené ve stížnosti, přičemž postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, ale neprovádí nadbytečné důkazy.¹³ Z fotografií předložených stěžovatelem nebylo zřejmé, zda zachycují osobu stěžovatele, ani kdy byly pořízeny. Navíc z jiného důkazu (vyjádření pana ██████████¹⁴) kontrolní orgán zjistil, že stěžovatel při služebním zákroku neutrpěl viditelné zranění, a žádného zranění si pan █████ nevšiml ani při propuštění stěžovatele ze zajištění. **Krajské ředitelství policie tedy nepochybilo, když k těmto fotografiím při vyřízení stížnosti nepřihlédlo.**
- (8) Policista a zaměstnanec policie jsou při plnění úkolů policie povinni dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní.¹⁵ Policista OOP Litomyšl odmítl stěžovateli, který byl spoután na služebně, napsat identifikační čísla policistů s tím, že si je má zapamatovat. **Toto jednání, s ohledem na to, že stěžovatel byl spoután, shledávám v rozporu se zásadou zdvořilosti.**
- (9) Osoba omezená na svobodě má právo nechat se vyšetřit nebo ošetřit lékařem podle svého výběru; to neplatí pro vyšetření lékařem ke zjištění, zda ji lze umístit do policejní cely nebo je nutno ji z ní propustit. Policie za účelem ošetření nebo vyšetření umožní přístup lékaře k této osobě.¹⁶ **Krajské ředitelství policie pochybilo, když ve vyřízení stížnosti konstatovalo, že policejní orgán není povinen, s přihlédnutím na aktuální zdravotní stav, zajištěné osobě poskytnout lékařské ošetření; to mohl stěžovatel vyhledat po propuštění ze zajištění.**
- (10) Byla-li stížnost shledána důvodnou nebo částečně důvodnou, je správní orgán povinen bezodkladně učinit nezbytná opatření k nápravě. O výsledku šetření a opatření přijatých k nápravě se učiní záznam do spisu; stěžovatel bude vyrozuměn jen tehdy, jestliže o to požádal.¹⁷ **Krajské ředitelství policie pochybilo, když ve vyřízení stížnosti**

11 § 54 písm. a) zákona o Policii České republiky

12 § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

13 čl. 23 odst. 1 Závazného pokynu policejního prezidenta č. 230/2012, o obecné kontrole a vyřizování podání

14 známý stěžovatele, který byl policisty na místě taktéž zastaven a vyzván k prokázání totožnosti

15 § 9 zákona o Policii České republiky

16 § 24 odst. 5 zákona o Policii České republiky

17 § 175 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

nekonstatovalo pochybení policisty OOP Litomyšl spočívající v tom, že konkrétní zákonné důvod výzvy stěžovateli nesdělil ihned, ale až po několikerém opakování (bod 2), postup při snaze o spoutání stěžovatele nevyhodnotil jako použití donucovacího prostředku, jeho použití nenahlásil svému nadřízenému a nesepsal o něm úřední záznam (bod 5) a nenapsal stěžovateli identifikační čísla policistů na papír v situaci, kdy stěžovatel byl spoután (bod 8).

B. Skutková zjištění

- Dne 23. 6. 2015 ve 2:13 hod. zaznamenala hlídka policie ve složení prap. Bc. Tomáše Rajmana a nstržm. Růženy Suchánkové na ulici M [REDACTED] v L [REDACTED] dva muže nesoucí skříň. Protože s ohledem na noční dobu pojali podezření, že se tito muži dopouští protiprávního jednání (např. krádeže), prap. Bc. Rajman muže po vystoupení z vozidla policie vyzval k prokázání totožnosti slovy: „*policie, jménem zákona Vás vyzývám, prokažte svoji totožnost.*“ Této výzvy uposlechl pouze druhý z mužů, ztotožněný jako pan [REDACTED]
- Stěžovatel výzvy neuposlechl s tím, že na prokázání totožnosti nemají policisté nárok a ať si dají odjezd. Dále vykřikoval, že skříň s panem [REDACTED] ukradli a jestli ji může policistům naložit na střechu auta. Toto potvrdil při prošetřování stížnosti i pan P [REDACTED]¹⁸ s tím, že to bylo myšleno v legraci.
- Protože stěžovatel na výzvu nereagoval, prap. Bc. Rajman jej znova vyzval k prokázání totožnosti slovy: „*Jméinem zákona Vás vyzývám, prokažte svoji totožnost.*“ Stěžovatel odvětil, že k tomu nemá žádný důvod. Policista mu sdělil, že on sám řekl, že skřín ukradli, proto pojal podezření, že by se stěžovatel mohl dopouštět protiprávního jednání. Proto má ve smyslu § 63 odst. 2 písm. a) zákona o Policii České republiky oprávnění od něj žádat prokázání totožnosti. Na to stěžovatel opakovaně odvětil, že ke své totožnosti nic neřekne.
- Prap. Bc. Rajman svoji opakovanou výzvu „*Policie, jménem zákona Vás vyzývám, prokažte svoji totožnost*“ doplnil o poučení podle § 63 zákona o Policii České republiky slovy: „*Pokud odmítnete prokázat svoji totožnost, předvedu Vás k provedení úkonů směřujících k zjištění Vaší totožnosti.*“ Stěžovatel mu opět sdělil, že ke své totožnosti nic neřekne. Prap. Bc. Rajman na situaci zareagoval tak, že mu podle § 63 odst. 3 zákona o Policii České republiky sdělil: „*Jméinem zákona Vás předvádí na nejbližší oddělení Policie České republiky k prokázání totožnosti, následujte mě ke služebnímu vozidlu.*“ Stěžovatel zareagoval tak, že se nikam nedá předvést, ať neotravují a že si půjde, kam bude chtít. Poté udělal nejméně čtyři rychlé kroky ve směru od světlé křižovatky k zábradlí mostu, na kterém jsou umístěny betonové květináče.
- Z tohoto jednání prap. Bc. Rajman dovodil, že se stěžovatel snaží z místa utéct. Proto stěžovatele dohnal několika rychlými kroky a řekl mu: „*Jméinem zákona Vás zajišťuji, protože jste se pokusil o útěk při předvedení.*“ Policista stěžovatele opřel hrudníkem o betonový květináč a přiložil mu služební pouta na ruce za zády. Vyloučil, že by mu

18 Jednalo se o úřední záznam z telefonátu s panem P [REDACTED] ze dne 22. 7. 2015, který sepsal inspektor odboru vnitřní kontroly Svitavy prap. Miroslav Davídek; ten pana P [REDACTED] znova kontaktoval dne 24. 7. 2015, sepsaný záznam mu přečetl a pan P [REDACTED] uvedl, že vše je v pořádku a věc se takto stala.

způsobil zranění. Ani pan [REDACTED] si nevšiml, že by stěžovatel měl při odjezdu na služebnu zranění. Poté policisté se stěžovatelem odjeli na policejní služebnu.

- Tam přijeli ve 2:20 hod. a prap. Bc. Rajman vyrozuměl dozorčí službu prap. Jindřicha Janatu. Poté stěžovatele převedl do kanceláře č. 109 a posadil na židli. Stěžovatel řekl, že teď ho asi policisté zbijí, protože měl stále přiložená pouta. Prap. Bc. Rajman toto tvrzení stěžovatele odmítl s tím, že pouta má proto, že je zajištěn. Prap. Bc. Rajman a prap. Janata v rámci šetření do úředního záznamu uvedli, že stěžovatel prap. Bc. Rajmanovi vulgárně nadával a vyhrožoval mu slovy: „jsi hajzl, svině, ty ještě uvidíš a stejně ti k sobě a ke skříni nic neřeknu.“ Toto zopakoval nejméně desetkrát. Z tohoto chování stěžovatele policisté dovozovali důvodnou obavu, že by stěžovatel mohl prap. Bc. Rajmana nebo jiného policistu fyzicky napadnout, a proto mu ponechali pouta. Podle vyjádření prap. Bc. Rajmana a prap. Janaty si stěžovatel nestěžoval, že by jej pouta škrtila nebo mu způsobovala zranění. Lékařské ošetření nepožadoval. Požádal o sdělení identifikačních čísel obou policistů. Na to mu podle nstržm. Suchánkové prap. Bc. Rajman řekl, že čísla mají na uniformách a že si je může zapamatovat.
- Ve 2:25 hod. šel prap. Bc. Rajman do místnosti dozorčí služby, kde začal věc evidovat. Nstržm. Suchánková poté stěžovatele vyzvala k provedení dechové zkoušky, se kterou stěžovatel souhlasil, a naměřila mu pozitivní výsledek 1,3 promile alkoholu v dechu. Poté podle nstržm. Suchánkové stěžovatel začal sám od sebe říkat, že má občanský průkaz v kapse. Nstržm. Suchánková mu do kapsy nechtěla sahat, tak ho vyzvala, aby prokázal totožnost ústně. Stěžovatel uvedl své jméno, příjmení, datum narození a další požadované údaje a podle těchto údajů jej prap. Janata ztotožnil. Poté přišel do místnosti prap. Bc. Rajman, sňal stěžovateli pouta a vyzval ho k podpisu dechové zkoušky a úředního záznamu o zajištění. Stěžovatel si písemnosti přečetl, ale odmítl je podepsat. Ve 2:35 hod. prap. Bc. Rajman stěžovatele ze zajištění propustil.
- Okolo 2:30 hod. se na služebnu dostavil pan [REDACTED] a dotázel se, kdy bude stěžovatel propuštěn. Prap. Janata mu sdělil, že bude propuštěn v průběhu několika minut. Prap. Bc. Rajman vyzval pana [REDACTED] k podání vysvětlení podle § 61 zákona o Policii České republiky k předmětné skříni. Pan [REDACTED] uvedl, že skříň nesli od restaurace [REDACTED] kde ji stěžovatel kupil od nějaké paní. Potom řekl, že se ke skříni vrátí a počká na stěžovatele.
- **Dne 25. 6. 2015 podal stěžovatel proti postupu policistů z OOP Litomyšl stížnost ke krajskému ředitelství policie.** Poukázal na to, že nejevil známky opilosti a nečinil výtržnosti. Policisté se nepředstavili; stěžovatel si myslí, že jedná s městskou policií. Ptal se jich, co provedl a proč jej chtějí legitimovat, neboť si není vědom spáchání trestného činu nebo přestupku. Policista mu odmítl sdělit důvod ztotožnění, proto stěžovatel opakováně odmítl předložit občanský průkaz. Následně odešel směrem ke svému bydlišti vzdálenému asi 500 m. Policista vyskočil z auta a vůči stěžovateli použil nepřiměřených donucovacích prostředků (několik chvatů) a poté mu přiložil pouta. Měl stěžovatele chytit za krk a udeřit jej hlavou o betonový květináč. Poté stěžovatele naložili policisté do auta s tím, že pojedou na policejní služebnu. Stěžovatel chtěl, aby s sebou vzali i pana [REDACTED], což odmítl. Během jízdy požádal o povolení pout, protože jej řezala do rukou, což policisté odmítli. Požadoval ošetření

poraněné brady o květináč, což policisté rovněž odmítli. Podle tvrzení policistů však o ošetření nepožádal ani si na zranění nestěžoval. Na služebně byl stále spoután. Sdělil údaje ke zjištění totožnosti na základě dotazů policistů, i když měl občanský průkaz u sebe. Stěžovatel chtěl sepsat incident s policistou, což odmítli. Požádal o tužku a papír k zapsání služebních čísel, což policista odmítl s tím, že si má zapsat do telefonu. Potom mu povolili pouta a nechali jej půl hodiny čekat v místnosti. Poté přišli s úředním záznamem o incidentu, který odmítl podepsat. Stihl si zapsat pouze služební číslo policistky. Ta neměla potřebu s ním jednat korektněji, pouze mlčela. Podle názoru stěžovatele policista použil nepřiměřené násilí a donucovacích prostředků, které neohlásil na operační středisko a nepoučil jej o jeho právech při omezení osobní svobody. Totožnost mohla policie zjišťovat jiným způsobem, pokud měl u sebe doklady.

- Odbor vnitřní kontroly krajského ředitelství policie při prošetřování vycházel z vyjádření policistů prop. Bc. Rajmana a nstržm. Suchánekové, vyjádření svědka pana Pekaře a shromážděného spisového materiálu (zejm. úředního záznamu o incidentu ze dne 23. 6. 2015,¹⁹ úředního záznamu o zajištění osoby ze dne 23. 6. 2015,²⁰ fotografií poskytnutých stěžovatelem a výtisku výsledku dechové zkoušky). **Vedoucí odboru vnitřní kontroly (dále „OVK“) krajského ředitelství policie na základě dostupných podkladů shledal stížnost stěžovatele nedůvodnou.²¹** Konstatoval, že policista byl oprávněn vyzvat stěžovatele k prokázání totožnosti podle § 63 odst. 2 písm. a) zákona o Policii České republiky.²² Protože stěžovatel opakově odmítl poskytnout součinnost směřující k prokázání totožnosti, policista v souladu se zákonem stěžovateli sdělil, že bude předveden k prokázání totožnosti. Protože se stěžovatel pokusil z místa odejít, vzbudil v policistovi obavu, že se při předvedení pokusí o útěk, a policista tedy následně stěžovatele zajistil podle § 26 odst. 1 písm. e) zákona o Policii České republiky.²³ K samotnému spoutání vedoucí OVK poznamenal, že při něm policista nepoužil donucovací prostředek ve smyslu § 52 zákona o Policii České republiky, když samotné spoutání donucovacím prostředkem není. Použití jiných pevných předmětů či překážek při poutání (v tomto případě betonový květináč) není podle vedoucího OVK v rozporu se zákonem. Protože stěžovatel zvolil při jednání s policisty odmítavý až provokativní přístup, musel si být vědom, že policejní orgán předvedení dokončí i za použití represe (v krajním případě za použití donucovacích prostředků). Podle názoru vedoucího OVK nedošlo v tomto ohledu k porušení § 11 zákona o Policii České republiky (přiměřenost postupu) ani § 24 zákona o Policii České republiky (zákaz ponižujícího zacházení). K námítce ohledně nedostatečného poučení vedoucí OVK konstatoval, že policista stěžovatele řádně poučil při předvedení

19 č. j. KRPE-50969-3/ČJ-2015-170914-TR

20 č. j. KRPE-50969-4/ČJ-2015-170914-TR

21 dopis ze dne 13. 8. 2015, č. j. KRPE-51980-4/ČJ-2015-170066-S

22 (2) *Policista je oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu:*

a) *podezřelou ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu.*

23 (1) *Policista je oprávněn zajistit osobu, která:*

e) *při předvedení kladla odpor nebo se pokusila o útěk.*

i při zajištění a na služebně mu dal k podpisu Úřední záznam o zajištění, jehož součástí je i poučení o právech osoby omezené na svobodě. Stěžovatel však tento úřední záznam odmítl podepsat. V tomto ohledu kontrolní orgán neshledal v postupu policisty pochybení. K námitce stěžovatele, že si myslel, že jedná s městskou policií, vedoucí OVK odkázal na § 12 zákona o Policii České republiky. Bylo zjištěno, že policista byl vystrojen do služebního stejnokroje s viditelnými žlutými nápisy POLICIE a identifikačním číslem na levém rukávu. Dále se hlídka pohybovala ve služebním dopravním prostředku v barvách Policie České republiky s nezaměnitelnými reflexními prvky. Z toho je patrné, že policejní orgán příslušnost k Policii České republiky rádně prokázal. K poskytnutým fotografiím ohledně údajného zranění stěžovatele vedoucí OVK poznamenal, že na tváři fotografované osoby je modřina a na těle zarudlá místa, nicméně z fotografií není patrné datum jejich pořízení, není zaznamenán celý obličej poškozeného, z čehož by bylo patrné, že se jedná o osobu stěžovatele. Navíc pan [REDACTED] opakovně uvedl, že si na stěžovateli nevšiml žádných zranění. Vedoucí OVK dále konstatoval, že se nepodařilo prokázat tvrzení stěžovatele ohledně jeho žádosti o lékařské ošetření. Dále doplnil, že policejní orgán není povinen, s přihlédnutím na aktuální zdravotní stav, zajištěné osobě poskytnout lékařské ošetření. Pokud stěžovatel ošetření požadoval při omezení na svobodě, mohl lékařské zařízení v Litomyšli navštívit po samotném propuštění, kde se mohl nechat ošetřit a nechat si vystavit ambulantní zprávu, která by mohla být důkazním prostředkem. Závěrem vedoucí OVK konstatoval, že se kontrolní orgán ztotožňuje s oznámením přestupku stěžovatele podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích Městskému úřadu Litomyšl.

- S výsledkem šetření krajským ředitelstvím policie stěžovatel nebyl spokojen a dne 18. 9. 2015 požádal podle § 175 odst. 7 správního řádu²⁴ Policejní prezidium České republiky (dále „policejní prezidium“) o přešetření způsobu vyřízení stížnosti. Policejní prezident ve vyřízení žádosti²⁵ shledal pochybení jak v postupu samotného policejního orgánu, tak i při vyřízení stížnosti, kterou mělo krajské ředitelství policie vyhodnotit jako částečně důvodnou. Podle policejního prezidenta existoval pro výzvu k prokázání totožnosti, následné předvedení a použití donucovacích prostředků k překonání odporu stěžovatele zákonné důvod. Policejní prezidium se však neztotožnilo se závěrem krajského ředitelství policie, že donucovací prostředek použit nebyl. Podle jeho názoru byl použit donucovací prostředek podle § 52 písm. a) zákona o Policii České republiky.²⁶ Prap. Bc. Rajman následně pochybil, když v rozporu s § 57 odst. 2 zákona o Policii České republiky²⁷ použití donucovacího prostředku nenahlásil nadřízenému a nezpracoval odpovídající dokumentaci. Tímto jednáním znemožnil rádné posouzení a vyhodnocení oprávněnosti použití donucovacího prostředku

24 zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

25 dopis ze dne 10. 12. 2015, č. j. PPR-28039-6/ČJ-2015-990210-S

26 *Donucovacími prostředky jsou:*

a) hmaty, chvaty, údery a kopy.

27 (2) Zákrok, při kterém bylo použito donucovacího prostředku nebo zbraně, je policista povinen bezodkladně ohlásit svému nadřízenému a sepsat o něm úřední záznam s uvedením důvodu, průběhu a výsledku jejich použití. Úřední záznam nesepisuje při použití pouze podle § 54.

nadřízenému ve smyslu § 57 odst. 3 zákona o Policii České republiky. Postup policistů v souvislosti s omezením stěžovatele na osobní svobodě a eskortou byl podle policejního prezidenta v souladu s právními předpisy, a to včetně spoutání na služebně vzhledem k předchozímu pokusu o útěk. Tvrzení stěžovatele, že požádal o lékařské ošetření, bylo neprokazatelné s ohledem na protichůdná tvrzení stěžovatele na straně jedné a policistů na straně druhé. Jako chybné však shledal policejní prezident konstatování o tom, že policejní orgán není povinen poskytnout zajištěné osobě lékařské ošetření s tím, že je mohl stěžovatel vyhledat po propuštění ze zajištění. Podle názoru policejního prezidenta je toto tvrzení v rozporu s čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech²⁸ a čl. 7 Listiny základních práv a svobod²⁹ i s ustanovením § 24 odst. 5³⁰ a § 31 odst. 2 zákona o Policii České republiky³¹ s tím, že ustanovení § 31 odst. 2 zákona o Policii České republiky je třeba analogicky vztáhnout i na ostatní případy omezení na svobodě. K provedení důkazu předloženými fotografiemi policejní prezident konstatoval, že správní orgán nemusí důkaz přijmout, není-li z něj zřejmé, zda souvisí s projednávanou událostí, což byl tento případ. Navíc z vyjádření svědka pana [REDACTED] vyplynulo, že si na stěžovateli žádného zranění nevšiml. Přešetřením stížnosti nebylo zjištěno, že by stěžovatel byl umístěn do policejní cely, jak tvrdil. Jednalo se o kancelář č. 109, kde s ním policisté prováděli úkony. Závěrem policejní prezident uvedl, že krajské ředitelství policie při prošetření stížnosti pochybilo tím, že nezjistilo použití donucovacích prostředků a chybějící související dokumentaci. Taktéž se dopustilo nekorektní formulace v souvislosti s (ne)poskytnutím lékařského ošetření při zajištění stěžovatele. Na tato pochybení policejní prezident upozornil ředitele krajského ředitelství policie a požádal jej o přijetí opatření k zamezení opakování těchto pochybení.³²

C. Hodnocení věci ochránkyní

C.1 Prokázání příslušnosti k Policii České republiky

Podle § 12 odst. 1 věty první zákona o Policii České republiky je při provádění úkonu policista povinen prokázat svou příslušnost k policii služebním stejnokrojem, služebním průkazem nebo odznakem policie, na kterých musí být zřetelně viditelné identifikační číslo. Z úředního záznamu pořízeného prap. Bc. Rajmanem vyplývá, že policisté byli oblečeni do služebně-

28 Zákaz mučení

Nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponížujícímu zacházení anebo trestu.

29 (1) Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem.

(2) Nikdo nesmí být mučen ani podroben krutému, nelidskému nebo ponížujícímu zacházení nebo trestu.

30 (5) Osoba omezená na svobodě má právo nechat se vyšetřit nebo ošetřit lékařem podle svého výběru; to neplatí pro vyšetření lékařem ke zjištění, zda ji lze umístit do policejní cely nebo je nutno ji z ní propustit. Policie za účelem ošetření nebo vyšetření umožní přístup lékaře k této osobě.

31 (2) Zjistí-li policista, že osoba, která má být umístěna v cele, je zraněná, nebo upozorní-li tato osoba na svou závažnou chorobu anebo je důvodné podezření, že tato osoba takovou chorobou trpí, zajistí policista její lékařské ošetření a vyžádá vyjádření lékaře k jejímu zdravotnímu stavu.

32 dopisem ze dne 10. 12. 2015, č. j. PPR-28039-7/ČJ-2015-990210-S

pracovního stejnokroje vzor 92, kdy oba měli na zádech velký žlutý nápis POLICIE a vepředu malý žlutý nápis POLICIE a osobní identifikační číslo, hodnotní označení a na levém rukávu státní znak s nápisem policie. Služební auto bylo navíc v barvách policie s majákem na střeše.
Mám tedy za to, že policisté řádně prokázali svoji příslušnost k Policii České republiky.

C.2 Prokázání totožnosti

Podle § 63 odst. 2 písm. a) zákona o Policii České republiky je policista oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu podezřelou ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu.

Dospěla jsem k závěru, že existoval zákonný důvod pro výzvu k prokázání totožnosti stěžovatele podle tohoto ustanovení. S ohledem na noční dobu mohlo přenášení skříně stěžovatelem a panem P. v policistech hlídajících na ulici M. v L. vzbudit podezření, že tuto skříň odcizili. Pochybuj však spatřuji v tom, že prap. Bc. Rajman nesdělil stěžovateli konkrétní důvod výzvy k prokázání totožnosti (podezření ze spáchání přestupku) ihned při první výzvě k prokázání totožnosti, ale až poté, co stěžovatel na opakovanou výzvu nereagoval. Jsem přesvědčena, že by policista měl svoji výzvu k prokázání totožnosti odůvodnit natolik konkrétním způsobem, aby bylo možno dovodit existenci některého ze zákonných důvodů podle ustanovení § 63 odstavec 2 zákona o Policii České republiky, a to při prvním kontaktu s osobou, která se má výzvě podrobit.³³ Domnívám se, že neochota stěžovatele prokázat svoji totožnost mohla pramenit mj. právě z toho, že policista mu ihned nesdělil konkrétní zákonný důvod výzvy.

C.3 Předvedení k prokázání totožnosti

Podle § 63 odst. 3 zákona o Policii České republiky odmítne-li osoba uvedená v odstavci 2 prokázat svoji totožnost nebo nemůže-li ji prokázat ani po poskytnutí potřebné přiměřené součinnosti a policista nemůže její totožnost zjistit provedením úkonu na místě, je oprávněn osobu předvést k provedení úkonů směřujících ke zjištění její totožnosti. Potřebnou součinnost k prokázání totožnosti policista poskytne způsobem a v rozsahu, který nezmaří účel úkonu.

Z tohoto ustanovení je patrné, že k předvedení může policista přistoupit až poté, co totožnost osoby nemohl zjistit na místě. Z úředních záznamů pořízených zasahujícími policisty vyplývá, že prap. Bc. Rajman poučil stěžovatele o tom, že pokud odmítne prokázat svoji totožnost, předvede jej k provedení úkonů směřujících ke zjištění jeho totožnosti. Ačkoliv to v poučení přímo nezaznělo, mám za to, že prokázáním totožnosti nebylo myšleno pouze předložení občanského průkazu, ale rovněž případné sdělení identifikačních údajů, na základě nichž by bylo možno zjistit totožnost na místě samém prostřednictvím spojení se s operačním pultem policie a porovnáním stěžovatelem udaných identifikačních údajů s centrálním registrem obyvatel. Protože stěžovatel i po poučení setrvale odmítal sdělit cokoliv ke své totožnosti, mám za to, že byly splněny zákonné podmínky pro předvedení k provedení úkonů směřujících ke zjištění totožnosti stěžovatele.

³³ obdobně též Zpráva o šetření veřejného ochránce práv ze dne 8. června 2016, sp. zn. 2882/2016/VOP/VBG; dostupné z <http://kvopap:81/KVOPEsoSearch/Nalezene/Edit/26483>

C.4 Zajištění

Podle § 26 odst. 1 písm. e) zákona o Policii České republiky je policista oprávněn zajistit osobu, která při předvedení kladla odpor nebo se pokusila o útěk.

Podle § 54 písm. a) zákona o Policii České republiky je policista oprávněn použít pouta a prostředek k zamezení prostorové orientace také ke spoutání osoby zajištěné, je-li důvodná obava, že může být ohrožena bezpečnost osob, majetku nebo ochrana veřejného pořádku anebo že se osoba pokusí o útěk.

Z výše popsaného skutkového stavu vyplývá, že ihned poté, co prop. Bc. Rajman poučil stěžovatele, že jej předvádí na policejní služebnu, stěžovatel uvedl, že se nikam předvést nedá a začal z místa rychle odcházet. Z tohoto pohledu mám za to, že byly splněny zákonné podmínky pro jeho zajištění podle výše uvedeného ustanovení (pokus o útěk). Rovněž byly splněny zákonné podmínky pro přiložení služebních pout (pokus o útěk osoby zajištěné).

C.5 Použití donucovacích prostředků

Protiprávní jednání spočívající v neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci je systematicky zařazeno ve skupině přestupků proti veřejnému pořádku podle § 47 zákona o přestupcích. Veřejný pořádek, jako tzv. neurčitý právní pojem, je možno definovat jako souhrn pravidel jednání a chování lidí na veřejnosti. Tato pravidla nemusí být výslovně formulována v právních normách, a nelze je proto obecně vyjádřit, nebo jsou v právních normách výslovně obsažena, jakož i v normách mimoprávních (morálních a společenských), jejich dodržování a zachovávání je však podle obecného přesvědčení zvyklostí a mínění převažující většiny lidí v určité společnosti podmínkou spořádaného a poklidného soužití lidí s ohledem na konkrétní čas a místo.³⁴ V případě přestupku proti veřejnému pořádku neuposlechnutím výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci je chráněným objektem řádný výkon veřejné správy, respektive potřeba respektování autority úřední osoby.³⁵

Protože stěžovatel porušil veřejný pořádek tím, že neuposlechl opakovaných výzev k prokázání totožnosti a k následování ke služebnímu vozidlu při předvedení,³⁶ čímž se mohl dopustit přestupku proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, mám za to, že byla splněna obecná podmínka pro použití donucovacích prostředků podle § 53 odst. 1 zákona o Policii České republiky.³⁷ Použití donucovacího

³⁴ Jemelka, L., Vetešník, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 264.

³⁵ tamtéž, str. 265

³⁶ Obdobně též Vetešník, P. Neuposlechnutí výzvy úřední osoby. In: *Přestupky a řízení o nich z pohledu teorie a praxe: sborník z mezinárodní vědecké konference konané dne 4. října 2013*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2013, s. 248. ISBN 978-80-7251-408-3. (příspěvek v tištěném sborníku).

³⁷ § 53

Obecné podmínky pro použití donucovacího prostředku

prostředku (hmatu) bylo podle mého názoru důvodné a přiměřené při překonání odporu stěžovatele při jeho zajištění.

Na druhou stranu jsem však shledala pochybení v tom, že prap. Bc. Rajman nevyhodnotil svůj postup vůči stěžovateli bezprostředně předcházející přiložení služebních pout jako použití donucovacího prostředku hmatu podle § 52 písm. a) zákona o Policii České republiky, přestože přitom musel překonat odpor stěžovatele s použitím síly, a v návaznosti na to následně v rozporu s § 57 odst. 2 zákona o Policii České republiky nesepsal úřední záznam o použití donucovacího prostředku a neoznámil jeho použití svému nadřízenému. V Úředním záznamu o zajištění osoby pak nesprávně uvedl, že nebylo využito oprávnění podle § 54 zákona o Policii České republiky, tj. použití služebních pout, přestože jejich použití jinak nerozporoval. Navíc v tomto úředním záznamu bližše nepopsal okolnosti zajištění, čímž se stal nepřekoumatelným z hlediska posouzení zákonných důvodů zajištění.

Prap. Bc. Rajman dále pochybil, když předtím, než použil donucovací prostředek, stěžovatele nevyzval podle § 53 odst. 2 zákona o Policii České republiky, aby zanechal protiprávní jednání (neuposlechnutí výzvy k následování ke služebnímu vozidlu) s výstrahou, že bude použito donucovacího prostředku.

C.6 Ponechání pout na služebně

Podle § 54 písm. a) věty první zákona o Policii České republiky je policista oprávněn použít pouta a prostředek k zamezení prostorové orientace také ke spoutání osoby zajištěné, je-li důvodná obava, že může být ohrožena bezpečnost osob, majetku nebo ochrana veřejného pořádku anebo že se osoba pokusí o útěk. Samotná skutečnost, že stěžovatel byl zajištěn, stejně tak i předchozí pokus o útěk nebyl podle mého názoru dostatečným důvodem pro ponechání pout na služebně. Mám však za to, že v tomto případě byl zákoný důvod pro tento postup dán tím, že panovala důvodná obava o bezpečnost osob (policistů), protože stěžovatel podle vyjádření prap. Bc. Rajmana a prap. Janaty na prap. Bc. Rajmana opakováně pokřikoval, že je hajzl, svině a že ještě uvidí. S ohledem na podnapilost stěžovatele nebylo možno vyloučit, že by stěžovatel v případě, že by neměl přiložená pouta, policistu skutečně fyzicky nenapadl. Strohá odpověď prap. Bc. Rajmana stěžovateli, že má pouta, protože je zajištěn, sice neobsahovala informaci, že důvodem trvajícího spoutání je především důvodná obava z ohrožení bezpečnosti policistů, avšak to lze s ohledem na celý děj událostí pochopit. V ponechání pout na služebně jsem tedy neshledala pochybení.

C.7 Fotografie

Stěžovatel poslal dne 24. 7. 2015 v rámci prošetřování své stížnosti na oddělení vnitřní kontroly Svitavy e-mailem fotografie s údajnými následky po zátku ze strany prap. Bc. Rajmana. Fotografie předložené stěžovatelem jako důkazy údajného poranění nemohly podle mého názoru přispět k objasnění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to s ohledem na to, že z nich není zřejmé datum jejich pořízení, ani zda je

(1) *Policista je oprávněn použít donucovací prostředek k ochraně bezpečnosti své osoby, jiné osoby nebo majetku anebo k ochraně veřejného pořádku.*

na nich skutečně zachycen stěžovatel anebo jiná osoba. Krajské ředitelství policie tedy nepochybilo, když k nim nepřihlédlo při vyřízení stížnosti.

C.8 Sdělení identifikačních čísel policistů na služebně

Podle § 9 zákona o Policii České republiky jsou policista a zaměstnanec policie při plnění úkolů policie povinni dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní.

Z úředního záznamu pořízeného nstržm. Suchánkovou vyplývá, že stěžovatel požádal policisty o sdělení jejich identifikačních čísel. Na to měl prap. Bc. Rajman odpověď, že čísla mají na uniformách a že si je může zapamatovat. Mám za to, že by policisté obecně měli svá identifikační čísla na vyžádání sdělovat sami. V dané konkrétní situaci, kdy stěžovatel byl spoután, a navíc byl zjevně podnapilý, bych považovala za vhodné, aby policisté svá identifikační čísla napsali na vyžádání stěžovatele na papír.

Chování prap. Bc. Rajmana bylo podle mě v rozporu s povinností zdvořilosti vyjádřenou v § 9 zákona o Policii České republiky.³⁸

C.9 (Ne)poskytnutí lékařského ošetření

Podle § 24 odst. 5 zákona o Policii České republiky osoba omezená na svobodě má právo nechat se vyšetřit nebo ošetřit lékařem podle svého výběru; to neplatí pro vyšetření lékařem ke zjištění, zda ji lze umístit do policejní cely nebo je nutno ji z ní propustit. Policie za účelem ošetření nebo vyšetření umožní přístup lékaře k této osobě.

Podle § 31 odst. 2 zákona o Policii České republiky zjistí-li policista, že osoba, která má být umístěna v cele, je zraněná, nebo upozorní-li tato osoba na svou závažnou chorobu anebo je důvodné podezření, že tato osoba takovou chorobou trpí, zajistí policista její lékařské ošetření a vyžádá vyjádření lékaře k jejímu zdravotnímu stavu.

Pokud jde o samotnou žádost stěžovatele o poskytnutí lékařského ošetření, toto tvrzení se šetřením nepodařilo prokázat s ohledem na protichůdná tvrzení policistů na straně jedné a stěžovatele na straně druhé. Nemohu tedy konstatovat pochybení policistů OOP Litomyšl, že nezajistili stěžovateli lékařské ošetření. Z téhož důvodu nebylo možno prokázat tvrzení stěžovatele, že mu postupem policistů vzniklo zranění v důsledku udeření o květináč a přílišné utažení pout.

Na druhou stranu však shledávám tvrzení krajského ředitelství policie ve vyřízení stížnosti³⁹ v rozporu s § 24 odst. 5 zákona o Policii České republiky a s § 31 odst. 2 zákona o Policii České republiky, neboť tato ustanovení dávají osobě omezené na svobodě právo nechat se ošetřit lékařem podle svého výběru, přičemž policie má povinnost umožnit lékaři

38 Policista a zaměstnanec policie jsou při plnění úkolů policie povinni dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní.

39 „Policejní orgán není povinen, s přihlédnutím na aktuální zdravotní stav, zajištěné osobě poskytnout lékařské ošetření. Pokud stěžovatel ošetření požadoval při omezení na svobodě, mohl lékařské zařízení v Litomyšli navštívit po samotném propuštění, kde se mohl nechat ošetřit a nechat si vystavit ambulantní zprávu, která by mohla být důkazním prostředkem“.

přístup k této osobě. Zároveň zákon ukládá povinnost vyšetřit osobu, pokud u ní bylo shledáno zranění, nebo na zranění upozorní. Ustanovení § 31 odst. 2 zákona o Policii České republiky je třeba analogicky vztáhnout nejen na umístění v policejní cele, ale též na ostatní případy omezení osobní svobody, včetně zajištění, jako tomu bylo u stěžovatele.

C.10 Vyřízení stížnosti

Podle § 175 odst. 6 správního řádu *byla-li stížnost shledána důvodnou nebo částečně důvodnou, je správní orgán povinen bezodkladně učinit nezbytná opatření k nápravě. O výsledku šetření a opatřeních přijatých k nápravě se učiní záznam do spisu; stěžovatel bude vyrozuměn jen tehdy, jestliže o to požádal.*

Krajské ředitelství policie pochybilo, když ve vyřízení stížnosti nekonstatovalo pochybení policisty OOP Litomyšl spočívající v tom, že konkrétní zákonný důvod výzvy stěžovateli nesdělil ihned, ale až po několikerém opakování (část C.2), nepokusil se zjistit totožnost stěžovatele na místě (část C.3), postup při snaze o spoutání stěžovatele nevyhodnotil jako použití donucovacího prostředku, jeho použití nenahlásil svému nadřízenému a nesepsal o něm úřední záznam a dále že před použitím donucovacího prostředku nevyzval stěžovatele k zanechání protiprávního jednání s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků (část C.5), a nenapsal stěžovateli identifikační čísla policistů na papír v situaci, kdy stěžovatel byl spoután (část C.8). V návaznosti na konstatování pochybení policejním prezidiem pak krajské ředitelství policie mělo podle § 175 odst. 6 správního řádu přjmout opatření k nápravě. Zda tak skutečně učinilo, není z předloženého spisového materiálu zřejmé.

D. Závěry

Policista OOP Litomyšl pochybil tím, že:

- nesdělil stěžovateli konkrétní zákonný důvod k prokázání totožnosti ihned při první výzvě,
- nevyhodnotil svůj postup při snaze o spoutání stěžovatele jako použití donucovacího prostředku, jeho použití nenahlásil svému nadřízenému a nesepsal o něm úřední záznam,
- před použitím donucovacího prostředku nevyzval stěžovatele k zanechání protiprávního jednání s výstrahou, že bude použito donucovacího prostředku,
- v úředním záznamu o zajištění osoby pak neuvedl, že použil pouta,
- stěžovateli na jeho žádost nenapsal na služebně identifikační čísla policistů.

Krajské ředitelství policie pochybilo, když výše uvedená pochybení nekonstatovalo ve vyřízení stížnosti. Dále ve vyřízení stížnosti nesprávně uvedlo, že orgán policie není povinen, s přihlédnutím na aktuální zdravotní stav, zajištěné osobě poskytnout lékařské ošetření. Dále není zřejmé, zda krajské ředitelství policie v návaznosti na závěry policejního prezidia učinilo opatření k nápravě.

Veřejný ochránce práv

OMBUDSMAN

Sp. zn.: 3157/2016/VOP/IK

Zprávu zasílám řediteli Krajského ředitelství policie Pardubického kraje a podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřil ke zjištěným pochybením a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje mé dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

O svých zjištěních a závěrech informuji rovněž stěžovatele.

Brno 21. prosince 2016

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE PARDUBICKÉHO KRAJE

Ředitel krajského ředitelství

Č. j. KRPE-1162-1/ČJ-2017-170066

Pardubice 10. ledna 2017

Počet stran: 1

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV
Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
UDOLNÍ 39
602 00 BRNO

Vyjádření o provedených opatřeních

K č. j. 3157/2016/VOP/IK

Na základě Vaší žádosti o vyjádření k Vaším závěrům týkajících podnětu ██████████, Vám sděluji, že se závěry přešetření způsobu vyřízení stížnosti Policejního Prezidia ČR bylo jako opatření provedeno okamžitě seznámení všech policistů Krajského ředitelství Policie Pardubického kraje. V současné době probíhá seznámení policistů i s Vašimi závěry jako doplňující opatření.

Zpracoval por. Bc. Michal Fučík
komisař OVK Svitavy

plk. Mgr. Jan Švejdar
ředitel

z r. mjr. Mgr. Michal Brutar
Vedoucí Odboru vnitřní kontroly
podepsáno elektronicky

Mgr.
Michal
Brutar

Digitaly signed by Mgr. Michal
Brutar
DNI: cz-Mgr. Michal Brutar, cz-CZ,
odkazující ředitelství policie
Pardubického kraje se sídlem v
Pardubicích IČ 720502250,
osv. 253024, tel. vedoucí
odborné skupinyNumber:PS34410
Identifikace: serialNumber:PS34410
Locality: CZ
Date: 2017.01.11 14:56:11
+0100

Na Spravedlnosti 2516
530 48 Pardubice

Tel.: 974 561 200
Fax: 974561228
Email: krpe.reditelstvi@pcr.cz
ID DS: ndihp32

Zpráva o šetření ve věci prošetřování přestupků proti občanskému soužití

Paní [REDACTED] (dále „stěžovatelka“), nesouhlasí s vyřízením své stížnosti ze dne 8. 6. 2016 (na základě výzev opakovaně doplněné) na postup Policie České republiky, Obvodního oddělení Cheb-město (dále „obvodní oddělení policie“), při prošetřování oznámení ze dne 10. 4. 2016 vůči jejímu bývalému příteli [REDACTED] (dále „bývalý přítel“). Stěžovatelka namítala, že policistka její výpověď zapsala nepřesně, nebyla dodržena zákonné třicetidenní lhůta pro vyrozumění o učiněných opatřeních a že obvodní oddělení policie věc neoznámilo Městskému úřadu Cheb (dále „městský úřad“). Zmínila rovněž další fyzické napadení (patrně z léta 2015), při němž byla přivolána hlídka policie na stěžovatelku arogantní. V další stížnosti ze dne 14. 7. 2016 stěžovatelka rovněž nesouhlasila s postupem policejní hlídky k jejímu údajnému fyzickému napadení ze dne 13. 7. 2016. Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje shledalo podané stížnosti nedůvodnými.

Rozhodla jsem se šetřit, zda obvodní oddělení policie rádně prošetřilo oznámení stěžovatelky ze dne 10. 4. 2016, vyrozumělo stěžovatelku o učiněných opatřeních a věc oznámilo městskému úřadu.

Dále jsem šetřila, zda krajské ředitelství policie stížnosti rádně prošetřilo z hlediska stížnostních námitek, zda výsledek šetření odpovídal zjištěnému skutkovému stavu a zda krajské ředitelství policie vyřídilo stížnosti včas.

A. Shrnutí

Šetřením jsem dospěla k závěru, že obvodní oddělení policie pochybilo, když ve věci nevyslechlo bývalého přítele stěžovatelky (blíže viz část C.1.1 této zprávy) a stěžovatelku v zákonné lhůtě nevyrozumělo o učiněných opatřeních na základě jejího oznámení ze dne 10. 4. 2016 (blíže viz část C.1.3 této zprávy).

Dále jsem zjistila pochybení krajského ředitelství policie spočívající v tom, že nedostatečně prošetřilo skutečnosti uváděné ve stížnostech stěžovatelky (blíže viz část C.2.1 této zprávy), nekonstatovalo pochybení policie spočívající v nevyrozumění o učiněných opatřeních a vyřízení stížnosti přesvědčivě nezdůvodnilo (blíže viz část C.2.2 této zprávy).

B. Skutková zjištění

B.1 Postup obvodního oddělení policie

Dne 10. 4. 2016 učinila stěžovatelka na obvodním oddělení policie oznámení vůči bývalému příteli, který ji měl fyzicky a psychicky napadat. Tvrídila, že nebyl sám, kdo jí to činil; měli k němu do bytu chodit i jiní jí neznámí muži, z nichž jeden je podobný bývalému příteli, stejně se obléká. Bývalý přítel se jí snažil vsugerovat, že trpí schizofrenií a že má bludy. Stěžovatelka uvedla, že je příležitostnou uživatelkou drog. Dne 9. 4. 2016 ji měl napadnout starší muž, kterého blíže popsala. Napadení měl být přítomen bývalý přítel a žena, o které bývalý přítel tvrdí, že je jeho matka. Podle stěžovatelky to však jeho matka nebyla, ta vypadá

trochu jinak. Uvedla kontaktní adresu, kde se zdržuje. Průběh prošetřování tohoto oznámení policií je předmětem mého šetření a podrobně se mu budu věnovat v části C.1 této zprávy.

B.2 Vyřízení stížnosti krajským ředitelstvím policie

Elektronickým podáním ze dne 8. 6. 2016¹ stěžovatelka upozornila na to, že v létě 2015 (v podání nesprávně uvedla 2016) chtěla podat oznámení na policii vůči bývalému příteli pro fyzické a psychické napadání, po němž byla tři měsíce v pracovní neschopnosti. Na obvodním oddělení policie doložila lékařské zprávy; to věc oznámilo městskému úřadu pouze jako přestupek. Uvědomila si, že protiprávní jednání se nedopouští jen bývalý přítel, ale i neznámý pachatel, který se za něj vydává. Policie jí doporučila návštěvu psychiatra a odstěhování z města. Policisté byli arrogantri a její oznámení zlehčovali. K oznámení ze dne 10. 4. 2016 uvedla, že směřovalo na neznámého muže a bývalého přítele, který však vyslechnut nebyl. Její výpověď zapsala vyšetřovatelka nepřesně, včetně nesprávné kontaktní adresy, na což upozornila e-mailem. Obvodní oddělení policie nedodrželo zákonnou třicetidenní lhůtu na vyrozumění o učiněných opatřeních. Na policii jí pouze ústně sdělili, že věc předali na městský úřad. Ten však stěžovatelce sdělil, že od policie ve sledovaném období² neobdržel žádné oznámení přestupku týkající se stěžovatelky. Na kontaktní adrese čekala na písemné vyjádření a po skončení lhůty se přestěhovala do hotelu. Policisté ji hledali na adrese jejích rodičů, kde se dlouhodobě nezdržuje. Podle tvrzení stěžovatelky byla matka o místě tehdejšího pobytu stěžovatelky informována; policie se však o to nezajímala a e-mailem jí sdělila, že stěžovatelka nechce spolupracovat a věc odkládá. Závěrem stížnosti ze dne 8. 6. 2016 upozornila na aktuální napadení na ulici, kdy k ní přivolána hlídka opět byla arrogantní.

Elektronicky podanou stížností ze dne 14. 7. 2016 stěžovatelka upozornila na incident, který se stal den předtím, kdy ji srazil na ulici R[...], v Ch[...], pachatel a zmizel. Přijela dvě policejní auta. V prvním byli tři policisté v kombinézách, kteří se nejprve zeptali, co se stalo, a poté jí sdělili, že „uz jí mají dost a že jí rozkopou držku“. Poté přijelo druhé auto, kde byli policisté – muž a žena (prap. Baslová). Ti stěžovatelku ani nepozdravili, bavili se mezi sebou. Policista byl maximálně 30 let starý, štíhlý a drobný, cca 170 cm vysoký. Byl arrogantní a stěžovatelce se vysmál. Měla pohmožděniny na noze, byla pokousána na levém rameni, měla zhmožděný kotník a roztržené kalhoty. Policisté jí vynadali, že kvůli ní vyjíždí sanitka; tu však ona nevolala. Na linku 158 volala od náhodného kolemjdoucího, který jí nabídl pomoc. Stěžovatelka odešla a asi po 15 minutách ji stejná hlídka vyhledala opodál na lavičce, kde se vzpamatovávala ze šoku. Tvrzili, že na pokyn od nadřízeného jí mají prohlédnout věci, že prý má u sebe větší množství drog, které prodává. Musela vydat kabelku a vyndat ruce z kapes. Policisté nic nenašli.

Postup krajského ředitelství policie při prošetření podaných stížností je předmětem šetření a podrobně se mu budu věnovat v části C.1 této zprávy.

1 Krajské ředitelství policie je obdrželo dne 13. 6. 2016.

2 Z dopisu městského úřadu obsaženého ve stížnostním spisu jsem vyrozuměla, že šlo o období od ledna 2016 do 19. 5. 2016.

C. Hodnocení věci ochránkyní

C.1 Postup obvodního oddělení policie

C.1.1 Rozsah šetření oznámení ze dne 10. 4. 2016

Oznamuje-li přestupky příslušným správním orgánům orgán policie a jedná-li se o přestupky proti občanskému soužití, nasvědčují-li okolnosti tomu, že v jejich důsledku došlo k ublížení na zdraví, učiní orgán policie nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem. O zjištěných skutečnostech sepis orgán policie úřední záznam, který přiloží k oznámení. Oznámení učiní orgán policie nejpozději do třícti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozví.³

Z poskytnuté vytištěné elektronické podoby spisu vedeného policií v systému ETŘ⁴ vyplývá, že prap. Baslová (zpracovatelka spisu) žádala stěžovatelku při podání vysvětlení dne 10. 4. 2016 o umožnění pořízení fotografií jejích případných zranění vzniklých následkem fyzického napadení, což stěžovatelka odmítla. V době příchodu na policii stěžovatelka působila podle prap. Baslové upraveně a viditelné části těla nejevily zjevné známky poranění.

Dne 23. 4. 2016 provedli policisté obvodního oddělení policie šetření v místě bydliště bývalého přítele stěžovatelky; ten nebyl doma. V bytě se zdržovala i stěžovatelka, která měla (podle tvrzení matky bývalého přítele) nezvladatelný záchvat zuřivosti a hodila po bývalém příteli skleničku. Matka bývalého přítele zavolala sanitku. Stěžovatelka měla říci zdravotní sestře, že je příležitostnou konzumentkou drog (zejména kokainu a pervitinu). Drogy pravděpodobně ovlivňují její chování. Zdravotní sestra jí doporučila, aby vyhledala psychiatrickou ambulanci a léčila se. Matka bývalého přítele sdělila stěžovatelce, aby opustila byt, což stěžovatelka učinila. Matka stěžovatelky, která byla rovněž v bytě přítomna, uvedla, že u ní stěžovatelka bydlet nemůže, protože se s ní a s jejím manželem nesnesou. Stěžovatelka žádala zdravotní sestru, aby upravila lékařskou zprávu, protože zranění popsala jinak, než v ní bylo uvedeno. Stěžovatelka hlídce policie sdělila, že je napadána rodinou bývalého přítele, že má vše zaznamenáno na paměťové kartě a druhý den se na policii dostaví a kartu předá jako důkaz. Dále tvrdila, že závislá na drogách není. Byt bývalého přítele opustila, aniž by sdělila, kam půjde, nebo telefonický kontakt. Přestože stěžovatelka přislíbila, že druhý den přijde na policii a přinese paměťovou kartu, přičemž policie ji chtěla vyslechnout, stěžovatelka do 28. 4. 2016 nepřišla. Obvodní oddělení policie posléze podle informací vyplývajících z elektronické podoby spisu věc oznámilo městskému úřadu oznámením ze dne 28. 4. 2016.

Ve stížnostním spisu je rovněž založena žádost o dostavení se na obvodní oddělení policie ze dne 23. 5. 2016, kterou policie v rámci šetření dalších oznámení stěžovatelky zaslala stěžovatelce na její e-mail poté, co se ji marně pokusila zastihnout na adrese jejích rodičů i bývalého přítele, přičemž stěžovatelka jinou adresu neuvedla. Pokud by se stěžovatelka

³ ustanovení § 58 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích

⁴ pod č.j. KRPK-30731/PŘ-2016-190213

dostavila na obvodní oddělení policie, mohla by podat vysvětlení a předat důkazní materiály. Protože není možno se zkontaktovat se stěžovatelkou (na opakované telefonáty stěžovatelka nereagovala), nebylo možno věc dále šetřit. Policie zaslala stěžovatelce (ať už písemně, tak i elektronicky) další výzvy k dostavení se na obvodní oddělení policie, avšak bezvýsledně.

Ze spisového materiálu vyplývá, že policie měla snahu získat důkazní prostředky nezbytné pro pozdější dokazování před správním orgánem ve smyslu § 58 odst. 2 zákona o přestupcích (fotografie zranění stěžovatelky, paměťová karta, kde měly být zachyceny incidenty popisované stěžovatelkou). Přestože však stěžovatelka v oznámení výslově uvedla, že potřebné materiály (včetně fotografií) zašle, a při místním šetření dne 23. 4. 2016 uvedla, že se na policii dostaví, neučinila tak. **Nelze tak klást k tříži obvodnímu oddělení policie, že se mu důkazní prostředky nepodařilo získat.**

Na druhou stranu jsem však přesvědčena, že obvodní oddělení policie mělo ve věci vyslechnout bývalého přítele stěžovatelky jakožto podezřelého, aby popsal incident ze svého pohledu a městský úřad měl dostatek informací pro případné zahájení přestupkového řízení.

Policie tedy pochybila, když nepředvolala k podání vysvětlení bývalého přítele stěžovatelky.

C.1.2 Oznámení přestupku

Oznámení učiní orgán policie nejpozději do třícti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozví.⁵

Z elektronické podoby spisu policie vyplývá, že obvodní oddělení policie oznámilo přestupek bývalého přítele stěžovatelky dne 28. 4. 2016. Ve stížnostním spisu je nicméně založen přípis městského úřadu ze dne 19. 5. 2015 (správně mělo být 2016, což vyplývá mimo jiné z přiložené sjetiny ze systému GINIS) adresovaný obvodnímu oddělení policie a na vědomí zasláný elektronicky stěžovatelce, kde se uvádí, že městský úřad obdržel elektronickou zprávu od stěžovatelky, že v době od ledna 2016 ji neznámé osoby omezují na osobní svobodě v bytě jejího bývalého přítele, přičemž městský úřad za uvedené období neviduje došlé oznámení přestupku, které by se týkalo stěžovatelky. Pověřený zaměstnanec Kanceláře veřejného ochránce práv si v rámci šetření podnětu stěžovatelky ověřil, zda obvodní oddělení policie skutečně přestupkovou věc bývalého přítele stěžovatelky oznámilo městskému úřadu. Zjistil, že toto oznámení městský úřad obdržel dne 3. 5. 2016.

Obvodní oddělení policie tedy postupovalo správně, když přestupkovou věc bývalého přítele stěžovatelky oznámilo v zákonem stanovené lhůtě.

⁵ ustanovení § 58 odst. 2 in fine zákona o přestupcích

C.1.3 (Ne)vyrozumění o učiněných opatřeních

Dozví-li se orgán policie o přestupku od občana, vyrozumí jej na jeho žádost do třícti dnů o provedených opatřeních.⁶

Stěžovatelka při podání vysvětlení dne 10. 4. 2016 výslově požádala o vyrozumění o přijatých opatřeních. Dne 9. 6. 2016 stěžovatelka elektronickým podáním upozornila, že ji obvodní oddělení policie dosud nevyrozumělo o průběhu nebo ukončení šetření jejího oznámení ze dne 10. 4. 2016. Dopisem ze dne 24. 6. 2016, adresovaným stěžovatelce do místa bydliště jejích rodičů, vedoucí obvodního oddělení policie uvedl, že dne 28. 4. 2016 obvodní oddělení policie oznámilo přestupkovou věc jejího bývalého přítele městskému úřadu, o čemž byla téhož dne telefonicky vyrozuměna. Toto zmínili v úředním záznamu ze dne 14. 7. 2016 inspektor obvodního oddělení policie prap. František Čadek. Na tento telefonát se však již nepamatoval. Vyrozumění měl učinit ze služebního telefonního čísla 974 732 657 nebo 974 372 700. O telefonátu nebyl učiněn do spisu záznam. E-mailovou adresu neznal a neznal ani adresu, kde se tehdy zdržovala. Bližší kontakty stěžovatelka neposkytla, v průběhu šetření odmítala spolupráci. Při prošetřování stížnosti vyšlo najevo, že z výše uvedených služebních telefonních čísel dne 28. 4. 2016 nikdo na telefonní číslo stěžovatelky netelefonoval. Když byl s touto skutečností prap. František Čadek konfrontován, do úředního záznamu ze dne 14. 7. 2016 poznamenal, že si je jist, že stěžovatelku vyrozumíval, ale je možné, že to bylo z jiného telefonního čísla nebo ze soukromého čísla. Vzhledem k časovému odstupu si to již nepamatuje.

Vysvětlení prap. Františka Čadka ohledně (ne)vyrozumění o oznámení přestupku se mi jeví ve světle dostupných podkladů poněkud nepřesvědčivé. Nejprve uvedl, že si na telefonát nepamatoval, ale určitě telefonoval z jednoho nebo z druhého služebního telefonního čísla. Poté, co bylo toto jeho tvrzení vyvráceno, téhož dne poznamenal, že si je jist, že stěžovatelku vyrozumíval, ale možná z jiného čísla včetně soukromého. Domnívám se však, že tato argumentace neobstojí ve světle toho, že stěžovatelka na nevyrozumění o vyřízení věci upozornila dne 9. 6. 2016 a prap. František Čadek sám přiznal, že o vyrozumění nebyl pořízen záznam. Jsem přesvědčena, že pokud by stěžovatelku skutečně vyrozuměl, nepochybňu by o tom učinil záznam.

Obvodní oddělení policie tedy pochybilo, když v rozporu s § 58 odst. 4 zákona o přestupcích nevyrozumělo stěžovatelku v zákonné lhůtě o vyřízení jejího oznámení.

C.2 Vyřízení stížností krajským ředitelstvím policie

C.2.1 Prošetření skutečnosti uvedených ve stížnosti

Stížnost se podává u toho správního orgánu, který vede řízení. Tento správní orgán je povinen prošetřit skutečnosti ve stížnosti uvedené. Považuje-li to za vhodné, vyslechně

⁶ ustanovení § 58 odst. 4 zákona o přestupcích

stěžovatele, osoby, proti nimž stížnost směřuje, popřípadě další osoby, které mohou přispět k objasnění věci.⁷

Poté, co krajské ředitelství policie obdrželo dne 13. 6. 2016 od Generální inspekce bezpečnostních sborů a Ministerstva vnitra stížnost stěžovatelky podanou elektronicky dne 8. 6. 2016 (viz část B.2 této zprávy), vyzvalo stěžovatelku dne 21. 6. 2016 na její e-mail k doplnění stížnosti o náležitosti podání podle § 37 odst. 2 správního řádu.⁸ Pokud by stěžovatelka odstranila vady do 1. 7. 2016, bylo by její podání vyřízeno jako stížnost ve smyslu § 175 správního řádu a o vyřízení by byla vyrozuměna. V opačném případě by její podání bylo prošetřeno ve smyslu § 97 zákona o Policii České republiky.⁹ Krajské ředitelství policie dále stěžovatelku vyzvalo ke konkretizaci jejích tvrzení (jak a kteří policisté byli arrogantní, kdy to bylo apod.).

Stěžovatelka reagovala písemným podáním doručeným dne 9. 7. 2016. V něm zopakovala svá tvrzení o arrogantním jednání ze strany policistů. Dále uvedla, že byla odrazována od úmyslu podat oznámení, policisté se s ní snažili manipulovat. Policistka sepisující s ní její oznámení dne 10. 4. 2016 byla indisponována a lhala, její výpověď sepsala nepřesně. Nebyla dodržena zákonná lhůta pro ukončení šetření a o vyřízení oznámení nebyla vyrozuměna. Ve výpovědi uvedla kontaktní adresu, kam však korespondence od policie nepřišla. Policisté ji hledali na adrese rodičů, kde se však již od 17 let nezdržuje. Kde momentálně pobývá, policisty nezajímalо.

Krajské ředitelství policie stěžovatelku dopisem ze dne 11. 7. 2016 opětovně vyzvalo ke konkretizaci její stížnosti, a to 1) kdy a kde oznamovala jí uváděné okolnosti, dále 2) který policista a z jakého oddělení měl být ke stěžovatelce arrogantní, 3) kdy a kdo měl na obvodním oddělení policie se stěžovatelkou manipulovat a 4) kdo, kdy a kde měl pomlouvat jejího přítele.

Na výzvu stěžovatelka reagovala elektronickým podáním ze dne 14. 7. 2016. K bodu 1 stěžovatelka uvedla, že oznámení podávala na obvodním oddělení policie, její výpověď zaznamenala prap. Baslová. Zopakovala, že ji nikdo písemně ani jinak neinformoval

7 ustanovení § 175 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

8 (2) *Z podání musí být patrné, kdo je činní, které věci se týká a co se navrhuje. Fyzická osoba uvede v podání jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jinou adresu pro doručování podle § 19 odst. 3. V podání souvisejícím s její podnikatelskou činností uvede fyzická osoba jméno a příjmení, popřípadě dodatek odlišující osobu podnikatele nebo druh podnikání vztahující se k této osobě nebo jí provozovanému druhu podnikání, identifikační číslo osob a adresu zapsanou v obchodním rejstříku nebo jiné zákonem upravené evidenci jako místo podnikání, popřípadě jinou adresu pro doručování. Právnická osoba uvede v podání svůj název nebo obchodní firmu, identifikační číslo osob nebo obdobný údaj a adresu sídla, popřípadě jinou adresu pro doručování. Podání musí obsahovat označení správního orgánu, jemuž je určeno, další náležitosti, které stanoví zákon, a podpis osoby, která je činní.*

9 ustanovení § 97 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů:

(1) *Každý může upozornit*

a) na nedostatky v činnosti policejního útvaru, policisty nebo zaměstnance policie, nebo

b) na skutečnost, že se policista nebo zaměstnanec policie dopustil jednání, které naplňuje znaky trestného činu, správního deliktu nebo kázeňského přestupku.

(2) Policista nebo útvar policie musí upozornění přijmout. Policie do 30 dnů ode dne přijetí upozornění vyrozumí toho, kdo jej učinil, o přijatých opatřeních, pokud o toto vyrozumění osoba požádá. Oznámení protiprávního jednání podle trestního řádu tímto není dotčeno.

o ukončení šetření. Tvrzení, že byla dne 28. 4. 2016 vyrozuměna telefonicky, je smyšlené. Předchozí oznámení podala asi v červnu 2015, jednalo se o napadení na ulici [REDACTED] a K[REDACTED], byla v pracovní neschopnosti asi měsíc. Prap. Baslová věc vyhodnotila tak, že ke zranění nedošlo, a to bez kontaktování lékařů ze strany policie. K bodu 2 stěžovatelka uvedla, že se jednalo o policisty z obvodního oddělení policie. Všechny jmenovat či popsat nedokáže; jmenovala pana Buriana, pana Rangla a slečnu Baslovou. Dále zmínila slečnu Prokopcovou, která ji navštívila v hotelu, kde ji vyzvala k podání vysvětlení na obvodním oddělení policie a k vysvětlení důvodů podání stížnosti na policejní prezidium s tím, že pokud neuposlechne, bude zřejmě předvedena. Arogantní chování a neprofesionální přístup všech zmíněných i několika dalších jsou podle stěžovatelky zcela běžné. K bodu 3 stěžovatelka zmínila manipulativní jednání policistky z obvodního oddělení policie, kterou popsala (věk, výška, postava, barva vlasů), k němuž mělo dojít asi před dvěma lety. Jindy jí policisté doporučili, ať vyhledá psychiatra; vsugerovávali jí, že trpí poruchami chování. Když chtěla podat dne 10. 4. 2016 na obvodním oddělení policie oznámení, byla od svého úmyslu policistou, kterého opět popsala (věk, výška, postava, barva pleti, zvláštní znamení na obličeji), odrazována a matena. Tentýž přístup měla i prap. Baslová. K bodu 4 stěžovatelka poznamenala, že asi před dvěma lety jí policista Burian z obvodního oddělení policie sdělil, že její přítel je agresor a násilník, že ho zná mnoho let a byl vždy stejný, což stěžovatelka odmítla. Dále tvrdil, že stěžovatelka policii zneužívá a výjezdy bude nucena hradit. Dále uvedla, že před rokem oznamovala výražené dveře od bytu a přivoláný policista, kterého popsala (věk, výška, postava), tvrdil, že to byl bývalý přítel, který je těžce závislý na drogách a aplikuje si je intravenózně. To stěžovatelka popřela s tím, že je užíval pouze příležitostně.

Krajské ředitelství policie v rámci prošetření stížnosti prověřilo v systému ETŘ oznámení stěžovatelky od roku 2013 do doby posouzení stížnosti. Jednalo se celkem o dvanáct oznámení, která se týkala většinou bývalého přítele. V devíti případech obvodní oddělení policie věc oznámilo městskému úřadu a stěžovatelka, pokud o to požádala, byla o tom vyrozuměna. Ve dvou případech nebyla věc vyhodnocena ani jako přestupek, ani jako trestný čin a věc byla uložena ad acta. V jednom případě stěžovatelka nedala souhlas s trestním stíháním a věc byla odložena. K otázce arogantního jednání policistů, jejich manipulace a nařčení, že není psychicky v pořádku a že by se měla léčit, komisařka odboru vnitřní kontroly krajského ředitelství policie poznamenala, že tuto skutečnost nebylo možno prošetřit, protože stěžovatelka neupřesnila dobu, kdy mělo k tomuto jednání dojít, ani nebyla schopna konkrétně uvést, který policista se vůči ní arogantně či jinak nevhodně choval.

K předmětu šetření se vyjádřili pprap. Milan Rangl a prap. Jana Prokopcová z obvodního oddělení policie. Oba uvedli, že při jednání s policií stěžovatelka mluvila nesouvisle jakoby pod vlivem drog. Prap. Prokopcová uvedla, že byla za stěžovatelkou v hotelu, kde se jí snažila vysvětlit, že by se měla dostavit na obvodní oddělení policie, aby konkretizovala svá oznámení. Snažila se s ní jednat tak, aby se nerozčílila, protože jí bylo z úřední činnosti známo, že stěžovatelka je uživatelkou drog. K doložení svých tvrzení přiložila úřední záznamy.

Při vyřizování stížnosti ze dne 14. 7. 2016 (viz část B.2 této zprávy) krajské ředitelství policie vycházelo z údajů v knize fonogramů a hlášení. Z dostupných podkladů vyplynulo,

že stěžovatelka volala dne 13. 7. 2016 kolem 0:35 hodin na chodníku v ulici R. [REDACTED] v Ch. [REDACTED] o pomoc s tím, že má mít zlomenou nohu. Na místo se dostavila hlídka obvodního oddělení policie společně s vozidlem rychlé záchranné pomoci. Na místě policisté zjistili, že jde o stěžovatelku, žádné zranění nemá a pouze se pohádala s bývalým přítelem. V 0:50 hodin byla vyslána hlídka do ulice R. [REDACTED] kde ležela zraněná žena. V knize bylo napsáno, že se jednalo o stěžovatelku, s policií nekomunikovala a po policii nic řešit nechtěla.

Komisařka odboru vnitřní kontroly konstatovala, že podání stěžovatelky nebylo možno objektivně prošetřit, protože bylo zmatečné a neobsahovalo konkrétní skutečnosti, a to ani poté, co byla vyzvána ke konkretizaci svých námitek. Nebylo tedy možno přesně určit, zda a za jakých okolností mělo dojít k nevhodnému chování nebo nesprávnému postupu konkrétního policisty vůči stěžovatelce. Provedeným šetřením nebylo prokázáno, že by se jakýkoliv policista, který jednal se stěžovatelkou, vůči ní dopustil nevhodného jednání a chování, porušil zákon či interní akty řízení.

Závěr krajského ředitelství policie, že stížnost stěžovatelky nebylo možno objektivně prošetřit, protože dostatečně nekonkretizovala své námítky, podle mého názoru, zčásti neodpovídá zjištěným skutečnostem. Pokud jde o její oznámení ze dne 10. 4. 2016, stěžovatelka dostatečně jasně sdělila, že se manipulativního jednání vůči ní měla dopustit prap. Baslová, která rovněž měla nepřesně sepsat její výpověď. Tatáž policistka měla dva roky předtím neprofesionálně vyřídit její oznámení pro fyzické napadení a dne 13. 7. 2016 byla součástí hlídky vyslané v nočních hodinách na ulici R. [REDACTED] kde měla ležet stěžovatelka na chodníku. **Krajské ředitelství policie tedy pochybilo, když prap. Baslovou při prošetření stížnosti nevyslechlo.**

Pokud jde o další policisty, které stěžovatelka ve své stížnosti (resp. jejích doplněních) slovně popsala, domnívám se, že **krajské ředitelství policie mohlo (a mělo) stěžovatelku v rámci šetření stížnosti vyzvat, aby se dostavila a identifikovala policisty na základě předložených fotografií.** Jsem si vědoma toho, že stěžovatelka při prošetřování jejích oznámení neposkytovala policistům potřebnou součinnost. Jsem však na druhou stranu přesvědčena, že aby krajské ředitelství policie dostálo své povinnosti zjistit při prošetřování stížnosti stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, mělo stěžovatelce umožnit upřesnění její stížnosti tímto způsobem, protože nelze důvodně očekávat, že adresát působení policie je schopen ve stresové situaci identifikovat policistu např. identifikačním číslem, pokud s ním již předtím nejednal. Pokud by se samozřejmě stěžovatelka nedostavila v určené lhůtě, byl by opodstatněný závěr krajského ředitelství policie o tom, že stížnost stěžovatelky nebylo možno objektivně prošetřit. **Krajské ředitelství policie tedy pochybilo, když stěžovatelku nevyzvalo, aby se dostavila na krajské ředitelství policie za účelem bližší identifikace policistů.**

Ve věci údajného fyzického napadení stěžovatelky v nočních hodinách dne 13. 7. 2016 krajské ředitelství policie vycházelo pouze z údajů uvedených v knize fonogramů a hlášení, aniž by ve věci vyslechlo policisty, kteří na místě zasahovali. Navíc ze stížnosti stěžovatelky vyplývá, že stěžovatelka volala na tísňovou linku z telefonu náhodného kolemjdoucího. Mám tedy za to, že v rámci šetření stížnosti bylo namísto kontaktovat telefonicky tuto osobu (telefonní číslo je ve stížnostním spisu obsaženo) a vyslechnout ji za účelem zjištění bližších okolností tohoto incidentu, včetně toho, zda byla stěžovatelka zraněna, jak tvrdí, a zda byla

tato osoba přítomna v době, kdy přijeli policisté a vozidlo rychlé záchranné služby, a mohla tak potvrdit či vyvrátit stížnostní námitky stěžovatelky. **Krajské ředitelství policie tedy pochybilo, když v rámci šetření stížnosti na chování policistů při incidentu ze dne 13. 7. 2016 nevyslechlo zasahující policisty a náhodného kolemjdoucího, s jehož pomocí stěžovatelka přivolala policii:**

V žádném případě netvrdím, že by se podařilo stěžovatelkou tvrzené skutečnosti prokázat, nicméně jsem přesvědčena, že krajské ředitelství policie mělo učinit důkladnější šetření a z něho pak vycházet při vyřízení stížnosti.

Ještě si dovolím poznámkou k upozornění krajského ředitelství policie ve výzvách k doplnění, že v případě nedoplnění bude podání stěžovatelky prošetřeno jako upozornění podle § 97 zákona o Policii České republiky. Mám za to, že (ne)doplnění podání o potřebné náležitosti nemůže mít vliv na odlišný režim při vyřízení takového podání. Odlišnost mezi stížností a upozorněním podle zákona o Policii České republiky spatřuji zejména v tom, že stížnost může podat také dotčená osoba, kterou je podle § 2 odst. 3 správního řádu osoba, které se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká. Upozornění podle § 97 zákona o Policii České republiky může naproti tomu podat každý.

C.2.2 Vyřízení stížnosti

Stížnost musí být vyřízena do 60 dnů ode dne jejího doručení správnímu orgánu příslušnému k jejímu vyřízení. O vyřízení stížnosti musí být stěžovatel v této lhůtě vyrozuměn. Stanovenou lhůtu lze překročit jen tehdy, nelze-li v jejím průběhu zajistit podklady potřebné pro vyřízení stížnosti.

Krajské ředitelství policie ve vyřízení stížnosti¹⁰ konstatovalo, že „provedeným šetřením nebylo zjištěno ani potvrzeno, že by jednání některého z policistů Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje vykazovalo vůči Vaši osobě náznak nevhodného chování či jednání, popřípadě, že by došlo k porušení zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, a na něj navazujících interních aktů řízení či Etického kodexu příslušníka Policie České republiky. Pokud se jedná o údajné nevyrozumění v zákoně lhůtě, je ze spisových materiálů, které jsou k dané věci řádně evidované na Obvodním oddělení PČR Cheb město, patrné, že při prošetřování Vašich oznamenání nedošlo ze strany policistů k žádnému pochybení. V případech, kdy jste o to požádala, jste byla vždy řádně v zákoně lhůtě vyrozuměna“.

Jak vyplývá z mých zjištění, která jsem popsala výše, tento závěr neodpovídá zjištěným skutečnostem minimálně v části týkající se (ne)vyrozumění o učiněných opatřeních na základě oznamení stěžovatelky ze dne 10. 4. 2016 (viz část C.1.3 této zprávy). V dalších částech je pak závěr o nedůvodnosti podané stížnosti zkreslen tím, že krajské ředitelství policie nevyužilo všech možností ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (viz část C.2.1 této zprávy). Vyřízení stížnosti rovněž považuji s ohledem na rozsah stížnostních námitek za nepřesvědčivé.

10 dopis ze dne 4. 8. 2016, č. j. KRPK-50921-18/ČJ-2016-190066-S

Veřejný ochránce práv

OMBUDSMAN

Sp. zn.: 5933/2016/VOP/IK

V rámci šetření jsem zabývala i včasnosti vyřízení podané stížnosti. Vzhledem k tomu, že krajské ředitelství policie obdrželo stížnost dne 13. 6. 2016 a vyřídilo ji dopisem ze dne 4. 8. 2016, konstatuji, že stížnost vyřídilo v zákonem stanovené lhůtě.

D. Závěry

Zprávu zasílám řediteli Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje a podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřil ke zjištěným pochybením a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje mé dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

O svých zjištěních a závěrech informuji rovněž stěžovatelku.

Brno 27. března 2017

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje
Ředitel

Č. j. KRPK- 83116/ČJ-2017-1900NU

Karlovy Vary dne 27. dubna 2017
Počet listů: 2

Vážená paní
Mgr. Anna Šabatová
Veřejná ochránkyně práv
Údolní 39

602 00 BRNO

Sdělení ke sp. zn. 5933/2016/VOP/IK

Vážená paní ochránkyně veřejných práv,

na základě Vašeho dopisu ze dne 27. 3. 2017, pod sp. zn. 5933/2016/VOP/IK ve kterém shrnujete šetření ve věci podání [REDACTED] a konstatujete pochybení sděluji:

Veřejný ochránce práv konkrétně spatřuje pochybení v postupu Obvodního oddělení policie Cheb-město, které přes snahu získat důkazní prostředky nezbytné pro pozdější dokazování před správním orgánem nezajistilo výslech osoby bývalého přítele oznamovatelky [REDACTED]

[REDACTED] Se zjištěním veřejného ochránce práv se nelze ztotožnit a to s odvoláním na interní akt řízení – čl. 8/3 ZP PP č. 221/2011, kterým se upravují některé postupy v řízení o přestupečích, a dále s odvoláním na ust. § 58/2 zák. č. 200/1990 Sb. a násł.; kdy orgán policie učiní nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem a věc oznámi.

Veřejný ochránce práv dále spatřuje pochybení ve věci nevyrozumění oznamovatelky [REDACTED] o provedených opatřeních, s tím, že vysvětlení policisty, který předmětný případ zpracovával, se jeví ve světle dostupných podkladů poněkud nepresvědčivé. V této části se se zjištěním Veřejného ochránce práv ztotožňuje, neboť vysvětlení policisty OOP Cheb-město prap. Čadka považuji přinejmenším za rozporuplné. V návaznosti na uvedené zjištění bude oznamovatelka ze strany Obvodního oddělení policie Cheb-město o provedených šetřeních vyrozuměna dodatečně.

K pochybení krajského ředitelství policie, kdy bylo konstatováno, „že stížnost stěžovatelky nebylo možno objektivně prošetřit, protože dostatečně nekonkretizovala své námitky“, a k oznámení [REDACTED] a skutečnosti, že manipulativního jednání vůči podatelce se měla

Adresa
Závodní 386/100
360 06 Karlovy Vary-Dvory

Tel.: +420 974 361 229
Fax: +420 353 540 656
Email: krpk@pcr.cz

dopustit policistka prap. Baslová, která nebyla zpracovatelem stížnosti vyslechnuta; lze uvést, že dne 10. 4. 2016 se v 10:05 hod. na OOP Cheb-město dostavila [REDACTED], která podala oznámení na svého bývalého druhu [REDACTED]. K věci podala vysvětlení ve smyslu ust. § 61/1 zák. č. 273/2008 Sb., o PČR, pro přestupek proti občanskému soužití spáchaný neznámým pachatelem (pozn. předmět výpovědi je generován systémem ETŘ a není vypisován zpracovatelem písemnosti). Podání vysvětlení bylo sepsáno inspektorkou OOP Cheb-město prap. Evou Baslovou. Výslech byl veden velmi podrobně, oznamovatelka vypovídala zcela spontánně a svoji výpověď potvrdila bez námitek svým podpisem a to téhož dne v 11:01 hod.. Z výše uvedeného důvodu zpracovatelka stížnosti nepovažovala za nutné provést výslech policistky, neboť podání a zmiňovaný výslech poukazovaly na totožné informace. Vzhledem k tomu, že podatelka však označila ve svém podání právě prap. Baslovou, se lze ztotožnit s Vaším názorem, že výslech nebo vytěžení jmenované policistky by byl přinejmenším vhodný viz. ust. § 175/4 zák. č. 500/2004 Sb. správní řád.

K názoru Veřejného ochránce práv, že podatelka měla být orgánem krajského ředitelství policie vyzvána, aby se dostavila k identifikaci ostatních policistů je možno uvést, že nebývá pravidlem identifikovat policisty při prošetřování stížnosti pomocí fotografií. Účel tohoto úkonu by za daných okolností zřejmě splněn nebyl, neboť oznamovatelka v rámci svých oznámení přišla do styku i s jinými policisty. Na doplnění lze ostatně uvést, že všechna podání oznamovatelky [REDACTED] byla ze strany místně a věcně příslušného orgánu Policie ČR rádně evidována a prošetřována a tudiž není problémem dohledat, kteří policisté v rámci prováděných šetření s oznamovatelkou přišli do styku. V neposlední řadě je nutno připomenout, že oznamovatelka odkazuje na skutky a případy, ke kterým docházelo v letech 2013 – 2015. S ohledem na to, že [REDACTED] stížnost podala až v roce 2016 a tato byla prošetřována v témže roce, je provedení identifikace policistů přinejmenším sporné, respektive by nemělo vypovídající hodnotu a to i s ohledem na věrohodnost osoby podatelky. K poznámkce pochybení krajského ředitelství policie, které nemělo provést výslech zasahujících policistů a náhodného kolemjdoucího lze uvést, že výslech policistů v tomto případě s ohledem na obsah stížnosti a dalším okolnostem dle našeho názoru nebyl nutný, neboť věc byla zaznamenána do Knihy fonogramů a došlých hlášení a skutek byl ze strany OOP Cheb-město rádně prošetřován. Případný výslech osoby náhodného kolemjdoucího by měl spíše význam pro vyšetřující součást, aniž by měl význam k prošetřování stížnosti samotné, neboť předmětem všech stížností a podání oznamovatelky [REDACTED] byla vždy práce policie a údajné nešetření jejich oznámení. Dle našeho názoru je také nutno poukázat na skutečnost, že [REDACTED] je uživatelkou omamných a psychotropních látek, což ve spojení s jejím psychickým stavem, kdy uvádí, že se někdo vydává za jejího bývalého přítele, staví její podání a oznámení do role značně nevěrohodné. I přes zmiňovanou tuto skutečnost bylo na všechna její podání a oznámení adekvátně reagováno. V této části hodnocení lze částečně souhlasit s názorem Veřejného ochránce práv, kdy poukazuje na nedostatky ve věci vyrozumění oznamovatelky [REDACTED] ze dne 10. 4. 2016.

Na zjištěné nedostatky budou upozorněni všichni příslušníci odboru vnitřní kontroly, věc s nimi bude projednána a zobecněna na služební poradě, s tím, aby k obdobným případům v budoucnu nedocházelo. Zpracovatelka stížnosti por. Mgr. Iva Váňová již není policistkou ve služebním poměru příslušníka Policie České republiky a věc s ní tudiž nemohla být projednána. p. [REDACTED] bude o zjištěném nedostatku informována a seznámena s přijatými opatřeními.

S pozdravem

brig. gen. Mgr. Oldřich Tomášek
ředitel KRPK

V. z. plk. Mgr. Jiří Matouš
náměstek ředitele pro vnější službu

Veřejný ochránce práv

OMBUDSMAN

Vážený pan
brig. gen. Mgr. Oldřich Tomášek
ředitel

Vaše značka KRPK-83116/ČJ-2017-1900NU Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje
Sp. zn. 5933/2016/VOP/IK- 10257/2017 Závodní 386/10
Datum 2. června 2017 360 06 Karlovy Vary-Dvory

Vážený pane řediteli,

děkuji Vám za odpověď na zprávu o šetření ve věci podnětu paní ██████████ kterou jsem obdržel dne 28. 4. 2017. Podnět se týkal postupu Policie České republiky, Obvodního oddělení Cheb-město, při prošetřování oznámení ze dne 10. 4. 2016 vůči jejímu bývalému příteli ██████████ (dále „bývalý přítel“). Stěžovatelka namítala, že policistka její výpověď zapsala nepřesně, nebyla dodržena zákonná třicetidenní lhůta pro vyrozumění o učiněných opatřeních a že obvodní oddělení policie věc neoznámilo Městskému úřadu Cheb (dále „městský úřad“). Zmínila rovněž další fyzické napadení (patrně z léta 2015), při němž byla přivolaná hlídka policie na stěžovatelku arrogantní. V další stížnosti ze dne 14. 7. 2016 stěžovatelka nesouhlasila s přístupem policejní hlídky k jejímu napadení dne 13. 7. 2016. Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje (dále „krajské ředitelství policie“) shledalo podané stížnosti nedůvodnými.

Shodujete se s mým závěrem, že vysvětlení prap. Čadka ohledně (ne)vyrozumění stěžovatelky o učiněných opatřeních v návaznosti na její oznámení ze dne 10. 4. 2016 je poněkud nepřesvědčivé a považujete je za přinejmenším rozporuplné. Uvedl jste, že stěžovatelka bude o provedených šetřeních vyrozuměna dodatečně.

Dále jste uvedl, že výslech stěžovatelky prap. Baslovou byl veden podrobně, stěžovatelka odpovídala spontánně a svoji výpověď bez námitek stvrdila svým podpisem. Z tohoto důvodu zpracovatelka stížnosti nepovažovala za nutné prap. Baslovou vyslechnout. **Z Vašeho vyjádření jsem nicméně vyrozuměla, že se s mým závěrem ohledně vytěžení policistky v rámci vyřízení stížnosti ztotožňujete a považujete je za přinejmenším vhodné.**

K otázce identifikace policistů stěžovatelkou za pomocí fotografií jste uvedl, že toto nebývá obvyklé, a navíc účel tohoto úkonu by nebyl splněn, protože stěžovatelka se v rámci vyřizování svých oznámení dostala do styku i s jinými policisty. Všechna její oznámení byla řádně zaevidována, takže by nebyl problém dohledat, kteří policisté se stěžovatelkou přišli do styku. Navíc oznámení zmířovaná ve stížnosti stěžovatelka učinila v letech 2013 až 2015, přičemž stížnost podala až v roce 2016. S ohledem na tuto skutečnost a také na osobnost stěžovatelky, která je uživatelkou omamných a psychotropních látek, považujete identifikaci policistů pomocí fotografií s takovým časovým odstupem za sporné, resp. že by tento úkon neměl potřebnou vypovídací hodnotu. **Tento Váš argument uznávám.**

Podle Vašeho názoru nebylo třeba v rámci prošetřování stížnosti provést výslech policistů zasahujících na základě oznámení stěžovatelky ze dne 13. 7. 2016, protože věc byla zaznamenána do Knihy fonogramů a došlých hlášení a skutek byl ze strany obvodního oddělení policie náležitě prošetřen. Výslech náhodného kolemjdoucího by podle Vašeho

názoru měl význam spíše pro vyšetřující součást než pro prošetřování samotné stížnosti, protože předmětem všech stížností stěžovatelky byla vždy práce policie a údajné nešetření oznámení. Ta s ohledem na psychický stav stěžovatelky ovlivněný konzumací omamných a psychotropních látek, v důsledku čehož uvádí, že se někdo jiný vydává za jejího bývalého přítele, považujete za nedůvěryhodná. I přes tuto skutečnost bylo na všechna podání stěžovatelky adekvátně reagováno. Jsem si vědoma toho (a ze spisového materiálu to vyplývá), že komunikace policie se stěžovatelkou byla z výše uvedených důvodů komplikovaná. To však podle mého názoru neznamená, že by krajské ředitelství policie nemělo stížnost stěžovatelky rádně prošetřit. **Dovedu si představit, že informace uvedené v Knize fonogramů a dohlížecích hlášení odpovídaly popisu incidentu, jak jej vnímali policisté zasahující na místě.** Jejich další výslech tedy nebyl nezbytný. Na druhou stranu, pokud stěžovatelka zmíňovala, že se k ní policisté měli chovat nevhodně a neprofesionálně, a na místě byla prokazatelně přítomna osoba, s jejíž pomocí stěžovatelka přivolala policii a která mohla přispět ke zjištění skutkového stavu, **nemohu souhlasit s Vaším názorem, že výslech této osoby při vyřízení stížnosti by neměl význam.** S ohledem na značný časový odstup nicméně nepovažuji v tomto ohledu za účelné doplnit prověřování stížnosti.

Prestože mám i nadále určité výhrady k postupu krajského ředitelství policie při prošetřování stížnosti, pozitivně vnímám, že jste akceptoval mé výhrady k hlavní námitce stěžovatelky, tj. nevyrozumění o učiněných opatřeních na základě jejího oznamení ze dne 10. 4. 2016. Stejně tak jsem uvítala, že mé závěry budou projednány s pracovníky odboru vnitřní kontroly na služební poradě s tím, aby k obdobným případům v budoucnu nedocházelo, a že stěžovatelka bude o zjištěném nedostatku informována a seznámena s přijatými opatřeními. Beru na vědomí Vaši informaci, že zpracovatelka stížnosti por. Mgr. Iva Váňová již není policistkou ve služebním poměru, a věc s ní tedy nemohla být projednána. S ohledem na výše uvedené jsem se rozhodla věc ukončit dle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv¹, tedy bez vydání závěrečného stanoviska ve věci. O tomto svém závěru informuji též stěžovatelku.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

¹ Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

Zpráva o šetření z vlastní iniciativy ve věci postupu Policie České Republiky při střelbě a narušování občanského soužití v letním táboře [REDACTED]

Předmětem mého šetření je postup Policie České republiky (dále také „policie“) po oznámení střelby v táboře letní umělecké školy [REDACTED] dne 6. srpna 2016.

Konkrétně jsem zkoumala:

- (A) proč policie nepřijela po oznámení střelby do tábora a neujistila se, že účastníci tábora jsou v bezpečí a neuklidnila tamější situaci,
- (B) namítané neprofesionální a bagatelizující chování policisty prap. Jiřího Haráka při podání vysvětlení účastníků tábora.

A. Shrnutí

Šetřením jsem zjistila, že policisté Policie České republiky, obvodního oddělení Varnsdorf (dále také „OO PČR Varnsdorf“), pochybili tím, že po oznámení střelby v areálu [REDACTED] do tábora nepřijeli a neověřili, zda účastníci tábora nejsou nadále ohroženi, přinejmenším nepřispěli k uklidnění situace. Odbor vnitřní kontroly Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje pochybil, když tato pochybení neshledal. Policista prap. Jiří Harák se choval k účastníkům tábora, kteří přišli podat vysvětlení ke střelbě v táboře ve dnech 4. a 6. srpna 2016, nevhodně a neprofesionálně tím, že vážnost jednání strelce bagatelizoval a nevěnoval přítomným osobám patřičnou pozornost.

B. Skutková zjištění

Pro zahájení šetření z vlastní iniciativy jsem se rozhodla poté, kdy jsem se z veřejně dostupných zdrojů dozvěděla o střelbě v táboře.¹ Hovořila jsem s některými účastníky tábora, především paní [REDACTED], která [REDACTED], a [REDACTED]. Svá zjištění jsem konfrontovala se závěry odboru vnitřní kontroly Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje nad činností OO PČR Varnsdorf, které jsem si vyžádala od ředitele Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje. Na základě shromážděných podkladů shrnuji průběh událostí ve dnech 4. a 6. srpna 2016.

¹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/muz-vyhrozoval-detem-ze-sboru-idy-kelarove-strilel-ze-zbrane-policie-neprijela>
<http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/ida-kelarova-k-incidentu-na-detskem-tabore-jestli-si-nekdo-mysli-ze-nas-policie-chrani-je-na-omylu>
http://zpravy.idnes.cz/muz-vyhrozoval-romskym-detem-a-strilel-do-vzduchu-fws-/domaci.aspx?c=A160827_131050_domaci_zt
<https://www.novinky.cz/krimi/413042-muz-vyhrozoval-a-strilel-pred-detmi-na-romskem-tabore-policie-neprijela.html>
<http://tn.nova.cz/clanek/muz-strilel-na-romskem-tabore-detem-nadaval-policie-neprijela.html>

V rekreačním areálu [REDACTED] se uskutečnilo od 30. července do 13. srpna 2016 letní umělecké soustředění [REDACTED] dětského sboru [REDACTED] pod vedením paní [REDACTED] ve spolupráci s umělci České filharmonie.

První útok nastal dne 4. srpna 2016 kolem 21:30 h večer, kdy se děti vracely z „bojovky“ po veřejně přístupné cestě kolem obydlí pana [REDACTED]. Ten je vulgárně slovně napadl a použil svou zbraň (později identifikovanou jako plynovou pistoli EKOL-P 29 mm), se kterou 1krát vystřelil do vzduchu. Děti byly událostí vylekány, vedoucí zvažovali oznámení na policii. Jelikož nechtěli dětem kazit hezký den, který by mohl být znehodnocen výslechy dětí dlouho do noci, incident nakonec neohlásili.

Napjatá situace vyvrcholila dne 6. srpna 2016 kolem 8:30 h, kdy v táboře v době rozsvíčky zazněly 3 výstřely. Poté do tábora a posléze do kuchyně vnikl pan [REDACTED] a slovně (velmi vulgárními nadávkami s rasistickým zabarvením) napadl personál v kuchyni – pana [REDACTED].

V 9:27 h pan [REDACTED] volal na linku 158, aby vysvětlil své potíže se sousedním tábořem. Z poslechu pořízeného záznamu telefonického hovoru vyplývá, že si stěžoval na hluk přes celý den, a ačkoliv není rušen noční klid, nemůže tento „bordel“ snést. Z celého hovoru je patrný negativní postoj k Romům, kdy opakuje, že jsou tam cikáni a že „Vám budou ty černé huby říkat“, že na ně střílel. Pan [REDACTED] připustil použití své poplašné zbraně, ale to jen za účelem tréninku svého loveckého psa. Také připustil, že vstoupil do areálu a že „slušně s nimi nejednal“. Operační důstojník jej informuje, že se s ním spojí místní policie, načež pan [REDACTED] sděluje, že celý den nebude doma.

Kolem 9 h se majitel objektu tábora [REDACTED] vydal na OO PČR Varnsdorf, aby střelbu sám ohlásil.

V 9:46 h mu volala paní [REDACTED] na mobil.² Dle svých slov chtěla hovořit s policistou, kterému pan [REDACTED] podával vysvětlení. Dovozuji, že šlo o inspektora prap. Jiřího Haráka.³ Paní [REDACTED] uvedla, že policista na její sdělení, že „se v táboře střílelo, potřebujeme, abyste přijeli“, reagoval tím, že „má své postupy“ a telefon položil. Střelbu v táboře proto ohlásila paní [REDACTED] v 10:12 h na linku 158. Z poslechu pořízeného záznamu telefonického hovoru je jasné patrné, že oznamovatelka apelovala na příslušníky policie, aby se případem zabývali a situaci uklidnili (citují): „my potřebujeme vědět, že ty děti budou v pořádku, potřebujeme cítit, že to taky někdo řeší a že se to tady v klidu dojede do konce.“ Operační důstojník informuje paní [REDACTED], že střelec již tento konflikt oznámil, a sděluje, že toto „proti-oznámení“ předá příslušnému OO PČR Varnsdorf.

V čase 10:40–10:50 h se s paní [REDACTED] telefonicky spojil policista OO PČR Varnsdorf inspektor prap. Ducháček. Sdělil jí, že ze zbraně nemusí mít obavy. Podle paní [REDACTED] měl výslověně sdělit, že do tábora nikdo nepřijede, a doporučit, ať přijedou sami na stanici. Inspektor prap. Ducháček dále volal panu [REDACTED] a na základě jeho sdělení,

2 Mám doloženo výpisem hovorů z telefonu paní [REDACTED]

3 Odpovídá to úřednímu záznamu o podání vysvětlení panem E. [REDACTED] ze dne 6. 8. 2016.

že jde pouze o startovací pistoli, po negativní **lustraci v evidenci držitelů zbraní**, pokládal informaci, že střelba neproběhla žádnou nebezpečnou zbraní, za pravdivou.

Odpoledne v čase 15:30 h, po odjezdu dětí na zkoušku do Rumburku, se na služebnu OOP PČR Varnsdorf dostavili účastníci tábora – paní [REDACTED], pan [REDACTED] paní [REDACTED], paní [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], aby byli vyslechnuti jako svědci. Z jejich popisu a poslechu zvukové nahrávky pořízené na policejní služebně vyplývá, že byli nečekaně konfrontováni s bagatelizujícím přístupem policisty prap. Jiřího Haráka, který se vyjadřoval slovy (cituji): „*Nebudeme z toho dělat kovbojku... nebudem vyslychat celý tábor.*“ Ze všech přítomných byli posléze vyslechnuti pouze paní [REDACTED] a paní [REDACTED] (prap. Zdeňkem Ducháčkem) a paní [REDACTED] (prap. Jiřím Harákem). Dle úředního záznamu inspektora prap. Ducháčka musel být řešen nový nápad – bylo oznámeno napadení a rvačka osob v parku ve Varnsdorfu a na OOP PČR Varnsdorf byli předvedeni tři aktéři. Účastníci tábora proto dobrovolně odešli. Z informací od ředitele Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje vyplývá, že prap. Jiří Harák odjel do tábora (v čase 16:30 h) provést „preventivní kontrolu“.

Paní [REDACTED] doplnila, že své zkušenosti s policií ve Varnsdorfu ličila také policistce pprap. Kokešové – jde o matku jedné z dřívějších účastnic akcí pořádaných paní [REDACTED]. Z kontrolního spisu vyplývá, že policista prap. Ducháček požádal kolegyni pprap. Kokešovou, aby se událostem věnovala, a ta přislibila, že do tábora večer zajede. Paní [REDACTED] potvrdila, že policistka do tábora večer přijela, k uklidnění situace ale nikterak nepřispěla. Z odpovědi ředitele Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje vyplývá, že k žádnému výjezdu do tábora nedošlo, nebyl o tom zpracován žádný úřední záznam. Policistka v rámci kontrolního šetření pracovníků uvedla, že tábor navštívila pouze z osobních důvodů, aby řešila záležitosti své dcery. Paní [REDACTED] sdělila, že po příjezdu do tábora byla policistka „úplně jiná“ a prý zmiňovala, že „*nejlepší to bude ututlat*“.

C. Hodnocení věci ochránkyní

C.1 Proč policie do tábora nepřijela

Především se pozastavuji nad **liknavým postupem** policie po oznámení střelby v táboře. Dle sdělení ředitele Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje na místo události policie nepřijela, jelikož situaci sama vyhodnotila tak, že v daném okamžiku žádné ohrožení nehrozí.

Přitom je zřejmé, že **příslušníci policie vycházeli pouze z tvrzení** dotčených osob v rámci telefonických hovorů, a to především samotného střelce a z lustrace v evidenci držitelů zbraní, z níž vyplývá ale jen tolik, že střelec **neměl disponovat žádnou legálně drženou zbraní**. **Neproběhla tak žádná kontrola na místě, kontrola samotného střelce či zbraně**. Policie nečinila nic, aby zjistila, zda střelec skutečně nedisponuje zbraní a bezpečí ubytovaných reálně neohrožuje. Z dostupných materiálů dále vyplývá, že neexistovaly žádné objektivní skutečnosti, které by provedení tohoto šetření na místě bránily. Argument, že se střelec již nenacházel ve svém obydlí, a tak nemohla proběhnout kontrola, není legitimní – ani tuto informaci, že se paní [REDACTED] z domu vzdálil a je pracovně zaneprázdněn, policie nijak neověřila.

Není také jasné, z čeho policisté vycházeli při tvrzení, že bezpečí ubytovaných v okamžiku po oznámení střelby již nebylo ohroženo. **Policisté v době oznámení nedisponovali žádnými informacemi o programu dětí**, a nemohli tak vědět, zda se děti nacházely v táboře, či již odjely mimo areál. Jedinou informací o pohybu dětí byl telefonát paní [REDACTED] s inspektorem prap. Ducháčkem, z něhož mělo vyplynout, že se v té chvíli nachází (spolu s dětmi) mimo areál a na služebnu bude moci přijet až odpoledne. Pobyt dětí mimo tábor však účastníci tábora popírají a dokládají ji také programem tábora, z něhož plyne, že standardně byly děti do oběda v táboře a nacvičovat do Rumburku odjízděly až po obědě.

Nadto z předložených kopií hovorů a tvrzení zúčastněných osob je naprostota zjevná **naléhavost celé situace**, kdy dotčené osoby po střelbě apelovaly na příslušníky policie, aby situaci přijeli řešit, popř. situaci v táboře alespoň uklidnili. **Úkolem policie, má-li „pomáhat a chránit“, bylo také přispět ke zklidnění vyhrocené situace a poskytnout vedení tábora podporu**. V této roli policie naprostoto selhala. Občané přitom nesmí ztratit pocit ochrany, pokud se v obdobných situacích na policii obrátí, jelikož mají legitimní očekávání, že právě od toho zde policie skutečně je – aby jim pomáhala a chránila je.

Tento účel nemohla naplnit ani „preventivní kontrola“ provedená v táboře v 16:30 h prap. Jiřím Harákem, když v té době byli účastníci tábora v Rumburku či ve Varnsdorfu na služebně, což bylo prap. Harákově známo. Jestli chtěl policista situaci uklidnit, měl jet do tábora společně s paní Kelarovou a vyčkat na ostatní táborníky a promluvit k nim následně o dané situaci.

Pokud vezmeme v potaz, že dotčené osoby ještě týž večer čekaly na vyřešení celé situace - předpokládaly, že někdo od policie přijede a účastníky tábora uklidní, ubezpečí je, že jim nebezpečí nehrozí a že policie má situaci pod kontrolou, mohla ještě návštěva policistky pprap. Kokešové jejich očekávání naplnit. Vyrozměla jsem, že za tímto účelem byla i policistka prap. Ducháčkem instruována k návštěvě tábora. Nicméně podle sdělení ředitelství Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje večerní návštěva policistky pprap. Kokešové ve skutečnosti neměla tento účel. Policistka měla (v době své služby?) v táboře řešit záležitosti své dcery (která – dle mých informací – měla být pouze jednou z dřívějších účastnic tábora a v danou dobu se v táboře ani nenacházela).

C.2 Nevhodné chování prap. Jiřího Haráka

Jako problémové pak shledávám chování samotného policisty prap. Jiřího Haráka při podávání vysvětlení účastníků tábora na služebně OO PČR Varnsdorf. Z nahrávek pořízených svědky na služebně obvodního oddělení totiž vyplývá, že prap. Harák přítomné osoby odbyl a sdělil jim, že nebude provádět výslech všech, kteří se chystali vypovídat. Celou situaci se snažil zlehčovat a v závěru člověk mohl nabýt dojmu, že se v podstatě nic nestalo a sami přítomní jsou spíše na obtíž, když chtějí věc řešit. Za nevhodný považuji způsob, jakým policista popisuje vystupování účastníků na stanici.⁴ Podle mého názoru to svědčí o tom, že si vůbec neuvědomoval skutečnou obavu účastníků tábora o život svěřenců (dětí)

⁴ Prap. Harák v úředním záznamu: „Na to bylo však reagováno ze strany členů filharmonie tím, že mládež je značně ohrožena, policie nic nedělá, číhá tam nebezpečí a okamžitě musí zasáhnout, kde při tomto jednání se chovali arogantně, rozhazovali rukama a hlasitým projevem útočili a stále poučovali co má policie dělat.“

a jejich možný pocit, že policie nekoná, jak by měla podle jejich očekávání, a že argument, který opakovaně pro jejich uklidnění používal „zbraň střelce je nemůže ohrozit“, není přesvědčivý. Pokud nebyl prostor s ohledem na další nápad vyslechnout další účastníky tábora, považovala bych za vhodné domluvit se na jiném termínu podání vysvětlení, např. následující den.

Ředitel Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje uznal pochybení prap. Jiřího Haráka, když sdělil, že při řešení všech oznámení učiněných na Policii České republiky by se měl přijímací policista vždy vyvarovat prezentací osobních názorů na věc. Uznal i pochybení, že odmítl vyslechnout přítomné účastníky tábora. Vyrozměla jsem, že obojí vyřeší ve své pravomoci.

C.3 Vnitřní kontrola

Vzhledem k tomu, že se názorově rozcházím se závěrem vnitřní kontroly, pokud jde o otázku, zda policie měla do tábora po ohlášení střelby přijet – z důvodů, které jsem výše uvedla, shledávám chybným závěr vnitřní kontroly o absenci pochybení v postupu policie.

D. Závěry

Zprávu zasílám řediteli Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje a podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřil ke zjištěným pochybením a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě (a to nejen vůči prap. Jiřímu Harákově). Zpráva shrnuje moje dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

Brno 6. března 2017

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE
ÚSTECKÉHO KRAJE

Kancelář náměstka ředitele pro vnější službu

Č.j.: KRPU - 194038-8/ČJ-2016-0400NU

Ústí nad Labem 22. března 2017
Počet listů: 1

Vážená paní magistro,

seznámil jsem se závěry Vašeho šetření ve věci postupu Policie České republiky po oznámení střelby v tábore letní umělecké školy [REDACTED]

Osobně jsem projednal s vedením územního odboru Děčín a odboru vnitřní kontroly KŘ policie Ústeckého kraje Vaše hodnocení celé situace včetně závěrů, ke kterým jste dospěla. Pevně věřím, že projednání celé záležitosti s vedením obou organizačních článků policie bude dostatečnou zárukou pro to, aby se podobná situace neopakovala.

Pokud se týká pochybení Jiřího Heráka, již v předchozím sdělení jsem Vám signalizoval, že nejsem spokojen se způsobem řešení situace z jeho strany a dané pochybení již bylo se jmenovaným projednáno v mé kompetenci.

S úctou

plk. Mgr. Jaromír KNÍŽE
ředitel KŘ policie Ústeckého kraje

Veřejná ochránkyně práv
Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
Údolní 39
602 00 Brno

Lidické náměstí 9
401 79 ÚSTÍ NAD LABEM

Tel.: +420 974 421 221
+420 974 421 231
Email: krpulk.vs.nr@pcr.cz
krpulk.vs.nr.podatelna@pcr.cz
DS ID: a64ai6n

Veřejný ochránce práv
OMBUDSMAN

Sp. zn. 6924/2016/VOP/MK
Datum 1. listopadu 2016

Vážený pan
plk. Mgr. Jan Koníř
ředitel
Obvodní ředitelství policie Praha II
Sokolská 1799/38
120 00 Praha 2

Vážený pane řediteli,

na veřejnou ochránkyni práv se obrátil pan ██████████ bytem ██████████ (dále jen „stěžovatel“), s tím, že se dne 11. října 2016 obracel na Policii ČR s tím, že v bytě, který dříve pronajímal paní ██████████ při úklidu nalezl dopis její dcery (11 let), který zavdával podezření z možného protiprávního jednání paní ██████████ vůči ní. Stěžovatel v této věci měl komunikovat mj. i s policistou OEČ 311 720 (služebna v Šafaříkově ulici v Praze 2).

Vzhledem k tomu, že stěžovatel nebyl spokojen ani s přístupem výše uvedeného policisty, ani s věcným řešením oznámení, měl v této věci podat stížnost, která ale patrně dosud nebyla vyřízena.

Veřejná ochránkyně práv se rozhodla, že v této věci zahájí šetření dle § 14 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv. V této souvislosti Vás žádám o sdělení, zda Policie ČR výše uvedené oznámení skutečně přijala, pokud ano, jaké úkony ve věci učinila, zda byl kontaktován příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí, případně zda ve věci bylo zahájeno trestní řízení.

Svou odpověď, prosím, zašlete k výše uvedené spisové značce ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto dopisu. O výsledku šetření Vás ochránkyně vyrozumí. V případě potřeby dalších informací můžete kontaktovat pověřeného zaměstnance Kanceláře veřejného ochránce práv Mgr. Milana Kocourka na tel. č. 542 542 390.

S pozdravem

JUDr. Veronika Gabrišová v. r.
vedoucí oddělení veřejného pořádku a místní správy
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Pomáhat a chránit

OBVODNÍ ŘEDITELSTVÍ POLICIE PRAHA II

ředitel

Č.j.:KRPA-452477-1/ČJ-2016-0012KR

Praha 21. listopadu 2016

Veřejný ochránce práv
Vedoucí odd. veřejného pořádku a místní správy
JUDr. Veronika Gabrišová

Počet listů: 2

[REDACTED] - stížnost
K č.j. 6924/2016/VOP/MK

[REDACTED] (dále jen „stěžovatel“) se v předmětné věci dostavil na MOP Vinohrady Praha II dne 12. 10. 2016. Stěžovatel se jako oznamovatel na MOP Vinohrady Praha II uvedeného dne zdržel toliko v době od 13:28 hodin do 13:30:07 hodin a jednal s ním prap. Jindřich Bajger, IČ 324034, který vykonával dozorčí službu. Tento policista o přítomnosti oznamovatele na MOP Vinohrady Praha II učinil záznam do *Knihy fonogramů a hlášení*. Z tohoto záznamu, jehož pravdivost nebyla zpochybňena, vyplynulo, že oznamovatel byl policistou odkázán do čekárny, ale nechtěl čekat s tím, že se dostaví později. Projevil tak svou svobodnou vůli. Z obsahu záznamu a dalších zjištěných skutečností nevyplynulo, že by příjem předmětného oznámení (nález dopisu) nesnesl dílčího časového odkladu.

Druhá návštěva stěžovatele v přenesené věci se na MOP Vinohrady Praha II uskutečnila dne 13. 10. 2016 v době od 12:36:49 hodin do 13:24:15 hodin. Dozorčí službu zde vykonával prap. Petr Chalupný, IČ 311720, a ten se stěžovatelem ve věci jeho oznámení také jednal. O průběhu jednání s oznamovatelem sepsal úřední záznam pod č. j. KRPA-427912-1/ČJ-2016-001211 dne 13. 10. 2016. Provedeným šetřením nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by policista stěžovatele nechal bezdůvodně čekat. V průběhu jednání se stěžovatelem však policista musel vyřizovat i další nastalé situace, v důsledku čehož se příjem oznámení časově protahoval. Stěžovatel nebyl s tímto vývojem spokojen a nehodlal déle čekat. Na základě vlastního rozhodnutí potom ve výše uvedeném čase MOP Vinohrady Praha II opustil a policista tak nemohl řádně dokončit příjem jeho oznámení (zejména provést jeho výslech). Policista nicméně v rámci komunikace se stěžovatelem od něho získal inkriminovaný dopis. K obsahu tohoto dopisu a k oznámení stěžovatele však již nepřijal žádné opatření a to po konzultaci s npor. Mgr. Jiřím Máchalem. Oznámení stěžovatele bylo tak následně založeno na uvedeném policejním útvaru *ad acta*. Až dne 27. 10. 2016, tj. až poté, kdy se stěžovatel svým e-mailem ze dne 15. 10. 2016 obrátil se svou stížností v dané věci na odbor vnitřní kontroly Policejního prezidia České republiky, npor. Mgr. Jiří Máchal, zástupce vedoucího MOP Vinohrady Praha II, odeslal předmětný dopis pod č. j.

www.policie.cz

Sokolská 36-38
120 000 Praha 2

Tel.: +420 974 852 229
Fax: +420 974 852 458
Email: orp2.kr.sekretariat@pcr.cz

KRPA-427912-3/ČJ-2016-001211 humanitnímu odboru Úřadu městské části Praha 2 jako informaci o možném týrání dítěte ██████████).

Podání stěžovatele jsem předal k prošetření komisaři Skupiny vnitřní kontroly OŘP Praha II, který po důsledném prověření všech souvisejících skutečností konstatoval nečinnost konkrétních policistů MOP Vinohrady a stížnost shledal jako částečně důvodnou. Věc je vedena na SVK pod č.j. KRPA-441758-14/ČJ-2016-001257-S.

plk. Mgr. Jan Koníř
ředitel

Veřejný ochránce práv
OMBUDSMAN

Vaše značka KRPA-452477-1/ČJ-2016-0012KR
Sp. zn. 6924/2016/VOP/MK
Datum 2. ledna 2017

Vážený pan
plk. Mgr. Jan Koníř
ředitel
Policie ČR - Obvodní ředitelství police
Praha II
Sokolská 1799/38
120 00 Praha 2

Vážený pane řediteli,

dne 23. listopadu 2016 jsem obdržela Vaše vyjádření k podnětu, s nímž se na mě obrátil [REDACTED], ohledně nálezu dopisu nezl. [REDACTED] o jejím možném týrání.

V prvé řadě jsem ráda, že již došlo k postoupení dopisu místně a věcně příslušnému odboru sociálně-právní ochrany dětí, tj. humanitnímu odboru Úřadu městské části Praha 2. Taktéž kvituji, že byl prověřen postup policistů MOP Vinohrady, kde bohužel došlo k pochybení, které, jak věřím, bylo podkladem pro přijetí patřičných opatření k napravě.

Vzhledem k výše uvedenému své šetření končím dle § 18 odst. 2 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, o čemž souběžně informuji i stěžovatele.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Zpráva o šetření

ve věci paní [REDACTED]

Paní [REDACTED] (dále „stěžovatelka“), zastoupená [REDACTED] advokátem, se sídlem [REDACTED] (dále „právní zástupce stěžovatelky“), nesouhlasí s postupem policistů Obvodního oddělení policie Čelákovice (dále „OOP Čelákovice“), kteří na základě jí podaného trestního oznámení nerohodli o vykázání jejího bývalého manžela [REDACTED], ze společného obydlí na výše uvedené adrese podle § 44 a násl. zákona o Policii České republiky,¹ ačkoliv na základě týchž skutečností vyhověl Okresní soud Praha-východ návrhu na vydání předběžného opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí podle § 402 odst. 1 zákona o zvláštních řízeních soudních.²

A. Předmět a výsledek šetření

Zkoumala jsem, zda a kdy byly splněny zákonné podmínky pro vykázání.

Podle § 44 odst. 1 zákona o Policii České republiky *Ize-li na základě zjištěných skutečnosti, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvlášť závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou, jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti.*

Šetřením jsem dospěla k závěru, že nejpozději dne 24. 9. 2015 byly policistům OOP Čelákovice známy skutečnosti, z nichž bylo možné s ohledem na předchozí útoky bývalého manžela stěžovatelky důvodně předpokládat, že se jich bude dopouštět i nadále. **Policisté OOP Čelákovice tedy pochybili, když nepřistoupili k vykázání bývalého manžela stěžovatelky. Krajské ředitelství policie Středočeského kraje následně pochybilo, když stížnost podanou právním zástupcem stěžovatelky shledalo nedůvodnou.**

B. Skutková zjištění

B.1 Informace poskytnuté právním zástupcem stěžovatelky

Právní zástupce stěžovatelky předložil řadu písemností souvisejících s tímto případem. Jedná se zejména o stížnost ze dne 2. 11. 2015, v níž právní zástupce stěžovatelky poukazuje na skutečnost, že několik dnů po podání trestního oznámení dne 23. 9. 2015, v němž zmiňuje opakované útoky bývalého manžela na stěžovatelku, což policejní orgán nevyhodnotil jako dostatečný důvod pro vykázání, se podezřelý dopustil dalšího fyzického

¹ zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

² zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů

napadení, tentokrát svého téměř šestnáctiletého syna bydlícího tamtéž, kterého poté vyhodil z domu. Právní zástupce stěžovatelky upozornil, že ani po sepsání úředních záznamů o podání vysvětlení synů stěžovatelky dne 24. 9. 2015, kteří potvrdili její tvrzení o opakovaných útocích, orgán policie nezměnil svůj postoj k případnému vykázání bývalého manžela stěžovatelky. Vedle toho upozornil na údajné kontakty bývalého manžela stěžovatelky na policii. Právní zástupce stěžovatelky rovněž namítal údajnou zkreslenost úředního záznamu o incidentu ze dne 22. 12. 2014, kdy měl bývalý manžel hodit po stěžovatelce kuchyňským nožem a způsobit jí drobné zranění. Ve vyřízení stížnosti vedoucí Územního odboru Praha-venkov Východ konstatoval, že stížnost není důvodná. V něm vedoucí územního odboru konstatoval, že policista prap. Mgr. Jiří Polák při přijetí a prověřování trestního oznámení stěžovatelky ze dne 23. 9. 2015 včetně řádně zaevidoval a přizval ke spolupráci pracovníky služby kriminální policie a vyšetřování. V rámci provedených úkonů a po vyhodnocení zjištěných skutečností (jak ze strany policisty ještě téhož dne v nočních hodinách, tak později ze strany vedení Územního odboru Praha-venkov Východ) vedoucí územního odboru konstatoval, že nebyly splněny podmínky pro realizaci vykázání. Provedeným šetřením se rovněž nepodařilo prokázat tvrzení o neobjektivnosti a zkreslenosti úředního záznamu o incidentu ze dne 22. 12. 2014. V souvislosti s tvrzenou podjatostí policistů OOP Čelákovice právní zástupce stěžovatelky předložil usnesení vedoucího OOP Čelákovice a usnesení vedoucího Územního odboru Praha-venkov Východ o tom, že policisté zařazení na OOP Čelákovice nejsou vyloučeni z vykonávání úkonů trestního řízení. Právní zástupce stěžovatelky dále předložil vyrozumění o odevzdání věci podle § 159a odst. 1 písm. a) trestního řádu Městskému úřadu Čelákovice k projednání v přestupkovém řízení a navazující sdělení Okresního státního zastupitelství Praha-východ, že závěr policejního orgánu odpovídá dosud získaným poznatkům. V neposlední řadě právní zástupce stěžovatelky předložil usnesení Okresního soudu Praha-východ o vydání předběžného opatření podle zákona o zvláštních řízeních soudních, jímž soud uložil bývalému manželovi stěžovatelky opustit společné obydlí, zdržet se setkávání se stěžovatelkou a jejího nezádoucího sledování a obtěžování.

B.2 Spisový materiál

Vedoucí odboru vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie Středočeského kraje poskytl tyto spisy:

- (1) Stížnostní spis č. j. KRPS-331779/Č-2015-010066-S-PV

Nad rámec obsahu stížnosti a jejího vyřízení, jež jsou popsány v části B.1, považuji za nezbytné zmínit též vyjádření policisty prap. Mgr. Jana Poláka k podané stížnosti. Uvedl, že při prošetřování incidentu ze dne 22. 12. 2014 v domě stěžovatelky s kolegou na obličeji stěžovatelky nezjistili žádné viditelné zranění. Při rozhovoru začleňoval otázky z dotazníku SARA DN tak, aby stěžovatelka nemohla na tyto otázky úmyslně odpovídat ve svůj prospěch. Většina odpovědí končila s tím, že chce dům. Nebyly zjištěny důvody pro vykázání, nenacházely se zde žádné stopy napadení. Manžel stěžovatelky přiznal hádku, ale popřel,

že by ji napadl. Hlídka na místě setrvala asi hodinu (od 20:15 hod. do cca 21:20 hod.), kdy krátce po příjezdu byli policisté opakovaně dotazováni, kdy bude šetření ukončeno, protože byla nahlášena další věc. Stěžovatelka hlídce sdělila, že půjde ke svým rodičům, přičemž z domu odešel při odjezdu hlídky i její manžel. V tu dobu žádné vykázání nepožadovala. Manžel stěžovatelky byl zpočátku arrogантní, čímž se však policisté nenechali ovlivnit. Podle názoru prap. Mgr. Poláka to byl právní zástupce stěžovatelky, kdo se snažil zkreslovat informace ve stížnosti tak, aby zdůraznil údajné pochybení policisty. Na služebně se dne 23. 9. 2015 při podání trestního oznámení ke stěžovatelce i jejímu právnímu zástupci choval slušně, nabídl jim občerstvení. Právní zástupce stěžovatelky požadoval jediné, a to vykázání panu ██████████. Pokud by tak orgán policie neučinil druhý den ráno, byl by nucen věc řešit cestou Generální inspekce bezpečnostních sborů, což prap. Mgr. Polák vnímal jako výhružku a zastrašování. Dotázel se právního zástupce stěžovatelky, zda žádá pro svou klientku ochranu ze strany Policie České republiky. Ten uvedl, že nejde o to, aby ji někdo chránil, ale aby mohla užívat dům, na který má nárok bez přítomnosti bývalého manžela. Prap. Mgr. Polák odmítl, že by vyloučil možnost vykázání; chtěl věc rádně prosetřít a přizval policisty ze Služby kriminální policie a vyšetřování. Nad rámec toho, co požadoval právní zástupce stěžovatelky, prap. Mgr. Polák vyslal do domu hlídka, aby zkontrolovala, zda jsou synové stěžovatelky v pořádku.

(2) Č. j. KRPS-441425/PŘ-2014-011511

Týká se výše popisaného incidentu ze dne 22. 12. 2014, kdy měl bývalý manžel po stěžovatelce hodit v hádce kuchyňský nůž. Na místě byl policistou sepsán dotazník SARA DN s negativním výsledkem. Stěžovatelka byla poučena o návrhovém přestupku; podle vyjádření ředitele krajského ředitelství policie nepodala návrh.

(3) Č. j. KRPS-326693/TČ-2015-011511

Stěžovatelka podala trestní oznámení na OOP Čelákovice dne 23. 9. 2015 od 21.28 hod. do 00.27 hod. následujícího dne. V něm popsala problematické soužití s manželem, s nímž se dne 19. 8. 2015 rozvedla. Blíže popsala dva poslední incidenty. Nejprve dne 27. 8. 2015 po hádce bývalý manžel udeřil stěžovatelku v přítomnosti syna ██████████ do obličeje. Stěžovatelka nevyhledala lékařskou pomoc okamžitě, ale až po několika dnech, kdy bolest neutichla. Fotografie zranění i lékařskou zprávu zaslala na státní zastupitelství. K dalšímu incidentu došlo dne 18. 9. 2015, kdy bývalý manžel vstoupil do ložnice za stěžovatelkou a chtěl s ní řešit majetkové vyrovnaní, což stěžovatelka odmítla. Do ložnice přišli oba synové, kdy jeden z nich se postavil mezi oba rodiče. Pan ██████████ se snažil udeřit stěžovatelku, což se mu nepovedlo, tak po ní alespoň plivl. Stěžovatelka dále zmínila, že po ní v průběhu léta proti její vůli požadoval pohlavní styk. Bývalý manžel ji dále opakovaně prozváněl na mobilní telefon a psal jí SMS zprávy. Výpis telefonních hovorů a SMS zprávy jsou součástí spisu. Stěžovatelka se uvedeného dne odstěhovala ke svým rodičům do Horních Počernic.

Dne 24. 9. 2015 byli k věci vyslechnuti oba synové (ve věku necelých 16 let), kteří potvrdili tvrzení stěžovatelky o fyzických útocích ze strany jejich otce.

Policisté vyslechli dne 25. 9. 2015 některé sousedy. Jedna sousedka uvedla, že ví o tom, že mezi stěžovatelkou a jejím bývalým manželem byly spory již asi 3 až 4 roky, přičemž viděla i modřiny, když ji zmlátil. Další sousedé osobně o nějakých problémech nevěděli.

Dne 9. 10. 2015 podali stěžovatelka i oba synové vysvětlení k dalšímu incidentu ze dne 27. 9. 2015, kdy se jeden ze synů s otcem pohádal a ten jej chtěl opakovaně udeřit, což se mu nepovedlo. Následně jej odvezl ke stěžovatelce.

Dne 14. 10. 2015 policisté telefonicky vyslechli i bratra bývalého manžela stěžovatelky, který o sporech věděl, ale neplete se do nich, nebyl svědkem žádného napadení. Orgán policie věc po prošetření odevzdal Městskému úřadu Čelákovice k projednání v přestupkovém řízení. Okresní státní zastupitelství Praha-východ v tomto postupu neshledalo pochybení.

(4) Č. j. KRPA-391247/PŘ-2015-001321

Týká se incidentu ze dne 27. 9. 2015 popsaného výše (konflikt mezi synem stěžovatelky a jeho otcem), který stěžovatelka ohlásila na OOP Horní Počernice; následně byla věc postoupena na OOP Čelákovice.

(5) KRPS-409787/PŘ-2015-011511

Týká se incidentu ze dne 5. 12. 2015, kdy měl bývalý manžel vyhrožovat stěžovatelce fyzickým napadením kvůli tomu, že mu odmítla vydat startovací kartu od vozidla. Stěžovatelka poukázala na to, že orgán policie opětovně odmítl jejího bývalého manžela vykázat ze společného obydlí. Z pořízeného úředního záznamu vyplývá, že stěžovatelka měla hlídce sdělit, že ten den napadena nebyla; pouze měla obavu z napadení. To potvrdili i přítomní synové. Hlídka převezla stěžovatelku na OOP Čelákovice k podání vysvětlení a poté ji zavezla zpět do [redakce]. Tam stěžovatelka požádala hlídku o setrvání na místě, kdyby byl bývalý manžel agresivní. Po chvíli se vrátila s tím, že je vše v pořádku a hlídka odjela.

(6) KRPS-413410/ČJ-2015-011511

Jedná se o spis založený k provedení asistence soudním vykonavatelům při doručení usnesení Okresního soudu Praha-východ o vykázání ze společného obydlí po dobu 30 dnů panu [redakce] dne 8. 12. 2015. Ten nebyl přítomen, a proto soud usnesení následně zaslal jak na adresu trvalého pobytu, tak i na adresu jeho matky.

C. Hodnocení věci ochránkyní

Klíčovou otázkou v tomto případě bylo posoudit, zda a kdy byly splněny podmínky pro vykázání ze společného obydlí podle § 44 odst. 1 zákona o Policii České republiky.

„Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvlášť závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu

společně obývaného s útokem ohroženou osobou, jakož i z bezprostředního okolí společného bydliště. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti.“

Vykázání podle zákona o Policii České republiky je **preventivním opatřením**, které má eliminovat možné budoucí útoky. Nutně nemusí být reakcí na akutní hrozbu opakovaného útoku násilné osoby v době přivolání k incidentu. Postačí, že **další útok je možné s ohledem na zjištěné okolnosti (zejména předchozí útoky) důvodně předpokládat**. Může být realizováno i bez přítomnosti vykázané osoby na základě shromážděných informací vzbuzujících důvodnou obavu ze závažného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvlášť závažného útoku proti lidské důstojnosti. **Stejně tak vykázání nebrání přechodná nepřítomnost ohrožené osoby** (jako tomu bylo v případě stěžovatelky, která se prokazatelně chtěla vrátit od rodičů zpět do svého domu) jsou-li k tomu dány zákonné podmínky. Smyslem vykázání je primárně zajištění dočasného bezpečného prostředí (po dobu vykázání) ohrožené osobě, a to v místě společného bydliště.

Vykázání představuje nezpochybnitelný zásah do svobody pobytu.³ Postup policisty rozhodujícího o případném vykázání by tedy neměl být ryze formální, ale policista by měl být důvodně přesvědčen o tom, že vykazovaná osoba se na osobě ohrožené může dopustit protiprávního jednání specifikovaného v § 44 odst. 1 zákona o Policii České republiky.⁴

Po provedeném šetření **nevytíkám policii, že nerozhodla o vykázání ihned po podání trestního oznámení** na služebně policie krátce po půlnoci dne 24. 9. 2015 ani následné ráno, jak navrhoval právní zástupce stěžovatelky. Policisté v tuto chvíli neměli k dispozici jiné zdroje informací, jimiž by mohli tvrzení stěžovatelky ověřit. **Jsem však přesvědčena, že policie měla přistoupit k vykázání bývalého manžela stěžovatelky poté, co byli k věci vyslechnuti oba synové** tj. nejpozději dne 24. 9. 2015 v 17:30 hod., kdy policista OOP Čelákovice prap. Štecher dokončil výslech druhého ze synů stěžovatelky ██████████ ██████████. Oba synové při podání vysvětlení potvrdili tvrzení stěžovatelky o tom, že ze strany bývalého manžela docházelo k opakovaným fyzickým útokům včetně posledních incidentů zmiňovaných stěžovatelkou v trestním oznámení. Výpovědi obou synů považuji za střízlivé a nestranící výlučně stěžovatelce.

Policisté z trestního oznámení stěžovatelky podaného dne 23. 9. 2015 věděli, že se stěžovatelka dne 18. 9. 2015, tedy po posledním incidentu, odstěhovala ke svým rodičům,

3 viz čl. 14 odst. 1, 3 Listiny základních práv a svobod:

(1) *Svoboda pohybu a pobytu je zaručena.*

(3) *Tyto svobody mohou být omezeny zákonem, jestliže je to nevyhnutelné pro bezpečnost státu, udržení veřejného pořádku, ochranu zdraví nebo ochranu práv a svobod druhých a na vymezených územích též z důvodu ochrany přírody.*

4 Obdobně též zpráva o šetření ze dne 25. 8. 2015, sp. zn. 2857/2015/VOP/MK; dostupná na <http://kvopap:81/KVOPESoSearch/Nalezena/Edit/15981>, zpráva o šetření ze dne 4. 9. 2015 a závěrečné stanovisko ze dne 4. 1. 2016, obojí sp. zn. 1214/2015/VOP/IK; dostupné zde [a](http://kvopap:81/KVOPESoSearch/Nalezena/Edit/15791) [zde](http://kvopap:81/KVOPESoSearch/Nalezena/Edit/18673)

protože se obávala dalších útoků bývalého manžela. Těžko lze předpokládat, že by tak učinila, pokud by k tomu nebyla donucena opakovanými útoky na svoji osobu.

Na základě těchto informací bylo možno důvodně předpokládat, že se bývalý manžel stěžovatelky dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví nebo zvlášť závažného útoku proti lidské důstojnosti stěžovatelky ve smyslu § 44 odst. 1 zákona o Policii České republiky. Později zjištěné skutečnosti (např. vyjádření sousedky ze dne 25. 9. 2015, že v minulosti stěžovatelku viděla s modřinami, další podaná vysvětlení stěžovatelky a jejích synů či analýza telefonické komunikace mezi stěžovatelkou a bývalým manželem) považuji za relevantní zejména z hlediska probíhajícího trestního řízení. Výše uvedené skutečnosti pro realizaci vykázání, podle mého názoru, plně postačovaly.

Ač se z textu zákona jeví být podmínka přítomnosti policie a šetření v místě společného obydlí jako nezbytná, domnívám se, že v daném případě bylo možné realizovat vykázání i bez přítomnosti policie a jejího šetření v místě společného bydlení. Výjimečně toto ostatně připustil i Nejvyšší správní soud, který k této podmínce konstatoval, že: „*Přítomnost policie na místě, ze kterého má být osoba dle § 44 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, vykázána, není bezvýjimečnou podmínkou zákonnosti faktického úkonu vykázání. Pokud je vzhledem k okolnostem případu zřejmé, že by fyzická přítomnost policie na místě, ze kterého má být osoba vykázána, nepřinesla z hlediska výše citovaného ustanovení žádné relevantní informace (například proto, že se zde vykazovaná ani ohrožená osoba aktuálně nezdržuje, nebo proto, že ohrožená osoba netvrď takové skutečnosti, jež by bylo potřeba fyzickým ohledáním místa ověřovat), a zároveň má z jiných zdrojů k dispozici dostatečná skutková zjištění, není její fyzická přítomnost na místě nezbytná ani z důvodu zjišťování skutkového stavu. Takový postup však musí být spíše výjimečný.*“⁵

Pro vyslovení závěru o tom, že podmínky pro vykázání bývalého manžela stěžovatelky splněny byly, koneckonců svědčí i vydání předběžného opatření Okresního soudu Praha-východ ve věci ochrany proti domácímu násilí podle zákona o zvláštních řízeních soudních, na základě něhož byla bývalému manželovi stěžovatelky uložena povinnost opustit společné obydlí na adresu ██████████ zdržet se setkávání se stěžovatelkou a jejího nežádoucího sledování a obtěžování. Vykázání podle zákona o Policii České republiky přitom vyžaduje s ohledem na povahu tohoto institutu řádově nižší důkazní standard, než je tomu u předběžného opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí podle § 400 a násl. zákona o zvláštních řízeních soudních. V návrhu na vydání předběžného opatření musejí být uvedeny skutečnosti, které osvědčují, že je společné bydlení navrhovatele a odpůrce v domě nebo bytě, ve kterém se nachází společná domácnost, pro navrhovatele nesnesitelné z důvodu tělesného nebo duševního násilí vůči navrhovateli nebo jinému, kdo ve společné domácnosti žije, anebo vylíčení skutečností, které osvědčují nežádoucí sledování nebo obtěžování navrhovatele.⁶ Předběžné opatření podle zákona

6 Ustanovení § 402 odst. 1 zákona o zvláštních řízeních soudních

o zvláštních řízeních soudních by mělo být prostředkem ochrany proti závažným akutním případům domácího násilí. Vykázání podle zákona Policii České republiky by tedy mělo být předstupněm možného podání návrhu na vydání předběžného opatření.

D. Závěry

Policisté OOP Čelákovice pochybili, když nejpozději po výslechu synů stěžovatelky dne 24. 9. 2015 nepřistoupili k vykázání bývalého manžela stěžovatelky.

Krajské ředitelství policie Středočeského kraje pochybilo, když vyřídilo stížnost stěžovatelky jako nedůvodnou.

Zprávu zasílám řediteli krajského ředitelství policie a podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv⁷ žadám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřil ke zjištěným pochybením a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje mé dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

O svých zjištěních a závěrech informuji rovněž právního zástupce stěžovatelky.

Brno 26. srpna 2016

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE STŘEDOCESKÉHO KRAJE

Ředitel

Č. j. KRPS-54256-13/ČJ-2016-010066

Praha 5 Zbraslav 29. září 2016

Počet stran: 1

Veřejný ochránce práv
Údolní 39
602 00 Brno

Vyjádření k závěrům šetření Veřejného ochránce práv
K č. j. 6097/2015/VOP/IK

Krajské ředitelství policie Středočeského kraje obdrželo Vaši výzvu k vyjádření se k závěrům Vašeho šetření obsaženého ve zprávě o šetření ze dne 26. 8. 2016.

Z Vaší zprávy je zřejmé, že jste dospěla k jasnému závěru o pochybení příslušníků Obvodního oddělení Čelákovice, kteří nerozhodli o vykázání [REDACTED] a dále o pochybení orgánů vnitřní kontroly, které v rámci šetření stížnosti [REDACTED], [REDACTED] nedošly ke stejnemu závěru, a stížnost uzavřely jako nedůvodnou.

Sděluji, že s Vašim hodnocením postupu obou složek policistů se nadále neztotožňuji.

Pokládám za nutné zmínit, že vykázání dle § 44 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je jedním z řady oprávnění Policie České republiky, uplatňujícím se při řešení událostí s účastí osob žijících ve stejném obydlí. Nejdříve se však o oprávnění, ke kterému by mohlo být přistupováno jako k oprávnění obligatornímu, resp. povinnosti tak, jak vyplývá ze závěrů Vašeho šetření.

S ohledem na výše uvedené krajské ředitelství nebude v souvislosti s daným případem přijímat žádná opatření.

V návaznosti na část Vaší zprávy, kde na podporu svých závěrů zmiňujete vydání předběžného opatření Okresního soudu Praha - východ, kterým byla [REDACTED] uložena povinnost opustit společné obydlí a zdržet se setkávání se stěžovatelkou a jejího nežádoucího sledování a pronásledování, ještě uvádíme, že usnesením Krajského soudu v Praze sp. zn. 32 Co 26/2016 ze dne 20. 1. 2016 byl výrok prvoinstančního soudu v části týkající se povinnosti opustit společné obydlí změněn, návrh stěžovatelky byl zamítnut.

Zpracoval: kpt. Mgr. Michal Novák
vrchní komisař

plk. JUDr. Václav Kučera
ředitel krajského ředitelství

Závěrečné stanovisko s návrhem opatření k nápravě ve věci paní [REDACTED]

A. Závěry šetření

Na základě podnětu paní [REDACTED] (dále „stěžovatelka“), zastoupené [REDACTED], advokátem, se sídlem [REDACTED] (dále „právní zástupce stěžovatelky“), jsem zahájila šetření vůči Krajskému ředitelství policie Středočeského kraje (dále „krajské ředitelství policie“), a to v souvislosti s postupem policistů Obvodního oddělení policie Čelákovice (dále „OOP Čelákovice“), kteří na základě jí podaného trestního oznámení nerozhodli o vykázání jejího bývalého manžela [REDACTED] ze společného obydlí na výše uvedené adresu podle § 44 a následujícího zákona o Policii České republiky,¹ ačkoliv na základě týchž skutečností vyhověl Okresní soud Praha-východ návrhu na vydání předběžného opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí podle § 402 odst. 1 zákona o zvláštních řízeních soudních.²

Podle § 44 odst. 1 zákona o Policii České republiky *lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvlášť závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti.*

Na základě provedeného šetření jsem dospěla k závěru, že policisté OOP Čelákovice pochybili, když nejpozději po výslechu synů stěžovatelky dne 24. 9. 2015 nepřistoupili k vykázání bývalého manžela stěžovatelky. Krajské ředitelství policie pak pochybilo, když vyřídilo stížnost stěžovatelky jako nedůvodnou.

B. Vyjádření úřadu

Dne 29. 9. 2016 jsem obdržela³ vyjádření ředitele krajského ředitelství policie k vydané zprávě o šetření. S mým hodnocením se neztotožnil. Vykázání podle § 44 zákona o Policii České republiky je jedním z řady oprávnění Policie České republiky uplatňujících se při řešení událostí s účastí osob žijících ve společném obydlí. Nejedná se však o oprávnění obligatorní, resp. povinnost, jak vyplývá podle názoru ředitele krajského ředitelství policie ze závěrů šetření. S ohledem na to nebude krajské ředitelství policie přijímat v souvislosti s tímto případem žádná opatření. V návaznosti na část zprávy o šetření, v níž jsem na podporu svých závěrů zmínila vydání předběžného opatření Okresního soudu Praha-východ, kterým byla bývalému manželovi stěžovatelky uložena povinnost opustit společné obydlí a zdržet se setkávání se stěžovatelkou a jejího nežádoucího sledování a pronásledování, ředitel krajského ředitelství policie poznamenal, že Krajský soud v Praze výrok prvoinstančního

1 zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

2 zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů

3 pod č. j. KRPS-54256-13/ČJ-2016-010066

soudu v části týkající se povinnosti opustit společné obydlí změnil a návrh stěžovatelky zamítl.

C. Závěrečné hodnocení

I nadále trvám na tom, že v šetřeném případě byly dány zákonné důvody pro realizaci vykázání podle § 44 odst. 1 zákona o Policii České republiky, a to poté, co byli dne 24. 9. 2015 vyslechnuti oba synové stěžovatelky. Z těchto výpovědí i z podaného trestního oznámení vyplývalo, že k opakovaným útokům docházelo již v minulosti. Policisté měli též informaci o tom, že se stěžovatelka odstěhovala ze společného obydlí ke svým rodičům, přičemž bylo evidentní, že tak učinila právě v důsledku opakovaných útoků ze strany bývalého manžela.

Fakt, že odvolací soud podle tvrzení ředitele krajského ředitelství policie změnil výrok předběžného opatření Okresního soudu Praha-východ v části týkající se povinnosti opustit společné obydlí a návrh stěžovatelky zamítl,⁴ neznamená, že by policisté nemohli bývalého manžela stěžovatelky vykázat podle zákona o Policii České republiky. Jak už jsem zdůraznila ve zprávě o šetření, vykázání podle tohoto zákona vyžaduje s ohledem na povahu tohoto institutu podstatně nižší důkazní standard, než je tomu u předběžného opatření podle zákona o zvláštních řízeních soudních.⁵ Zatímco vykázání podle zákona o Policii České republiky je preventivním opatřením, které má eliminovat možné budoucí útoky, kdy postačí důvodný předpoklad, že s ohledem na předchozí útoky může dojít k závažnému útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvlášť závažnému útoku proti lidské důstojnosti, předběžné opatření podle zákona o zvláštních řízeních soudních by mělo být prostředkem ochrany proti závažným akutním případům domácího násilí. Vykázání podle zákona o Policii České republiky by mělo být předstupněm možného podání návrhu na vydání předběžného opatření.

S ohledem nepřijetí opatření k nápravě vydávám své závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.⁶ Součástí stanoviska je návrh opatření k nápravě.

D. Opatření k nápravě

Krajskému ředitelství policie Středočeského kraje navrhoji, aby poznatky z tohoto šetření zohlednilo ve své budoucí praxi a informovalo o nich policisty na podřízených policejních útvarech.

Závěrečné stanovisko zasílám řediteli krajského ředitelství policie a žádám, aby mi podle ustanovení § 20 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv sdělil, zda provedl navržené opatření k nápravě. Odpověď očekávám v zákonné lhůtě 30 dnů od doručení stanoviska. Stanovisko zasílám také právnímu zástupci stěžovatelky.

⁴ Z informací dostupných v aplikaci Infosoud na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti www.justice.cz nicméně vyplývá, že Krajský soud v Praze rozhodnutí Okresního soudu Praha-východ potvrdil.

⁵ zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů

⁶ zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů

Pokud krajské ředitelství policie nepřijme navržené opatření k nápravě nebo provedená opatření nebudu považovat za dostatečná, podle ustanovení § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv vyrozumím nadřízený úřad (tj. Policejní prezidium), případně mohu o svých zjištěních informovat veřejnost včetně sdělení jmen osob oprávněných jednat jménem krajského ředitelství policie.

Brno 23. ledna 2017

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(stanovisko je opatřeno elektronickým podpisem)

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE
plk. JUDr. Václav KUČERA
ředitel

Č. j. KRPS-26933-2/ČJ-2017-010066

Praha 1. února 2017
Počet stran: 2

Vážená paní
Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv
Údolní 39
602 00 Brno

**Sdělení dle § 20 odst. 1 zák. č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů
K č. j. 6097/2015/VOP/IK**

Krajskému ředitelství policie Středočeského kraje bylo doručeno Vaše závěrečné stanovisko s návrhem opatření k napravě ve věci podnětu paní [REDACTED] poukazující na postup policistů Obvodního oddělení Čelákovice, kteří na základě jí podaného trestního oznámení, resp. dalších důkazních prostředků shromážděných v této věci, nerohodli o vykázání jejího bývalého manžela [REDACTED] ze společného obydlí. Po provedeném šetření v postupu policistů uvedené součásti spatřujete pochybení, stejně tak jako v postupu krajského ředitelství, které stížnost [REDACTED] týkající se shodných otázek, vyřídilo jako nedůvodnou.

Jako opatření k napravě navrhujete, aby poznatky z Vašeho šetření byly zohledněny v budoucí praxi krajského ředitelství, a aby o nich byli informováni policisté na podřízených policejních útvarech.

Tímto Vám sděluji, že bez ohledu na předchozí vyjádření a stanoviska krajského ředitelství v této věci Vámi navrhovaná opatření akceptuji. S obsahem Vaší zprávy o provedeném šetření a dalšími podklady týkajícími se podnětu paní [REDACTED] shromážděnými v průběhu komunikace s Vaším úřadem, resp. v předcházejícím šetření stížnosti, byly seznámeny odborné služby, které v rámci vlastní metodické činnosti závěry plynoucí z těchto podkladů přenesou na příslušné výkonné složky krajského ředitelství.

Zpracoval kpt. Mgr. Michal Novák
vrchní komisař
974 861 975

plk. JUDr. Václav Kučera
ředitel krajského ředitelství
podepsáno elektronicky

Na Baních 1535
156 00 Praha 5 Zbraslav

Tel.: 974861971
Fax: 974861465
Email: krps.ovk@pqr.cz
ID DS: 2dtai5u

Zpráva o šetření ve věci prošetřování přestupku proti občanskému soužití

(dále „stěžovatelka“) nesouhlasí s postupem příslušníků Obvodního oddělení policie Brno-Výstaviště (dále „policie“) při prošetřování oznamení [REDACTED] (dále „oznamovatel“) ohledně anonymních dopisů zasílaných po institucích, v nichž oznamovatel vyučoval tanec a jiné pohybové aktivity, kdy tyto dopisy poškozovaly jeho pověst. Oznamovatel rovněž upozornil na urážlivé a pomlouvačné příspěvky na anonymním internetovém fóru [REDACTED]. Stěžovatelka nesouhlasila s tím, že byla policií vyslechnuta pouze ona, a nikoliv další osoby, které oznamovatel označil jako podezřelé. Rovněž se jí nelíbí, že ji policie označila v oznamení přestupku Komisi k projednávání přestupků městské části Brno-Starý Lískovec (dále „přestupková komise“) bez jakéhokoliv důkazu jako podezřelou z přestupku. Stěžovatelka proti postupu policie podala stížnost. Ředitel krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje (dále „krajské ředitelství policie“) ji shledal částečně důvodnou.¹ Stěžovatelka s vyřízením stížnosti nesouhlasila a obrátila se na Policejní prezidium České republiky (dále „policejní prezidium“). To ve způsobu vyřízení stížnosti neshledalo pochybení.²

Rozhodla jsem se šetřit, zda policie oznamení dostatečně prošetřila a zda postupovala správně, když k věci vyslechla pouze stěžovatelku a oznámila pro podezření ze spáchání přestupku pouze ji a paní [REDACTED], přestože oznamovatel při podání vysvětlení zmínil více osob, které mohly dopisy psát. Dále jsem šetřila, zda policie v oznamení přestupku provedla správnou právní kvalifikaci. V návaznosti na postup policie jsem šetřila způsob vyřízení stížnosti krajským ředitelstvím policie.

Nešetřila jsem postup policie při prošetření oznamovatele v části týkající se příspěvků na internetovém fóru, protože podnět stěžovatelky a rovněž stížnost adresovaná krajskému ředitelství policie směřovaly výlučně proti postupu policie ve věci zasílání anonymních dopisů. Nezabývala jsem se detailně vyřízením stížnosti policejním prezidiem – po prověření postupu policie a krajského ředitelství mám za to, že na námitky stěžovatelky reagovalo dostatečně a věcně správně.

A. Shrnutí

Policie oznamení dostatečně prošetřila a správně stanovila okruh podezřelých osob ve věci zasílání anonymních dopisů (blíže viz část C.1).

Policie jednání nesprávně právně kvalifikovala jako podezření z přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích (patrně jiným hrubým jednáním).³ Domnívám se, že oznamené jednání naplňovalo znaky skutkové podstaty

1 dopis ze dne 23. 5. 2016, č. j. KRPB-90593-5/ČJ-2016-060066-1-S-HI

2 dopis ze dne 17. 8. 2016, č. j. PPR-16814-7/ČJ-2016-990210-S

3 zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. 9. 2016; v současné době je tato skutková podstata přestupku upravena v ustanovení § 49 odst. 2 písm. d) zákona o přestupcích

přestupku proti občanskému soužití ublížením na cti podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích spáchaného ve formě pomluvy (blíže viz část C.2).

Ředitel krajského ředitelství policie pochybil tím, že stěžovatelku přes výslovou žádost neinformoval o přijatých opatřeních k nápravě, přestože shledal stížnost částečně důvodnou (blíže viz část C.3).

B. Skutková zjištění

Dne 13. 2. 2015 učinil oznamovatel na policii oznámení, v němž uvedl, že v červnu až říjnu roku 2014 zaslal anonym na různé instituce, v nichž oznamovatel provozuje kurzy tance a dalších pohybových aktivit [REDACTED]

[REDACTED], dopisy, v nichž anonymní pisatelka upozorňuje na údajné manipulativní jednání oznamovatele vůči nezletilým osobám, kterých se má rovněž nevhodně dotýkat a ohrožovat jejich vývoj. Anonymní dopis obdobného obsahu byl doručen i oddělení sociální prevence pro mladistvé a mladé dospělé odboru sociální péče Magistrátu města Brna. Na základě anonymního udání na integrované střední škole rovněž proběhla kontrola ze strany orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále „OSPOD“) v Rosicích v rodině (tehdy) nezletilé přítelkyně oznamovatele. Oznamovatel podezřívá bývalou spolupracovnici [REDACTED] a její sestru [REDACTED] stěžovatelku a [REDACTED]

[REDACTED] Do spisu stěžovatel přiložil kopie dopisů a obálek, v nichž byly zaslány. Další průběh prošetřování policií, včetně stanovení právní kvalifikace jednání v oznámení přestupku, je předmětem šetření a podrobně se mu budu věnovat v části C této zprávy.

C. Hodnocení věci ochránkyní

C.1 Rozsah prošetření oznámení a stanovení okruhu podezřelých v oznámení přestupku

Orgány Policie České republiky, Vojenské policie (dále jen „orgán policie“), státní orgány a orgány obce oznamují příslušným správním orgánům přestupky, o nichž se dozví, nejsou-li samy příslušny k jejich projednávání. V oznámení uvedou zejména, který přestupek je ve skutku spatřován, důkazní prostředky, které jsou jim známy a které prokazují, že jde o přestupek a že byl spáchán určitou osobou.⁴

Po přijetí oznámení se policista OOP Brno-Výstaviště opakovaně neúspěšně pokusil telefonicky kontaktovat stěžovatelku a oznamovatele za účelem ztotožnění dalších podezřelých osob.

Dne 20. 3. 2015 k věci vypověděla stěžovatelka, popsala svůj vztah s oznamovatelem a okolnosti, za kterých se rozešli. O dopisech ví pouze z doslechu, oznamovatel to zmínil na Facebooku a ví to i od něj osobně. Dopisy neviděla a neví, kdo je psal. Jak vyplývá z úředního záznamu o průběhu šetření ze dne 16. 2. 2015 (který byl průběžně doplňován), stěžovatelka pomohla policii ztotožnit další osoby, které mohly být s tímto případem spojeny ([REDACTED]).

Dne 10. 4. 2015 oznamovatel doplnil své oznámení s tím, že dopisy s největší pravděpodobností zasílala paní [REDACTED] (dále „druhá podezřelá“). Dovodil to

⁴ ustanovení § 58 odst. 1 zákona o přestupcích, ve znění účinném do 30. 9. 2015

z toho, že písmo na obálkách dopisů odpovídá jí psaným záznamům v notýsku, v němž zaznamenávala docházku do jeho hodin tanče. Předložil také další anonymní dopis adresovaný ██████████. Uvedl, že kvůli dopisům se s ním rozešla přítelkyně. Domnívá se, že stěžovatelka zaslala řediteli integrované střední školy dopis, kde uvádí, že jeho přítelkyně studující na této škole bere drogy, chodí za školu a oznamovatel jí platí za sex. Na základě tohoto oznámení učinil v rodině přítelkyně oznamovatele šetření OSPOD v Rosicích. Oznamovatel přiložil úřední záznam z jednání.

Na základě shromážděných podkladů policie oznámila dne 15. 4. 2015 přestupek proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích (bez uvedení konkrétní skutkové podstaty), a to vůči stěžovatelce a druhé podezřelé.

Vedoucí odboru vnitřní kontroly krajského ředitelství policie ve svém vyjádření k zahájenému šetření⁵ k otázce rozsahu šetření a stanovení okruhu podezřelých poznamenala, že orgán policie není příslušný k rozhodnutí o vině a trestu; v dané věci oznamuje „pouhé“, byť důvodné, podezření ze spáchání přestupku. O samotné vině a trestu rozhoduje příslušný správní orgán na základě vlastních důkazních prostředků. Nelze se domnívat, že orgán policie veškeré přestupkové jednání prošetří, shromáždí veškeré důkazy prokazující vinu, případně důkazy prokazující nevinu osoby podezřelé z přestupku. Rovněž se nelze domnívat, že orgán policie podezření ze spáchání přestupku oznamuje pouze v případě, že beze zbytku a bez jakýchkoliv pochyb prokáže, že přestupek byl spáchán určitou osobou. Šetření přestupku orgánem policie se považuje za dostačující, lze-li z úkonů dovodit i jen důvodné podezření, že v případě daného skutku jde o přestupek a že byl spáchán určitou osobou.

Úvodem svého hodnocení považuji za důležité poukázat na rozdíl v rozsahu šetření přestupků oznamovaných podle § 58 odst. 1 zákona o přestupcích na straně jedné a podle odstavce 2 téhož ustanovení na straně druhé. Ustanovení § 58 odst. 1 zákona o přestupcích obsahuje demonstrativní výčet náležitostí oznámení přestupku. Orgán policie by měl k oznámení učiněnému podle § 58 odst. 1 zákona o přestupcích připojit jemu dostupné podklady dokládající, že jde o přestupek. Za tímto účelem by měl provést pouze zcela nezbytná šetření. Stanovisko odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra k postupu orgánu policie oznamujícího přestupek podle § 58 odst. 1 zákona o přestupcích platné v době oznámení přestupku poznamenává, že „činnost PČR před oznámením přestupku podle § 58 odst. 1 PresZ se soustředí pouze na zjištění těch informací, které prokazují, že přestupek byl spáchán. Zjistí-li orgán policie skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán přestupek, vlastní vyhledávací činnosti, může pro zjištění informací, že se skutečně jedná o přestupek, provést zcela základní šetření na místě jeho spáchání na základě oprávnění, které má podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Orgán PČR zásadně neprovádí ohledání místa přestupku ani věci, výzvy k podání vysvětlení, výslech svědků, dožádání k výslechu svědků apod. Pouze je-li to zcela nezbytné k zajištění účelu řízení o přestupku a je-li orgán policie přítomen na místě spáchání přestupku, může provést částečné ohledání místa přestupku, nebo ohledání věci mající vztah ke spáchanému přestupku a v souvislosti s tím zjišťovat a zajišťovat stopy (charakter neodkladného nebo neopakovatelného úkonu). Není-li orgán policie přítomen na místě přestupku, vychází pouze z informací, které mu poskytl

5 dopis ze dne 21. 10. 2016, č. j. KRPB-234274-2/ČJ-2016-060066-HI

oznamovatel přestupku. Pokud však navzdory těmto omezeným úkonům orgán policie nezjistí poznatky o totožnosti pachatele přestupku, nepostupuje podle § 58 odst. 1 PřesZ a neoznamuje věc správnímu orgánu, ani však neproveze její odložení podle § 58 odst. 3 písm. b) PřesZ (toto ustanovení se vztahuje pouze na přestupky, které orgán policie předsetruje). Hlášení přestupku policie eviduje, a to zejména pro případ, že v budoucnu získá ve věci nové poznatky a bude moci přestupek postoupit správnímu orgánu".⁶ Orgán policie má tedy co se týče oznamování přestupků rovnocenné postavení s ostatními subjekty majícími oznamovací povinnost podle § 58 odst. 1 zákona o přestupcích (tj. se státními orgány a orgány obce) a vyšetřovací oprávnění podle zákona o Policii České republiky⁷ by orgán policie měl využívat pouze v rozsahu nezbytném pro posouzení oznamovaného jednání jakožto přestupku. Pro úplnost dodávám, že s účinností od 1. 10. 2015 došlo k novelizaci § 58 odst. 1 zákona o Policii České republiky,⁸ na základě níž může orgán policie oznámit správnímu orgánu přestupek i v situaci, kdy nezjistí osobu pachatele přestupku.

Naproti tomu u přestupků oznamovaných podle § 58 odst. 2 zákona o přestupcích (přestupky proti občanskému soužití s následkem ublížení na zdraví)⁹ orgán policie provádí nezbytná šetření ke zjištění osoby pachatele přestupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování ve správním řízení. V těchto případech může v plném rozsahu využít oprávnění podle zákona o Policii České republiky, zejména předvolání k podání vysvětlení podle § 61 zákona o Policii České republiky, či úkony směřující k získávání informací v souvislosti s odhalováním a šetřením přestupků podle § 67 zákona o Policii České republiky (např. pořizování výpisů z Rejstříku trestů, provedení orientačního vyšetření při podezření na ovlivnění alkoholem nebo jinými návykovými látkami, požadovat odborná vyjádření apod.).

Převedeno na šetřený případ, orgán policie k věci vyslechl oznamovatele. Ten však neuvedl adresy osob, o nichž se domníval, že by mohly být autory anonymních dopisů. To se podařilo až při výslechu stěžovatelky. Oznamovatel při druhém podání vysvětlení upřesnil, že ze zaslání většiny dopisů podezírá druhou podezřelou, a to na základě porovnání písma na obálkách dopisů a v notýsku, do něhož druhá podezřelá zapisovala docházku do jeho tanecních hodin. Za této situace mohla policie vyzvat oznamovatele k vydání tohoto notýsku jako věci důležité pro řízení o přestupku podle § 34 odst. 1 písm. b) zákona o Policii České republiky. Domnívám se nicméně, že se nejednalo o neodkladný a neopakovatelný úkon, který musela provést policie. Totéž mohla (a měla) provést přestupková komise podle § 75 zákona o přestupcích.

⁶ zápis z konzultačního dne k přestupkové problematice konaného odborem všeobecné správy Ministerstva vnitra pro zpracovatele přestupkové agendy dne 11. 3. 2014; bod II.; dostupné např. na <http://www.krijihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=231785&TypeID=2>

⁷ zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁸ Konec tohoto ustanovení nyní zní [...]že byl spáchán určitou osobou, je-li známa.

⁹ (2) Oznamuje-li přestupky příslušným správním orgánům orgán policie a jedná-li se o přestupky [...] proti občanskému soužití, nasvědčují-li okolnosti tomu, že v jejich důsledku došlo k ublížení na zdraví, [...], učiní orgán policie nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem. O zjištěných skutečnostech sepine orgán policie úřední záznam, který přiloží k oznámení. Oznámení učiní orgán policie nejpozději do třícti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozví.

Pokud policie mimo podání vysvětlení oznamovatele a stěžovatelky shromáždila kopie anonymních dopisů difamujícího charakteru a obálek od těchto dopisů, kopii úředního záznamu pořízeného OSPOD v Rosicích, přepis elektronické komunikace mezi stěžovatelkou a přítelkyní oznamovatele, **domnívám se, že provedla šetření přestupku v rozsahu dostačujícím pro oznámení přestupku podle § 58 odst. 1 zákona o přestupcích.**

Okruh podezřelých osob uvedený v oznámení přestupku odpovídal tomu, co orgán policie zjistil při prošetřování oznámeného přestupku. Při druhém podání vysvětlení dne 10. 4. 2015 totiž oznamovatel upřesnil, že ze zaslání difamujících anonymních dopisů podezřívá v jednom případě stěžovatelku, v ostatních případech pak druhou podezřelou. Protože orgán policie nebyl povinen (a ani oprávněn) činit důkladné šetření ke zjištění osoby pachatele, jako je tomu u přestupků s následkem ublížení na zdraví oznamovaných podle § 58 odst. 2 zákona o přestupcích, vycházel při určení osob podezřelých z přestupku zcela správně z tvrzení oznamovatele, jenž z rozeslání dopisů podezříval stěžovatelku a druhou podezřelou. Souhlasím s vedoucí odborou vnitřní kontroly krajského ředitelství policie, že není úkolem orgánu policie, aby shromáždil veškeré důkazy potvrzující či vyvracející podezření ze spáchání přestupku. Určitou osobu lze pro přestupek oznámit už tehdyn, pokud je dáno důvodné podezření ze spáchání přestupku. To platí především u přestupků oznamovaných podle § 58 odst. 1 zákona o přestupcích, jako tomu bylo v šetřeném případě.

Policie tedy nepochybila, když v oznámení přestupku uvedla jako podezřelé stěžovatelku a druhou podezřelou.

C.2 Posouzení právní kvalifikace jednání

Přestupku se dopustí ten, kdo jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch.¹⁰

Pomluvou se rozumí sdělení nepravdivého údaje, který je způsobilý /značnou měrou/ ohrozit vážnost dotyčného u spoluobčanů, zejména poškodit jej v zaměstnání, narušit jeho rodinné vztahy nebo způsobit mu jinou vážnou újmu.¹¹

Pisatelka v dopisech adresovaných institucím, u nichž oznamovatel vedl kurzy tance a jiných pohybových aktivit, uvedla, že oznamovatel svým jednáním ovlivňuje účastníky tanečních akcí velmi negativním způsobem. Komunikuje s nimi přes Facebook, SMS zprávy a e-mailsy – upřednostňuje některé klienty před jinými a v tomto duchu probíhá i jeho komunikace. Svým klientkám nařizuje, kterých lekcí se smějí nebo nesmějí účastnit. Dále uvedla, že policie již prověruje jeho nevhodné chování k nezletilým osobám, se kterými slovně manipuluje, nevhodně se jich dotýká a ohrožuje jejich vývoj. Pokud někdo na jeho chování upozorňuje, následuje z jeho strany nátlakové jednání a výhružky typu „Useknu vám hlavu, za to, co jste udělala, zaplatíte“ apod.

V dopisu (z jehož zaslání oznamovatel podezříval stěžovatelku) adresovaném integrované střední škole, na níž v době zaslání dopisu studovala přítelkyně oznamovatele, pisatelka uvádí, že přítelkyně oznamovatele bere drogy, chodí za školu a oznamovatel jí platí za sex.

10 ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích

11 srov. § 184 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Policie toto jednání kvalifikovala jako přestupek proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích (bez stanovení konkrétní skutkové podstaty).

Vedoucí odboru vnitřní kontroly krajského ředitelství policie k této otázce poznamenala, že pokud by správní orgán nesouhlasil s právní kvalifikací skutku, bylo v jeho kompetenci jednání překvalifikovat a dle vlastní právní kvalifikace dále činit příslušné kroky. Vedoucí odboru vnitřní kontroly krajského ředitelství policie dále odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu,¹² v němž soud jmenoval příklady jiného hrubého jednání podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích (např. vyhrožování jinou újmou než újmou na zdraví, pomlouvání či vydírání za podmínky, že nejde o trestný čin). K naplnění skutkové podstaty tohoto přestupku je proto třeba, aby se jednalo o hrubé jednání způsobilé narušit občanské soužití; orgán policie tedy skutek kvalifikoval správně.

Argumentace výše zmiňovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu, podle mého názoru, není zcela namístě. Nejvyšší správní soud totiž v tomto rozsudku v souvislosti s pomlouváním pouze citoval rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje jakožto žalovaného, který zase demonstrativní výčet jiného hrubého jednání převzal z komentáře k zákonu o přestupcích.¹³ Nejvyšší správní soud se tedy povahou pomluvy jakožto přestupku ve věci samé přímo nezabýval. Jak vysvětlím níže, přečinu pomluvy podle § 184 trestního zákoníku odpovídá, podle mého názoru, jakožto jednání nižší společenské škodlivosti nikoliv přestupek proti občanskému soužití jiným hrubým jednáním podle § 49 odst. 2 písm. d) zákona o přestupcích [do 1. 10. 2016 § 49 odst. 1 písm. c)], ale přestupek proti občanskému soužití ublížením na cti podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích.

Objektem přestupku ublížení na cti je především občanská čest, dobré jméno a pověst fyzické osoby. K narušení objektu dochází zpravidla verbálně, ale i jinými skutky jiné povahy, jejichž cílem je sdělení či šíření informace, a to i gestem, písemem, tiskem, obrazem apod. Jde typicky o urážky vyřčené formou vulgarismů, ponižujících či zesměšňujících označení druhé osoby, ale i šířením nepravdivých, zkreslených, či jinak difamujících nebo dobrou pověst fyzické osoby jinak poškozujících informací, jako je tomu i v případě pomluvy. Účelem přestupkového jednání ve smyslu § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích je ublížit jinému na cti, resp. dotknout se jeho cti, a to buď přímým adresným sdělením (většinou urážka na cti), nebo poškozením (narušením, ohrožením, snížením) jeho cti u třetích osob. Tato forma je typická právě pro pomluvu. Shoda v objektu (čest, dobré jméno a pověst fyzické osoby) je podstatná i z jiného důvodu. Přestupek proti občanskému soužití ublížením na cti je tzv. návrhový. To znamená, že postižená osoba může předmětem řízení disponovat a je na její úvaze, zda podá návrh na zahájení řízení, či nikoliv, případně zda návrh vezme zpět. **Nevidím důvod, aby protiprávní jednání naplňující znaky pomluvy, kterým pachatel (stejně jako u „běžného“ přestupku ublížení na cti) útočí na dobré jméno a pověst postižené osoby, bylo projednáváno v jiném právním režimu (tj. z úřední povinnosti) než přestupek proti občanskému soužití ublížením na cti.** Oproti „běžnému“ přestupku ublížení na cti má pomluva některé specifické znaky. Jde o sdělení, které je způsobilé negativním způsobem ovlivnit pohled třetích osob na osobu, které se pomluva týká. Dalším obligatorním znakem

12 rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 2 As 84/2009-64; www.nssoud.cz

13 Červený, Z., Šlauf, V.: Přestupkové právo. Komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů, 14. aktualizované vydání, Linde Praha, a. s., 2007, str. 116 – 117

pomluvy je nepravdivost sdělení, a to primárně v základu, příp. i „ve výsledku“ (tedy ve svém vyznění, a to zásadně pro hrubé zkreslení určité, byť i částečně reálný základ nepostrádající, skutečnosti).¹⁴

Je podle mého názoru nepochybné, že tvrzení obsažená v anonymních dopisech předložených oznamovatelem byla způsobilá ohrozit jeho pověst u institucí, kde provozoval lekce tance, a podle jeho slov s ním některé z nich skutečně ukončily spolupráci. Totéž lze říci i o tvrzeních uváděných v dopisu adresovaném střední průmyslové škole, kde studovala přítelkyně oznamovatele. Je samozřejmě otázkou, zda šlo o tvrzení nepravdivá, jak tvrdí oznamovatel. Tuto skutečnost však nebyl povinen ověřit orgán policie, ale přestupková komise při dokazování v rámci přestupkového řízení. Mám tedy za to, že jednání podezřelých naplnilo znaky skutkové podstaty přestupku proti občanskému soužití ublížením na cti podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích spáchaného ve formě pomluvy.

Policie tedy pochybila, když oznámené jednání posoudila jako přestupek proti občanskému soužití (patrně jiným hrubým jednáním) podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, a nikoliv jako přestupek proti občanskému soužití ublížením na cti podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích spáchaným ve formě pomluvy. Tehdy by pak byla povinna poučit oznamovatele o nezbytnosti podat návrh na projednání přestupku podle § 68 odst. 2 zákona o přestupcích příslušnému správnímu orgánu.¹⁵

C.3 Vyřízení stížnosti krajským ředitelstvím policie

Byla-li stížnost shledána důvodnou nebo částečně důvodnou, je správní orgán povinen bezodkladně učinit nezbytná opatření k nápravě. O výsledku šetření a opatření přijatých k nápravě se učiní záznam do spisu; stěžovatel bude vyrozuměn jen tehdy, jestliže o to požádal.¹⁶

Ve své stížnosti ze dne 12. 4. 2016 stěžovatelka uvedla, že byla předvolána k podání vysvětlení ve věci anonymních dopisů, což učinila dne 10. 3. 2015. Autorství dopisů popřela. Dále poukázala na to, že na základě oznámení policie zahájila přestupková komise vůči ní řízení o přestupku, v němž musela vysvětlovat, že nemůže předložit důkazy, že něco nepsala. V té době čelila pomluvačné kampani oznamovatele. Rovněž uvedla, že druhá podezřelá nebyla ve věci vůbec vyslechnuta a k jejímu obvinění došlo na základě údajného srovnání rukopisu na obálkách dopisů s rukopisem v deníku oznamovatele, kdy některé znaky dle jeho názoru vykazovaly shodu. Řízení vůči stěžovatelce i druhé podezřelé přestupková komise zastavila. Ve stížnosti rovněž uvedla, že se dne 30. 4. 2015 obrátila na zpracovatele spisu se žádostí o sdělení výsledku šetření podání oznamovatele ve věci anonymních dopisů a o objasnění, na základě čeho dospěl k závěru, že anonymní dopisy

14 Blíže k této otázce viz Potměšil, J.: *Pomluva jako přestupek ublížení na cti*. In: prestupky.blogspot.cz [online]. 7. 2. 2015 [cit. 23. 2. 2017]; dostupné z <http://prestupky.blogspot.cz/search?q=pomluva>

15 K obsahu a rozsahu poučovací povinnosti orgánem policie u tzv. návrhových přestupků blíže viz zpráva o šetření veřejného ochránce práv ze dne 8. 12. 2008, sp. zn. 2972/2008/VOP/PPO; dostupná na <http://kvopap:81/KVOPeSoSearch/Nalezeno/Edit/761>

16 ustanovení § 175 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

psala stěžovatelka. Vyjádření ke dni sepsání stížnosti, tj. 12. 4. 2016, neobdržela.¹⁷ Požádala o prošetření postupu policie, včetně prověření, z jakého důvodu nebyly vyslechnuty další osoby zmíněné oznamovatelem, včetně druhé podezřelé, proč byla při absenci důkazů z přestupku obviněna stěžovatelka a z jakého důvodu policie podání oznamovatele nedošetřila. Stěžovatelka požádala podle § 175 odst. 6 správního řádu o zaslání výsledku šetření a případných opatření přijatých k nápravě.

Ředitel krajského ředitelství policie ve vyřízení stížnosti uvedl, že další osoby nebyly vyslechnuty, protože policista v souladu se zákonem o přestupcích učiní pouze nezbytné úkony, které mají neodkladný nebo neopakovatelný charakter a jejichž pozdější provedení správním orgánem by již nebylo možné. Rozsah úkonů se považuje za dostačující, lze-li z úkonů dovodit i jen důvodné podezření, že v případě daného skutku jde o přestupek a že byl spáchán určitou osobou. Policie oznamení prošetřila a následně oznámila přestupkové komisi na základě důvodného podezření ze spáchání přestupku určitou osobou. Policie postupovala v souladu s obecně závaznými právními předpisy a interními normativními směrnicemi. Otázkou případného poškození dobré pověsti stěžovatelky je oprávněna se zabývat přestupková komise. K přezkoumání jejího postupu není věcně příslušné krajské ředitelství policie. Stížnost, v části týkající se nesdělení výsledku šetření, vyhodnotil jako důvodnou; za pochybení se omluvil a konstatoval, že přijímáním konkrétních opatření je kladen maximální důraz na dodržování zákonů a rezortně závazných právních předpisů policisty krajského ředitelství policie.

K vyřízení stížnosti, v části týkající se rozsahu šetření a stanovení okruhu podezřelých osob uvedených v oznamení přestupku, nemám námitky (blíže k této otázce viz část C.1 této zprávy).

Ředitel krajského ředitelství policie však pochybil, když stěžovatelce i přes její výslovnu žádost podle § 175 odst. 6 správního řádu nesdělil, jaké opatření k nápravě přijal.

D. Závěry

Zprávu zasílám řediteli krajského ředitelství policie a podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřil ke zjištěným pochybením a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje mé dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

O svých zjištěních a závěrech informuji rovněž stěžovatelku.

Brno 15. března 2017

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv

¹⁷ Na žádost stěžovatelky o sdělení o přijatých opatřeních odpověděl vedoucí OOP Brno-Výstaviště až dopisem ze dne 31. 5. 2016.

Č. j. KRPB-234274-4/ČJ-2016-060066-HI

Brno 4. dubna 2017

Počet listů: 2
datovou zprávou

Veřejný ochránce práv
Údolní 39
602 00 Brno
k č.j. 5515/2016/VOP/IK
ISDS: jz5adky

Vážená paní ombudsmano,

dne 13. dubna 2016 bylo ze strany Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje (dále jen „KŘP JmK“) přijato podání paní [REDACTED] (dále jen „stěžovatelka“), které bylo zasláno do emailové schránky k prošetření Odboru vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje (dále jen „OVK KŘP JmK“) a dne 18. dubna 2016 doručeno také cestou České pošty. Stěžovatelka byla vyrozuměna dopisem ze dne 23. května 2016 o způsobu vyřízení stížnosti, jako nedůvodné. Dne 30. května 2016 bylo na OVK KŘP JmK doručeno podání stěžovatelky, v němž uvedla, že nesouhlasí s vyřízením stížnosti.

Protože v podání jmenovaná neuvedla jiné skutečnosti, které by vedly ke změně původního závěru OVK KŘP JmK, bylo její podání zasláno v souladu s ustanovením § 175 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů na Policejní prezidium České republiky (dále jen „PP ČR“) a stěžovatelka byla písemně vyrozuměna o postoupení podání.

Stěžovatelka byla vyrozuměná ze dne 17. srpna 2016 ze strany PP ČR informována o tom, že přešetřující správní orgán se ztotožnil se způsobem hodnocení zjištěných skutečností i se závěry prvoinstančního správního orgánu, neboť přešetřením nebyly zjištěny nedostatky ve způsobu vyřízení stížnosti. Na základě shromázděných písemných materiálů a jejich vyhodnocením bylo zjištěno, že prvoinstanční správní orgán shromázdil všechny do úvahy přicházející podklady související s prošetřovanou stížností a rovněž v postupu orgánu policie nebylo zjištěno pochybení.

Dne 6. října 2016 obdrželo KŘP JmK Vaši žádost o sdělení stanoviska k vyřízení stížnosti stěžovatelky ze strany OVK KŘP JmK ve věci stížnosti prošetřené pod č.j. KRPB-90593/ČJ-2015-060066-1-S-HI. Na tuto žádost bylo odpovězeno stanoviskem ze dne 21. října 2016. Dne 20. března 2017 KŘP JmK obdrželo Vaši Zprávu o šetření ve věci prošetřování skutku proti občanskému soužití, ve které jste uvedla, že jste neshledala pochybení v rozsahu prošetření přestupku a ve stanovení okruhu podezřelých osob. Nicméně jste uvedla, že Obvodní oddělení policie Brno-Výstaviště jednání nesprávně právně kvalifikovalo a já sám jsem pochybil tím, že jsem stěžovatelku neinformoval o přijatých opatřeních k nápravě.

Na základě Vaší žádosti k vyjádření se k Vašim závěrům v části C2, Vám sděluji, že stanovisko k právní kvalifikaci skutku Vám již bylo sděleno v dokumentu nazvaném Zaslání stanoviska ke skutkovým a právním otázkám ze dne 21. října 2016. Konstatuji, že ani po obdržení

Kounicova 24
611 32 Brno

Tel.: +420 974 622 291
Fax: +420 974 622 432
Email: krpb.ovk.podataelna@pcr.cz

Vašich závěrů se na tomto stanovisku nic nemění. Podotýkám, že dle ust. § 58 odst. 1 se v oznámení mimo jiné uvede, který přestupek je ve věci spatřován, tedy nejde ze strany PČR o jedinou možnou právní kvalifikaci. Veřejný ochránce práv ani orgán policie nejsou věcně příslušní rozhodovat o jediné možné a správné právní kvalifikaci skutku. K tomuto měl oprávnění příslušný správní orgán na základě vlastních zjištění. Tento správní orgán není vázán právní kvalifikací orgánem policie či Veřejného ochránce práv a mohl skutek kvalifikovat odlišně, na základě vlastní právní úvahy, avšak z Vaší zprávy nevyplývá, že by tak učinil. Dotazem u příslušného správního orgánu bylo ověřeno, že se ÚMČ Brno-Starý Lískovec, přestupková komise, se s právní kvalifikací orgánu policie zcela ztotožnila, byť řízení zastavila.

K Vašim závěrům v části C3, kde uvádíte, že jsem pochybil, když jsem stěžovatelce i přes její výslovou žádost podle ust. § 175 odst. 6 správního řádu nesdělil, jaké opatření k nápravě přijal, Vám sděluji následující.

Ve vyrozumění o způsobu vyřízení stížnosti ze dne 23. května 2016 byla stěžovatelka vyrozuměna, že jsou průběžně přijímána „konkrétní opatření“. Tato vedou k dodržování zákonů a rezortně závazných právních předpisů. Ke dni 23. května 2016 však ještě nebyla konkrétní opatření přijata, přičemž však žádám zpětnou vazbu, jaká opatření přijata byla a posuzuji jejich adekvátnost ve vztahu ke konkrétnímu pochybení. Jelikož však nedošlo k opatření kázeňského charakteru, o kterém by byla stěžovatelka vyrozuměna, považuji za komunikačně dostačné již původní vyrozumění ze dne 23. května 2016. Vzhledem k tomu, že byl s policistou proveden osobní pohovor, považuji toto za „konkrétní opatření“ korespondující s výše uvedeným a tedy za komunikačně dostačující sdělit stěžovatelce, že jsou průběžně přijímána konkrétní opatření.

S pozdravem

plk. Ing. Leoš Tržil
ředitel KRP JMK

**Závěrečné stanovisko
s návrhem opatření k nápravě
ve věci prošetřování přestupku proti občanskému soužití**

[REDACTED] (dále také „stěžovatelka“), nesouhlasila s postupem příslušníků Policie České republiky, obvodního oddělení Brno-Výstaviště (dále také „policie“), při prošetřování oznámení [REDACTED] (dále také „oznamovatel“) ohledně anonymních dopisů zasílaných po institucích, v nichž oznamovatel vyučoval tanec a jiné pohybové aktivity, kdy tyto dopisy poškozovaly jeho pověst. Oznamovatel rovněž upozornil na urážlivé a pomluvačné příspěvky na anonymním internetovém fóru [REDACTED]. Stěžovatelka nesouhlasila s tím, že byla policií vyslechnuta pouze ona, a nikoliv další osoby, které oznamovatel označil jako podezřelé. Rovněž se jí nelibí, že ji policie označila v oznámení přestupku Komisi k projednávání přestupků městské části Brno-Starý Lískovec (dále také „přestupková komise“) bez jakéhokoliv důkazu jako podezřelou z přestupku. Stěžovatelka proti postupu policie podala stížnost. Ředitel Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje (dále také „krajské ředitelství policie“) ji shledal částečně důvodnou. Stěžovatelka s vyřízením stížnosti nesouhlasila a obrátila se na Policejní prezidium České republiky (dále také „policejní prezidium“), které ve způsobu vyřízení stížnosti neshledalo pochybení.

A. Závěry šetření

Šetřením jsem zjistila pochybení policie spočívající v tom, že jednání nesprávně právně kvalifikovala jako podezření z přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích (patrně jiným hrubým jednáním).¹ Domnívám se, že oznámené jednání naplňovalo znaky skutkové podstaty přestupku proti občanskému soužití ublížením na cti podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích spáchaného ve formě pomluvy (blíže viz část C.2 zprávy o šetření).

Ředitel krajského ředitelství policie pochybil tím, že stěžovatelku přes výslovnou žádost neinformoval o přijatých opatřeních k nápravě, přestože shledal stížnost částečně důvodnou (blíže viz část C.3 zprávy o šetření).

B. Vyhádkení krajského ředitelství policie²

B.1 Posouzení právní kvalifikace jednání

K této části ředitel krajského ředitelství policie poznamenal, že stanovisko k právní kvalifikaci skutku sdělil již ve vyhádkení k zahájenému šetření ze dne 21. 10. 2016. Ani po obdržení zprávy o šetření se na tomto stanovisku nic nemění. Konstatoval, že podle § 58 odst. 1 zákona o přestupcích se v oznámení mj. uvede, který přestupek je ve věci spatřován; nejde tedy ze strany Policie České republiky o jedinou možnou právní kvalifikaci. Veřejný ochránce

¹ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. 9. 2016; v současné době je tato skutková podstata přestupku upravena v ustanovení § 49 odst. 2 písm. d) zákona o přestupcích.

² Dopis ze dne 4. 4. 2017, čj. KRPB-234274-4/ČJ-2016-060066-HI.

práv ani orgán policie nejsou věcně příslušní rozhodovat o jediné možné a správné právní kvalifikaci skutku. K tomu má oprávnění příslušný správní orgán na základě vlastních zjištění. Tento správní orgán není právní kvalifikací orgánu policie ani veřejného ochránce práv vázán a mohl skutek kvalifikovat odlišně, což se skutečně stalo.

B.2 Vyřízení stížnosti krajským ředitelstvím policie

K této části ředitel krajského ředitelství policie poznamenal, že ve vyrozumění o vyřízení stížnosti ze dne 23. 5. 2016 byla stěžovatelka informována, že jsou průběžně přijímána „konkrétní opatření“. Ta vedou k dodržování zákonů a rezortně závazných právních předpisů. Ke dni 23. 5. 2016 však nebyla ještě konkrétní opatření přijata; ředitel krajského ředitelství policie však žádal zpětnou vazbu, jaká opatření byla přijata, a posuzoval jejich adekvátnost ve vztahu ke konkrétnímu pochybení. Protože nedošlo k opatření kázeňského charakteru, o kterém by byla stěžovatelka vyrozuměna, považuje ředitel krajského ředitelství policie za komunikačně dostatečné již původní vyrozumění ze dne 23. 5. 2016. Osobní pohovor, který byl učiněn s policistou, považuje ředitel krajského ředitelství policie za „konkrétní opatření“ korespondující s výše uvedeným, a tedy za komunikačně dostačující sdělení stěžovatelce, že jsou průběžně přijímána konkrétní opatření.

C. Závěrečné hodnocení

Vzhledem k tomu, že ředitel krajského ředitelství policie nesouhlasil s mým hodnocením postupu obvodního oddělení policie a krajského ředitelství policie, přičemž mě nepresvědčil o nesprávnosti mých závěrů, vydávám své závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.³ Součástí stanoviska je návrh opatření k nápravě.

C.1 Posouzení právní kvalifikace jednání

Nikterak nerozporuji tvrzení ředitele krajského ředitelství policie, že jediným, kdo je oprávněn učinit závaznou právní kvalifikaci skutku, je věcně a místně příslušný správní orgán. To však neznamená, že by orgán policie neměl v oznámení přestupku uvést právní kvalifikaci odpovídající skutečnostem, které zjistil při prošetřování přestupku. Jak už jsem podrobně popsala ve zprávě o šetření, jednání připisované stěžovatelce a paní ██████████ naplňovalo, podle mého názoru, znaky skutkové podstaty přestupku proti občanskému soužití ublížením na cti urážkou formou pomluvy, neboť tvrzení obsažená v anonymních dopisech byla způsobilá ohrozit pověst oznamovatele u institucí, kde provozoval lekce tance. Toto jednání (stejně jako u „běžného“ přestupku ublížení na cti) útočí na dobré jméno a pověst postižené osoby; nevidím tedy důvod, aby bylo projednáváno v odlišném právním režimu, tj. z úřední povinnosti.

Z pohledu postupu policie považuji za zásadní, že orgán policie by měl v takovém případě v souladu s § 4 odst. 2 správního řádu⁴ poučit postiženou osobu o nezbytnosti podat v zákonné tříměsíční lhůtě návrh na projednání přestupku podle § 68 odst. 2 zákona o přestupcích věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Pokud by tak orgán policie učinil (a to včetně informace o povinnosti uhradit náklady řízení v případech zastavení řízení

³ Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

uvedených v § 79 odst. 1 zákona o přestupcích), správní orgán, kterému by policie věc oznámila, by již postiženou osobu poučovat nemusel a pouze by vyčkal, zda v zákonné tříměsíční lhůtě podá návrh na projednání přestupku.

I nadále tedy setrvávám na svém názoru, že policie měla jednání připisované stěžovatelce a paní ██████████ v oznamení přestupku právně kvalifikovat jako přestupek proti občanskému soužití ublížením na cti urážkou formou pomluvy podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích a v návaznosti na to měla oznamovatele poučit o nezbytnosti podat návrh na projednání přestupku podle § 68 odst. 2 zákona o přestupcích (viz část C.2 zprávy o šetření).

C.2 Vyřízení stížnosti krajským ředitelstvím policie

Podle ustanovení § 175 odst. 6 správního řádu *byla-li stížnost shledána důvodnou nebo částečně důvodnou, je správní orgán povinen bezodkladně učinit nezbytná opatření k nápravě. O výsledku šetření a opatření přijatých k nápravě se učiní záznam do spisu; stěžovatel bude vyrozuměn jen tehdy, jestliže o to požádal.* Obdobné povinnosti vyplývají z interního předpisu upravujícího vyřizování stížností.⁵

Z tohoto ustanovení, podle mého názoru, vyplývá v případě zjištění pochybení **povinnost správního orgánu přjmout konkrétní opatření k nápravě**, a pokud o to stěžovatel požádal, **vyrozumět jej o výsledku šetření a učiněných opatřeních**. Pokud tedy výsledkem šetření stížnosti bylo zjištění, že policista v rozporu s § 58 odst. 4 zákona o přestupcích nevyrozuměl stěžovatelku o učiněných opatřeních, bylo povinností příslušného vedoucího pracovníka provést bezodkladně konkrétní opatření k nápravě a krajské ředitelství policie bylo povinno ve lhůtě pro vyřízení stížnosti podle § 175 odst. 5 správního řádu o výsledku prošetření stížnosti a o konkrétních opatřeních vyrozumět stěžovatelku, která o sdělení opatření k nápravě požádala. Povšechnou informaci o tom, že „*průběžným přijímáním konkrétních opatření je kladen maximální důraz na dodržování zákonů a rezortně závazných právních předpisů policisty Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje*“ považuji v tomto ohledu za „komunikačně dostatečnou“, jak zmínil ředitel krajského ředitelství policie ve vyjádření ke zprávě o šetření. **S ohledem na charakter pochybení považuji opatření v podobě pohovoru s policistou za dostačující.** Jak jsem však uvedla výše, toto opatření mělo být realizováno v rámci prošetření stížnosti a stěžovatelka o něm měla být ve vyrozumění o vyřízení stížnosti informována.

5 Čl. 23 odst. 5 až 7 závazného pokynu policejního prezidenta č. 230, ze dne 31. prosince 2012, o obecné kontrole a vyřizování podání:

(5) Stížnost se vyřídí jako důvodná, částečně důvodná nebo nedůvodná. Byla-li stížnost shledána důvodnou nebo částečně důvodnou, je příslušný vedoucí pracovník povinen bezodkladně učinit nezbytná opatření k nápravě.

(6) O způsobu vyřízení stížnosti vyrozumí správní orgán stěžovatele písemně s odůvodněním, v němž se vypořádá se všemi body stížnosti a námitkami stěžovatele; tyto buď konstatuje, nebo provedenými důkazy vyvrátí, přičemž uvede, jaké šetření provedl a jakými úvahami byl veden při jeho hodnocení.

(7) Požádal-li stěžovatel, vyrozumí jej správní orgán o opatřeních přijatých k nápravě, nebyla-li tato opatření konstatována ve vyrozumění o vyřízení stížnosti.

I nadále tedy setrvávám na svém názoru, že krajské ředitelství policie mělo zajistit přijetí konkrétního opatření k nápravě a ve lhůtě pro vyřízení stížnosti o něm vyrozumět stěžovatelku.

D. Opatření k nápravě

Protože je stěžovatelka informována o přijatém opatření k nápravě (pohovor s policistou) v rámci tohoto šetření, nepovažuji za nezbytné, aby o tom krajské ředitelství policie stěžovatelku znova vyrozumívalo.

V souvislosti s problematikou právní kvalifikace jednání (část C.1 tohoto závěrečného stanoviska) **nicméně navrhoji jako opatření k nápravě**, aby krajské ředitelství policie na nejbližší metodické poradě informovalo zástupce podřízených útvarů policie o mých závěrech z tohoto šetření, s tím, že obdobné jednání by mělo být právně kvalifikováno jako přestupek proti občanskému soužití ublížením na cti urážkou (formou pomluvy) a orgán policie by měl postižené osobě poskytnout adekvátní poučení o nezbytnosti podat návrh na projednání přestupku podle § 68 odst. 2 zákona o přestupcích.⁶

Závěrečné stanovisko zasílám řediteli Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje a žádám, aby mi podle ustanovení § 20 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv sdělil, zda provedl či provede navržené opatření k nápravě. Odpověď očekávám v zákonné lhůtě 30 dnů od doručení stanoviska. Stanovisko zasílám také stěžovatelce.

Pokud krajské ředitelství policie nepřijme navržené opatření k nápravě nebo provedená opatření nebudu považovat za dostatečná, podle ustanovení § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv vyrozumím nadřízený úřad (tj. Policejní prezidium České republiky), případně mohu o svých zjištěných informovat veřejnost včetně sdělení jmen osob oprávněných jednat jménem krajského ředitelství policie.

Brno 6. června 2017

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(stanovisko je opatřeno elektronickým podpisem)

⁶ Tento postup se vztahuje pouze na přestupky spáchané do 30. 6. 2017; s účinností od 1. 7. 2017 se uplatní právní úprava zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, která zakotvuje, že řízení o přestupku ublížení na cti hrubou urážkou podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb. (přestupky fyzických osob), resp. podle § 7 odst. 2 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb. (přestupky právnických osob), lze zahájit pouze se souhlasem osoby přímo postižené přestupkem; povinnost poskytnout poučení o právu dát souhlas se zahájením řízení je podle § 79 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb. uložena přímo správnímu orgánu.

plk. Ing. Leoš Tržil

Pověřená osoba:

Ředitel Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje

Brno 28. června 2017

Č. j. KRPB-234274-7/ČJ-2016-060066-TOL

Počet stran: 1

Vážená paní doktorko,

v reakci na Váš dopis ze dne 6. června 2017 Vám sděluji, že v souladu s Vaším návrhem na přijetí opatření jsem na mé poradě s ředitelem Městského ředitelství policie Brno a vedoucími organizačních článků Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje konané dne 16. června 2017 v Brně (č. j. KRPB-139896-2/ČJ-2017-0600KR) informoval přítomné vedoucí příslušníky o závěrech Vašeho šetření, považmo o právní kvalifikaci pomluvy (nedosahující intenzity přečinu) jako přestupku proti občanskému soužití ublížením na cti urážkou.

S pozdravem

Vážená paní
Mgr. Anna Šabatová, Pl. D.
Veřejná ochránkyně práv
B R N O

Kounicova 24
611 32 Brno

Tel.: +420974621210
Fax: +420974622564
Email: krpb.kr.podatelna@pcr.cz

V Brně dne 19. února 2016
Sp. zn.: 6028/2015/VOP/IK

Zpráva o šetření

ve věci pana [REDACTED]

Pan [REDACTED] (dále „stěžovatel“), si stěžuje na postup příslušníků Policie České republiky, Obvodního oddělení Holešov (dále „OOP Holešov“), při služebním zátku v rámci dopravní kontroly dne 7. 6. 2015. Stěžovatel rovněž nesouhlasí se způsobem vyřízení své stížnosti podané v této souvislosti.

A - Předmět šetření

Své šetření jsem zaměřila na posouzení důvodnosti a přiměřenosti služebního zátku vůči stěžovateli a také na průběh a výsledek šetření jím podané stížnosti.

B - Skutková zjištění

Z předloženého stížnostního spisu Krajského ředitelství policie Zlínského kraje¹ vyplývá, že stěžovatel přijel dne 7. 6. 2015 společně s panem [REDACTED] ve večerních hodinách vozem Škoda Favorit ke svému domu, kde zaparkoval za brankou na vlastním pozemku. Krátce poté, co vystoupil, přijela hlídka policie a vyzvala stěžovatele k provedení dechové zkoušky. Poté se již verze policistů na straně jedné a stěžovatele, jeho manželky a svědku [REDACTED] na straně druhé liší.

B.1 Vyjádření policistů

Policisté pprap. Martin Mrázek² a pprap. Pavel Vybíral³ uvedli, že stěžovatele sledovali ve služebním vozidle na základě získané informace, že stěžovatel má mít zaparkované auto u hřiště v [REDACTED] a má popjet v místní hospodě. S kolegou asi 20-30 minut stáli u hasičské zbrojnice a poté skutečně stěžovatel přišel, nasedl do auta a odjel. Když jel kolem služebního vozidla, vypnul původně zapnutý blinkr doleva a pokračoval dál do centra obce. Policisté jeli za stěžovatelem s odstupem asi 10 – 20 metrů a po nějaké době poté, co stěžovatel zahnul z hlavní cesty do postranních uliček, zapnuli modrý maják s červeným nápisem STOP POLICIE, na což stěžovatel nereagoval. Takto přijeli až k domu stěžovatele, který vjel s vozidlem na svůj pozemek. Policista jej vyzval k předložení dokladů od vozidla, načež stěžovatel policisty upozornil, že se nachází na soukromém pozemku a vyzval je, aby pozemek opustili. Policisté jej vyzvali, ať jde za nimi ke služebnímu vozidlu, kde provedou dopravní kontrolu. S tím stěžovatel souhlasil, avšak náhle chytl po klíce dveří od garáže. Policista mu položil ruku na rameno a zeptal se jej, co dělá. Stěžovatel odpověděl, že se omlouvá, že pouze chtěl jít pro doklady. Policista mu odpověděl,

¹ Č. j. KRPZ-67378/ČJ-2015-150066-S-DPL.

² Zápis o výslechu ze dne 7. 7. 2015, č. j. KRPZ-67378-8/ČJ-2015-150066-S-DPL.

³ Zápis o výslechu ze dne 30. 6. 2015, č. j. KRPZ-67378-3/ČJ-2015-150066-S-DPL.

že doklady nebude potřebovat; situaci buď vyřeší na místě, anebo v případě protiprávního jednání jej zajistí a eskortují na služebnu k dokončení procesních úkonů. U služebního vozidla stěžovatel předložil z peněženky občanský průkaz a řidičský průkaz. Doklady od vozidla nepředložil. V tu chvíli vyšla manželka stěžovatele a zeptala se, co se děje. Na to stěžovatel odpověděl, že měl pivo a chytili ho policajti. Manželka stěžovatele poznamenala, že z toho zase bude po vesnici ostuda a zmizela v domě. Provedená dechová zkouška ukázala hodnotu 0,35 ‰ alkoholu v dechu. Poté jeden z policistů sepisoval oznámení o přestupku. Stěžovatel se ptal, co mu hrozí a jak bude dále postupováno. Policista mu sdělil, že po 5 minutách bude provedena další dechová zkouška. Pokud bude v toleranci 10%, nebudou policisté požadovat odběr krve. Policisté stěžovatele poučili, že může s naměřenými hodnotami nesouhlasit a může žádat lékařské vyšetření spojené s odběrem moči nebo krve. Na to stěžovatel odpověděl, že další vyšetření nepožaduje a chce věc vyřešit na místě. Po uplynutí 5 minut proběhla další dechová zkouška s výsledkem 0,34 ‰ alkoholu v dechu.⁴ Poté policista přečetl stěžovateli oznámení přestupku a vyzval jej k vyjádření v příslušné kolonce na oznámení, což stěžovatel odmítl. Následně oznámení a dvě sjetiny dechových zkoušek podepsal. Na výzvu poskytl rovněž telefonický kontakt. U vozidla dále uvedl, že v hospodě vypil dvě desetistupňová piva a u domu nechtěl hlídce utéct, pouze chtěl jít domů a napít se octu, aby srazil pozitivní výsledek alkoholu v dechu. Po celou dobu jednání u vozidla policistům děkoval, že se celá záležitost vyřešila na místě a omlouval se za své jednání. Následně policisté odjeli.

B.2 Vyjádření stěžovatele

Stěžovatel ve své stížnosti⁵ uvedl, že neregistroval žádné výstražné znamení policejní hlídky. Poté, co na svém pozemku zaparkoval, přijelo policejní vozidlo, které zastavilo u jeho domu. Policista vstoupil bez upozornění na jeho pozemek a požádal jej o předložení dokladů s tím, že provádí dopravní kontrolu. Stěžovatel policistu upozornil, že se nachází na soukromém pozemku a neví, o jakou dopravní kontrolu se jedná. Policista měl na něj začít křičet, že porušuje výkon jeho povolání a chtěl po něm doklady. Po výměně názorů odešel ke garážovým vratům svého domu, protože chtěl zavolat manželku. V tom okamžiku k němu přiskočil policista a ze zadu bez jakékoliv výzvy, že bude proti němu použito donucovacích prostředků, použil vůči stěžovateli nepřiměřené hmaty a chvaty. Následně jej za hlavu odtáhl z jeho pozemku na veřejnou komunikaci ke služebnímu vozidlu. Druhý policista mu zkroutil ruce za zády. U vozidla mu policista bezdůvodně přiložil služební pouta. Toto jednání bylo podle stěžovatele nepřiměřené, protože nekladl žádný odpor ani se nedopustil verbálního nebo fyzického útoku na policisty. Zákrok považoval za ponižující. Incidentu přihlížela jeho manželka, známý P[REDAKTOR] V[REDAKTOR] a manželé J[REDAKTOR]. Policisté provedli dechovou zkoušku s výsledkem 0,35 ‰ a posléze další s výsledkem 0,34 ‰. Po dechové zkoušce policisté se stěžovatelem sepsali zápis, který byl nucen podepsat, aniž by měl možnost se s protokolem seznámit. Protože byl ve stresu a nechtěl mít další nepříjemnosti, tak protokol podepsal. Na druhý den cítil velkou

⁴ Podle úředního záznamu o kontrole řidiče podezřelého z požití alkoholických nápojů nebo jiné návykové látky před anebo během jízdy ze dne 7. 6. 2015, č. j. KRPZ-61197-2/PŘ-2015-150811, se první dechová zkouška uskutečnila ve 21:36 hod., druhá pak ve 21:41 hod.

⁵ Ze dne 19. 6. 2015; doručeno dne 24. 6. 2015.

bolest v oblasti zadní části hlavy a krku. Proto dne 10. 6. 2015 vyhledal lékařské osetření.

Stěžovatele rovněž v rámci šetření stížnosti vyslechl⁶ komisař Krajského ředitelství policie Zlínského kraje, oddělení vnitřní kontroly v Kroměříži. Stěžovatel nicméně odmítl záležitost blíže komentovat a odkázal na obsah podané stížnosti. Ve svém podnětu namítl, že otázky, které mu kladl vyšetřující komisař, nesouvisely s šetřenou záležitostí.

B.3 Vyjádření [REDACTED]

Známý stěžovatele [REDACTED] uvedl,⁷ že v daný den měli zkoušku tanečního souboru na hřišti, a protože bylo horko, šli do hospody, kde si stěžovatel dal dvě piva (z toho jedno nealkoholické), a poté odjeli k němu domů. Poté, co stěžovatel zaparkoval na svém pozemku, přijeli policisté a začali křičet, že dělají dopravní kontrolu. Stěžovatel jim měl říct, že jsou na soukromém pozemku, ať jej opustí. Policisté se na něj vrhli a vrazili do vrat. Krátce nato vyšla manželka stěžovatele, co se děje. Vyšší z policistů se na stěžovatele vrhl ze zadu, dal mu paži pod krk a táhl jej pryč. Druhý policista přiskočil a dal mu ruce za záda. Vyšší z policistů měl druhému říci, ať stěžovateli nasadí pouta. Potom jej odtáhli ven ke služebnímu vozidlu. Potom mu začali vyhrožovat, že jej odvezou na záchytka, na služebnu policie a na odběr krve. Pak teprve provedli dechovou zkoušku a zjistili, že něco vypil. Zákrok považoval za nepřiměřený a ponížující, stěžovatel se nebránil. Asi za 5 minut proběhla další dechová zkouška a poté policisté nechali stěžovatele podepsat nějaký protokol. Byla už tma a manželka mu řekla, ať to podepiše, ať má od nich pokoj. Poté policisté odjeli. Na doplňující otázky známý stěžovatele uvedl, že má k dispozici své poznámky a podání stěžovatele, které mu stěžovatel poskytl. Policejní auto ani výstražné znamení za nimi neviděl; policejního auta si všiml, až policisté přijeli k domu stěžovatele. Stěžovatel auto zastavil vedle domu v průjezdu do dvora. Pan [REDACTED] z auta rovněž vystoupil, byl stále přítomen.

B.4 Vyjádření manželky stěžovatele

Manželka stěžovatele [REDACTED] uvedla,⁸ že má dílnu u garáže domu, kde šije. Když uslyšela náraz do vrat, vyšla ven a uviděla svého manžela, kterého držel policista pod krkem a táhl ho k autu. Manžel se nebránil. Jeden z policistů mu vyhrožoval, že ho odveze na záchytka nebo na oddělení, druhý z nich řekl, ať stěžovateli nasadí klepeta. Potom mu sundali pouta a dali mu dýchnout. Naměřili mu asi 0,34 %. Po chvíli mu dali dýchnout znovu. Přiznal se, že si dal pivo. Manželka řekla stěžovateli, ať to podepíše, aby nebylo „v dědině vzrůšo“. Když stěžovatel protokol podepsal, policisté odjeli.

B.5 Další zjištění

Komisař oddělení vnitřní kontroly na místě samém vyslechl dne 30. 6. 2015 i sousedku stěžovatele [REDACTED]. Ta nejprve uvedla, že nechce ve věci vypovídat, protože se jedná o jejich souseda a nechce proti němu vypovídat. Komisař

⁶ Zápis o výslechu ze dne 3. 7. 2015, č. j. KRPZ-67378-6/ČJ-2015-150066-S-DPL.

⁷ Zápis o výslechu ze dne 24. 7. 2015, č. j. KRPZ-67378-10/ČJ-2015-150066-S-DPL.

⁸ Zápis o výslechu ze dne 10. 7. 2015, č. j. KRPZ-67378-9/ČJ-2015-150066-S-DPL.

jí sdělil, že výpověď nebude zaprotokolována a zda se k věci vyjádří „mimo zápis“. K tomu uvedla, že sousedé mají 2 auta, jedno parkují v garáži a druhé venku na cestě. Onoho večera sledovala s manželem televizi při zavřených oknech, přes která začalo do pokoje blikat modré světlo. Ze zvědavosti vstala z postele a šla k oknu. Viděla souseda pana [REDACTED] jak jde v doprovodu s policisty k jejich služebnímu vozidlu na cestu. Na otázku, zda viděla policejní zákrok, uvedla, že nikoliv. Jen to, že odchází s policisty k autu.

Komisař dále téhož dne vyslechl paní [REDACTED] bydlící v domě naproti stěžovatele. Ta sdělila, že o ničem neví. Je už stará, hluk z ulice moc neslyší a snaží se jej ignorovat. Se stěžovatelem vychází dobře.

Dne 8. 7. 2015 komisař vyslechl na místě samém rovněž pana [REDACTED]. Ten uvedl, že onoho dne měli zavřená okna a žaluzie. On sám viděl policejní auto před brankou. Neviděl, že by policisté vůči někomu zasahovali, v legraci poznamenal, že mu připadalo, že jde o sousedovy známé.

Z úředního záznamu⁹ pořízeného v rámci šetření stížnosti vyplývá, že dne 7. 6. 2015 ve 20:48 hod. volala na linku 158 neznámá osoba s tím, že stěžovatel konzumuje v hospodě v [REDACTED] druhé pivo a pravděpodobně poté usedne do auta. Operátor tuto informaci předal hlídce ve složení pprap. Mrázek a pprap. Vybíral, která se přemístila na místo a vyčkávala. Policejní automobil měl v době od 19:53 hod. do 21:50 hod. vypnutou GPS, a proto nebylo možné dohledat pohyb vozidla v době oznamení.

B.6 Lékařská zpráva

Součástí stížnostního spisu je i lékařská zpráva ze dne 10. 6. 2015, v níž je uvedeno: „*udává napadení ze strany Policie ČR dne 7. 6. 2015, nyní bolesti hlavy a krku vlevo, brnění HKK, neurologicky negativní, hybnost hlavy a krku je dobrá, bolestivost lokalizovaná na levou stranu krku a dolní čelisti, bez propagace, rtg C páteře a Ibi – blokové postavení páteře jinak norm. nález; dg. distorse C páteře*“. Lékař předepsal analgetika a přiložil měkký Schanzův krční límec.

B.7 Vyhodnocení stížnosti

Ředitel Krajského ředitelství policie Zlínského kraje (dále také „krajské ředitelství policie“) vyhodnotil stížnost stěžovatele nedůvodnou jak v části týkající se zákroku policistů vůči stěžovateli, tak i ohledně vyvýjení nátlaku na podpis předložených písemností. Tvrzení stěžovatele k první části vyvrátily výpovědi svědků. Druhou část stížnosti vyhodnotil jako nedůvodnou s ohledem na rozpor mezi jeho tvrzením a tvrzením policistů.¹⁰

⁹ Úřední záznam ze dne 25. 6. 2015, č. j. KRPZ-67378-11ČJ-2015-150066-S-DPL.

¹⁰ Vyrozumění o vyřízení stížnosti ze dne 4. 8. 2015, č. j. KRPZ-67378-7ČJ-2015-150066-S-DPL.

C - Hodnocení věci ochránkyní

C.1 Přípustnost provádění dopravní kontroly na pozemku stěžovatele

Nejprve je třeba zodpovědět otázku, zda byl stěžovatel povinen se podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu¹¹ na výzvu policisty podrobit vyšetření, zda nebyl ovlivněn alkoholem, a to v situaci, kdy již zaparkoval vozidlo na svém pozemku. Tato povinnost může být uložena také řidiči. Ten je definován v § 2 písm. d) zákona o provozu na pozemních komunikacích¹² jako *účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj; řidičem je i jezdec na zvířeti.*

Definici řidiče se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. Konstatoval, že „*Řidičem, na něhož se vztahuje povinnost vymezená v § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, bude i ten řidič, který byl přímým účastníkem silničního provozu před určitým časovým okamžikem. Musí zde však existovat na první pohled zjevná souvislost mezi důvodem k učinění výzvy a účastí vyzývané osoby v provozu na pozemních komunikacích jakožto řidiče.*“¹³

V jiném případu dovodil, že „*Povinnost dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu podrobit se předmětnému vyšetření se vztahuje jedině na řidiče. Výraz „řidič“ je definován v § 2 písm. d) zákona o silničním provozu: jde o účastníka provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj; řidičem je i jezdec na zvířeti. To ještě neznamená, že řidičem je pouze osoba aktuálně (tj. právě v daný okamžik) řídící vozidlo či tramvaj (či jedoucí na zvířetí), jak by se snad mohlo zdát z dikce předmětného ustanovení. Takový výklad by vedl k absurdním závěrům; v takovém případě by např. vyšetření, zda řidič není ovlivněn alkoholem, muselo probíhat přímo za jízdy. Dle zdejšího soudu je však stejně tak absurdní považovat za řidiče osobu, která po odstavení vozidla sedí již hodinu v hostinci a popijí alkoholické nápoje. Opačný výklad, tedy právě takový, jaký byl přijat krajským soudem a správními orgány, by mohl vést až k příliš plošným výzvám k podrobení se odbornému vyšetření, které zákon o silničním provozu na myslí neměl (výklad jdoucí nad rámec zákona je pak nepřípustný s ohledem na čl. 2 odst. 2 Listiny a čl. 2 odst. 3 Ústavy).*“¹⁴

V tomto případě měli policisté důvodné podezření, že se stěžovatel dopustil protiprávního jednání [konkrétně přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu¹⁵] odůvodňujícího uplatnění výzvy k vyšetření podle § 5 odst. 1

¹¹ Ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů:

(1) Řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen

f) podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.

¹² Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.

¹³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2011, sp. zn. 2 As 1/2011, bod 20; dostupný na www.nssoud.cz.

¹⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2012, sp. zn. 2 As 130/2011; dostupný na www.nssoud.cz.

¹⁵ (1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích

písm. f) zákona o silničním provozu. Rovněž je nepochybné, že stěžovatel byl účastníkem silničního provozu bezprostředně předtím, než policisté provedli dechovou zkoušku. Jsem tedy přesvědčena, že existoval zákonný důvod pro realizaci vyšetření podle citovaného ustanovení zákona o silničním provozu, ačkoliv k němu policisté nevyzvali stěžovatele při jízdě na pozemní komunikaci, ale až po jejím skončení, kdy se stěžovatel pohyboval na svém pozemku.

Pokud jde o posouzení oprávněnosti vstupu policistů na pozemek stěžovatele za účelem provedení dopravní kontroly, je třeba se zabývat tím, zda byly splněny podmínky vstupu do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek podle § 40 zákona o Policii České republiky.¹⁶ S ohledem na okolnosti daného případu přicházela v úvahu možnost vstupu na pozemek stěžovatele v případě „pronásledování osoby“ dle § 40 odst. 2 písm. b) zákona o Policii České republiky. Pronásledováním se rozumí situace, kdy „policista bezprostředně pronásleduje osobu, kterou hodlá omezit na svobodě z některého ze zákonných důvodů. Smyslem je, aby pouhým ukrytím se na těchto místech nemohla pronásledovaná osoba zmařit provedení zákonu. Pronásledování je však charakteristické blízkou časovou a místní souvislostí; nelze tedy pomocí tohoto ustanovení obcházet ostatní ustanovení zákonů chránících soukromí obydlí a jiných prostorů a pozemků v případech, kdy policisté osobu nepronásledují bezprostředně.“¹⁷

Nejvyšší správní soud v obdobném případě dospěl k závěru¹⁸, že „[22] Uvedené ustanovení zákona o policii umožňuje zákonný zásah ze strany policisty do v zásadě nedotknutelné domovní svobody, zaručené čl. 12 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Při využití tohoto oprávnění policistů v praxi je proto nutné důsledně postupovat v souladu se zásadou *proporcionality*, která je konkretizována v § 11 zákona o policii. Podle tohoto ustanovení je policista a zaměstnanec policie povinen a) dbát, aby žádné osobě v důsledku jejich postupu nevznikla bezdůvodná újma, b) dbát, aby jejich rozhodnutím neprovést úkon nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma, a c) postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.

[23] Pronásledováním je možné pro účely zákona o Policii rozumět "situace, kdy se policista snaží bezprostředně dostihnout, popř. omezit na svobodě osobu, která např. byla přistižena při spáchání trestného činu, přestupku, osoba, která právě uprchla z omezení svobody apod. Pronásledování vyžaduje těsnou souvislost místní a časovou" (cit. Vangeli, B. Zákon o Policii České republiky. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 172). Podmínkou pronásledování přitom vždy nemusí být rychlosť (jízdy vozidla). V posuzovaném případě není pochyb o bezprostřední souvislosti místní a časové souvislosti mezi vstupem policistů na pozemek stěžovatele a přestupkovým jednáním stěžovatele, pokud policisté jeli za vozidlem stěžovatele, pokoušeli se jej zastavit za použití zapnutého výstražného zařízení a pokud stěžovatel nereagoval, policisté byli oprávněni pokračovat v pronásledování stěžovatele i po jeho

b) v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.

¹⁶ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷ Vangeli, B.: Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, 162 s.

¹⁸ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2010, sp. zn. 2 As 25/2010; dostupný na www.nssoud.cz

vystoupení z vozidla, a to v souladu s ustanovením § 40 odst. 2 písm. b) zákona o Policii i na pozemku v jeho vlastnictví.

[24] *Stěžovatel nemůže úspěšně stavět svoji obranu na tom, že na pozemku ve svém vlastnictví je vůči jakýmkoli zákrokům policistů "nedotknutelný", a to zvláště za situace, kdy evidentně doufal ve své ukrytí před pronásledováním policistů na tomto pozemku, resp. v domě na tomto pozemku stojícím. Tento úmysl stěžovatele vyplývá i z jeho následného jednání vůči zakrocujícím policistům, kdy nereagoval na jejich výzvy a neposkytl jim potřebnou součinnost k provedení identifikace své osoby a ke kontrole související s bezpečností a plynulosť provozu na pozemních komunikacích podle výše specifikovaných ustanovení silničního zákona.*

[25] *Nejvyšší správní soud má za to, že zákrok policistů vůči stěžovateli naplňoval požadavek přiměřenosti; svým postupem nezpůsobili žádné osobě bezdůvodnou újmu, k dosažení účelu sledovaného úkonem (zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích kontrolou stěžovatele, u něhož pojali důvodné podezření, že před řízením motorového vozidla požil alkohol) nepoužili prostředků zjevně nepřiměřených. Skutečnost, že stěžovatel nereagoval na jejich výzvy, je potom opravňovala k pronásledování stěžovatele a k následnému vstupu na jeho pozemek.“*

V šetřeném případě by podle mého názoru o pronásledování stěžovatele šlo za předpokladu, že se skutkový děj odehrál tak, jak jej popisují policisté, tj. že auto stěžovatele sledovali od hasičské zbrojnice s cílem je zastavit a provést dopravní kontrolu včetně dechové zkoušky na alkohol, přičemž stěžovatel dle jejich tvrzení na výzvu k zastavení formou výstražného nápisu STOP nereagoval. Fakt, že policisté takto stěžovatele sledovali, i využití výstražného znamení nicméně nemám za prokázané, protože GPS ve služebním vozidle byla vypnuta, a nelze tedy ověřit trasu, kudy a kdy policisté jeli. Stěžovatel a jeho spolujezdec navíc tvrdili, že policisty nezaregistrovali a není svědek, který by využití výstražného znamení během jízdy dosvědčil.

Protože při vstupu na soukromý pozemek dochází k narušení práva na nedotknutelnost obydlí (čl. 12 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), je třeba v konkrétním případě zkoumat přiměřenosť takového zásahu podle § 11 zákona o Policii České republiky (viz citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu). Pronásledování tedy k možnosti vstupu na soukromý pozemek samo o sobě nepostačuje; k tomu musí přistoupit takový způsob chování podezřelého, který toto prolomení práva na nedotknutelnost obydlí ze strany orgánu veřejné moci odůvodňuje.

V prvé řadě se domnívám, že policisté mohli (a měli) stěžovatele vyzvat prostřednictvím výstražného znamení k zastavení neprodleně poté, co kolem nich projel (pokud tomu tak skutečně bylo). Pokud by na výzvu nereagoval a nezastavil, měli policisté dost času na to, aby stěžovatele předjeli a přinutili jej zastavit předtím, než odbočil z hlavní silnice na úzké boční uličky, kde již předjetí nebylo možné.¹⁹ Z vyjádření policistů vyplývá, že stěžovatele pouze sledovali s odstupem 10 až 20 metrů a výstražné znamení zapnuli až krátce předtím, než stěžovatel přijel ke svému pozemku.

¹⁹ Z mapových podkladů dostupných na portálu mapy.cz vyplývá, že úsek silnice od hasičské zbrojnice ke křižovatce, kde měl stěžovatel dle policistů odbočit do bočních uliček, je dlouhý cca 500 metrů

Vstup policistů na pozemek stěžovatele by podle mého názoru byl přiměřený za předpokladu, že by před nimi stěžovatel utíkal, anebo by nereagoval na jejich výzvu k provedení dopravní kontroly učiněnou na pozemní komunikaci. Na základě vyjádření policistů, stěžovatele i spolujezdce považuji za nesporné, že policisté vstoupili na pozemek stěžovatele, a teprve poté jej vyzvali k provedení dopravní kontroly, přičemž chování stěžovatele v ten okamžik nenaznačovalo, že by se chtěl dopravní kontrole vyhnout. Domů chtěl zajít až poté, co mezi ním a policisty proběhla diskuse ohledně oprávněnosti pohybu policistů na jeho pozemku. Z těchto důvodů nepovažuji pronásledování stěžovatele na jeho pozemku za přiměřený postup dle § 11 zákona o Policii České republiky.

C.2 Posouzení adekvátnosti služebního zákroku

Ve výpovědích policistů na straně jedné a stěžovatele, jeho manželky a jeho známého [REDACTED] na straně druhé jsou zásadní rozdíly (viz část B této zprávy). Při posuzování věrohodnosti jednotlivých výpovědí je tedy třeba vzít do úvahy i další informace a skutečnosti, které vyšly najavo v průběhu šetření stížnosti. Ředitel krajského ředitelství policie při vyřízení stížnosti závěr o její nedůvodnosti v této části opřel o výpovědi svědků, které vyvrátily tvrzení stěžovatele. To podle mého názoru úplně neodpovídá skutečnosti, protože manželka stěžovatele i jeho známý [REDACTED] potvrdili verzi stěžovatele.

Ředitel krajského ředitelství policie měl nejspíše na mysli vyjádření sousedky paní [REDACTED]. Ta zahlédla zavřeným oknem z ložnice modré světlo z výstražného světla služebního vozidla. Komisař odboru vnitřní kontroly sdělila, že viděla stěžovatele, jak jde v doprovodu policistů ke služebnímu vozidlu stojícímu na silnici. Služební zákrok neviděla. Její manžel uvedl, že pouze viděl stěžovatele, jak stojí u služebního vozidla s policisty. Jejich vyjádření nicméně považuji z hlediska důkazního za problematické. Pan [REDACTED] viděl až samotný konec, kdy všichni zúčastnění stáli venku u služebního vozidla. Z hlediska posouzení případného služebního zákroku vůči stěžovateli je tedy jeho vyjádření irelevantní. Popis situace paní [REDACTED] zase mohl být zkreslený jednak tím, že již byla téměř tma,²⁰ v ose výhledu z okna domu stálo zaparkované auto stěžovatele, a navíc skrze zavřené okno neslyšela hlasy přítomných osob. Navíc své vyjádření neposkytla do protokolu, který by autorizovala svým podpisem; není tedy zřejmé, zda obsah jejího vyjádření, tak jak je zachycen v úředním záznamu, není zkreslený.

Výpovědi manželky stěžovatele a jeho známého mohly být ovlivněny blízkým příbuzenským a přátelským vztahem ke stěžovateli; pan [REDACTED] měl navíc vypovídat s pomocí výpovědi a písemného podání poskytnutých stěžovatelem. Na druhou stranu se všichni shodli na průběhu incidentu a způsobu, kterým měli policisté odvést stěžovatele ke služebnímu vozidlu (jeden jej měl chytit ze zadu pod krkem a druhý mu měl zkroutit ruce za záda). **Při podrobnější analýze výpovědí policistů se mi některé aspekty chování stěžovatele, tak jak je popsali policisté, jeví jako nepravděpodobné.** Mám tím na mysli údajné tvrzení stěžovatele v okamžiku, kdy chtěl otevřít dveře garáže, že chtěl jít pro doklady od vozu, aby následně po provedené dechové zkoušce prohlásil, že se chtěl napít octa, aby srazil hladinu alkoholu. Rovněž odpovídají výpověďm dalších zúčastněných osob tvrzení, že manželka stěžovatele

²⁰ Podle informací dostupných na http://www.dobre-svetlo.com/tools_sun.php zacházelo slunce nad Kroměříží, která je vzdálena cca 15 km, dne 7. 6. 2015 ve 21:06 hod., přičemž k incidentu mělo dojít cca ve 21:30 hod.

vyšla ze dveří garáže až v době, kdy stáli u služebního vozidla, a to pouze na okamžik, a poté se zase vrátila zpět do domu. Jako krajně nepravděpodobné považuji tvrzení policistů, že se jim stěžovatel celou dobu omlouval za své chování a byl vděčný za to, že celou věc vyřešili na místě, načež si na jejich postup písemně stěžoval řediteli krajského ředitelství policie a posléze i veřejnému ochránci práv.

Za důležitý podklad považuji lékařskou zprávu ze dne 10. 6. 2015, kde je jako diagnóza uvedena distenze krční páteře a lékař zde konstatoval blokové postavení krční páteře. Toto zranění podle mého názoru nasvědčuje spíše verzi stěžovatele, že jej měl jeden z policistů chytit pod krkem a táhnout směrem k vozidlu. Není pravděpodobné, že by toto zranění vzniklo pouhým přiložením ruky na rameno stěžovatele, jak uvádí policisté. Třídní odstup mezi incidentem a vyhledáním lékařského ošetření stěžovatel při výslechu v rámci šetření stížnosti zdůvodnil tím, že čekal, že zdravotní problémy pomíňou, což se nestalo, a byl ve velkém psychickém stresu. Jeho manželka uvedla, že ho druhý den bolel ohryzek a nemohl s krkem hýbat. S ohledem na časový odstup mohou podle mého názoru existovat určité pochybnosti o tom, že si stěžovatel mohl zranění popisované v lékařské zprávě přivodit jiným způsobem. Pro objektivní posouzení stížnosti bych považovala za žádoucí, aby se v rámci jejího prošetřování k mechanismu vzniku zranění a jeho stáří vyjádřil (se souhlasem stěžovatele) lékař, který vyšetření prováděl.

Stěžovatel tvrdil, že se nijak nebránil. To potvrdili jeho manželka i pan ██████████. Ani policisté ve svých výpovědích neuvedli, že by stěžovatel kladl odpór. V tomto ohledu se domnívám, že využití donucovacích prostředků v podobě hmatů a chvatů podle § 52 písm. a) zákona o Policii České republiky (samozřejmě za předpokladu, že k němu skutečně došlo) bylo v rozporu se zásadou přiměřenosti postupu vyjádřenou v § 11 zákona o Policii České republiky. Navíc použití donucovacího prostředku by měla předcházet výzva podle § 53 odst. 2 zákona o Policii České republiky.²¹ Jestliže se stěžovatel odmítal podrobit vyšetření, zda není ovlivněn alkoholem s poukazem na to, že je na svém vlastním pozemku, měli jej policisté podle mého názoru vyzvat k tomu, aby se podrobil dechové zkoušce u služebního vozidla s tím, že v případě odmítnutí se může dopustit přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu.²² K tomu však podle tvrzení stěžovatele a pana ██████████ nedošlo a policisté se na stěžovatele vrhli bezprostředně poté, co sáhl na kliku dveří od garáže. Policisté tvrdili, že donucovací prostředky nepoužili; jeden z nich pouze položil ruku na rameno stěžovatele a zeptal se jej, co dělá a kam jde. Toto jednání nepovažovali za donucovací prostředek. Jak jsem však uvedla výše, tomuto tvrzení neodpovídá zranění konstatované v lékařské zprávě za předpokladu, že k němu skutečně došlo v souvislosti se služebním zákrokem policistů.

Výpovědi stěžovatele, pana ██████████ a jeho manželky na straně jedné a tvrzení policistů na straně druhé ohledně přiložení služebních pout jsou rozporná, přičemž není k dispozici jiný důkaz, který by verzi jedné či druhé strany potvrdil nebo vyvrátil.

²¹ (2) Před použitím donucovacího prostředku je policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků. To neplatí v případě použití prostředku k zabránění odjezdu vozidla. Od výzvy s výstrahou lze upustit v případě, že je ohrožen život nebo zdraví osoby a zárok nesnese odkladu.

²² (1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích d) se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.

Tvrzení stěžovatele o přiložení služebních pout proto považuji za neprokázané a postup policistů v tomto směru nemohu hodnotit jako chybný.

Ze stejného důvodu nelze prokázat tvrzení stěžovatele o tom, že mu policisté měli vyhrožovat eskortováním na policejní služebnu nebo protialkoholní záchytnou stanici a že jej měli přinutit podepsat oznámení přestupku a sjetiny dechových zkoušek. V této souvislosti nelze pominout, že sama manželka stěžovatele mu podepsání dokumentů doporučila, čehož stěžovatel uposlechl.

D - Závěry

Na základě výše popsaných zjištění a úvah jsem ve smyslu ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv dospěla k přesvědčení, že **ředitel krajského ředitelství policie (resp. odbor vnitřní kontroly, který šetření stížnosti prováděl)**, nedostatečně zhodnotil dostupné podklady, zejména pak blíže neprověřil mechanismus vzniku zranění popsaného v lékařské zprávě ze dne 10. 6. 2015 a jeho stáří (např. výslechem lékaře se souhlasem stěžovatele), a nezabýval se blíže pravdivosti a věrohodnosti vyjádření osob, které byly k věci vyslechnuty. Průběh výslechu stěžovatele vyšetřujícím komisařem a jím kladené otázky naproti tomu považuji za adekvátní.

Pronásledování stěžovatele na jeho pozemku nepovažuji za přiměřený postup podle § 11 zákona o Policii České republiky.

Za předpokladu, že by se šetřením ukázalo, že stěžovatel utrpěl zranění v souvislosti se zákrokem policistů, se dále **policisté OOP Holešov dopustili pochybení spočívajícího v tom, že v rozporu s § 11 zákona o Policii České republiky použili pro vynucení součinnosti stěžovatele k provedení dechové zkoušky nepřiměřených prostředků.**

Zprávu o šetření zasílám řediteli Krajského ředitelství policie Zlínského kraje a žádám, aby se v zákonné lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřil ke zjištěným pochybením a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje mé dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko.

O svých zjištěních a závěrech informuji rovněž stěžovatele.

**Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv**

Pomáhat a chránit

přík. JUDr. Jaromír TKADLEČEK
ředitel krajského ředitelství

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Zlínského kraje

Zlín 17. března 2016
Č. j. KRPZ-22117-1/ČJ-2016-150066-DPL
Počet stran: 3

Krajské ředitelství policie Zlínského kraje, Odbor vnitřní kontroly, Oddělení vnitřní kontroly Kroměříž, prošetřilo stížnost [REDACTED]
[REDACTED], ve které vyjádřil nesouhlas s jednáním a postupem hlídky Obvodního oddělení policie Holešov při silniční kontrole ze dne 7. 6. 2015.

Předmětná stížnost byla zaevidována pod č. j. KRPZ-67378/ČJ-2015-150066-S-DPL.

Při prošetřování stížnosti byli vyslechnuti zúčastnění policisté, [REDACTED] jeho manželka a spolujezdec [REDACTED], kteří byli události přítomni. K věci se vyjádřili i manželé [REDACTED], kteří událost sledovali z okna sousedního domu.

Ve vyhodnocení stížnosti správní orgán vycházel z obsahu výpovědí zúčastněných osob a svědků, neboť žádná ze stran nepředložila důkaz ve formě audio či video záznamu.

Po zhodnocení všech důkazů byla stížnost vyřízena jako nedůvodná, o čemž byl stěžovatel písemně s odůvodněním vyrozuměn.

Na linku 158 anonym oznámil, že jeden z hostů restaurace požívá alkoholické nápoje a bude odjíždět vozidlem tov. zn. Škoda Favorit, RZ [REDACTED]. Na místo byla vyslána hlídka OOP Holešov, která tyto informace obdržela.

[REDACTED] usedl za volant vozidla Škoda Favorit, RZ [REDACTED] a při jízdě v křižovatce dal ukazatel změny směru jízdy vlevo, po spatření vozidla Policie CR, neodbočil vlevo, ale pokračoval dále v přímém směru. Od tohoto okamžiku jej pronásledovala hlídka OOP Holešov. Řidič [REDACTED] dostal během jízdy znamení k zastavení vozidla rozsvícením nápisu "STOP", které bylo dáno včas a zřetelně. Společně se znamením bylo užito i zvláštěho výstražného zařízení. Řidič [REDACTED] na tuto výzvu nereagoval a pokračoval dál v jízdě. Vozidlo zastavil až na svém pozemku, na vjezd u před garáží rodinného domu. Bezprostředně po jízdě byl [REDACTED] vyzván policistou k předložení dokladů k řízení motorového vozidla. Tuto výzvu řidič [REDACTED] neuposlechl a snažil se uschovat ve svém domě, čímž se chtěl vyhnout silniční kontrole.

Při vstupu na pozemek využili policisté oprávnění dle ust. § 40 odst. 2, písm. b) zák. č. 273/2008Sb., o Policii České republiky.

Ve snaze řidiče [REDACTED] uschovat se ve svém domě bylo zabráněno uchopením za rameno/položením ruky na levé rameno Bojnanského; viz výpověď policisty pprap. Martina Mrázka. Následně odešel [REDACTED] společně s hlídkou ke služebnímu vozidlu, kde byla provedena dechová zkouška na alkohol.

J. A. Bati 5637
760 01 Zlín

Tel.: +420974675230
Fax: +420974675900
Email: krpz.reditel@pcr.cz

Z vyjádření sousedů, kteří si přes zavřená okna a zatažené žaluzie povšimli silniční kontroly, vyplývá, že paní [REDACTED] viděla odcházet souseda [REDACTED] v doprovodu policie ke služebnímu vozidlu. Zákrok, tak jak jej popisuje [REDACTED] neviděla. Manžel [REDACTED] viděl [REDACTED] stát společně s policisty u policejního vozidla. Případný zákrok taktéž neviděl. Z chování [REDACTED] však nabyl dojmu, že se jedná o jeho známé; viz úřední záznam.

"Všechny důkazy jsou rovnocenné a je třeba je náležitým a zodpovědným způsobem vyhodnotit." Jak konstatoval Ústavní soud v nálezu ze dne 30. 4. 2007, sp. zn. III. ÚS 299/06, opačný přístup by byl v rozporu s kontradiktorní povahou dokazování a znemožňoval by plnohodnotnou účast procesních stran na řízení a s tím související objektivitu dokazování, viz 1 As 97/2011-54.

Svědecké výpovědi policistů je nutné považovat za věrohodné, neboť v tomto případě nebyl zjištěn žádný konkrétní důvod k opačnému posouzení.

Taktéž Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 4 As 19/2007-114 uvedl: "...že nemá důvod pochybovat o pravdivosti jeho tvrzení, neboť na rozdíl od stěžovatele neměl policista na věci a jejím výsledku jakýkoli zájem, vykonával jen svoji služební povinnost při níž je vázán závazkem, aby případný zásah do práv a svobod osob, jimž by v souvislosti s jeho činností mohla vzniknout újma, neprekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného služebním zákrokem nebo úkonem; nebyl zjištěn žádný důvod, pro který by policista v této věci uvedené zásady překročil..."

Správní orgán bral v úvahu i důvěryhodnost svědecké výpovědi spolujezdce; známý a spolupracovník [REDACTED] a výpověď manželky [REDACTED], kteří mají důvod vypovídat ve prospěch stěžovatele, a proto je nutné na jejich výpovědi pohlížet v tomto světle. Na druhou stranu výpověď nestranných svědků, sousedů [REDACTED], kteří s [REDACTED], dle jejich vyjádření, vychází v dobrém, lze považovat za nezaujatou a objektivní.

Lékařská zpráva, kterou předložil [REDACTED] byla vyhotovena s časovým odstupem několika dní (7. 6. 2015 došlo k události, lékařská zpráva vystavena dne 10. 6. 2015 v 15:26h) a tudíž přímou a příčinnou souvislost mezi případným zákrokem a nálezem lékaře ve zdravotním záznamu (distorse krční páteře/blokové postavení krční páteře) nelze bez jakýchkoliv pochybností jednoznačně prokázat. Taktéž ani případný výslech lékaře by nemohl přinést nic zásadního pro otázku, jak k případnému poranění došlo, anebo kdo jej zavinil.

Po prostudování Vaší zprávy o šetření nebyly shledány důvody ke změně závěru vyřízení stížnosti [REDACTED].

V případě doručení žádosti o přešetření způsobu vyřízení stížnosti, tedy vyjádření nesouhlasu stěžovatele s vyřízením stížnosti, byla by věc v případě neshledání důvodu ke změně závěru předložena nadřízenému správnímu orgánu, avšak taková žádost mi nebyla dosud doručena.

Závěrem dopisu Vás chci ubezpečit, že po Vašem přípisu jsme zanalyzovali spisový materiál, konzultovali jej s odborníky a věnovali předmětu problému patřičnou pozornost.

S pozdravem

plk. JUDr. Jaromír Tkadleček, v.r.

Vážená paní
Věřejná ochránkyně práv
Mgr. Anna Šabatová, Ph. D.
Údolní 39
602 00 BRNO

V Brně dne 6. června 2016
Sp. zn.: 6028/2015/VOP/IK

Závěrečné stanovisko s návrhem opatření k nápravě

ve věci pana [REDACTED]

Pan [REDACTED] (dále „stěžovatel“), si stěžuje na postup příslušníků Policie České republiky, Obvodního oddělení Holešov (dále „OOP Holešov“), při služebním zákroku v rámci dopravní kontroly dne 7. 6. 2015. Stěžovatel rovněž nesouhlasí se způsobem vyřízení své stížnosti podané v této souvislosti.

A - Závěry šetření

Své šetření jsem zaměřila na posouzení důvodnosti a přiměřenosti služebního zákroku vůči stěžovateli a také na průběh a výsledek šetření jím podané stížnosti.

Dospěla jsem k závěru, že ředitel Krajského ředitelství policie Zlínského kraje (dále „krajské ředitelství policie“), resp. odbor vnitřní kontroly, který šetření stížnosti prováděl, nedostatečně zhodnotil dostupné podklady, zejména pak blíže neprověřil mechanismus vzniku zranění popsaného v lékařské zprávě ze dne 10. 6. 2015 a jeho stáří (např. výslechem lékaře se souhlasem stěžovatele), a nezabýval se blíže pravdivosti a věrohodnosti vyjádření osob, které byly k věci vyslechnuty. Průběh výslechu stěžovatele vyšetřujícím komisařem a jím kladené otázky naproti tomu považuji za adekvátní.

Pronásledování stěžovatele na jeho pozemku nepovažuji za přiměřený postup podle § 11 zákona o Policii České republiky.¹

Za předpokladu, že by se šetřením ukázalo, že stěžovatel utrpěl zranění v souvislosti se zákrokem policistů, se dále policisté OOP Holešov dopustili pochybení spočívajícího v tom, že v rozporu s § 11 zákona o Policii České republiky použili pro vynucení součinnosti stěžovatele k provedení dechové zkoušky nepřiměřených prostředků.

B - Vyjádření úřadu²

Ředitel krajského ředitelství policie ve svém vyjádření nejprve shrnul skutkový stav. Uvedl, že na linku 158 anonym oznámil, že jeden z hostů restaurace požívá alkoholické nápoje a bude odjíždět vozidlem tov. zn. Škoda Favorit. Na místo byla vyslána hlídka OOP Holešov, která tyto informace obdržela.

Stěžovatel usedl za volant vozidla Škoda Favorit a při jízdě v křižovatce dal ukazatel změny směru jízdy vlevo, po spatření vozidla Policie ČR neodbočil vlevo, ale pokračoval dále v přímém směru. Od tohoto okamžiku jej pronásledovala hlídka

¹ zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

² dopis ze dne 17. 3. 2016, č. j. KRPZ-2217-1/ČJ-2016-150066-DPL

OOP Holešov. Stěžovatel dostal během jízdy znamení k zastavení vozidla rozsvícením nápisu "STOP", které bylo dáno včas a zřetelně. Společně se znamením bylo užito i zvláštěho výstražného zařízení. Stěžovatel na tuto výzvu nereagoval a pokračoval dál v jízdě. Vozidlo zastavil až na svém pozemku, na vjezdu před garáží rodinného domu. Bezprostředně po jízdě policista stěžovatele vyzval k předložení dokladů k řízení motorového vozidla. Tuto výzvu stěžovatel neuposlechl a snažil se uschovat ve svém domě, čímž se chtěl vyhnout silniční kontrole.

Při vstupu na pozemek využili policisté oprávnění dle § 40 odst. 2 písm. b) zákona o Policii České republiky.

Policista pprap. Mrázek snaze stěžovatele uschovat se ve svém domě zabránil uchopením za rameno/položením ruky na levé rameno. Následně odešel stěžovatel společně s hlídkou ke služebnímu vozidlu, kde byla provedena dechová zkouška na alkohol.

Z vyjádření sousedů, kteří si přes zavřená okna a zatažené žaluzie povšimli silniční kontroly, vyplývá, že paní ██████████ viděla odcházet souseda v doprovodu policie ke služebnímu vozidlu. Zákrok, tak jak jej popisuje stěžovatel, neviděla. Manžel paní ██████████ viděl stěžovatele stát společně s policisty u policejního vozidla. Případný zákrok taktéž neviděl. Z chování stěžovatele však nabyl dojmu, že se jedná o jeho známé.

K otázce posouzení věrohodnosti výpovědí ředitel krajského ředitelství policie citoval nález Ústavního soudu,³ a rovněž zmínil rozhodnutí Nejvyššího správního soudu vztahující se k otázce důvěryhodnosti svědeckých výpovědí policistů v přestupkovém řízení.⁴

Správní orgán bral v úvahu i důvěryhodnost svědecké výpovědi spolujezdce; známý a spolupracovník stěžovatele a výpověď manželky stěžovatele mají důvod vypovídat ve prospěch stěžovatele, a proto je nutné na jejich výpovědi pohlížet v tomto světle. Na druhou stranu výpověď nestranných svědků, sousedů Juráňových, kteří se stěžovatelem, dle jejich vyjádření, vychází v dobrém, lze považovat za nezaujatou a objektivní.

Lékařská zpráva, kterou předložil pan ██████████ byla vyhotovena s časovým odstupem několika dnů (dne 7. 6. 2015 došlo k události, lékařská zpráva vystavena dne 10. 6. 2015 v 15:26 h), a tudíž přímou a příčinnou souvislost mezi případným zákrokem a nálezem lékaře ve zdravotním záznamu (distorse krční páteře/blokové postavení krční páteře) nelze bez jakýchkoliv pochybností jednoznačně prokázat. Taktéž ani případný výslech lékaře by nemohl přinést nic zásadního pro otázku, jak k případnému poranění došlo, anebo kdo jej zavinil.

Ve světle výše uvedeného neshledal ředitel krajského ředitelství policie důvod ke změně závěru vyřízení stížnosti.

³ Nález Ústavního soudu ze dne 30. 4. 2007, sp. zn. III. ÚS 299/06, SbNU 73/2007; dostupný na www.usoud.cz

⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007-114, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2011, č. j. 1 As 97/2011-54; oba dostupné na www.nssoud.cz

C - Závěrečné hodnocení

C.1 Přípustnost provádění dopravní kontroly na pozemku stěžovatele

Ve vyjádření ředitele krajského ředitelství policie postrádám hlubší úvahu nad přípustností samotného vstupu na pozemek stěžovatele, jak jsem se o ní zmínila ve zprávě o šetření, tj. zda vůbec policisté směli stěžovatele pronásledovat na jeho pozemek a tam provést silniční kontrolu. **Jsem i nadále přesvědčena, že policisté mohli (a měli) stěžovatele zastavit dřív, než dojel ke svému pozemku.** Pokud stěžovatel nereagoval na rozsvícený nápis STOP a výstražné zařízení, bylo podle mého názoru namísto vozidlo stěžovatele předjet ještě předtím, než odbočil z hlavní silnice a přinutit jej k zastavení. Poté měli policisté provést silniční kontrolu. Ředitel krajského ředitelství policie ve svém vyjádření nerozporoval můj závěr o tom, že chování stěžovatele bezprostředně po příjezdu policistů nenaznačovalo, že by se chtěl provedení silniční kontroly vyhnout. **Z tohoto pohledu i nadále trvám na tom, že pronásledování stěžovatele policisty na soukromý pozemek ve smyslu § 40 odst. 2 písm. b) zákona o Policii České republiky předtím, než se stěžovatel pokusil vejít dovnitř domu, nebyl přiměřeným postupem ve smyslu § 11 zákona o Policii České republiky.**

C.2 Posouzení adekvátnosti služebního zákonu

Nesdílím názor ředitele krajského ředitelství policie o tom, že výpovědi policistů bylo třeba v tomto případě hodnotit jako věrohodné s poukazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Případy tam popisované se totiž týkají situací, kdy byli policisté předvoláni jako svědci v rámci přestupkového řízení. **V šetřeném případě však policisté popisovali vlastní služební zákon, a tudíž jejich výpověď nelze v žádném případě považovat za objektivní a bez dalšího za pravdivou.**

Nikterak nerozporuji, že svědectví sousedů [REDACTED] by mohlo být považováno za důležitý podklad pro objektivní zhodnocení věci a zjištění stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti.⁵ Avšak pouze za předpokladu, že by Juráňovi byli incidentu bezprostředně přítomni. Jestliže byl jejich přímý výhled z okna ložnice omezen stojícím autem stěžovatele, a navíc měli okna zavřená, a tudíž nemohli vnímat celý průběh incidentu i svým sluchem, je podle mého názoru hodnota jejich svědectví pro zjištění skutkového stavu poněkud devaluována. Nehledě na to, že jejich vyjádření nebyla autorizována vlastnoručním podpisem.

Ve zprávě o šetření jsem vyjádřila určité pochybnosti o objektivitě výpovědí manželky stěžovatele a jeho známého. Na druhou stranu shodně popsali postup policistů a porovnáním jejich výpovědí s výpověďmi policistů jsem shledala, že určité aspekty chování stěžovatele, tak jak je popsali policisté, se mi jeví jako nepravděpodobné (v podrobnostech odkazují na zprávu o šetření).

Pokud jde o lékařskou zprávu o zranění stěžovatele, připouštím, že relevance nálezu tam uvedeného muže být s ohledem na třídenní časový odstup od incidentu do určité míry zpochybnitelná. Na druhou stranu tento nález podle mého názoru odpovídá průběhu služebního zákonu, jak jej popsal stěžovatel, jeho manželka a známý. Není pravděpodobné, že by distorce krční páteře vznikla pouhým přiložením

⁵ § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

ruký na rameno stěžovatele, jak tvrdili policisté. Na rozdíl od ředitele krajského ředitelství policie jsem i nadále přesvědčena, že vyjádření lékaře stran mechanismu vzniku zranění a jeho stáří v rámci prošetřování stížnosti by přispělo ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

D - Opatření k nápravě

Podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv navrhuji **Krajskému ředitelství policie Zlínského kraje jako opatření k nápravě**, aby zohlednil poznatky z tohoto šetření ve své budoucí praxi.

Závěrečné stanovisko zasílám řediteli krajského ředitelství policie a žádám, aby mi v souladu se zákonem o veřejném ochránci práv sdělil, zda provedl navržené opatření k nápravě. Odpověď očekávám v zákonné lhůtě 30 dnů od doručení stanoviska. Stanovisko zasílám také stěžovateli.

Pokud krajské ředitelství policie nepřijme navržené opatření k nápravě nebo provedená opatření nebudu považovat za dostatečná, podle ustanovení § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv vyrozumím Policejní prezidium ČR, případně mohu o svých zjištěních informovat veřejnost včetně sdělení jmen osob oprávněných jednat jménem krajského ředitelství policie.

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv

plk. JUDr. Jaromír TKADLEČEK
ředitel krajského ředitelství

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Zlínského kraje

Fotografie a číslo sítě:

Zlín 28. června 2016
Č. j. KRPZ-22117-6/ČJ-2016-150066-DPL
Počet stran: 1

Krajské ředitelství policie Zlínského kraje, Odbor vnitřní kontroly, Oddělení vnitřní kontroly Kroměříž, prošetřilo stížnost [REDACTED] ve které vyjádřil nesouhlas s jednáním a postupem hlídky Obvodního oddělení policie Holešov při silniční kontrole ze dne 7. 6. 2015.

Předmětná stížnost byla zaevidována pod č. j. KRPZ-67378/ČJ-2015-150066-S-DPL.

Po zhodnocení všech důkazů byla stížnost vyřízena jako nedůvodná, o čemž byl stěžovatel písemně s odůvodněním vyrozuměn.

Po obdržení zprávy o výsledku Vašeho šetření, ze dne 19. 2. 2016, byl předmětný spisový materiál zanalyzován a zkonzultován s odborníky, o čemž jste byla písemně vyrozuměna.

Dne 6. 5. 2016 jsem obdržel nesouhlas [REDACTED] s vyřízením stížnosti. Vzhledem k absenci důvodu ke změně závěru stížnosti, byla dne 17. 5. 2016 předložena nadřízenému správnímu orgánu. O postoupení stížnosti nadřízenému správnímu orgánu byl stěžovatel písemně vyrozuměn.

Vzhledem k témtoto skutečnostem mi nezbývá, než vyčkat do rozhodnutí o přešetření stížnosti nadřízeným správním orgánem, tedy Policejním prezidiem České republiky, Odborem vnitřní kontroly, kde je věc zaevidována pod č. j. PPR-12969/ČJ-2016-990200-S.

S pozdravem

Vážená paní
Veřejná ochránkyně práv
Mgr. Anna Šabatová, Ph. D.
Údolní 39
602 00 BRNO

www.policie.cz

J. A. Balí 5637
760 01 Zlín

Tel.: +420974661230
Fax: +420974661900
Email: kprz.kr.sekretariat@pcr.cz

Veřejný ochránce práv

OMBUDSMAN

Vaše značka PPR-33481-3/ČJ-2016-990210-PD
Sp. zn. 6028/2015/VOP/IK
Č. j. KVOP-16764/2017
Datum 20. července 2017

Vážený pan
genmjr. Mgr. Bc. Tomáš Tuhý
policejní prezident
Policie ČR – Policejní prezidium ČR
Strojnická 27
170 89 Praha 7 – Holešovice

Vážený pane policejní prezidente,

odpovídám na Váš dopis ze dne 18. 1. 2017, kterým jste reagoval na moji sankci podle § 20 odst. 2 písm. a) zákona o veřejném ochránci práv¹ uplatněnou vůči Policii České republiky – Krajskému ředitelství policie Zlínského kraje (dále také „krajské ředitelství policie“) v rámci šetření vedeného na základě podnětu pana ██████████ Pan ██████████ nesouhlasil s postupem policistů Policie České republiky, obvodního oddělení Holešov, při silniční kontrole ze dne 7. 6. 2015.

Ve svém vyjádření jste odkázal na obsáhlé stanovisko odboru služby dopravní policie krajského ředitelství policie, z něhož vyplývá, že hlídka policie v daném případě nemohla stěžovatele zastavit přímo na silnici tak, že by jej předjela, aniž by došlo k ohrožení dalších účastníků silničního provozu či samotných policistů. Dále jste se vyjádřil k vyhodnocení podkladů pro vyřízení stížnosti (zejména výpověď svědků) a k postupu krajského ředitelství policie, které se odmítlo vyjádřit k navrženým opatřením k napravě v rámci závěrečného stanoviska s poukazem na to, že policejní prezidium jakožto nadřízený správní orgán v té době provádělo přešetření způsobu vyřízení stížnosti podle § 175 odst. 7 správního řádu.² Podle Vašeho názoru byl tento postup správný, protože jakékoli závěry ze strany ředitele krajského ředitelství policie by byly předčasné a mohly by být v rozporu se závěry nadřízeného správního orgánu. Závěrem jste přislíbil, že policejní prezidium bude metodicky působit vůči kontrolním útvary a pracovištěm policie stran vyžádání si vyjádření lékaře k původu zranění v rámci prošetřování stížnosti v případech, kdy existuje podezření ze vzniku zranění v důsledku služebního zákonu policisty.

Pokud jde o samotný průběh silniční kontroly, z Vašeho vyjádření je evidentní snaha o důkladné prošetření postupu policistů, což vítám. Jak už jsem zmínila při Vaší osobní návštěvě, cílem mého šetření nebylo zpochybňovat taktiku prováděného služebního zákonu v konkrétním případě stěžovatele, ale spíše to, aby se policie obecně snažila provádět tuto kontrolu pokud možno přímo na pozemní komunikaci bez toho, aby vnikala na soukromý pozemek v případech, kdy to není nezbytně nutné. V tomto směru mám za to, že mezi námi panuje shoda. Rovněž pozitivně vnímám, že policejní prezidium hodlá metodicky vést kontrolní útvary a pracoviště policie k tomu, aby si v rámci vyřízení stížnosti vyžádaly vyjádření lékaře k původu zranění v případech, kdy existuje podezření ze vzniku zranění v důsledku služebního zákonu policisty.

1 Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

2 Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Přestože zmíněná nesoučinnost krajského ředitele policie Zlínského kraje je záležitostí svého druhu ojedinělou, považuji za potřebné připomenout (a bylo to diskutováno i mými spolupracovníky s pracovníky Vašeho odboru vnitřní kontroly) některá procesní ustanovení zákona o veřejném ochránci práv a zásady z nich plynoucí.

Stěžuje-li si konkrétní osoba na jednání policistů a vyřízení související stížnosti krajským ředitelstvím (dokládá vyřízení své stížnosti), zahajuji a vedu šetření vůči krajskému ředitelství. Vyjádření ke svým zjištěním (ke zprávě o šetření) očekávám dle § 18 zákona o veřejném ochránci práv od krajských ředitelů, a to bez ohledu na to, zda konkrétní postup současně prošetřuje policejní prezidium (paralelní šetření odboru vnitřní kontroly policejního prezidia není překážkou mého šetření, podání stížnosti na prezidium k prošetření vyřízení stížnosti krajským ředitelem po stěžovateli nevyžaduji, pouze jej o této možnosti informuji). V zákonné lhůtě 30 dnů, kterou krajší ředitelé na vyjádření k mnou zjištěným pochybením mají, mohou samozřejmě o věci jednat s policejním prezidiem jako nadřízeným orgánem; vyjádření ke zprávě o šetření a návrh opatření k napravě však očekávám od nich. Neprovedou-li opatření k napravě nebo tato opatření shledám nedostatečnými (a nepřehodnotím-li své závěry šetření na základě jejich vyjádření a předložené právní argumentace), vydám své závěrečné stanovisko a navrhnu opatření k napravě. Dle § 20 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv jsou v takovém případě krajší ředitelé povinni mi (opět ve lhůtě 30 dnů) sdělit, jaká opatření provedli. Nepřijmou-li opatření nebo budou-li opatření nedostatečná, vyrozumím Vás.

S pozdravem a poděkováním za spolupráci a pozornost, kterou jste věnoval danému případu.

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Zpráva o šetření ve věci vkládání úřední korespondence do domovní schránky

[REDAKTOVÁNO] (dále také „stěžovatel“), nesouhlasí s postupem Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Zlínského kraje (dále také „krajské ředitelství policie“), která neoznačila zásilku se svou odpovědí na žádost o poskytnutí informace tak, aby byla po uplynutí úložné doby vložena do domovní schránky stěžovatele.

A. Předmět šetření

Stěžovatel podal stížnost na krajské ředitelství policie, které neakceptovalo jeho požadavek uvedený v žádosti o poskytnutí informace, aby po uplynutí úložné doby byla zásilka vložena do domovní schránky. Krajské ředitelství policie neshledalo ve svém postupu žádné pochybení. Stěžovatel v podnětu uvedl, že pracuje mimo Slušovice a pošta ve Slušovicích, kde bydlí, má otevřeno tak, že pak musí zameškanou pracovní dobu nahrazovat.

Na základě podnětu jsem zahájila šetření podle § 14 zákona o veřejném ochránci práv.¹ V šetření jsem se zabývala tím, zda krajské ředitelství policie postupovalo při doručování své odpovědi na žádost stěžovatele o poskytnutí informace v souladu s právními předpisy a zda stížnost na tento postup správně vyhodnotilo. Ředitel krajského ředitelství policie plk. JUDr. Jaromíra Tkadlečka jsem požádala o vysvětlení postupu krajského ředitelství policie a o předložení kopie příslušného spisového materiálu.

B. Skutková zjištění

Stěžovatel zaslal dne 12. 1. 2016 krajskému ředitelství policie e-mail s žádostí o poskytnutí informací na základě zákona o svobodném přístupu k informacím² a dal prosbu, aby písemnost byla označena tak, aby po uplynutí úložné doby byla vložena do domovní schránky. Krajské ředitelství policie odpovědělo písemností ze dne 25. 1. 2016. Zpracovatel odpovědi vložil písemnost do obálky s červeným pruhem s názvem „DORUČENKA“, na niž rukou napsal číslo jednací a údaje adresáta. Tato doručenka nebyla opatřena poznámkou „NEVRACET, VLOŽIT DO SCHRÁNKY, ULOŽIT JEN 10 DNÍ“. Písemnost byla přes podateľnu krajského ředitelství policie zaslána prostřednictvím České pošty, s. p. (dále také „pošta“), stěžovateli. Dle doručenky vrácené poštou krajskému ředitelství policie stěžovatel zásilku převzal dne 9. 2. 2016.

Stěžovatel zaslal e-mailem dne 14. 2. 2016 krajskému ředitelství policie stížnost. Krajské ředitelství policie v odpovědi ze dne 6. 4. 2016 stěžovateli sdělilo, že při vyřizování jeho žádosti o poskytnutí informace ze dne 12. 1. 2016 postupovalo stejným způsobem, jak postupuje i při vyřizování jiných žádostí stejného druhu, a volí stejnou formu odesílání odpovědi. Ředitel krajského ředitelství policie vyhodnotil stížnost jako nedůvodnou. Podle

1 zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů

2 zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

ředitele zpracovatel při odeslání odpovědi postupoval v souladu se správním řádem³ a neporušil ani jiný právní předpis či interní akt řízení.

C. Hodnocení věci ochránkyní

Zákon o veřejném ochránci práv ukládá ochránci působit k ochraně osob před jednáním úřadů a dalších institucí uvedených v tomto zákoně, pokud je v rozporu s právem, neodpovídá principům demokratického právního státu a dobré správy, jakož i před jejich nečinností, a tím přispívat k ochraně základních práv a svobod.

Ředitel krajského ředitelství policie v odpovědi na stížnost stěžovatele citoval ustanovení § 19 a 26 správního řádu o doručování. Před aplikací správního řádu má však v daném případě přednost zákon o svobodném přístupu k informacím. Podle § 4a odst. 2 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím **je-li informace poskytována na základě žádosti, poskytuje se způsobem podle obsahu žádosti**, zejména sdělením informace v elektronické nebo listinné podobě. Domnívám se, že stěžovateli by zřejmě postačovalo, kdyby mu krajské ředitelství policie žádanou informaci poskytlo stejnou formou, v jaké žádost zaslal. Prosba stěžovatele o označení písemnosti tak, aby byla po uplynutí úložní doby vložena do domovní schránky, mohla však být interpretována tak, že žádá o zaslání písemnosti v listinné podobě.

Pro úplnost tak uvádím i ustanovení § 23 odst. 4 správního řádu, které zní:

„Adresát se vyzve vložením oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotobil.“

Vkládání písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo po uplynutí úložní doby je ve správním řádu upraveno s účinností od 1. 7. 2009. Novelizace § 23 odst. 4 správního řádu provedená s účinností od 1. 7. 2009 znamená pro adresáta úřední korespondence nepochybně určitý komfort.

Jelikož se můj předchůdce JUDr. Pavel Varvařovský při své činnosti setkával s rozdílným přístupem správních orgánů k aplikaci této novinky, zahájil v této věci šetření z vlastní iniciativy. Po provedeném šetření označil vkládání nevyzvednutých uložených písemností do schránek nebo na jiná vhodná místa za standard, od něhož se lze odchýlit jen výjimečně, a to tehdy, není-li vložení možné nebo je úřad odůvodněně vyloučil, přičemž zdůvodnění této odchylky by měl správní orgán zaznamenat ve spisu.⁴

Z provedeného šetření vyplývá, že pro krajské ředitelství policie není vkládání nevyzvednutých úředních písemností do schránek nebo na jiná vhodná místa standardem. Jestliže stěžovatel výslovně požádal o vložení zásilky do domovní schránky, krajské

³ zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁴ zpráva o šetření veřejného ochránce práv ze dne 25. dubna 2013, sp. zn. 4807/2012, dostupná <http://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/1304>

ředitelství mělo tím spíše označit obálku se zásilkou tak, aby tomuto požadavku vyhovělo. Pro vyhodnocení stížnosti ze dne 14. 2. 2016 nemělo být podstatné, že stěžovatel si zásilku vyzvedl a že při vyřizování jiných žádostí tohoto druhu krajské ředitelství policie postupuje stejným způsobem.

Stěžovatel pracuje mimo obec svého bydliště. Chápu, že vyzvedávání zásilek na poště v místě bydliště pro něho může představovat časový problém. Stěžovateli doporučuji, aby při podání žádosti o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, případně i při podání stížnosti podle správního řádu, namísto prosby o označení písemnosti tak, aby po uplynutí úložní doby byla zásilka vložena do domovní schránky, požádal raději o zaslání odpovědi v elektronické podobě, tj. stejnou formou, v jaké žádost podal. Takový způsob doručování písemností je pohodlnější jak pro stěžovatele, tak pro správní orgán.

D. Závěry

Na základě výše popsaných zjištění a úvah jsem ve smyslu ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv došla k závěru, že **krajské ředitelství policie pochybilo tím, že informaci sdělilo stěžovateli v listinné podobě, avšak zásilku neoznačilo tak, aby byla po uplynutí úložní doby vložena do domovní schránky stěžovatele;** dále pochybilo tím, že stížnost na tento postup vyhodnotilo jako nedůvodnou.

Zprávu zasílám řediteli Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Zlínského kraje plk. JUDr. Jaromíru Tkadlečkovi a podle § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřil ke zjištěným pochybením a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje moje dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

Zprávu zasílám rovněž stěžovateli.

Brno 29. listopadu 2016

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)

plk. JUDr. Jaromír TKADLEČEK
ředitel

Pomáhat a chránit

Krajské ředitelství policie Zlínského kraje

Zlín 30. prosince 2016
Č. j.KRPZ-85407-7/ČJ-2016-150066-OFI
Počet stran: 2

Vážená veřejná ochránkyně práv,

dne 2. prosince 2016 byla na Krajské ředitelství policie Zlínského kraje (dále jen KŘP-Z) doručena Vaše žádost o mé vyjádření se k Vaší zprávě a o podání informace o přijatých opatřeních k nápravě ve věci doručení odpovědi na žádost [REDACTED]
[REDACTED] o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 106/1999 Sb.).

Seznámil jsem se se Zprávou o šetření ve věci vkládání úřední korespondence do domovní schránky pod sp. zn.:4254/2016/VOP/MV, ze dne 29. listopadu 2016.

V části D. Závěry uvádíte, že: "...krajské ředitelství policie pochybilo tím, že informaci sdělilo stěžovateli v listinné podobě, avšak zásilku neoznačilo tak, aby byla po uplynutí úložné doby vložena do domovní schránky stěžovatele; dále pochybilo tím, že stížnost na tento postup vyhodnotilo jako nedůvodnou".

K Vašemu zjištění sděluji, že se s Vašim závěrem neztotožnuji, neboť sám žadatel o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., ve své žádosti ze dne 12. 1. 2016, v části pod pozdravem a uvedením svého příjmení uvedl: "Prosím, aby písemnost byla označena tak, aby po uplynutí úložní lhůty byla vložena do domovní schránky".

Z této prosby jednoznačně vyplývá, že žadatel požadoval zaslat naši odpověď na jeho žádost v listinné podobě. V této části Vaší zprávy tedy odmítám závěr, že krajské ředitelství policie pochybilo.

Rovněž nesouhlasím s Vašim závěrem, že krajské ředitelství policie pochybilo při vyřízení stížnosti [REDACTED], ze dne 14. 2. 2016, na postup při doručení požadovaných informací. Správní orgán, který vyřizoval žádost o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., při doručování postupoval dle ustanovení části druhé - Přechodná a závěrečná ustanovení - zákona č. 106/1999 Sb., konkrétně podle ustanovení § 20 odst. 4 písm. c) - Pokud tento zákon nestanoví jinak, použijí se při postupu podle tohoto zákona - v řízení o stížnosti pro počítání lhůt, doručování a náklady řízení ustanovení správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb., správní řád).

Správní orgán, který vyřizoval žádost, při doručování postupoval striktně dle dikce zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, konkrétně dle ustanovení § 23 Uložení, odst. 4 a to v plném rozsahu, kdy vyloučil zvoleným způsobem doručení možnost, po uplynutí 10 dnů vložení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo. V případě nevyzvednutí zásilky na poště by se tak písemnost vrátila správnímu orgánu, který ji vyhotobil. Povinný subjekt takto postupoval i v souladu s absolvovanými metodickými zaměstnáními v gesci pracovníků

ministerstva vnitra, kteří takto usměrňují jejich činnost při vyřizování žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb.

Na základě Vaší žádosti a našeho právního názoru byla dne 14. prosince 2016 pod č. j. KRPZ-85407-4/ČJ-2016-150066-OFI zaslána na Kancelář ministra vnitra, Odbor legislativy a koordinace předpisů naše žádost o stanovisko k uvedené věci, k postupu správního orgánu při vyřízení žádosti o poskytnutí informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., zejména ke způsobu odesílání a doručování žadateli o informace, zda byl zvolený postup v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád.

Dne 20. 12. 2016 byla z Kanceláře ministra vnitra odeslána na naše ředitelství informace o zaslání kopie materiálů k námi požadovanému stanovisku a to stanovisko odboru legislativy MV-příloha k č. j. MV-56084-2/LG-2013 a dále dopis Veřejného ochránce práv ze dne 24. dubna 2013 sp. zn.:4807/2012/VOP/MK adresován ministru vnitra a dopis Veřejného ochránce práv ze dne 29. 11. 2013, sp. n:4807/2012/VOP/MK k č. j.:MV-56084-2/LG-2013. Tento dopis byl adresován ministru vnitra Ing. Martinu Pecinovi, MBA, kdy je v poslední větě předposledního odstavce uvedeno: "... Jedině další rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu či případná novelizace správního řádu mohou dát jasnou odpověď, který z názorových směrů přetrvá."

V návaznosti na Vaši žádost byla pod č. j. KRPZ-5029-12/ČJ-2016-1500PI dne 20. 12. 2016 postoupena stížnost k žádosti o poskytnutí informace, společně se spisovým materiálem, příslušnému nadřízenému orgánu (Kancelář ministra vnitra, Oddělení podání osob a poradní komise ministra) k posouzení, zejména dle ustanovení § 16a zák. č. 106/1999 Sb., a to v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu 4 Ans 1/2008-63. V průběhu Vámi stanovené lhůty v žádosti nebyla nadřízeným orgánem stížnost vyřízena.

Závěrem sděluji, že Krajské ředitelství policie Zlínského kraje bude při vyřizování žádostí o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., i nadále postupovat, jak je výše uvedeno, jelikož považuji postup KŘP-Z za zákonný.

S pozdravem a úctou

plk. JUDr. Jaromír Tkadlec, v.r.

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.

Veřejný ochránce práv
OMBUDSMAN
Údolní 39
602 00 Brno

Ke sp. zn. 4254/2016/VOP/MV

**Závěrečné stanovisko
s návrhem opatření k nápravě
ve věci vkládání úřední korespondence do domovní schránky**

A. Závěry šetření

[REDAKTOVÁNO] (dále také „stěžovatel“), nesouhlasí s postupem Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Zlínského kraje (dále také „krajské ředitelství policie“), které zásilku neoznačilo tak, aby byla po uplynutí úložní doby vložena do domovní schránky.

Na základě podnětu stěžovatele jsem vedla šetření podle zákona o veřejném ochránci práv.¹ V šetření jsem došla k závěru, že krajské ředitelství policie pochybilo tím, že informaci sdělilo stěžovateli v listinné podobě, avšak zásilku neoznačilo tak, aby byla po uplynutí úložní doby vložena do domovní schránky stěžovatele; dále pochybilo tím, že stížnost na tento postup vyhodnotilo jako nedůvodnou.

Stěžovatel zaslal dne 12. ledna 2016 krajskému ředitelství policie e-mail s žádostí o poskytnutí informací na základě zákona o svobodném přístupu k informacím² a dodal prosbu, aby písemnost byla označena tak, aby po uplynutí úložní doby byla vložena do domovní schránky. Zpracovatel na krajském ředitelství policie vložil písemnost s odpovědí pro stěžovatele do obálky s červeným pruhem s názvem „DORUČENKA“, která nebyla opatřena poznámkou „NEVRACET, VLOŽIT DO SCHRÁNKY, ULOŽIT JEN 10 DNÍ“. Stěžovatel převzal zásilku dne 9. února 2016 na poště; dne 14. února 2016 zaslal krajskému ředitelství policie stížnost, kterou ředitel krajského ředitelství policie vyhodnotil jako nedůvodnou.

Ve zprávě o šetření jsem připomněla, že vkládání písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo po uplynutí úložní doby je upraveno ve správním řádu³ s účinností od 1. července 2009.⁴ Můj předchůdce veřejný ochránce práv JUDr. Pavel Varvařovský označil vkládání nevyzvednutých uložených písemností do schránek nebo na jiná vhodná místa za standard, od něhož se lze odchýlit jen výjimečně.⁵

Uvedla jsem, že před aplikací správního řádu má v daném případě přednost zákon o svobodném přístupu k informacím. Je-li informace poskytována na základě žádosti, poskytuje se způsobem podle obsahu žádosti, zejména sdělením informace v elektronické nebo listinné podobě.⁶ Prosbu stěžovatele o označení písemnosti tak, aby byla po uplynutí úložní doby vložena do domovní schránky, mohlo však krajské ředitelství policie interpretovat jako žádost o zaslání písemnosti v listinné podobě.

1 Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

2 Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

3 Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

4 Ustanovení § 23 odst. 4 správního řádu.

5 Zpráva o šetření veřejného ochránce práv ze dne 25. dubna 2013, sp. zn. 4807/2012; dostupná <http://eso.ochrance.cz/Nalezeno/Edit/1304>.

6 Ustanovení § 4a odst. 2 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím.

Vyslovila jsem domněnku, že stěžovateli by zřejmě postačovalo, kdyby mu krajské ředitelství policie žádanou informaci poskytlo stejnou formou, v jaké žádost zaslal. Stěžovateli, jenž pracuje mimo obec svého bydliště, a vyzvedávání zásilek na poště v místě bydliště je pro něho časový problém, jsem doporučila, aby napříště při podání žádosti o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, případně i při podání stížnosti podle správního řádu, raději požádal o zaslání odpovědi v elektronické podobě.

B. Vyjádření Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Zlínského kraje a rozhodnutí Ministerstva vnitra

Ředitel krajského ředitelství policie plk. JUDr. Jaromír Tkadlec ve svém vyjádření⁷ nesouhlasil s mým závěrem, že krajské ředitelství policie pochybilo. Poukázal na ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím, dle něhož se pro doručování použijí ustanovení správního řádu, pokud zákon o svobodném přístupu k informacím nestanoví jinak.⁸

Podle plk. JUDr. Tkadlečka postupoval správní orgán při doručování striktně dle dikce ustanovení § 23 odst. 4 správního řádu, když vyloučil možnost, aby po uplynutí 10 dnů byla písemnost vložena do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo.

Ředitel krajského ředitelství policie plk. JUDr. Tkadlec mě informoval o tom, že krajské ředitelství policie zaslalo žádost o stanovisko na Kancelář ministra vnitra, odbor legislativy a koordinace předpisů, a obdrželo stanovisko odboru legislativy Ministerstva vnitra, navazující zprávu veřejného ochránce práv ze dne 24. dubna 2013 a dopis veřejného ochránce práv ze dne 29. listopadu 2013, adresovaný ministru vnitra. Z tohoto dopisu plk. JUDr. Tkadleček citoval: „*Jedině další rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu či případná novelizace správního řádu mohou dát jasnou odpověď*, který z názorových směrů přetrvá.“

Ředitel krajského ředitelství policie plk. JUDr. Tkadlec mě informoval rovněž o tom, že krajské ředitelství policie postoupilo stížnost ze dne 14. února 2016 příslušnému nadřízenému orgánu k posouzení dle ustanovení § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím a že nadřízený orgán stížnost dosud nevyřídil. Další sdělení jsem od krajského ředitelství policie neobdržela.

Rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále také „ministerstvo“)⁹ o stížnosti ze dne 14. února 2016 mi zaslal stěžovatel. Ministerstvo podle § 16a odst. 6 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím postup krajského ředitelství policie potvrdilo. Ministerstvo v odůvodnění rozhodnutí uvedlo, že způsob doručování zásilky, na což si stěžovatel ve stížnosti jedině stěžoval, nemůže být předmětem přezkoumání podle § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím. Ministerstvo postup krajského ředitelství policie při vyřizování žádosti o informace podle § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím posoudilo a neshledalo žádné pochybení.

7 Čj. KRPZ-85407-7/ČJ-2016-150066-OFI, ze dne 30. prosince 2016.

8 Ustanovení § 20 odst. 4 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím.

9 Čj. MV-167226-2/KM-20216, ze dne 20. ledna 2017.

C. Závěrečné hodnocení

Domnívám se, že zasláním korespondence mezi ministrem vnitra a veřejným ochráncem práv z roku 2013, o níž mě ředitel krajského ředitelství policie plk. JUDr. Tkadleček ve svém vyjádření informoval, chtělo Ministerstvo vnitra krajskému ředitelství policie zřejmě naznačit, že doporučení mého předchůdce z roku 2013 k aplikaci ustanovení § 24 odst. 3 správního rádu ministerstvo akceptovalo.

Jak jsem již uvedla, můj předchůdce JUDr. Varvařovský ve své zprávě ze dne 25. dubna 2013 doporučil správním orgánům, aby běžně zajistily vkládání nevyzvednutých uložených písemností do schránek nebo na jiná vhodná místa, a pokud se od této praxe výjimečně odchylí, aby zdůvodnění této odchylky zaznamenaly ve spisu.

Krajské ředitelství policie nepochybilo tím, že zaslalo stěžovateli informaci v listinné podobě. Pochybilo tím, že zásilku s informací neoznačilo tak, aby po uplynutí úložní desetidenní doby byla vložena do domovní schránky stěžovatele. Toto pochybení je zvýrazněno tím, že stěžovatel o to ve své žádosti o poskytnutí informace výslovně požádal.

Na okraj poznamenávám, že věta, kterou plk. JUDr. Tkadleček citoval z dopisu veřejného ochránce práv, se nevztahovala k vkládání nevyzvednutých uložených písemností do schránek nebo na jiná vhodná místa, ale k důsledkům vložení či nevložení na tzv. fikci doručení.¹⁰ Veřejný ochránce práv v roce 2013 vyslovil názor, že následné vložení nevyzvednuté písemnosti do domovní schránky není podmínkou náhradního doručení. Polemizoval tak s tehdejším názorem Nejvyššího správního soudu,¹¹ kdy soud dospěl k závěru, že vložení do schránky je podmínkou pro nastoupení fikce doručení dle § 24 odst. 1 správního rádu. Po úplnost sděluji, že názor veřejného ochránce práv rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v roce 2016 potvrdil.¹²

Stížností na postup při vyřizování žádosti o informace podle § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím lze napadat postup, který je v tomto ustanovení taxativně uveden.¹³ Ministerstvo vnitra při rozhodování o stížnosti, kterou mu krajské ředitelství policie dodatečně postoupilo, proto neposuzovalo způsob doručení zásilky s informací.

Ředitel krajského ředitelství policie plk. JUDr. Tkadleček mě o nesprávnosti závěrů ze zprávy o šetření ze dne 29. listopadu 2016 nepřesvědčil. Nadále mám za to, že krajské ředitelství

10 Srov. ustanovení § 23 odst. 4 a § 24 odst. 1 správního rádu.

11 Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2011, čj. 7 As 53/2011-77; www.nssoud.cz.

12 Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2016, čj. 3 As 241/2014-41; www.nssoud.cz.

„Na uplatnění fikce doručení dle § 24 odst. 1 správního rádu nemá vliv skutečnost, zda po uplynutí úložní doby došlo ke vložení doručované písemnosti do schránky adresáta.“

13 Ustanovení § 16a odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím:

„*Stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace (dále jen „stížnost“) může podat žadatel:*

a) který nesouhlasí s vyřízením žádosti způsobem uvedeným v § 6,

b) kterému po uplynutí lhůty podle § 14 odst. 5 písm. d) nebo § 14 odst. 7 nebyla poskytnuta informace nebo předložena konečná licenční nabídka a nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti,

c) kterému byla informace poskytnuta částečně, aniž bylo o zbyteku žádosti vydáno rozhodnutí o odmítnutí, nebo

d) který nesouhlasí s výši úhrady sdělené podle § 17 odst. 3 nebo s výši odměny podle § 14a odst. 2, požadovanými v souvislosti s poskytováním informací.“

policie pochybilo tím, že zásilku s informací neoznačilo v souladu s ustanovením § 23 odst. 4 správního řádu tak, aby byla po uplynutí úložní doby vložena do domovní schránky stěžovatele, a dále tím, že stížnost na způsob doručení vyhodnotilo jako nedůvodnou.

S ohledem na nepřijetí opatření k nápravě vydávám své závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv. Součástí stanoviska je návrh opatření k nápravě.

D. Opatření k nápravě

Řediteli Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Zlínského kraje navrhoji, aby:

- krajské ředitelství policie postupovalo napříště při aplikaci ustanovení § 23 odst. 4 správního řádu v souladu s doporučením veřejného ochránce práv z roku 2013.

Závěrečné stanovisko zasílám řediteli krajského ředitelství policie plk. JUDr. Jaromíru Tkadlečkovi a žádám jej, aby mi podle ustanovení § 20 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv sdělil, zda provedl navržené opatření k nápravě. Odpověď očekávám v zákonné lhůtě 30 dnů od doručení stanoviska. Stanovisko zasílám také stěžovateli.

Pokud krajské ředitelství policie nepřijme navržené opatření k nápravě nebo provedené opatření nebudu považovat za dostatečné, podle ustanovení § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv vyrozumím nadřízený úřad, případně mohu o svých zjištěních informovat veřejnost.

Brno 24. dubna 2017

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(stanovisko je opatřeno elektronickým podpisem)

Pomáhat a chránit

Plk. JUDr. Jaromír Tkadleček
ředitel

Krajské ředitelství policie Zlínského kraje

Zlín 18. května 2017
Č. j.KRPZ-85407-9/ČJ-2016-150066-OFI
Počet stran: 1

Vážená veřejná ochránkyně práv,

dne 25. dubna 2017 byla na Krajské ředitelství policie Zlínského kraje (dále jen KŘP-Z) doručena Vaše žádost o sdělení, zda jsem provedl navržené opatření k nápravě, ve věci podatele [REDACTED]

K Vaší žádosti o sdělení, zda jsem provedl opatření k nápravě, uvádím, že jsem se podrobně seznámil se zasláným Závěrečným stanoviskem s návrhem opatření k nápravě ve věci vkládání úřední korespondence do domovní schránky.

K části D. Opatření k nápravě, sděluji, že Krajské ředitelství policie Zlínského kraje bude při vyřizování žádostí o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, i nadále postupovat striktně v souladu s cit. zákonem a dále ve smyslu ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, konkrétně dle ustanovení § 23 odst. 4, cituj: "Adresát se vyzve vložením oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučí-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotobil.

Zvolený postup KŘP-Z považuji za zákoný. Nevyloučí-li to správní orgán, budeme postupovat v souladu s doporučením veřejného ochránce práv z roku 2013, kdy bude aplikováno ustanovení § 23 odst. 4 správního řádu.

S pozdravem a úctou

plk. JUDr. Jaromír Tkadleček v. r.

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.

Veřejný ochránce práv
OMBUDSMAN
Údolní 39
602 00 Brno

Ke sp. zn. 4254/2016/VOP/MV-4436/2017.

Mgr.
Bohumil
Gabrhel

Digitally signed by Mgr. Bohumil Gabrhel
Dň: 2017.05.18 07:49:52
Name: Bohumil Gabrhel
givenName:Bohumil, cny:cz
o:Krajské ředitelství policie
Zlínského kraje ve věci vzt.
Zlín, BC 77052767, osv:104112,
serialNumber:0104477
Reason: Za správnost
Location: CTR
Date: 2017.05.18 07:49:52

J. A. Bati 5637
760 01 Zlín

Tel.: 974 661 220
Fax:
Email: krpz.kr.sekretariat@pcr.cz
ID DS: w6thp3w

www.policie.cz

Veřejný ochránce práv

OMBUDSMAN

Vaše značka MV-85533-2/OPB-2017
Sp. zn. 4254/2016/VOP/MV
Č. j. KVOP-18427/2017
Datum 1. srpna 2017

Vážený pan
Milan Chovanec
ministr
Ministerstvo vnitra
Nad Štolou 3
170 34 Praha 7

Vážený pane ministře,

dopisem ze dne 27. června 2017 jsem Vás v souladu s § 20 odst. 2 písm. a) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, vyrozuměla o tom, že Krajské ředitelství policie Zlínského kraje nepřijalo dostatečné opatření k nápravě, které jsem ve svém závěrečném stanovisku navrhla. Pochybení Krajského ředitelství policie Zlínského kraje spočívalo v tom, že zásilku se svou odpověď stěžovateli [REDACTED] na jeho žádost o poskytnutí informace neoznačilo tak, aby byla po uplynutí úložní doby vložena do domovní schránky. Jako opatření k nápravě jsem Krajskému ředitelství policie Zlínského kraje navrhla, aby při aplikaci ustanovení § 23 odst. 4 správního řádu postupovalo napříště v souladu s doporučením veřejného ochránce práv z roku 2013.

Dne 12. července 2017 jsem obdržela na vědomí výzvu ředitele odboru bezpečnostní politiky a prevence kriminality Ministerstva vnitra Mgr. Davida Chovance, adresovanou Krajskému ředitelství policie Zlínského kraje, k respektování stanoviska veřejného ochránce práv ve věcech doručování.

Děkuji za zjednání nápravy ve věci podnětu [REDACTED].

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Zpráva o šetření ve věci postupu Policie ČR při řešení dopravní nehody a následného vyřízení stížnosti

[REDAKTOR] se na základě plné moci své matky, paní [REDAKTOR] (dále jen „stěžovatelka“), obrátil na ochránkyni se žádostí o posouzení postupu Policie ČR, která prošetřovala okolnosti její dopravní nehody a během její hospitalizace v nemocnici jí za ni uložila blokovou pokutu. Na postup policistů si následně stěžovala, avšak jak ředitel Krajského ředitelství policie Zlínského kraje, tak policejní prezident pochybení neshledali.

A. Shrnutí

Své šetření jsem zaměřila jak na postup policisty prap. Súkupa v souvislosti s řešením dopravní nehody a uložením blokové pokuty, tak i na způsob prošetření následné stížnosti, resp. žádosti o prošetření způsobu vyřízení stížnosti.

Policista prap. Súkup pochybil tím, že stěžovatelce za její jednání uložil v nemocnici blokovou pokutu v situaci, kdy lze mít vážné pochybnosti o naplnění znaků přestupku podle § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů¹ a současně o svobodě vůle stěžovatelky k podpisu blokové pokuty, jímž by jinak stvrzila, že souhlasí se zjištěným skutkovým stavem a právní kvalifikací přestupku, doznaла se k jeho spáchání, vyjádřila ochotu zaplatit stanovenou pokutu a vzdala se práva na projednání věci ve správném řízení.

Ředitel Krajského ředitelství policie Zlínského kraje pochybil tím, že se při prošetřování stížnosti nepokusil získat svědectví ženy, která byla osobně přítomna jednání prap. Súkupa se stěžovatelkou, a tím porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů.²

Policejní prezident pochybil tím, že při prošetření způsobu vyřízení stížnosti neshledal nedostatek ve skutkových zjištěních prvostupňového správního orgánu.

B. Skutková zjištění

Stěžovatelka (ročník narození [REDAKTOR]) jela dne 26. května 2016 kolem 7:45 hodin v obci B [REDAKTOR] na jízdním kole a při odbočování z ulice 1. května na ulici Jana Středovského se lekla protijedoucího vozidla a při pokusu o seskočení z kola špatně došlápla, upadla a zlomila si kotník. Řidič vozidla si nehody patrně ani nevšiml, protože na místě nezastavil a ani žádný jiný účastník provozu na pozemních komunikacích nebyl událostí jakkoli dotčen.

Na telefonát svědka nehody³ se na místo dostavila hlídka Policie ČR, která situaci zadokumentovala a následně vyslechla jak svědky nehody,⁴ tak stěžovatelku. Dne 30. května

¹ Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslově označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

² Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

³ paní [REDAKTOR]

⁴ paní [REDAKTOR], nezl. [REDAKTOR]

2016 stěžovatelku v nemocnici, kde se zotavovala po operaci kotníku, kontaktoval příslušník Policie ČR (prap. Súkup) a vyzval ji k podpisu protokolu o dopravní nehodě a posléze i blokové pokuty ve výši 500,- Kč. Jednání policisty byla na pokoji přítomna minimálně jedna další pacientka.⁵

Jde-li o okolnosti nehody samotné, tak žádný svědek neviděl pád stěžovatelky (nezl. ██████████ nejprve uslyšel řinčení kola a teprve poté se otočil) a ona sama to popsala jako uleknutí se a pád po špatném došlápnutí.

Podáním ze dne 6. června 2016 se na Krajské ředitelství policie Zlínského kraje obrátil se stížností syn stěžovatelky. Ve stížnosti mj. uvádí: „*Nejenom, že tento policista toto⁶ nebral v úvahu, ale ani maminku rádně nepoučil, že má právo odmítnout výpověď, pokud by jí mohla uškodit. Že může mít zástupce a tak dále. Pak mamince, jak mi sdělila, odmítl do protokolu zapsat některé skutečnosti, které mu v průběhu rozhovoru byly maminkou řečeny, a navíc ji nepoučil o tom, že tento protokol nemusí podepsat. Přímo mi sdělila, že jí nařídil to podepsat, a tak maminka, ze strachu, poslechla a podepsala.*“

V rámci stížnosti na postup policisty v nemocnici byl vyslechnut (sepsal úřední záznam) dotčený policista (prap. Súkup), vyjádření podal vedoucí Dopravního inspektorátu Zlín a své stanovisko zaslal i odbor služby dopravní policie Krajského ředitelství policie Zlínského kraje. Nedošlo však ke ztotožnění a vyslechnutí výše zmíněné pacientky, s níž byla stěžovatelka na pokoji a která byla přímým svědkem celého jednání. Na základě zjištěných informací ředitel Krajského ředitelství policie Zlínského kraje konstatoval, že namítané nátlakové jednání policisty *nebylo šetřením prokázáno* a stížnost shledal jako nedůvodnou.

Syn stěžovatelky se následně obrátil na policejního prezidenta se žádostí o prošetření způsobu vyřízení stížnosti. Ten ve své odpovědi mj. uvádí:

„*Prošetřením spisového materiálu, předně pak s ohledem na vyjádření dotčeného policisty, které je podpořeno i stanoviskem odboru služby dopravní policie Krajského ředitelství policie Zlínského kraje, nebylo prokázáno Vaše tvrzení o jeho nesprávném postupu a chování. Naopak lze na základě obsahu spisového materiálu konstatovat, že policista postupoval dle právních předpisů.*“ a „*Při prošetření stížnosti bylo prvoinstančním správním orgánem reagováno na všechny body stížnosti, přičemž byly provedeny všechny do úvahy připadající úkony. ... Přešetřující orgán se ztotožňuje se způsobem hodnocení zjištěných skutečností i se závěry prvoinstančního správního orgánu, neboť přešetřením nebyly zjištěny nedostatky ve způsobu vyřízení stížnosti.*“

Na můj dotaz, proč nebyla vyslechnuta svědkyně (spolupacientka stěžovatelky), mi odpověděla vedoucí odboru vnitřní kontroly Policejního prezidia tak, že informaci o další pacientce/patientkách syn stěžovatelky v prvotním podání ze dne 6. června 2016 neuvedl a když se o nich zmínil až v podání ze dne 9. srpna 2016, nepovažoval její výslech prvoinstanční správní orgán za nezbytný, s čímž se nadřízený správní orgán ztotožnil.

⁵ viz úřední záznam č. j. KRPZ-65002-4/ČJ-2016-150066-S-JVE, ze dne 21. června 2016, v němž prap. Súkup sám uvádí, že na pokoji se nacházely dvě ženy, jedna ležela u okna (stěžovatelka) a druhá u dveří. Syn stěžovatelky naopak uváděl přítomnost dvou a více dalších pacientek.

⁶ tj. pooperační stav a vliv léků

K samotnému postupu prap. Súkupa pak od všech složek Policie ČR zaznívá, že jeho postup byl běžný, standardní a odpovídá interním aktům řízení a že *postupoval přiměřeně vzniklé situaci s přihlédnutím k osobě cyklistky a jejímu stavu po dopravní nehodě*.⁷

C. Hodnocení věci ochránkyní

C.1 Prošetření dopravní nehody a postih za ni

Policie ČR stěžovatelce uložila blokovou pokutu za to, že se plně nevěnovala řízení jízdního kola a ulekla se protijedoucího vozidla.⁸ Závěr o nevěnování se řízení pak patrně pramení z výpovědi svědka ██████████, který uvedl, že stěžovatelku, která kolem něj projížděla, pozdravil, ale ona mu neodpověděla a za jízdy se dívala do země. Poté, co kolem něj projela, uslyšel řinčení kola. Pokud jde o povrch vozovky, tak prap. Súkup osobně zjistil,⁹ že před místem pádu stěžovatelky se nachází *drobné nesouvislé nerovnosti vozovky vzniklé vydrolením živícného povrchu, který byl v tomto místě již několikrát opravován*.¹⁰

Ze získaných podkladů vůbec není patrné, zda se prap. Súkup zabýval možností, že stěžovatelka se pohledem pod sebe soustředila primárně na to, jak bezpečně projet po nerovné vozovce, a její neodpovězení na pozdrav naopak není důkazem toho, že se řízení věnovala skutečně důkladně a nenechala se rozptylovat hovorem s kolemjdoucími. Stejně tak není zřejmé, zda pád stěžovatelky nebyl zapříčiněn právě nerovným povrchem vozovky, na němž si zvrhla nohu a způsobila úraz. Je totiž dost možné, že nebýt nerovnosti, bezpečně by z kola sesedla a k žádné nehodě by nedošlo. Všechny tyto nejasnosti ve mně vzbuzují pochybnost o naplnění formálního znaku přestupek – tedy, že se dostatečně nevěnovala řízení. I kdybych ale připustila, že se po formální stránce o přestupek jedná, nejsem s to dovodit ohrožení zájmu společnosti¹¹ v takové míře, aby situace vyžadovala sankční postih stěžovatelky. Totéž platí pro naplnění požadované míry zavinění, neboť v jednání stěžovatelky nedokážu nalézt ani nevědomou nedbalost.¹² S ohledem na výše uvedené mám za to, že nebyl splněn předpoklad pro uložení blokové pokuty dle § 84 odst. 1 zákona

7 viz stanovisko odboru služby dopravní policie Krajského ředitelství policie Zlínského kraje ze dne 13. července 2016

8 viz bloková pokuta série FC/2013 č. bloku C 1682945

9 viz jeho úřední záznam č. j. KRPZ-65002-4/ČJ-2016-150066-S-JVE, ze dne 21. června 2016

10 Fotodokumentace, která mi byla poskytnuta, je ale natolik nekvalitní, že kvalitu povrchu vozovky nelze hodnotit.

11 viz § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

12 viz § 4 odst. 1 zákona o přestupcích

(1) Přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel:

a) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí nebo

b) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a to podmínka spolehlivě zjištěného přestupku.¹³

Uložení blokové pokuty [REDACTED] spání za tvrzené nevěnování se řízení jízdního kola, jehož jediným následkem bylo, že si při sestupování zlomila kotník na nerovné vozovce, přičemž nikoho dalšího neohrozila ani neomezila, považuji nejen za nezákonné, ale též za nemravné a nedůstojné.

C.2 Vyřízení stížnosti a prošetření způsobu vyřízení stížnosti

Syn stěžovatelky ve své stížnosti napadal, jakým způsobem jednal dotčený policista s jeho matkou, to, že ji řádně nepoučil o jejich právech a nebral v potaz její zdravotní stav. Za účelem ověření těchto tvrzení stížnostní orgán ale neudělal nic a vycházel pouze z úředního záznamu dotčeného policisty. Krom toho si sice opatřil další podklady, ale ty ani v nejmenším nemohly objasnit, jak probíhala komunikace prap. Súkupa se stěžovatelkou na nemocničním pokoji, což bylo jádro podané stížnosti. Toto mohla objasnit pouze nezúčastněná osoba, spolupacientka stěžovatelky, o níž se dokonce sám prap. Súkup zmiňuje ve svém úředním záznamu. Tu se ale stížnostní orgán vůbec nepokusil dohledat.

Konstatuji pochybení Krajského ředitelství policie Zlínského kraje spočívající v nedostatečném zjištění skutkového stavu při vyřizování stížnosti, a tedy porušení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního rádu, ve znění pozdějších předpisů.¹⁴

Toto pochybení následně neshledal ani policejní prezident v rámci prošetření způsobu vyřízení stížnosti, tudíž konstatuji totožné pochybení i na jeho straně. Je totiž zcela nepodstatné, že o svědkyni/svědkyních se syn stěžovatelky nezmíňuje již ve své první stížnosti, neboť je povinností správního orgánu, aby z moci úřední sám iniciativně opatřoval všechny rozumně požadovatelné důkazy pro řádné objasnění skutkového stavu.

Nad rámec výše uvedeného bych chtěla dále zdůraznit, že při kontaktu prap. Súkupa se stěžovatelkou se měl v plné šíři uplatnit i § 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního rádu, ve znění pozdějších předpisů,¹⁵ a byl tudíž povinen ji poučit o jejích právech, procesních možnostech a následcích případného (ne)souhlasu s blokovou pokutou.

C.3 Ostatní

K postupu Policie ČR, kdy v nemocničním prostředí kontaktuje osoby podezřelé ze spáchání přestupků a předkládá jim k podpisu blokové pokuty, mám několik výhrad.

13 Přestupek lze projednat uložením pokuty v blokovém řízení, jestliže je spolehlivě zjištěn, nestačí domluva a obviněný z přestupku je ochoten pokutu (§ 13 odst. 2) zaplatit.

14 Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

15 § 4 správního rádu

(1) Veřejná správa je službou veřejnosti. Každý, kdo plní úkoly vyplývající z působnosti správního orgánu, má povinnost se k dotčeným osobám chovat zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc.

(2) Správní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné.

(3) Správní orgán s dostatečným předstihem uvědomí dotčené osoby o úkonu, který učiní, je-li to potřebné k hájení jejich práv a neohrozí-li to účel úkonu.

(4) Správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy.

To, že je pacient bez léků, které by mohly ovlivnit jeho úsudek, ještě neznamená, že by jeho jednání bylo natolik svobodné,¹⁶ jako by tomu bylo v běžném životě. Ostatně právní řád nám dává inspiraci např. v možnosti odstoupení od kupní smlouvy, je-li tato uzavřena distančním způsobem, nebo mimo obchodní prostory.¹⁷ Vůle zákonodárce chránit spotřebitele vůči nekalému a nátlakovému jednání některých agresivních prodejců, pro jejichž označení se vžil i synem stěžovatelky použitý výraz „šmejdi“, je zjevná a dle mého názoru může být i inspirací pro tento případ. Situace, kdy pacient nemá možnost z kontaktu s policistou vystoupit (odejít), je v cizím prostředí, přítomnost policisty je nečekaná,¹⁸ nemá možnost přípravy obhajoby a promyšlení všech důsledků atd., může vést k tomu, že podepíše blokovou pokutu jen proto, aby tento nepříjemný/nekomfortní zážitek pominul. V této souvislosti lze poukázat mj. i na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 226/2015-44¹⁹ a jeho právní větu: *Umožňuje-li to zdravotní stav obviněného, lze konat ústní jednání v řízení o přestupcích (§ 74 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) i v nemocnici. Obviněný musí být o tomto postupu správního orgánu informován v dostatečném předstihu, aby se na ústní jednání mohl rádně připravit, popř. si obstarat zástupce.*

Velmi bych uvítala, kdyby Policie ČR přehodnotila zavedenou praxi a při ukládání blokových pokut v nemocnicích (či jiných zařízeních) měla na zřeteli nejen vidinu snadno vyřešeného případu, ale též práva dotčených osob a své vlastní motto „Pomáhat a chránit“.

D. Závěry

Zprávu zasílám řediteli Krajského ředitelství policie Zlínského kraje a policejnímu prezidentovi a podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv je žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřili ke zjištěným pochybením a informovali mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje mé dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

Zprávu zasílám rovněž stěžovatelce.

Brno 28. února 2017

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)

16 viz § 551 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

O právní jednání nejde, chybí-li vůle jednající osoby.

K tomu viz ŠVESTKA, J., DVOŘÁK, J., FIALA, J.: *Občanský zákoník Komentář*, Wolters Kluwer, Praha 2014

Občanský zákoník vychází z toho, že člověk je oprávněn utvářet svoje právní poměry na základě svého odpovědného jednání (zásada autonomie vůle, sebeurčení - § 1 odst. 2). Jinými slovy je vázán právními následky svého jednání. To je základní předpoklad právní jistoty a bezpečného právního styku. Zvláštní režim si však vynucuje případy, kdy vůle jednajícího je zatížena nedostatky, jež lze označit jako vady a jejichž následky musejí být upraveny zvláštním způsobem. O vadě vůle lze uvažovat, jen jestliže vůle vůbec existuje. Ta totiž musí vycházet z rozhodnutí člověka, které nebylo dotčeno nátlakem ani klamem (viz výklad k § 580, § 583 až § 585 a § 587).

17 viz § 1820 a násł. občanského zákoníku

18 Srov. § 4 odst. 3 správního řádu: Správní orgán s dostatečným předstihem uvědomí dotčené osoby o úkonu, který učiní, je-li to potřebné k hájení jejich práv a neohrozí-li to účel úkonu.

19 rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2016, č. j. 9 As 226/2015-44, č. 3408/2016 Sb. NSS, www.nssoud.cz

POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY

Policejní prezident

DODAVERECKÝ LIST

Č. j. PPR-7783-3/ČJ-2017-990210

Praha 24 -03- 2017
Počet listů: 5

Vážená paní
Mgr. Anna ŠABATOVÁ, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv
Údolní 39
602 00 BRNO

[REDACTED] – sdělení
Ke sp. zn. 5170/2016/VOP/MK ze dne 28. února 2017

Dne 3. března 2017 jsem obdržel „zprávu o šetření ve věci postupu Policie ČR při šetření dopravní nehody a následného vyřízení stížnosti“ (dále jen „zpráva“) se žádostí, abych se k uvedené zprávě vyjádřil a sdělil, jaká opatření k nápravě jsem přijal.

Ve zprávě konstatujete, že policista prap. Súkup pochybil tím, že stěžovatelce za její jednání uložil v nemocnici blokovou pokutu v situaci, kdy lze mít vážné pochybnosti o naplnění znaků přestupku podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o přestupcích“), a současně o svobodě vůle stěžovatelky k podpisu blokové pokuty, jímž by jinak stvrzdila, že souhlasí se zjištěným skutkovým stavem a právní kvalifikací přestupku, dozvídala se k jeho spáchání, vyjádřila ochotu zaplatit stanovenou pokutu a vzdala se práva na projednání věci ve správném řízení. Ředitel Krajského ředitelství policie Zlínského kraje pochybil tím, že se při prošetřování stížnosti nepokusil získat svědectví ženy, která byla osobně přítomna jednání prap. Súkupa se stěžovatelkou, a tím porušil ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů. Policejní prezident pochybil tím, že při prošetření způsobu vyřízení stížnosti neshledal nedostatek ve skutkových zjištěních „prvostupňového“ správního orgánu. Dále popisujete zjištění plynoucí ze zajištěných podkladových materiálů v rámci Vašeho šetření a v části C zprávy mimo shora konstatovaná pochybení konstatujete, že cit.: „Uložení blokové pokuty dvaasedmdesátileté paní za tvrzené nevěnování se řízení jízdního kola, jehož jediným následkem bylo, že si při sestupování zlomila kotník na nerovné vozovce, přičemž nikoho dalšího neohrozila ani neomezila, považuji nejen za nezákonné, ale též za nemravné a nedůstojné“. Zdůrazňujete, že při kontaktu policisty [REDACTED] se mělo v plné šíři uplatnit i ustanovení § 4 správního řádu, a policista byl tudiž povinen ji poučit o jejích právech, procesních

Strojnická 27
170 89 Praha 7

www.citelnice.cz

Tel.: +420 974 834 351
Fax: +420 974 834 700
Email: pp.sekretpp@pcr.cz

možnostech a následcích případného (ne)souhlasu s blokovou pokutou. Současně uvádíte své výhrady k postupu Policie České republiky, při kterém v nemocničním prostředí kontaktuje osoby podezřelé ze spáchání přestupků a předkládá jim k podpisu blokové pokuty. Konstatujete, že to, že je pacient bez léků, které by mohly ovlivnit jeho úsudek, ještě neznamená, že by jeho jednání bylo natolik svobodné, jako by tomu bylo v běžném životě. Inspiraci nalézáte v možnosti odstoupení od kupní smlouvy, je-li tato uzavřena distančním způsobem, nebo mimo obchodní prostory a poukazujete na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 226/2015-44, podle kterého musí být obviněn z přestupku o ústním jednání v nemocnici informován v dostatečném předstihu, aby se na jednání mohl řádně připravit. Uvítala byste, kdyby Policie České republiky přehodnotila zavedenou praxi a při ukládání blokových pokut v nemocnicích měla na zřeteli nejen vidinu snadno vyřešeného případu, ale též práva dotčených osob a své vlastní motto „Pomáhat a chránit“. V závěru zprávy uvádíte, že zprávu zasíláte jak řediteli Krajského ředitelství policie Zlínského kraje, tak policejnímu prezidentovi se žádostí o vyjádření do 30 dnů od jejího doručení

Po seznámení se s obsahem zprávy k Vašim závěrům a konstatováním níže uvádím své stanovisko.

K namítanému tvrzení o pochybení policisty při vyřízení dopravního přestupku uložením blokové pokuty se blíže vyjádří ředitel Krajského ředitelství policie Zlínského kraje, neboť část podání [REDACTED] ze dne 6. června 2016 byla vyhodnocena a řešena jako podnět k zahájení přezkumného řízení na odboru služby dopravní policie Krajského ředitelství policie Zlínského kraje. Důvody k zahájení přezkumného řízení tímto příslušným orgánem nebyly shledány. Obecně mohu konstatovat, že není pochyb o tom, že došlo k pádu [REDACTED] při řízení jízdního kola na pozemní komunikaci. Podle ustanovení § 47 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů¹, se jedná o dopravní nehodu, přičemž ve věci se jednalo o podezření z naplnění skutkové podstaty přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, pro porušení ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) téhož zákona² ze strany [REDACTED]. V blokovém řízení lze za uvedený přestupek uložit pokutu do výše 2000 Kč. Policista uložil po přihlédnutí k závažnosti přestupku, následkům a k osobě pachatele blokovou pokutu ve výši 500 Kč. Nemohu se ztotožnit s Vaším konstatováním, že uložení blokové pokuty bylo nezákonné, neboť podmínky pro vedení blokového řízení podle ustanovení § 84 odst. 1 zákona o přestupcích³ byly splněny.

Ve své zprávě rovněž polemizujete nad naplněním formálních a materiálních znaků skutkové podstaty přestupku, a to z důvodu, že přestupek nebyl spolehlivě zjištěn, jak to vyžaduje ustanovení § 84 odst. 1 zákona o přestupcích. Blokové řízení představuje výjimku z pravidel pro shromažďování podkladů pro rozhodnutí ve správném řízení, zejména ustanovení § 3, § 15 odst. 1, § 17, odst. 1, § 50 a násl. správního řádu. Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 6 As 49/2003 při výkladu spolehlivého zjištění přestupku uvedl: „V případě, že by ten, kdo se měl dle názoru správního orgánu přestupku dopustit, nepovažoval přestupek za spolehlivě zjištěný, případně by z jiného důvodu

¹ Dopravní nehoda je událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při niž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu.

² Řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen věnovat se plně řízení vozidla nebo jízdě na zvíděti a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích.

³ Přestupek lze projednat uložením pokuty v blokovém řízení, jestliže je spolehlivě zjištěn, nestačí domluva a obviněný z přestupku je ochoten pokutu (§ 13 odst. 2) zaplatit.

nebyl ochoten pokutu zaplatit, bylo by třeba otázky skutkové a právní týkající se spáchaní správním orgánem tvrzeného přestupku posuzovat a bylo by tak potřeba provádět ve věci dokazování.... Zahájení takového správního řízení o přestupku je tedy fakticky v dispozici té osoby, jež se měla přestupku dopustit, byť je zahajováno správním orgánem, neboť právě této osobě je dáno na výběr, zda využije svého práva na to, aby spáchaní přestupku bylo správním orgánem prokazováno a aby bylo řádně prováděno skutkové i právní hodnocení jejího jednání.“ Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že dodržení podmínky spolehlivého zjištění přestupku je v dispozici pachatele. Pokud pachatel požaduje, aby bylo o přestupku rozhodnuto ve standardním správním řízení, v němž by byly posuzovány jak otázky skutkové, tak právní, a souhlasí s ukládanou pokutou, lze blokové řízení provést. Vaše tvrzení o nesplnění podmínek pro projednání přestupku v blokovém řízení tak vůbec nebene v potaz, že cyklistka s projednáním přestupku v blokovém řízení souhlasila, čímž souhlasila nejen s jeho právním posouzením, ale i se skutkovými zjištěními.

Ve své zprávě dále uvádíte, že „uložení blokové pokuty [REDACTED] paní za tvrzené nevěnování se řízení jízdního kola, jehož jediným následkem bylo, že si při sestupování zlomila kotník na nerovné vozovce, přičemž nikoho dalšího neohrozila ani neomezila, považuji nejen za nezákoně, ale též za nemravné a nedůstojné“. Není zcela zřejmé, kterou z těchto skutečností považujete za natolik nemravnou a nedůstojnou. Nicméně pokud se jedná o to, že cyklistka neohrozila a neomezila třetí osoby, pravděpodobně bude rovněž dle Vašeho názoru nemravné a nedůstojné uložení blokové pokuty osobě, která nebyla při jízdě motorovým vozidlem připoutána bezpečnostním pásem. Ani věk cyklistky samozřejmě nemůže být rozhodujícím faktorem při nastoupení odpovědnosti za přestupek, neboť policie ctí rovnost v důstojnosti a právech.

Pokud jde o namítané tvrzení o pochybení ředitele Krajského ředitelství policie Zlínského kraje spočívající ve skutečnosti, že se nepokusil získat svědectví ženy, která byla osobně přítomna jednání policisty s [REDACTED], čímž mělo dojít k porušení ustanovení § 3 správního řádu, sděluji, že se s Vaším závěrem neztotožňuji. Jednání probíhalo pouze mezi osobou policisty a [REDACTED]. Jiná osoba se jej neúčastnila. V podání ze dne 6. června 2016 nebylo na přítomnost další osoby, která by mohla být ve věci slyšena, respektive která by potvrzovala tvrzený nesprávný postup policisty, poukázáno. Skutečnost, že přítomnost další osoby v nemocničním pokoji zmiňuje policista ve svém úředním záznamu k celé věci, nebylo pro další prošetření stížnosti relevantní, neboť tato osoba, jak uvedeno výše, nebyla přímým účastníkem jednání. Prvoinstanční správní orgán tedy při prošetření stížnosti postupoval v souladu s ustanovením § 175 odst. 4 správního řádu, podle kterého správní orgán při prošetření stížnosti, považuje-li to za vhodné, vyslechne další osoby, které mohou přispět k objasnění věci. Na údajné svědectví další osoby, nebo osob, poukázal [REDACTED] až v podání ze dne 9. srpna 2016, ve kterém vyjádřil nesouhlas se závěrem prošetření stížnosti. Ani zde však neuvedl konkrétní jméno, nebo jména pacientek, se kterými měl o věci hovořit. Případné dodatečné šetření ve zdravotnickém zařízení k jejich ustanovení by bylo spojeno s nepřiměřeným zásahem do soukromí i nezúčastněných osob, neboť by bylo nutné ustanovit a kontaktovat všechny patientky, které byly v době události hospitalizovány na pokoji s [REDACTED]. Použitelnost získaného svědectví by bylo nutné následně podrobit posouzení, zda vnímání nebylo ovlivněno zdravotním stavem, či aplikovanými léky, což by z hlediska nutnosti zachování lékařského tajemství bylo při prošetřování stížnosti, na rozdíl např. od trestního řízení, problematické. Při hodnocení výpovědí osob by bylo nutné dále přihlédnout ke skutečnosti, že výpověď [REDACTED] zmíněných svědkyň by byla částečně devalvována tím, že s nimi již hovořil. Při komparaci s výpovědí policisty lze mít za pravděpodobné, že by získané informace neměly dostatečnou důkazní hodnotu, neboť by nadále šlo o tvrzení proti tvrzení a nejednalo by se

tedy o skutečnost schopnou změny původního závěru. Z uvedeného důvodu prvoinstanční správní orgán po doručení podání ze dne 9. srpna 2016 neshledal jako účelné dodatečné zajištění výpovědi další osoby, s čímž se nadřízený správní orgán následně ztotožnil.

[REDAKTOVÁNO] byla vyzvána policistou k podepsání protokolu o nehodě. Ten vlastnoručně podepsala. Případný nesouhlas s jeho obsahem mohla vyjádřit tím, že by jej nepodepsala. Policista nepoučuje osobu, že protokol „nemusí podepsat“, ale osobu vyzývá, aby jej podepsala. Případné nepodepsání protokolu je již svobodný projev vůle takové osoby. Pokud jde o skutečnost poučení, [REDAKTOVÁNO] vlastnoručně podepsaný protokol o nehodě poučení obsahuje. Argumentace o nepoučení policistou tak není relevantní. Svým následným podpisem na bloku na pokutu na místě nezaplacenou vyjádřila jmenovaná i souhlas s vyřízením věci v blokovém řízení. K formě nesouhlasu se také vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozhodnutí sp. zn. 2 As 47/2008, který konstatoval, že: „*Pro úvahu, zda stěžovatel vycípal procesní prostředky k ochraně svých práv či nikoliv, totiž není rozhodné, do jaké míry se ztožnil s názorem, že se skutečně dopustil přestupku, tj. jakou míru vnitřní mentální distance či akceptace dosáhl ve vztahu k rozhodnutí správního orgánu. Směrodatné je pouze to, jakým způsobem tento svůj případný nesouhlas projevil navenek, tj. zda tak učinil kvalifikovaně. Z hlediska zákonné úpravy pak představuje jedinou relevantní možnost docílit standardního správního řízení odmítnutí uloženou blokovou pokutu zaplatit, jak je podrobně popsáno shora.*“

Dále jste vyjádřila výhrady k ukládání blokových pokut v nemocnicích, nebo v jiných zařízeních, jež přirovnáváte k uzavírání spotřebitelských smluv distančním způsobem, nebo mimo obchodní prostory. Dovolte mi v tomto smyslu připomenout smysl a charakter blokového řízení. Blokové řízení je charakteristické svojí neformálností a jednoduchostí, jehož smyslem je rychlé a efektivní nastolení právní jistoty. Přitom platí, že pachatel přestupku se vydá blok na pokutu na místě nezaplacenou, nemůže-li pokutu zaplatit na místě. V případě blokového řízení je tedy výslově počítáno s tím, že není vedeno v prostorech obvyklých pro vedení správního řízení (tedy například v jednací místnosti či na policejní stanici). Jeho podstatou je tudíž vydání rozhodnutí typicky na místě spáchání přestupku. Vaše přirovnání postrádá logiku, neboť i situace pachatele na místě spáchání přestupku není, jak uvádíte, jednáním natolik svobodným, jako by tomu bylo v běžném životě. Proto každé jednání mimo prostory obvyklé (jednací místnost obecního úřadu či policejní stanice) by bylo dle Vašeho názoru jako spotřebitelské smlouvy sjednávané v neobvyklých podmínkách, neboť i na ulici pachatel nemá možnost z kontaktu s policistou vystoupit (odejít), je v cizím prostředí, přítomnost policisty je nečekaná, nemá možnost přípravy obhajoby a promyšlení všech důsledků. Pokud se na blokové řízení budeme divat Vaši optikou přirovnávající jej ke spotřebitelským smlouvám, byl by celý smysl a účel blokového řízení devalvován. Je zjevné, že takový výklad blokového řízení je absurdní a Vaše přirovnání je zcela nepřípadné, zvláště jsou-li policisté spojováni s tzv. „šmejdý“ a „agresivními prodejci“. Zatímco cílem podomních a pouličních prodejců je výdělek, cílem Policie České republiky je ochrana veřejného pořádku a preventivní působení na občany, jež se děje rovněž řádným projednáním přestupků z úřední povinnosti. Vaše zmínka o „vidině snadno vyřešeného případu“ je pouze Vaši domněnkou a nezakládá se na žádných faktech.

Dovolte mi dále připomenout, že podle zásady iniciativy definované ustanovením § 10 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je policista v případě porušení vnitřního pořádku povinen provést úkon v rámci své pravomoci. Podle ustanovení § 67 zákona o přestupcích se přestupky projednávají z úřední povinnosti, pokud nejde o přestupky, které se projednávají jen na návrh. Jinými slovy řečeno to znamená, že v případě podezření ze spáchání přestupku je policista povinen z úřední povinnosti bud' vyřešit přestupek domluvou, projednat

přestupek v blokovém řízení či oznámit přestupek příslušnému správnímu orgánu k projednání. Rovněž je povinností policisty nabídnout pachateli projednání přestupku v blokovém řízení, neboť uložení blokové pokuty je pro něj příznivější a v rámci dobré správy mu nelze tuto volbu upřít. Policista tak činil pouze to, co mu ukládá zákon.

Závěrem sděluji, že ze shora uvedených důvodů ani neshledávám, že by došlo k pochybení při přešetření způsobu vyřízení stížnosti ve smyslu ustanovení § 175 odst. 7 správního řádu. Není proto důvodu ke změně závěru prošetření stížnosti prvoinstančním správním orgánem, ani ke změně závěru přešetření způsobu vyřízení stížnosti nadřízeným správním orgánem.

*Zpracovali: pplk. Ing. Bc. Tomáš Krásný
pplk. Mgr. Kateřina Hlaváčová*

genmjr. Mgr. Bc. Tomáš Tuhý
policejní prezident

Závěrečné stanovisko s návrhem opatření k nápravě ve věci postupu Policie ČR při řešení dopravní nehody a následného vyřízení stížnosti

A. Závěry šetření

Své šetření jsem zaměřila jak na postup policisty prap. Súkupa v souvislosti s řešením dopravní nehody a uložením blokové pokuty, tak i na způsob prošetření následné stížnosti, resp. žádosti o prošetření způsobu vyřízení stížnosti.

Šetřením jsem zjistila, že:

- **Prap. Súkup pochybil** tím, že stěžovatelce paní ██████████ za její jednání uložil blokovou pokutu v situaci, kdy lze mít vážné pochyby o naplnění znaků přestupku dle § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů,¹ a současně o svobodě vůle stěžovatelky k podpisu blokové pokuty.
- **Ředitel Krajského ředitelství policie Zlínského kraje pochybil** tím, že se v rámci prošetřování stížnosti nepokusil získat svědectví ženy, která byla osobně přítomna jednání prap. Súkupa se stěžovatelkou, a tím porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.²
- **Policejní prezident pochybil** tím, že v rámci prošetření způsobu vyřízení stížnosti neshledal nedostatek ve skutkových zjištěních prvostupňového správního orgánu.

B. Výjádření úřadů

Ředitel Krajského ředitelství policie Zlínského kraje (dále jen „krajský ředitel“) poukázal³ na povinnost řidiče sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích – což stěžovatelka porušila, když byla překvapena projíždějícím vozidlem. Formu zavinění krajský ředitel spatřuje ve formě nedbalosti nevědomé [§ 4 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích⁴]. Krom toho připomenul i ustanovení § 3 odst. 2 zákona o provozu na pozemních komunikacích,⁵ dle kterého řídit vozidlo může pouze osoba, která je dostatečně tělesně a duševně způsobilá k jeho řízení a v potřebném rozsahu ovládá jeho řízení a předpisy o provozu na pozemních komunikacích.

Podle krajského ředitele se policie v rámci prošetřování stížnosti nepokusila získat svědectví (spolupatientky z pokoje stěžovatelky – přímé svědkyně projednání přestupku), protože

¹ Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

² Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

³ Dopisem č. j. KRPZ-65002-24/ČJ-2016-10066-S-JVE, ze dne 22. března 2017.

⁴ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v tehdy platné znění.

⁵ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

bylo namísto se domnívat, že tato osoba již byla synem stěžovatelky natolik ovlivněna, že by její výpověď postrádala věrohodnost a objektivnost.

Odbor služby dopravní policie Krajského ředitelství policie Zlínského kraje se částí podání zabýval i jako podnětem k přezkumnému řízení, avšak důvody pro zrušení blokové pokuty neshledal.

Policejní prezent zákonnost uložené blokové pokuty opírá o samotný souhlas stěžovatelky s blokovou pokutou, která tím nepřímo souhlasila jak s právní kvalifikací svého jednání (včetně všech znaků přestupku), tak výši pokuty.⁶

Nevyslechnutí svědkyně jednání policisty se stěžovatelkou policejní prezident nepovaže za relevantní, jelikož nebyla přímým účastníkem jednání.

Samotné projednání přestupku v blokovém řízení v nemocnici obhajuje zásadou iniciativy dle § 10 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů.

Ke změně postoje policejního prezidenta nepřispělo ani osobní projednání věci v Kanceláři veřejného ochránce práv dne 19. června 2017.

C. Závěrečné hodnocení

Vzhledem k tomu, že ani krajský ředitel, ani policejní prezident mé výhrady neuznali a nepřijali žádná opatření k nápravě, vydávám své závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv. Součástí stanoviska je návrh opatření k nápravě.

Primárním bodem podnětu stěžovatelky byl **způsob jednání policisty** prap. Súkupa při ukládání blokové pokuty a s tím související **vyřízení stížnosti**. V této části setrvávám na svém hodnocení a v postupu krajského ředitele i policejního prezidenta shledávám pochybení spočívající v absenci snahy o dohledání a vyslechnutí svědkyně, která mohla přispět k potvrzení či vyvrácení tvrzení stěžovatele, a tím k rádnému objasnění skutkového stavu.

Jsem přesvědčena, že správní orgán musí z úřední povinnosti opatřit maximum relevantních důkazních prostředků, aby mohl stížnost řádně vyřídit. Proto bylo povinností stížnostního orgánu již v počátku šetření a na základě sdělení prap. Súkupa napnout své síly ke ztotožnění přímé svědkyně události, které byly předmětem stížnosti. Jako reálné v tomto ohledu spatřuji oslovení nemocnice se žádostí o zprostředkování kontaktu, resp. žádostí o zbavení mlčenlivosti.

Důvody, pro které krajský ředitel i policejní prezident odmítají svědectví spolupacentky stěžovatelky, považuji za neopodstatněné. V prvé řadě se nejeví logické, že by syn stěžovatelky ovlivnil svědkyni, kterou by posléze ani nenavrhl k vyslechnutí. Námitce policejního prezidenta, že nebyla přímým účastníkem jednání, rozumím tak, že se jí jednání policisty netýkalo a nijak do něj nezasahovala. Byla-li mu však přítomna (napadené jednání policisty mohla vidět a slyšet), byla schopna o průběhu jednání vypovídat. A jsou to právě

6 Č. j. PPR-7783-3/ČJ-2017-990210, ze dne 24. března 2017.

osobně nezainteresovaní přímí svědci, kteří mohou podat nezaujaté informace o skutkovém ději, protože nejsou motivováni zvýhodnit tu či onu stranu.

Jde-li o posouzení **deliktní odpovědnosti stěžovatelky za „dopravní nehodu“**, pak i zde setrvávám na svém hodnocení, že její pád a tím i celá „dopravní nehoda“ mohly být dost dobře zapříčiněny stavem vozovky a nešťastnou náhodou. Pro závěr o nevěnování se řízení a zavinění ve formě nevědomé nedbalosti nevidím dostatek důvodů. Argument, že stěžovatelka pochybnosti o spáchání přestupku nepřímo vyvrátila tím, že s blokovou pokutou souhlasila, pak považuji za značně oslabený tím, že k podpisu blokové pokuty došlo za nevyjasněných okolností, v nemocnici, kdy byla mimo svou „komfortní zónu“ a v době, kdy měla na starosti primárně svůj zdravotní stav a neočekávala, že se za svůj úraz bude muset zodpovídat.

Uložení blokové pokuty (byť se souhlasem stěžovatelky) proto považuji za nesprávné. Nad rámec toho, co jsem uvedla ve zprávě o šetření, upozorňuji na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2065/15,⁷ který se sice zabýval skutkově odlišnou situací (dokonce se smrtelným následkem), ale i přesto dovodil, že k *událostem, majícím objektivně nešťastnou nebo i tragickou povahu – jako tomu bylo v posuzované věci – dochází i bez cizího zavinění, jako je tomu v případech tzv. vyšší moci nebo v případech, kdy se přítomné třetí osoby na vzniku škodlivého následku nijak nepodílí*.

D. Opatření k nápravě

Protože náprava, spočívající v tomto případě ve zrušení blokové pokuty, již s ohledem na uplynutí lhůty pro přezkum nepřichází v úvahu, navrhoji krajskému řediteli i policejnímu prezidentovi, aby

- (A) se stěžovatelce za zjištěná pochybení omluvili a přijali následující opatření, která by měla zabránit obdobným pochybením:
- (B) proškolit všechny dotčené osoby, aby důsledně dbaly povinnosti správních orgánů zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (viz § 3 správního řádu⁸), a to i v rámci vyřizování stížnosti;
- (C) proškolit všechny dotčené osoby, aby dodržovaly povinnost poskytnout dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, a to vzhledem k poměrům této osoby (viz § 4 odst. 2 správního řádu⁹).

⁷ Ze dne 31. května 2016, dostupný na www.usoud.cz.

⁸ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

⁹ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Správní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné.

Veřejný ochránce práv
OMBUDSMAN

Sp. zn.: 5170/2017/VOP/MK

Policejnímu prezidentovi dále navrhoji, aby:

- (D) revidoval svůj závěr o správnosti postupu Krajského ředitelství Zlínského kraje při prošetřování stížnosti stěžovatelky, resp. jejího syna.

Závěrečné stanovisko zasílám řediteli Krajského ředitelství policie Zlínského kraje a policejnímu prezidentovi a žádám je, aby mi podle ustanovení § 20 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv sdělili, zda provedli navržená opatření k nápravě. Odpověď očekávám v zákonné lhůtě 30 dnů od doručení stanoviska. Stanovisko zasílám také stěžovatelce.

Pokud krajský ředitel nebo policejní prezident nepřijme navržená opatření k nápravě, nebo provedená opatření nebudu považovat za dostatečná, podle ustanovení § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv vyrozumím nadřízený úřad, případně mohu o svých zjištěných informovat veřejnost včetně sdělení jmen osob oprávněných jednat jménem Policie ČR.

Brno 15. srpna 2017

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(stanovisko je opatřeno elektronickým podpisem)

POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY

Policejní prezent

Č. j. PPR-7783-6/ČJ-2016-990210

Praha 15 -09- 2017
Počet listů: 2

Vážená paní
 Mgr. Anna ŠABATOVÁ, Ph.D.
 veřejná ochránkyně práv
 Údolní 39
 602 00 BRNO

Ke sp. zn. 5170/2016/VOP/MK ze dne 15. srpna 2017

Dne 17. srpna 2017 jsem obdržel „Závěrečné stanovisko s návrhem opatření k nápravě ve věci postupu Policie ČR při řešení dopravní nehody a následného vyřízení stížnosti“ (dále jen „stanovisko“) se žádostí, abych se vyjádřil, jaká opatření k nápravě jsem provedl.

Ve stanovisku konstatujete, že policista prap. Súkup měl pochybit tím, že stěžovatelce za její jednání uložil blokovou pokutu v situaci, kdy lze mít vážné pochyby o naplnění znaků přestupku podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a současně o svobodě vůle stěžovatelky k podpisu blokové pokuty. Ředitel Krajského ředitelství policie Zlínského kraje měl pochybit tím, že se při prošetřování stížnosti nepokusil získat svědectví ženy, která byla osobně přítomna jednání prap. Súkupa se stěžovatelkou, a tím porušil ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů. Policejní prezent měl pochybit tím, že v rámci „prošetření“ způsobu vyřízení stížnosti neshledal nedostatek ve skutkových zjištěních „prvostupňového“ správního orgánu.

Jako opatření k nápravě pak navrhujete, aby se ředitel Krajského ředitelství policie Zlínského kraje a policejní prezent stěžovatelce za Vámi konstatovaná pochybení omluvili a přijali opatření, která by měla zabránit obdobným nesprávným postupům. Navrhujete proškolení všech dotčených osob, aby jednak důsledně dbaly povinnosti správních orgánů zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a jednak povinnosti poskytnout dotčené osobě přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, a to vzhledem k poměru této osoby. Současně navrhujete, aby policejní prezent revidoval svůj závěr o správnosti postupu Krajského ředitelství policie Zlínského kraje při prošetřování stížnosti.

Strojnická 27
 170 89 Praha 7

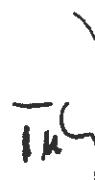
Tel.: +420 974 834 351
 Fax: +420 974 834 700
 Email: pp.sekretpp@pcr.cz

K závěru Vašeho šetření jsem se vyjádřil již dne 24. března 2017 sdělením evidovaným pod č. j. PPR-7783-3/ČJ-2017-990210 i při osobním setkání s Vámi. Respektuji Váš závěr a právní názor, nicméně se s ním nemohu ztotožnit z již uvedených a v uvedeném sdělení podrobně specifikovaných důvodů. Neshledávám proto v tomto konkrétním případě důvod k omluvě stěžovatelce, ani k přehodnocení závěru prošetření stížnosti prvoinstančním správním orgánem, nebo závěru přešetření způsobu vyřízení stížnosti nadřízeným správním orgánem.

V případě, že se rozhodnete pro postup podle ustanovení § 20 odst. 2 zákona č. 349/1999 Sb. o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů a budete o svých zjištěních informovat veřejnost, uvítal bych, aby v rámci této informace byla veřejnost seznámena i s důvody, proč Vaše argumentace přijata nebyla.

Současně sděluji, že i přes názorový rozpor jsem rozhodl, že budou v rámci metodické činnosti odboru vnitřní kontroly Policejního prezidia České republiky seznámeny kontrolní útvary krajských ředitelství s Vašimi závěry a doporučeními.

Zpracoval: pplk. Ing. Bc. Tomáš Krásný

genmjr. Mgr. Bc. Tomáš Tuhý
policejní prezident

Brno 21. listopadu 2017
Sp. zn.: 5170/2016/VOP/MK

Č. j.: KVOP-36032/2017

Úřední záznam

Dne 16/11/2017 ochránkyně využila sankční opatření – informování veřejnosti ve věci paní [REDACTED]

<https://www.ochrance.cz/aktualne/tiskove-zpravy-2017/zene-byla-udelena-pokuta-zapad-z-kola-ombudsmanka-povaizuje-postup-policie-za-nezakonny/>

Žena ve věku sedmdesát dva let jela brzo ráno obcí na kole do kostela. Při odbočování vpravo selekla protijedoucího auta, seskočila z kola, špatně došlápla a zlomila si kotník. Během její následné hospitalizace ji v nemocnici navštívil policista a uložil jí pokutu, protože se plně nevěnovala řízení jízdního kola. Ombudsmanka považuje postup policie za nezákonny, nemravný a nedůstojný. Během šetření konstatovala pochybení policisty, Krajského ředitelství policie Zlínského kraje a policejního prezidenta. Ti své pochybení odmítají.

Policii přivolal na místo nehody nezletilý svědek, který však samotný pád neviděl – slyšel pouze pád kola a pak již viděl ženu ležet na zemi. Policista na místě nehody zjistil, že je povrch vozovky nerovný a byl několikrát opravován. Existují tedy pochybnosti, zda byl pád z kola skutečně způsoben nevěnováním se řízení. Nebylo nijak prokázáno, že se žena nevěnovala řízení kola. Důkaz pro takové tvrzení chybí.

Pokud bychom přesto připustili, že se formálně jedná o přestupek, ombudsmanka pochybuje, že došlo ohrožení zájmu společnosti v takové míře, aby bylo nutné ženě udělit pokutu.

Problematická je samotná návštěva policisty v nemocnici, která pak přiměla jejího syna k podání stížnosti na jednání policisty. Podle stěžovatele policista jeho matku rádně nepoučil, že má právo odmítnout výpověď, pokud by jí mohla uškodit, nebo že protokol nemusí podepsat. Žena podle všeho protokol i blokovou pokutu podepsala ze strachu, že to musí udělat. Tomuto jednání byla přítomna další žena na pokoji, která však během šetření stížnosti nebyla policií nikdy vyslechnuta.

Nevyslechnutí této svědkyně považuje ombudsmanka za pochybení, kterého se dopustilo Krajské ředitelství policie Zlínského kraje. Spočívá v nedostatečném zjištění skutkového stavu při vyřizování stížnosti, kterou na postup policisty podal syn stěžovatelky.

Ombudsmanka by v podobných případech uvítala a doporučovala, aby policie přehodnotila praxi ukládání blokových pokut v nemocnicích. Situace, kdy pacient nemá možnost z kontaktu s policistou vystoupit (odejít), je v cizím prostředí, přítomnost policisty je nečekaná, nemá možnost přípravy obhajoby a promyšlení všech důsledků, může vést k tomu, že podepíše blokovou pokutu jen proto, aby tento nepříjemný nebo nekomfortní zážitek pominul.

Během šetření Ředitel Krajského ředitelství policie Zlínského kraje poukázal na povinnost řidiče sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích a trval tak na důvodech pro uložení pokuty. Svědkyni návštěvy policisty v nemocnici pak nevyhledali pro to, že by mohla být ovlivněna synem stěžovatelky. Policejní prezident zákonnost uložené blokové pokuty opírá o samotný souhlas stěžovatelky s blokovou pokutou.

Svá pochybení tedy neuznali a ombudsmanka proto o případu informuje veřejnost.

Zapsal: M. Kocourek

Zpráva o šetření ve věci použití donucovacích prostředků a zajištění v souvislosti se zjištěním totožnosti účastníka dopravní nehody

[REDACTED] (dále jen „stěžovatelka“), nesouhlasí s postupem hlídky Policie ČR, která vůči ní dne 25. 8. 2016 použila donucovací prostředky a posléze přistoupila k jejímu zajištění. Tyto postupy policisté použili poté, co stěžovatelka coby domnělý účastník dopravní nehody neuposlechla výzvu k předložení občanského průkazu.

A. Předmět šetření a shrnutí

Rozhodla jsem se šetřit, zda postup policistů (příslušníků Pohotovostní motorizované jednotky Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy) na místě nehody byl v souladu se zákonem. Zejména jsem se zabývala zákonností a přiměřeností postupu při výzvě k prokázání totožnosti, zajištění stěžovatelky a jejího následného převozu na policejní služebnu. Předmětem mého šetření bylo i vyřízení stížnosti na postup policistů ředitelem Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy (dále jen „krajský ředitel“), který ji vyhodnotil jako nedůvodnou.¹

Dospěla jsem k závěru, že **policisté zasahující na místě samém se dopustili pochybení v tom, že:**

- nesdělili stěžovatelce a jejímu manželovi konkrétní zákonné důvod k prokázání totožnosti ihned při první výzvě,
- výzvu k prokázání totožnosti omezili také na předložení občanského průkazu,
- před použitím donucovacích prostředků a následným zajištěním stěžovatelky nenabídli patřičnou součinnost k prokázání totožnosti, nepokusili se o zjištění totožnosti úkonem na místě a nijak ani nereagovali na sdělení její totožnost jejím manželem,
- použili donucovací prostředky a přistoupili k zajištění, aniž by byly splněny zákonné předpoklady pro takový postup.

Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy pochybilo tím, že nedokázalo včas zajistit relevantní důkazní materiál a výše uvedená pochybení policistů nekonstatovalo ve vyřízení stížnosti.

B. Skutková zjištění

Dne 25. srpna 2016 v cca 14:30 hod. odjízděla stěžovatelka společně se svým manželem coby řidičem z ulice K [REDACTED] v Praze od [REDACTED] náměstí, kde měli zaparkované auto. Protože je ulice na svém konci neprůjezdná, musel se manžel stěžovatelky s vozidlem nejprve otočit, přičemž měl kolizi s jiným vozidlem, o čemž stěžovatelka, která v té době ve voze nebyla, neměla tušení a nastoupila až později.

¹ vyrozumění ze dne 25. října 2016, č. j. KRPA-331729-1/ČJ-00066-S077

Střetu vozidel si všimli kolemjdoucí, kteří v jednání manžela stěžovatelky spatřovali snahu o odjetí z místa nehody a kontaktovali policii. Na místo byla vyslána dvoučlenná hlídka Pohotovostní motorizované jednotky Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy (dále jen „policisté“).

Po příjezdu na místo policisté vyzvali stěžovatelku a jejího manžela k předložení občanského průkazu.² Následný děj popisuje **zasahující policista** takto:

„Řidič na naší výzvu dle § 63 odst. 2 písm. h) zákona č. 273/2008 Sb.³ předložil doklady. Žena, která seděla na místě spolujezdce, vystoupila z vozidla a šla za vozidlo směrem dozadu, kde jsem stál já. Žena se začala rozčilovat, proč je zastavujeme, když nic neprovedli. Následně jsem ženu slušně vyzval, aby mi předložila OP. Toto žena okomentovala tím, že proč by ho předkládala, když nemám důvod. Odpověď jsem, že se nachází ve vozidle, které způsobilo nehodu a odjelo z místa. Na základě toho jsem ženu znova vyzval dle § 63 odst. 2 písm. h) z. č. 273/2008 Sb. Na toto znovu žena odpověděla, že nemám žádné právo k tomu, požadovat její totožnost. Snažil jsem se ženě vysvětlit, že právo mám a že se myslí, ale žena byla zřejmě v nějakém afektu, poněvadž stupňovala svoji sílu hlasu se slovy, že nemáme právo na to, žádat její totožnost a snažila se vytvořit rozruch. ... V tom momentě žena začala odcházet směrem k místu spolujezdce a z toho důvodu jsem ženu vyzval už potřetí slovy: „Jméinem zákona, zastavte se a předložte mi doklad totožnosti, jinak bude použito donucovacích prostředků!“ Na tuto opětovnou výzvu žena nereagovala, a tak jsem využil ust. § 53 odst. 1 z. č. 273/2008 Sb.⁴ a použil jsem dle § 52 písm. a) z. č. 273/2008 Sb.⁵ hmaty a chvaty, a to tak, že jsem uchopil ženu za zápěstí levé ruky a dal jí za její záda, to samé jsem udělal i s pravou rukou a vzhledem k tomu, že žena kladla stále aktivní odpor, využil jsem ust. §. 52 písm. p) z. č. 273/2008 Sb.⁶ a přiložil ženě pouta na obě zápěstí. Zároveň bylo ženě sděleno, že je zajištěna dle § 26 odst. 1 písm. f) z. č. 273/2008 Sb.⁷ a je omezena na osobní svobodě.“

K zajištění došlo v 15:05 hod., a to dle § 26 odst. 1 písm. f) zákona č. 273/2008 Sb.⁸ K sejmání pout došlo v 15:22 hod. Zajištění stěžovatelky bylo ukončeno v 18:46 hod.

Stěžovatelka děj událostí popisuje⁹ takto:

2 viz Vyjádření pprap. Bc. Patrika Štuhla, Dis., ze dne 8. září 2016

3 Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Policista je oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu zdržující se v blízkosti místa, kde došlo ke spáchání trestného činu nebo správního deliktu, k požáru anebo jiné mimořádné události.

4 Policista je oprávněn použít donucovací prostředek k ochraně bezpečnosti své osoby, jiné osoby nebo majetku anebo k ochraně veřejného pořádku.

5 donucovacími prostředky jsou hmaty, chvaty, údery a kopy

6 donucovacími prostředky jsou pouta

7 Policista je oprávněn zajistit osobu, která byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit rádné objasnění věci.

8 Policista je oprávněn zajistit osobu, která byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit rádné objasnění věci.

9 viz Úřední záznam ze dne 25. srpna 2016, č. j. KRPA-331729-1/ČJ-2016-001410

„Poté, co jsem nasedla, jsme chtěli odjet, ale dorazila hlídka Policie ČR. Tito vystoupili z auta a šli směrem k nám. My jsme s manželem také vystoupili z auta a já se ptala hlídky, co se děje. Policista mi na toto řekl, že jsem účastníkem dopravní nehody. Já jsem mu odpověděla, že nejsem účastníkem dopravní nehody. Vůbec mě nenechal, abych mu to vysvětlila, že jsem do tohoto auta teprve nasedla. Říkal něco o Policii ČR, ale pro řešení běžných situací to bylo dosti nesrozumitelné, a já jsem to tedy nepochopila. Následně mi policista zkroutil obě ruce za záda, přitiskl mě na kapotu vozidla a přiložil mi na ně pouta. Následně mě odvedli do služebního auta. ... Následně jsme se dostali na MOP Modřany. Tady mě bylo sděleno, že jsem zajištěna, a já jsem tedy předložila občanský průkaz.“

V rámci prošetřování stížnosti kontaktovala kpt. Bc. Bednářová¹⁰ telefonicky manžela stěžovatelky. Ten jí sdělil, že jednání policistů vůči jeho manželce bylo naprosto přehnané a nepřiměřené, zejména k jejímu věku a závažnosti řešené věci. Mj. uvedl, že manželka nesouhlasila s tím, že musí policistům předkládat občanský průkaz, když se ničeho nedopustila. Rovněž jí vyhrožovali, že pokud jim občanský průkaz neukáže, zavřou ji na 24 hodin, protože na to mají právo. Dále uvedl, že policistům mělo stačit, že jim on sám nahlásil jméno a příjmení manželky.

Za podstatné také považuji doplnit, že stěžovatelka se narodila v roce 1949.

C. Hodnocení věci ochránkyní

C.1 Důvodnost výzvy k prokázání totožnosti

Dle § 63 odst. 2 písm. h) zákona č. 273/2008 Sb. je policista oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu zdržující se v blízkosti místa, kde došlo ke spáchání trestného činu nebo správního deliktu, k požáru anebo jiné mimořádné události.

Vzhledem k tomu, že hlídka Policie ČR byla vyslána na místo oznámené dopravní nehody, od níž se její viník pokouší odjet a oznámené vozidlo se shodovalo s vozidlem, v němž stěžovatelka seděla, byli policisté oprávněni vyzvat jeho osádku k prokázání totožnosti.

C.2 Provedení výzvy k prokázání totožnosti a použití donucovacích prostředků

Ze spisového materiálu vyplývá, že v první fázi policisté po osádce vozidla žádali doklady totožnosti bez bližšího zdůvodnění. Teprve po ohrazení se stěžovatelky policista sdělil konkrétní zákonní důvod pro prokázání totožnosti. Jsem přesvědčena, že policista měl svoji výzvu k prokázání totožnosti odůvodnit již napoprvé natolik konkrétním způsobem, aby bylo možno dovodit existenci některého ze zákonných důvodů podle ustanovení § 63 odstavec 2 zákona o Policii České republiky.¹¹

Předpokladem pro předvedení osoby, která odmítá prokázat svou totožnost dle § 63 odst. 3 zákona č. 273/2008 Sb., je, že tato má možnost prokázat svou totožnost i jinak, než

¹⁰ vrchní komisařka odboru vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy

¹¹ obdobně též Zpráva o šetření veřejného ochránce práv ze dne 8. června 2016, sp. zn. 2882/2016/VOP/VBG; dostupné z <http://kvopap:81/KVOPeSearch/Nalezeno/Edit/26483>

předložením občanského průkazu a policista má povinnost poskytnout přiměřenou součinnost.¹²

V řešeném případě se policista dle svých slov soustředil výlučně na prokázání totožnosti předložením občanského průkazu. Ten ale stěžovatelka, patrně i v důsledku bloku vyvolaného vystupováním policistů a nesdělením konkrétního důvodu pro prokázání totožnosti, odmítala předložit. Žádnou nabídku k prokázání totožnosti jiným způsobem policista nevyslovil, a dokonce i ve výzvě s výstrahou použití donucovacích prostředků opětovně trval na předložení občanského průkazu. K použití donucovacích prostředků pak došlo i navzdory tomu, že manžel stěžovatelky policistům její identitu sdělil.

Konstatuji tedy, že shledávám pochybení jak v samotném způsobu výzvy k prokázání totožnosti, tak i v tom, že nebyly splněny podmínky pro předvedení stěžovatelky a tím i použití donucovacích prostředků.

Vzhledem k tomu, že v průběhu zákroku došlo i k použití pout (spoutání rukou za zády), musím se krátce vyjádřit i k němu. Jak jsem již uvedla výše, mám za to, že pro použití donucovacích prostředků (a tedy i pout) nebyly splněny obecné předpoklady. I kdyby tomu ale bylo naopak, musím vyjádřit značné pochybnosti nad přiměřeností použití pout vůči ženě narozené v r. 1949 policisty v neprůstřelných vestách a cvičených na zvládání skutečně agresivních a konfliktních osob.

Domnívám se, že celá nastalá situace byla jen důsledkem toho, že na místě jako první zasahovali právě příslušníci Pohotovostní motorizované jednotky, kteří se možná již cestou na místo připravovali na střet s agresivním řidičem odjíždějícím od nehody. Když pak na místě zastihli páru v důchodovém věku vracející se z nákupu, nebyli s to „přepnout“ do civilnějšího a především citlivějšího módu. Namísto toho hrozili donucovacími prostředky a dle vyjádření manžela stěžovatelky i zajištěním na 24 hodin. Pochopitelně se v tomto směru mohu mylit, a pro svou úvahu nemám žádný přímý důkaz, přesto ale vnímám potřebu uvést i tento neprávní pohled na věc.

C.3 Zajištění

Stěžovatelka byla zajištěna v 15:05 hod. dle § 26 odst. 1 písm. f) zákona č. 273/2008 Sb.¹³ Zajištění stěžovatelky bylo ukončeno v 18:46 hod. Dle § 26 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb. platí, že policista po pominutí důvodu zajištění osobu neprodleně propustí, nestanoví-li tento zákon jinak.

Ze spisového materiálu mám za to, že stěžovatelka svou totožnost na služebně prokázala předložením občanského průkazu prakticky ihned poté, co k tomu byla vyzvána. Není však jasné, proč zajištění trvalo více než 3 a půl hodiny. Krom toho, že s ohledem na výše

¹² Odmítne-li osoba uvedená v odstavci 2 prokázat svoji totožnost nebo nemůže-li ji prokázat ani po poskytnutí potřebné přiměřené součinnosti a policista nemůže její totožnost zjistit provedením úkonu na místě, je oprávněn osobu předvést k provedení úkonů směřujících ke zjištění její totožnosti. Potřebnou součinnost k prokázání totožnosti policista poskytne způsobem a v rozsahu, který nezmaří účel úkonu.

¹³ Policista je oprávněn zajistit osobu, která byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci.

uvedené¹⁴ mám za to, že k zajištění nemělo vůbec dojít, považuji tuto dobu za nepřiměřeně dlouhou.

K této části dodávám, že délku zajištění stěžovatelka ve svém podání explicitně nenapadala, a pokud by tak učinila, byl by patrně věcně a místně příslušný k jejímu prosetření ředitel Obvodního oddělení policie Praha IV. Přesto ale uvítám vyjádření krajského ředitele i k tomuto bodu.

C.4 Stížnostní postup

Ze spisového materiálu vyplývá, že stěžovatelka si na postup policistů stěžovala ještě v týž den, kdy k události došlo, prakticky ihned po ukončení jejího zajištění. Přesto se však nepodařilo zajistit kamerový záznam ze služebního vozidla. K tomu je k dispozici jen úřední záznam ze dne 26. září 2016 (tedy měsíc po události), v němž npor. Mgr. Krpata, zástupce vedoucího 1. oddělení PMJ, sdělil vrchní komisařce kpt. Bc. Bednářové, že dřívější žádosti o zajištění kamerového záznamu nelze vyhovět, neboť ten se uchovává pouze týden, max. 10 dnů. Kdy k telefonické žádosti o zajištění záznamu došlo, není zřejmé. Absence důkazního materiálu však jde zjevně na vrub Policie ČR, protože stěžovatelka objektivně rychleji jednat nemohla. Konstatuji tedy pochybení na straně Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy spočívající v nezajištění relevantního důkazního materiálu, který byl k dispozici ještě min. 7 dnů od podání stížnosti, a tím porušení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.¹⁵

Vzhledem k výše popsaným pochybením policistů, shledávám pochybení Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy i ve vyhodnocení stížnosti jako nedůvodné.

D. Závěry

Zprávu zasílám řediteli Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy a podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřil ke zjištěným pochybením a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje mé dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

Zprávu zasílám rovněž stěžovatelce.

Brno 1. února 2017

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)

14 viz bod C.2

15 Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

Pomáhat a chránit

Č. j. KRPA-39264-2/ČJ-2017-000066-Č063

Praha 7. února 2017

Počet listů: 4

**Vyjádření ke zprávě Veřejné ochránkyně práv
o šetření podnětu [REDACTED]**

K napadanému zákroku došlo dne 25. 8. 2016 v Praze 4, ul. K Dolům 12 vůči [REDACTED] ze strany policistů PMJ. Jmenovaná si proti postupu policistů podala stížnost ve smyslu ust. § 175 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, která byla kontrolním orgánem policie dne 25. 10. 2016 vyhodnocena jako nedůvodná. Na základě podnětu [REDACTED] Veřejná ochránkyně práv provedla ve věci vlastní šetření, kdy dospěla k závěru, že pochybení se dopustili jak zasahující policisté PMJ, tak KŘP hl. m. Prahy při vyhodnocení stížnosti jmenované.

Zpráva o šetření ve věci použití donucovacích prostředků a zajištění v souvislosti se zjištěním totožnosti účastníka dopravní nehody mi byla doručena s možností k této se vyjádřit, zejména se zaměřením na konstatovaná pochybení.

1. Pochybení policistů PMJ

- a) Absence sdělení konkrétního zákonitého důvodu k prokázání totožnosti ihned při první výzvě.

Z dostupných podkladů není zcela zřejmé konkrétní znění první výzvy, nicméně je patrné, že k poučení a uvedení konkrétního důvodu k prokázání totožnosti došlo ihned po dotazu podatelky. Není prokázáno, že konkrétní důvod nemohl být ze strany policistů uveden již dříve, jelikož jak vyplývá z podkladů, situace na místě byla již od prvopočátku vyhrocena, podatelka ihned po vystoupení z vozidla reagovala otázkami směřujícími na policisty. Rovněž je nutno uvést, že první výzvě podatelce předcházela totožná výzva směrem k řidiči vozidla, tj. manžel podatelky, který výzvy uposlechl a ihned doklad totožnosti předložil. Přesný časový sled a forma komunikace mezi oběma stranami však nebyly při šetření první stížnosti objasňovány ani hodnoceny, jelikož nebyly předmětem stížnosti.

p. o. box 51
140 21 Praha 4

b) Omezení výzvy k prokázání totožnosti na předložení občanského průkazu.

Policisté dle úředního záznamu oba přítomné vyzvali k prokázání totožnosti, nikoliv k předložení občanského průkazu. Rovněž ve výzvě s výstrahou použití donucovacích prostředků policista trval na předložení dokladu totožnosti, nikoliv občanského průkazu, jak je uvedeno ve Vaši zprávě. Pprap. Bc. Štuhl ve svém vyjádření sice v jedné větě uvádí, že ženu slušně vyzval, aby předložila OP, nicméně vzápětí uvádí znění opakované výzvy k předložení dokladu totožnosti. Není tedy prokázáno, že by výzva byla omezena na předložení občanského průkazu. Jedná se pouze o subjektivní slovní obrat policisty v jeho vyjádření, jelikož občanský průkaz je jedním z dokladů, kterým lze totožnost prokázat. Stejně tak není prokázáno, zda podatelka občanský průkaz nezaměňuje obecně s dokladem totožnosti.

c) Nenabídnutí patřičné součinnosti k prokázání totožnosti (absence pokusu o zjištění totožnosti úkonem na místě a nereagování na sdělení totožnosti podatelky jejím manželem).

Z podkladů je zřejmé, že podatelka na místě při prokázání totožnosti odmítala jakoukoliv spolupráci, i přes skutečnost, že u sebe doklad totožnosti (konkrétně občanský průkaz) měla, jelikož jej následně předložila na MOP Modřany. Uvedeným jednáním záměrně mařila služební úkon, čímž sama zapříčinila následné zajištění její osoby a použití donucovacích prostředků. V této věci tedy nejde o případ, který uvádíte, kdy policista užije nabídky potřebné součinnosti směrem k osobě, z důvodu zjištění její totožnosti. Jednalo by se o případ, kdy osoba je ochotna totožnost prokázat, ale z důvodu, že při sobě nemá hodnověrný doklad, uvede policistům potřebné údaje k ověření údajů v informačních systémech.

d) Použití donucovacích prostředků, zajištění osoby bez splnění zákonnéch předpokladů pro takový postup a nepřiměřenost.

Podatelka byla zajištěna a následně předvedena na MOP Modřany z důvodu spáchání přestupku dle § 47 odst. 1 písm. a) zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích (neuposlechnutí výzvy), nikoliv z důvodu ust. § 63 odst. 3 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR (dále jen zákon) - předvedení na totožnost. Jelikož na místě nereagovala ani na výzvu s výstrahou použití donucovacích prostředků, využil policista své oprávnění a použil donucovací prostředky hmaty a chvaty, pomocí kterých dal ženě ruce za záda. Z důvodu kladení aktivního odporu ze strany podatelky jí byla policistou následně přiložena pouta, a to na dobu 17 minut. Z dostupných podkladů, vyjma námitky podatelky, která však není podložena žádnou lékařskou zprávou, nevyplývá jakékoliv zranění podatelky v souvislosti s použitím donucovacích prostředků a přiložení pout. Neztotožňuji se s Vaším názorem, že nebyly splněny zákonné předpoklady pro takový postup. Je nesporné, že policista je povinen dbát, aby žádné osobě v důsledku jeho postupu nevznikla bezdůvodná újma a současně zvažovat mezi mírnějšími a razantnějšími prostředky. V daném případě je rozhodnutí policisty o použití pout z mé strany přiměřené a akceptovatelné. Opakem přiměřenosti by v tomto případě bylo užití např. obušku. Odpovědnost za použití donucovacího prostředku je vázána na konkrétního policistu, který vyhodnocuje, zda jsou podmínky pro použití donucovacího prostředku naplněny. Zvláštní omezení při použití donucovacích prostředků při zákroku se mimo jiné vztahuje na osoby zjevně vysokého věku, což posuzuje opět zakročující policista. V daném případě je otázkou, zda podatelka r. nar. 1949 (67 let) spadá do uvedené kategorie. Nicméně i kdyby se jednalo o osobu zjevně vysokého věku, z výčtu uvedeného taxativně v zákoně vyplývá, že proti těmto osobám lze ve standardních situacích, kterými jsou nepříliš závažné zákroky a eskorty osob

předváděných, zadržených, zajištěných, zatčených, použít z donucovacích prostředků především hmaty a chvaty, pouta a prostředek k zamezení prostorové orientace. Není vyloučené, že i aktivní osoba duchodového věku může svým jednáním a nerespektováním výzvy policisty zapříčinit postup policisty směřující ke splnění účelu sledovaného zákrokem, a to i za použití donucovacích prostředků. Přiměřenost je v takových případech limitována projevem a vzdorem osoby, nikoliv věkem.

K Vašemu bodu, kde konstatujete, cituji: „*V řešeném případě se policista dle svých slov soustředil výlučně na prokázání totožnosti předložením občanského průkazu. Ten ale stěžovatelka, patrně i v důsledku bloku vyvolaného vystupováním policistů a nesdělením konkrétního důvodu pro prokázání totožnosti, odmítla předložit.*“ S tímto konstatováním se nemohu ztotožnit. Domnívám se, že takové hodnocení věci je založeno na nepodložených skutečnostech a oblasti úvah. Jak je ze spisové dokumentace prokázáno a již shora uvedeno, stěžovatelka od prvého počátku narušovala svým chováním služební úkon, který prioritně směřoval proti jejímu manželovi, tedy osobě pachatele dopravní nehody. Jmenovaná odmítala, byť jí k tomu nabádal i manžel, jakoukoliv spolupráci s policisty.

2. Pochybení KŘP hl. m. Prahy spočívající v nezajištění důkazního materiálu, tj. kamerového záznamu ze služebního vozidla

K tomuto bodu uvádím toliko, že policie disponuje rozdílnými typy záznamových zařízení, která jsou limitována objemem kapacity úložiště dat. V daném případě se jedná o vozidlové záznamové zařízení LZZ („Lustrační a záznamové zařízení“), jehož kapacita úložiště dat je odvislá od provozu vozidla, tedy čas uložení a následné přemazání dat není shodné u každého vozidla policie. Připouštím, že po obdržení stížnosti příslušným orgánem k vyřízení, tedy odborem vnitřní kontroly, mělo dojít ještě téhož dne k vyžádání blokace přemazání záznamu za účelem jeho užití, jako jednoho z možných důkazních prostředků pro hodnocení stížnosti. Toto pochybení jsem projednal s vedoucím odboru vnitřní kontroly, kterému jsem uložil přijmout opatření ke včasnosti zajišťování těchto záznamů. Předmětné zjištění bude rovněž tématem i mé porady s vedoucími organizačních článků Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy.

3. Nepřiměřená doba zajištění

Jak správně uvádíte ve své zprávě, doba zajištění nebyla předmětem stížnosti jmenované. K danému bodu i přes uvedené sděluji, že podatelka byla zajištěna v 15:05 hodin. V 15:34 hodin se na místo dopravní nehody dostavila hlídka ODN, která věc dále řešila s manželem podatelky, kterou následně policisté PMJ převezli na MOP Modřany. Při převozu došlo k opakování technické závadě na služebním vozidle. V 17:35 hodin byla jmenovaná policistky PMJ předána dozorčí službě MOP Modřany, a to až po sepsání potřebných písemných podkladů (do doby předání osoby příslušnému policistovi místního oddělení za osobu zodpovídají policisté, kteří ji omezili na osobní svobodě, v tomto případě policisté PMJ). Osoba se předává po sepsání úředního záznamu s popisem řešené události). V době od 18:10 do 18:46 hodin byl se jmenovanou ze strany policistů MOP Modřany sepsán úřední záznam o podání vysvětlení dle § 61 odst. 1 zákona ve věci jejího přestupkového jednání (neuposlechnutí výzvy). V 18:46 hodin bylo ukončeno zajištění a v 18:50 hodin bylo započato sepsání její stížnosti. Přestože je možné, že jmenovaná svou totožnost na MOP Modřany prokázala ihned poté, co k tomu byla vyzvána, je nutné konstatovat, že jak policisté PMJ, tak MOP Modřany, ve věci prováděli další služební úkony (zejména administrativní). Celkovou dobu zajištění osoby vzhledem k nutným administrativním

úkonům akceptuji a podotýkám, že jmenovaná si omezení osobní svobody přivodila svým vlastním přičiněním a odmítáním spolupráce s policisty.

Zároveň bych chtěl upozornit na ust. § 114 zákona, dle kterého je každý povinen uposlechnout výzvy (pokynu) policisty. Neuposlechnutí výzvy znamená naplnění skutkové podstaty přestupku proti veřejnému pořádku dle § 47 odst. 1 písm. a) zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Zároveň je třeba zdůraznit, že pokyny veřejného činitele požívají tzv. presumpce správnosti veřejnoprávních aktů a osoba, vůči které směřuje pokyn, výzva či žádost, je povinna vyhovět bez ohledu na to, zda se domnívá, že je či není daný úkon veřejného činitele v rozporu s právem. Obecně platí, že jsou-li občané přesvědčeni, že tímto jednáním bylo porušeno jejich právo či jim byla způsobena škoda, mohou se proti takovému postupu bránit jiným zákonným způsobem (stížnost, žaloba, trestní oznámení či užití jiného zákonného způsobu až ex post). Ústava ČR, Listina základních práv a svobod ani žádná jiná právní norma nepřipouštějí, aby občané nejprve hodnotili zákonnost postupu úředních osob a teprve na základě toho jejich pokynů uposlechli či nikoliv. V daném případě je zřejmé, že podatelka se od prvopočátku svým jednáním snažila úkon policistů ztěžovat. Tento názor je opřen i o skutečnost, že jmenovaná doklad totožnosti u sebe po celou dobu měla, jak je již výše uvedeno. Za zmínsku stojí i skutečnost, že podatelka nevyužila všech zákonných prostředků v souladu s ust. § 175 odst. 7 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád a nepožádala nadřízený správní orgán o přešetření způsobu vyřízení stížnosti.

Závěrem Vám sděluji, že se všemi Vašimi názory se nemohu ztotožnit. V případě pochybení spočívajícího v nezajištění kamerového záznamu ze služebního vozidla jsem přijal výše uvedená opatření, která k charakteru nedostatku považuji za dostačující.

Současně si Vás, vážená paní veřejná ochránkyně práv, dovoluji požádat, abyste ve svém hodnocení vzala v potaz i úroveň jednání dotčené stěžovatelky. Jsem přesvědčen, že právě její neadekvátní přístup v podobě odmítavého postoje a úrovně jejího chování byl důsledkem následného postupu policistů.

plk. Mgr. Miloš Trojánek

ředitel

**Závěrečné stanovisko s návrhem opatření k nápravě
ve věci použití donucovacích prostředků a zajištění v souvislosti se
zjištěním totožnosti účastníka dopravní nehody**

A. Závěry šetření

Zjistila jsem, že **policisté zasahující na místě pochybili tím, že:**

- nesdělili stěžovatelce a jejímu manželovi konkrétní zákonné důvod k prokázání totožnosti ihned při první výzvě,
- výzvu k prokázání totožnosti omezili toliko na předložení občanského průkazu,
- před použitím donucovacích prostředků a následným zajištěním stěžovatelky nenabídli patřičnou součinnost k prokázání totožnosti, nepokusili se o zjištění totožnosti úkonem na místě a nijak ani nereagovali na sdělení její totožnosti jejím manželem,
- použili donucovací prostředky a přistoupili k zajištění, aniž by byly splněny zákonné předpoklady pro takový postup.

Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy pochybilo tím, že nedokázalo včas zajistit relevantní důkazní materiál a výše uvedená pochybení policistů nekonstatovalo ve vyřízení stížnosti.

B. Vyjádření úřadu

Ředitel Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy (dále jen „krajský ředitel“) uznal, že nezajistili důkazní materiál a příjal tomu adekvátní opatření k nápravě. Ve zbytku s mým hodnocením nesouhlasí.

B.1 Absence sdělení konkrétního zákonného důvodu k prokázání totožnosti ihned při první výzvě

Krajský ředitel uvedl, že z dostupných podkladů není zcela zřejmé konkrétní znění první výzvy, nicméně je patrné, že k poučení a uvedení konkrétního důvodu k prokázání totožnosti došlo ihned po dotazu stěžovatelky. Dále není prokázáno, že konkrétní důvod nemohl být ze strany policistů uveden již dříve, jelikož jak vyplývá z podkladů, situace na místě byla již od prvopočátku vyhrocena. Přesný časový sled a forma komunikace mezi oběma stranami nebyly při šetření první stížnosti objasňovány ani hodnoceny, jelikož nebyly předmětem stížnosti.

B.2 Omezení výzvy k prokázání totožnosti na předložení občanského průkazu

Policisté dle úředního záznamu oba přítomné vyzvali k prokázání totožnosti, nikoliv k předložení občanského průkazu. Rovněž ve výzvě s výstrahou použití donucovacích prostředků policista trval na předložení dokladu totožnosti, nikoliv občanského průkazu. Pprap. Bc. Štuhl ve svém vyjádření sice v jedné větě uvádí, že ženu slušně vyzval, aby předložila občanský průkaz, nicméně vzápětí uvádí znění opakované výzvy k předložení

dokladu totožnosti. Není tedy prokázáno, že by výzva byla omezena na předložení občanského průkazu.

B.3 Nenabídnutí patřičné součinnosti k prokázání totožnosti

Vzhledem k tomu, že stěžovatelka na místě odmítala jakoukoli spolupráci, ačkoli měla občanský průkaz u sebe, záměrně mařila služební úkon, nejde tudíž o případ, kdy policista užije nabídky potřebné součinnosti směrem k osobě z důvodu zjištění totožnosti.

B.4 Použití donucovacích prostředků a zajištění osoby bez splnění zákonných předpokladů a jejich přiměřenost

Pro aktivní odpor stěžovatelky bylo použití hmatů, chvatů a pout důvodné i vůči 67leté ženě.

B.5 Doba zajištění

Celkovou dobu zajištění, která byla do určité míry ovlivněna i technickou závadou na vozidle, v němž byla stěžovatelka převážena na služebnu, hodnotí krajský ředitel jako přiměřenou, protože bylo nutné provést blíže nespecifikované administrativní úkony. Omezení osobní svobody si stěžovatelka přivedla svým vlastním přičiněním a odmítáním spolupráce.

Podle § 114 zákona o Policii České republiky,¹ ve znění pozdějších předpisů, je každý povinen uposlechnout výzvy (pokynu) policisty a neuposlechnutí znamená naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích.² Neadekvátní přístup stěžovatelky byl důsledkem³ následného postupu policistů.

C. Závěrečné hodnocení

Vzhledem k tomu, že krajský ředitel v pěti bodech nesouhlasí s mým hodnocením postupu policistů, a tudíž ani nepřijal žádná opatření k nápravě, která bych mohla považovat za dostatečná, vydávám své závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv. Součástí stanoviska je návrh opatření k nápravě.

Základním problémem, který se při vyřizování stížností vyskytuje, je kritický nedostatek důkazního materiálu, což ve většině případů vede k tomu, že vedle sebe stojí naprostě protichůdná tvrzení stran. S touto situací si musí poradit jak správní orgán vyřizující stížnosti, tak případně jeho nadřízený v rámci prošetření způsobu vyřízení stížnosti, ale též veřejný ochránce práv, má-li posuzovat správnost postupu dotčených úředních osob či úřadů.

Pokud by měly správní orgány při vyřizování stížností postupovat čistě formalisticky, bylo by, až na výjimky, nemožné, aby správní orgán shledal stížnost důvodnou. Bylo by totiž naivní se domnívat, že úřední osoby přiznají své nesprávné jednání. Proto mám za to, že v případech, kdy je skutkový stav nejasný a nejsou k dispozici žádné objektivní důkazy,

1 zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

2 zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

3 Patrně došlo k záměně slov a je míněn nikoli důsledek, ale příčina.

které by potvrzovaly tu či onu verzi událostí, je namísto, aby správní orgán vyhodnotil namítané jednání, a pro případ, že by představovalo pochybení, konstatoval důvodnost stížnosti pro případ, že by k němu došlo. Současně je nezbytné usilovat o zajištění budoucího řádného postupu.

Argumentuje-li totiž krajský ředitel tím, že se výše uvedená pochybení policistů nepodařila prokázat, pak s ním s ohledem na absentující nezávislé důkazy lze jen těžko polemizovat. Mé závěry vyslovené ve zprávě o šetření plynou jen z toho, co lze vyčíst z (z povahy věci nepřesných a neobjektivních) úředních záznamů policistů v kontextu tvrzení stěžovatelky.

C.1 Absence sdělení konkrétního zákonného důvodu k prokázání totožnosti ihned při první výzvě

Je pravdou, že z dostupných podkladů není zcela zřejmé konkrétní znění prvotní výzvy. Pokud by ale konkrétní důvod zazněl, je velmi nepravděpodobné, proč by se na něj stěžovatelka ptala. Proto mám i nadále za to, že konkrétní důvod k prokázání totožnosti při první výzvě nezazněl a setrvávám na svém závěru o pochybení policisty.

C.2 Omezení výzvy k prokázání totožnosti na předložení občanského průkazu

I v této části lze vycházet jen z úředních záznamů policistů, které ale jen těžko mohou objektivně popisovat to, k čemu skutečně došlo. Považuji za nemožné, aby policisté byli schopni doslově zopakovat do úředních záznamů vše, co ve skutečnosti zaznělo. Navíc jsou nepochybně motivováni tím, aby do záznamů uvedli to, co je v souladu se zákony a interními akty řízení. Tím na druhou stranu nechci říct, že policisté vždy postupují chybě a do záznamů píší jen to, co se jim hodí. Pokud ale policista do úředního záznamu uvedl, že stěžovatelku vyzval k předložení občanského průkazu, pak tím spíše toto slovní spojení uvedl i v kontaktu se stěžovatelkou.

Tuto část nevnímám jako zásadní, protože v běžném styku se prokázání totožnosti děje právě předložením občanského průkazu a tento požadavek může být pro adresáta i srozumitelnější. Teprve v případě, kdy oslovená osoba např. uvede, že u sebe občanský průkaz nemá, může policista uvést, že totožnost lze prokázat i jiným dokladem, např. řidičským průkazem. Z toho, jak obě strany událost popisují, se ale zdá, že k takto klidnému hovoru nebyl prostor ani vůle.

Uznávám, že jsem ve zprávě o šetření nesprávně uvedla, že i ve výzvě s výstrahou použití donucovacích prostředků policista požadoval občanský průkaz. V úředních záznamech policisté uvádějí, že žádali předložení dokladu totožnosti (viz přepis záznamu v části B zprávy o šetření).

Přesto bych chtěla zdůraznit, že řádná výzva by měla znít: „Jménem zákona, vyzývám Vás k prokázání totožnosti...“ Toto slovní spojení totiž používá celý § 63 zákona o Policii ČR, který stanoví pravidla tohoto úkonu. Pokud tedy policista vyzýval k předložení dokladu totožnosti, dopustil se formálního pochybení, které ale nepovažuji za stěžejní.

C.3 Nenabídnutí patřičné součinnosti k prokázání totožnosti

Ve zprávě o šetření jsem uvedla, že policista před zajištěním stěžovatelky neposkytl přiměřenou součinnost za účelem zjištění její totožnosti, přičemž jsem odkázala na § 63 odst. 3 zákona o Policii ČR se zdůrazněním určitých pasáží textu (viz pozn. pod čarou č. 12):

Odmítne-li osoba uvedená v odstavci 2 prokázat svoji totožnost nebo nemůže-li ji prokázat ani po poskytnutí potřebné přiměřené součinnosti a policista nemůže její totožnost zjistit provedením úkonu na místě, je oprávněn osobu předvést k provedení úkonů směřujících ke zjištění její totožnosti. Potřebnou součinnost k prokázání totožnosti policista poskytne způsobem a v rozsahu, který nezmaří účel úkonu.

Poskytnutím součinnosti jsem měla na mysli jak součinnost v užším slova smyslu (tj. např. v případech, kdy ověřuje totožnost na základě sdělených osobních údajů), tak i druhou část – zjištění totožnosti provedením úkonu na místě. V této souvislosti jsem též uváděla, že policista nijak nereagoval na sdělení totožnosti stěžovatelky jejím manželem.

V této části setrvávám na tom, že policista dostatečně nevyužil všech možností zjištění totožnosti stěžovatelky na místě samém, a k předvedení tedy přistoupil předčasně. Konstatuji tedy pochybení v postupu policisty.

C.4 Použití donucovacích prostředků a zajištění osoby bez splnění zákonních předpokladů a jejich přiměřenost

Použití donucovacích prostředků je zdůvodněno neadekvátním přístupem stěžovatelky, ačkoliv nebylo nijak prokázáno. Aniž bych chtěla pravdivost tvrzení policistů zpochybňovat, měli policisté postupovat profesionálně a v souladu se zákony (zejména zásada přiměřenosti⁴). Protože policisté nevyužili všech možností, jak zjistit totožnost stěžovatelky na místě samém (viz bod C. 3), nebyly splněny předpoklady pro její zajištění a předvedení, čemuž předcházelo použití donucovacích prostředků. Krom toho jsem přesvědčena, že pokud mají být 67leté ženě přiložena pouta na ruce za zády (sic!), tak pro to musejí být skutečně vážné důvody (např. ohrožování osob na životě či zdraví). Tím spíše, zasahují-li proti ní fyzicky zdatní muži školení na zvládání těch neagresivnějších jedinců.

I v této části proto setrvávám na tom, že policista pochybil, použil-li vůči stěžovatelce donucovací prostředky včetně pout.

C.5 Doba zajištění

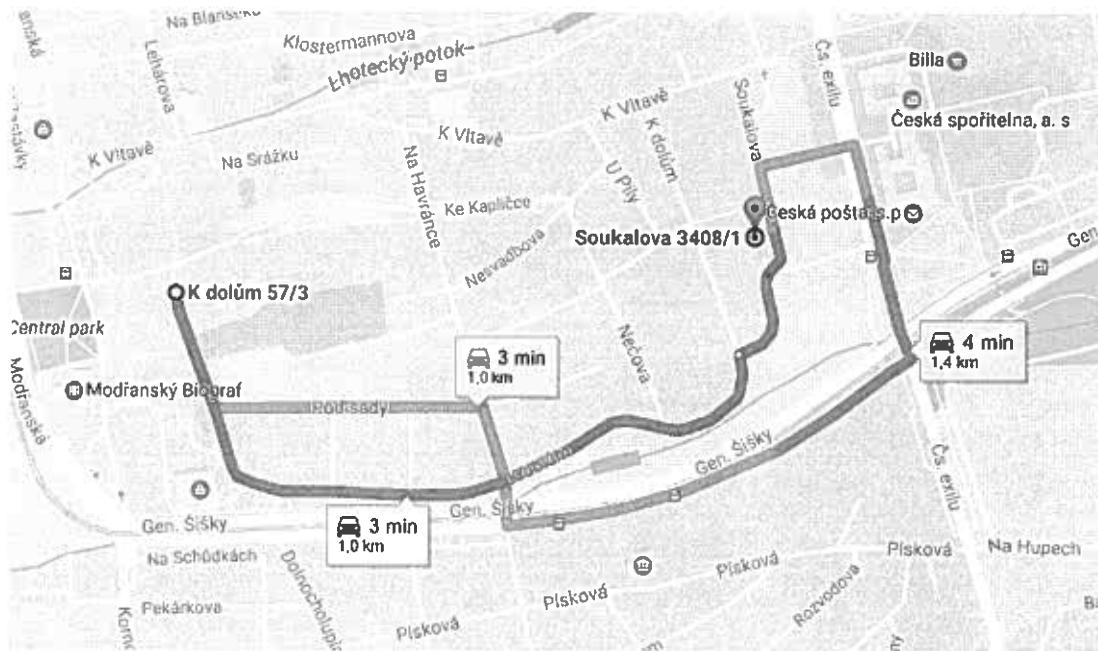
Technická závada na vozidle je pochopitelně něco, s čím nelze předem počítat a co lze těžko klást policii k tíži. Podívám-li se však na mapu a zjistím-li, že stěžovatelku policisté vezli na služebnu vzdálenou 1 km (viz mapa⁵ níže), pak nemohu dobu „jízdy“ v trvání 2,5 hodiny považovat za tolerovatelnou. Policisté měli na služebnu bud’ dojít pěšky (pokud by

4 viz § 11 zákona o Policii ČR

5 zdroj www.google.cz/maps

stěžovatelka s ohledem na svůj věk a aktuální horké počasí souhlasila), nebo měli přivolat jinou hlídku s funkčním automobilem.

Dobu strávenou na služebně (délce než hodinu, přičemž úřední záznam policisté sepisovali cca půl hodiny) považuji i přes půlhodinové čekání za akceptovatelnou. V celkovém souhrnu ale trvám na tom, že doba zajištění byla nepřiměřeně dlouhá, a proto konstatuji pochybení Policie ČR.

C.6 Nesprávné vyhodnocení stížnosti

Jak jsem uvedla v úvodu části C, konstatovaná pochybení se zakládají v některých částech na ne zcela průkazných podkladech. Přesto mám za to, že je velmi pravděpodobné, že k událostem došlo tak, jak jsou popsány ve zprávě o šetření i v tomto závěrečném stanovisku.

V tomto konkrétním případě ale, dle mého názoru, není sporu o skutkových okolnostech popsaných v částech C.3, C.4 a C.5.

Konstatuji tedy pochybení krajského ředitelé při vyřizování stížnosti, neboť nesprávně vyhodnotil skutkový stav.

D. Opatření k nápravě

Navrhoji, aby krajský ředitel zajistil:

- proškolení policistů v oblasti prokazování totožnosti a používání donucovacích prostředků s využitím tohoto konkrétního příkladu;
- přijetí pravidel respektujících právo na minimalizaci zásahu do práv osob omezených na svobodě pro případ, dojde-li k technické závadě na použití dopravním prostředku;

- (C) alespoň částečné přehodnocení závěru o nedůvodnosti stížnosti a zaslání omluvy stěžovateli;
- (D) akceptování pravidla o zaslání omluvy stěžovateli, není-li na základě objektivních důkazů zcela vyvráceno jeho tvrzení o pochybení.

Závěrečné stanovisko zasílám řediteli Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy a žádám, aby mi podle ustanovení § 20 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv sdělil, zda provedl navržená opatření k nápravě. Odpověď očekávám v zákonné lhůtě 30 dnů od doručení stanoviska. Stanovisko zasílám také stěžovateli.

Pokud ředitel Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy nepřijme navržená opatření k nápravě nebo provedená opatření nebudu považovat za dostatečná, podle ustanovení § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv vyrozumím nadřízený úřad, případně mohu o svých zjištěních informovat veřejnost včetně sdělení jmen osob oprávněných jednat jménem Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy.

Brno 6. března 2017

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(stanovisko je opatřeno elektronickým podpisem)

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Ředitel krajského ředitelství

Č. j. KRPA-39264-5/ČJ-2017-000066-Č063

Praha 21. března 2017

Počet listů: 2

Veřejný ochránce práv
Údolní 39
602 00 Brno
ke sp. zn. 7936/2016/VOP/MK

ISDS

Vážená veřejná ochránkyně práv,

dne 6. 3. 2017 bylo na Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy doručeno Vaše závěrečné stanovisko k případu ██████████. K jednotlivým Vám uvedeným bodům jsem se podrobně vyjádřil již v předešlé písemnosti ze dne 7. 2. 2017 a na svém závěru i nadále trvám.

Rád bych zmínil snad jen bod týkající se doby zajištění, resp. jízdy služebním vozidlem na služebnu v trvání 2,5 hodiny, jak uvádíte ve Vašem stanovisku. Časový úsek 2,5 hodiny zahrnoval veškeré úkony policistů PMJ v dané věci, včetně spolupráce s policisty oddělení dopravních nehod na místě, převozu osoby, nenadálých technických závad na služebním vozidle a administrativních úkonů, nikoliv pouze jízdu služebním vozidlem na příslušné oddělení.

K Vašim navrhovaným opatřením k nápravě sděluji následující:

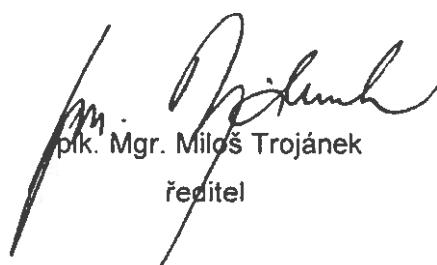
- A) Policisté jsou v oblasti používání donucovacích prostředků pravidelně proškolováni v rámci služební přípravy s využitím modelových situací týkajících se různých okruhů výkonu služby, které se navzájem prolínají. Policisté KŘP hl. m. Prahy se služební přípravy účastní v předepsané časové dotaci. S činností instruktorů služební činnosti jsem spokojen

p. o. box 51
140 21 Praha 4

a nehodlám při výcviku služební přípravy tuto věc konkretizovat. Stanovené modelové situace považuji za dostatečné.

- B) Okolnosti technické závady a související postup policistů nebyly předmětem stížnosti. Řešení takových situací závisí na konkrétních okolnostech a rozhodnutí velitele hlídky, který si v případě potřeby prostřednictvím integrovaného operačního střediska vyžádá součinnost jiné hlídky. V daném případě se policisté pokusili poruchu úspěšně odstranit na místě a poté pokračovali v jízdě. Opakovaná porucha se stala již v blízkosti policejního oddělení, proto se vzhledem k úspěšnosti opravy první poruchy rozhodli tuto řešit stejným způsobem. Zde opět nevidím důvod policistům vytknout jejich postup při řešení technické poruchy služebního vozidla.
- C) Přehodnocení závěru o nedůvodnosti stížnosti a zaslání omluvy stěžovatelce neakceptuji. Jak jsem již psal v předešlých zprávách, podatelka nevyužila všech zákonných prostředků v souladu s ust. § 175 odst. 7 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád a nepožádala nadřízený správní orgán o přešetření způsobu vyřízení stížnosti. Opomenout rovněž nelze úroveň jednání podatelky a její přístup k věci.
- D) Standardem u KŘP hl. m Prahy je zaslání omluvy stěžovateli v případě, kdy je stížnost vyhodnocena jako důvodná či částečně důvodná. S Vašim návrhem na akceptování pravidla o zaslání omluvy stěžovateli, není-li na základě objektivních důkazů zcela vyvráceno jeho tvrzení o pochybení, se neztotožnuji a rezolutně jej odmítám. Na základě pouhé pravděpodobnosti Vámi popsáного postupu policistů, kterou argumentujete ve Vaší závěrečné zprávě, nemohu na Vámi navrhované opatření přistoupit.

S pozdravem

mgr. Mgr. Miloš Trojánek
ředitel

Veřejný ochránce práv
OMBUDSMAN

Vážená paní

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Sp. zn. 7936/2016/VOP/MK- 3376/2017
Datum 18. dubna 2017

Vážená paní magistro,

dne 22. března 2017 jsem obdržela vyjádření ředitele Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy k mému závěrečnému stanovisku.

Protože krajský ředitel neakceptoval navržená opatření k nápravě, rozhodla jsem se přistoupit k medializaci případu a současně o něm budu informovat i policejního prezidenta.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Ochránkyně odsoudila zákrok policie proti seniorce

Za zcela nepřiměřený označila veřejná ochránkyně práv Anna Šabatová postup policie vůči seniorce (ročník 1949), o níž se policisté domnívali, že je účastníkem nehody. Policista vůči ženě použil hmaty a chvaty a spoutal ji, přestože na něj nijak neútočila. Policisté ženu v mž. zajistili. K takovému postupu nebyly splněny zákonné předpoklady. Krajské ředitelství policie navíc následnou stížnost ženy vyhodnotilo jako nedůvodnou.

V srpnu loňského roku odjížděla stěžovatelka s manželem, oba v důchodovém věku, z ulice K [] v P [] od O [] náměstí, kde měli zaparkované auto. Manžel vyjížděl sám, žena na něj čekala. Ulice je na konci neprůjezdná a manžel musel auto nejprve otočit. Přitom došlo k nepatrné kolizi s jiným vozidlem, čehož si nevšimli a stěžovatelka, která do vozu posléze nasedla, o tom neměla tušení. Kolize si ale všimli kolemjdoucí, kteří se domnívali, že chce řidič z nehody ujet, a přivolali policii. Dvoučlenná hlídka Pohotovostní motorizované jednotky Krajského ředitelství hl. města Prahy v neprůstřelných vestách, cvičená ke zvládání skutečně agresivních a konfliktních osob, po příjezdu vyzvala manžele k předložení občanských průkazů, aniž jim sdělili důvod zastavení a lustrace. Na dotaz policisté stěžovatelce sdělili, že se nachází ve vozidle, které způsobilo dopravní nehodu a odjelo z místa. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka o žádné dopravní nehodě nevěděla a nebyla jejím účastníkem, doklady policistům nepředložila a došlo ke slovní potyčce. Stěžovatelka mezitím vystoupila a přešla k zadní části vozu. Když se začala vracet k místu spolujezdce, vyhodnotil to policista jako pokus o útěk a vyzval ji slovy: „Jménem zákona, zastavte se a předložte mi doklad totožnosti, jinak bude použito donucovacích prostředků!“ Stěžovatelka nereagovala a tak jí policista zkroutil ruce za záda a nasadil jí pouta. Zároveň jí policisté sdělili, že je zajištěna. Postup policistů nezměnil ani manžel stěžovatelky, který její identitu policistům sděloval. Policisté stěžovatelku naložili do služebního vozidla a odvezli na služebnu. V důsledku dvou poruch vozidla jim cesta na cca kilometr vzdálenou služebnu trvala v horkém odpoledni dvě a půl hodiny. Na služebně stěžovatelka svou totožnost prokázala a byla propuštěna.

Ve vozidle policie se nacházelo záznamové zařízení, ale i když stěžovatelka podala stížnost na policii ihned po svém propuštění, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy záznam nezajistilo a následně došlo k jeho přehrání. Stížnost pak byla vyhodnocena jako nedůvodná.

Podle veřejné ochránkyně práv se policie dopustila řady pochybení:

- Policisté žádali prokázání totožnosti, aniž sdělili důvody této lustrace. Zákonný důvod přitom existoval – ozámené vozidlo ujíždějící od dopravní nehody se shodovalo s vozidlem, v němž stěžovatelka seděla, tj. podle zákona o Policii ČR šlo o osoby zdržující se v blízkosti místa, kde došlo ke spáchání správního deliktu.
- Policista nevyužil možnosti ke zjištění totožnosti stěžovatelky na místě samém a rovnou přistoupil k předvedení. Nijak nereagoval na sdělení totožnosti stěžovatelky jejím manželem.
- Policista použil pouta vůči 67leté ženě, která na něj nijak neútočila.
- Policisté nebyli schopni zajistit vhodný způsob převozu stěžovatelky na služebnu, čímž nepřiměřeně prodloužili dobu jejího zajištění.

- Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy nezajistilo relevantní důkazní materiál, který byl k dispozici minimálně ještě 7 dnů od podání stížnosti.
- Ředitel Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy nesprávně vyhodnotil podanou stížnost jako nedůvodnou.

Ochránkyně doporučila proškolit policisty v oblasti prokazování totožnosti a používání donucovacích prostředků, přijmout pravidla pro případy, kdy dojde k technické závadě dopravním prostředku převážejícím zajištěnou osobu, a rovněž alespoň částečně přehodnotit závěr o nedůvodnosti stížnosti a zaslání omluvy stěžovatelce.

S výjimkou nezajistění důkazního materiálu krajský ředitel veškerá popsaná pochybení odmítl a nepřijal žádná opatření k nápravě.